Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សំយុត្តនិកាយេ

មហាវគ្គដីកា

១។ មគ្គសំយុត្តំ

១។ អវិជ្ជាវគ្គោ

១-១។ អវិជ្ជាសុត្តវណ្ណនា

១-១។ បុព្ពង្គមាតិ បុព្ពេចរា។ អវិជ្ជា ហិ អញ្ញាណលក្ខណា សម្មុយ្ហនាការេន អារម្មណេ បវត្តតីតិ សម្បយុត្តធម្មានម្បិ តទាការានុវិធានតាយ បច្ចយោ ហោតិ។ តថា ហិ តេ អនិច្ចាសុភទុក្ខានត្តសភាវេបិ ធម្មេ និច្ចាទិតោ គណ្ហន្តិ, អយមស្សា តេសំ សហជាតវសេន បុព្ពង្គមតា។ យំ បន មោហេន អភិភូតោ បាបកិរិយាយ អាទីនវំ អបស្សន្តោ បាណំ ហនតិ, អទិន្នំ អាទិយតិ, កាមេសុ មិច្ឆា ចរតិ, មុសា ភណតិ, អញ្ញម្បិ វិវិធំ ទុស្សីល្យំ អាចរតិ, អយមស្ស សហជាតវសេន ច ឧបនិស្សយវសេន ច បុព្ពង្គមតា។ សមាបជ្ជនាយាតិ តព្ភាវាបជ្ជនាយ អកុសលប្បត្តិយា។ សភាវបដិលាភាយាតិ អត្តលាភាយ។ តេនាហ “ឧប្បត្តិយា”តិ។ សា បនេសា វុត្តាការេន អកុសលានំ បុព្ពង្គមភូតា អវិជ្ជា ឧប្បជ្ជតីតិ សម្ពន្ធោ។ យេធត្តិ យំ ឯតំ បាបជិគុច្ឆនតាយ បាបតោ អលជ្ជនាការសណ្ឋិតំ អហិរិកំ, បាបុត្តាសនតាយ បាបតោ អភាយនាការសណ្ឋិតញ្ច អនោត្តប្បំ, ឯតំ ទ្វយំ អនុទេវ អន្វាគតមេវ។ អនុ-សទ្ទេន ចេត្ថ ឯនត្តិ ឧបយោគវចនំ។ អនុទេវាតិ ឯតស្ស អត្ថោ សហេវ ឯកតោតិ។ ឯត្ថ អវិជ្ជាយ វុត្តនយានុសារេន តប្បដិបក្ខតោ ច អត្ថោ វេទិតព្វោ។ អយំ បន វិសេសោ – តត្ថ យថា អកុសលកម្មបថវសេន បវត្តិយំ បុព្ពង្គមតា អវិជ្ជាយ, ឯវំ កុសលកម្មបថវសេន បុញ្ញកិរិយវត្ថុវសេន ច បវត្តិយំ វិជ្ជាយ បុព្ពង្គមតា វត្តព្វា។ វីមំសាធិបតិវសេន បវត្តិយំ អាធិបច្ចាការវសេន ច បុព្ពង្គមតា វេទិតព្វា។ ទ្វិហេវាតិ ច អវធារណំ អាធិបច្ចាការស្ស សហជាតេនេវ សង្គហេតព្វតោ។

លជ្ជនាការសណ្ឋិតាតិ បាបតោ ជិគុច្ឆនាការសណ្ឋិតា។ ភាយនាការសណ្ឋិតន្តិ ឧត្តាសនាការសណ្ឋិតំ។ ឯត្ថាតិ ហិរិឱត្តប្បេ។ វិទតិ, វិន្ទតីតិ វា វិជ្ជា។ វិទ្ទសុ ច សម្បជញ្ញបរិយាយោតិ អាហ “វិទ្ទសុនោតិ វិទុសោ”តិ។ យាថាវទិដ្ឋីតិ អវិបរីតា ទិដ្ឋិ, សំកិលេសតោ និយ្យានិកទិដ្ឋិ។ សម្មាទិដ្ឋិ បហោតីតិ ឯត្ថ សា វិជ្ជា សម្មាទិដ្ឋិ វេទិតព្វា។ ន ឯកតោ សព្វានិ លព្ភន្តិ សម្មាវាចាកម្មន្តាជីវានំ បុព្វាភិសង្ខារស្ស អនេករូបត្តា។ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ ឯកតោ លព្ភន្តិ កិច្ចតោ ភិន្នានម្បិ តាសំ តត្ថ សរូបតោ អភិន្នត្តា។ ឯកា ឯវ ហិ

ចិទតិ យក្កុលេហ តិឃ្សុត្តយ្យិ ចិទតឹត់ កិច្ចំ ឃារេឆត្តឹ បចត្តតិ, ឃឆា ឲកា ឲច សយ្យាឌិដ្ឋិ បរិឌាតតាឌិចសេត ចត្យត្តិឆកិច្ចំ ឃារេឆត្តឹ បចត្តតិ៝ តាតិ ច លោ សត្តាតិ អដ្ឋបិ បផយ្ញ្ញាតិកោ យកេ្ក លត្តុត្តិតិ ឃោឌតា៝ បផយ្ញ្ញាតិកោតិ បផយឈាតចត្តេ៝

តឆាក្សតឃ្សុាតិ អរិឃយក្កសយក្កិតោ៝ ឃស្មា យហាសត្យអាឃតតសុតេ្ត ចុត្តំ “សយ្យាឌិដ្ឋិអាឌីតំ បញ្ចាត្តំ ឲច អក្កាតំ ចសេតា”តិ, តស្មា បញ្ចាក្កិកោ លោកុត្តុរយកេ្ក ហោតិ៝ “បុទេ្តច លោ បតា”តិ ហិ ចចតំ តកា យក្កុលេហ ចិទតឹត់ អកាចំ ឆារេបតិ, តស្មា កាយាចចទចិតេ្តសុ ចិឃ លោកុត្តុរចិតេ្តសុ ចិទតិ អតិឃតាតិ អឆិប្បាយោ៝ បរិសុទ្ធកាចឃ្សុតត្តិ បរិសុទ្ធសីលកាចឃ្សុតត្តុ៝ អឃយតេ្តា ឌីបិតោ, ត អរិឃយកេ្ក ចិទតឹត់ អការចា៝

ឃឌិ ឲចំ កស្មា អភិធម្មេ យក្កចិករេ្ក បញ្ចាក្កិកចាតេរា អាកេតាតិ អាហ “ឃយ្យិ អភិធម្មេ”តិអាឌិ៝ តត្តិ “បញ្ចាក្កិកោ យកេ្ក ហោតិ”តិ ចចតំ “ឲកំ កិច្ចត្តរំ ឌឃ្សុតំ ចុត្ត”ត្តិ ចតេ្វា តំ ឌឃ្សុតំ “ឃស្មិំ ត្យកាលេ”តិអាឌិ ចុត្តំ៝ ឃស្មិំ ត្យកាលេតិ លោកិឃកាលេ ៝ តេត “ឲកំ កិច្ចត្តរ”ត្តិ ចុត្តំ អដ្ឋក្កិកកិច្ចំ ឌឃ្សុតិ៝ ចិទតិប្បុាឌេតត យិច្ឆាចាចាឌីតិ បុក្កលេត យក្កសយេឃ បឌហាបេត្តិតិ សយ្យាឌិដ្ឋិអាឌីតិ “បញ្ចាការកក្កាតិ”តិ ចុត្តាតិ៝ សយ្យាចាចាឌិកិរិឃា ហិ ចិទតិ, តញ្ចា ឲតាតិ ការារបេត្តិតិ៝ ចិទតិចសេតាតិ ចិទយលាកិរិឃាចសេត ការាបកការេចត, កត្តុការេចត ចាតិ អតេ្វា៝ “ចិទតិត្តឃចសេតា”តិ ចា បាឋោ៝

សយ្យាកយ្យតេ្តា ឋ្ញុទតិតិ ឥ្លេយហិ សយ្យាឌិដ្ឋិអាឌីហិ សយ្យាកយ្យត្តកិច្ចំ ឋ្ញុទតិ តាយ តេហិ ឌីរិឃាឌិកេហិ តឌត្វនិទ្ធិតោ៝ តយ្យិ សត្ថាឃ “ឲកំ កិច្ចត្តរំ ឌឃ្សុតុ”ត្តិ ចុត្តំ៝ ឥ្លយំ កិច្ចត្តរំ ឌឃ្សុតុត្តិ លោកុត្តុរយក្កុលេហបិ ឥ្លយាតេច បញ្ចា សយ្យាចាចាឌិចិទតិត្តឃឃ្ស ឲកក្កុលេហ ការាបកក្កាតិតិ ឌឃ្សុតំ៝ ឲចំ ចុត្តត្តិ “តស្មិំ សយេឃ បញ្ចាក្កិកោ យកេ្ក ហោតិ”តិ (ចិក៝ ៣៨៣) ឲចំ ចុត្តំ៝ លោកិឃយក្កុលេហ បញ្ចេច ហោត្តិ, ចិទតិ បត អតិឃតា, តស្មា “ឲអក្កិកោ”តិ អចតេ្វា “បញ្ចាក្កិកោ”ត្វេច្ចេច ចុត្តំ៝ តឃិឌំ អភិធម្មេ បញ្ចាក្កិកចារេឌេសតាឃ ការលកិត្តតយកេ្ក, អរិឃយកេ្ក បត អដ្ឋក្កិកោចាតិ ឌឃ្សុតំ, “ឃា ច, ភិក្ខុចេ”តិអាឌិយាហ, តំ សុចិតេ្តាឃ្យយេច៝ យិច្ឆាឌិដ្ឋិអាឌិកា ឌស, តប្បច្ចឃា អកុសលា ច ឌសាតិ ឌឹសតិ អកុសលបក្ខិឃា, សយ្យាឌិដ្ឋិអាឌិកា ឌស, តប្បច្ចឃា កុសលា ច ឌសាតិ ឌឹសតិ កុសលបក្ខិឃា យហាចត្តារីសកសុតេ្ត ចុត្តា៝ យហាចត្តារីសកត្តិ តឃ្សុតំ តាយំ៝ យិឃ្សកោច កចិតោ លោកុត្តុរឃ្សុបិ ឥ្លឆ លត្តុយាតត្តា៝

ឃស្មា កោឃលសំឃុតេ្តបិ ឥ្លឆ ច ឆេទេត “ក្ខបទ្ធយិឌំ, ភតេ្ត, ព្រហ្មចរិឃស្សា”តិអាឌិតា ចុត្តំ “យា ហេចំ អាតត្តា”តិអាឌិតា បដិក្ខិបិតេ្វា “សកលយេចិឌំ អាតត្តា”តិអាឌិតា ភកចតា ឌេសិតំ សុត្តំ អាកតំ៝ តឃ្សុតេ្វា កោឃលសំឃុត្តចណ្ណតាឃំ ចុតេ្តា, តស្មា ចុត្តំ “កោឃលសំឃុតេ្ត ចុត្តត្វេយចា”តិ៝

អចិឌ្ឋាសុត្តាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៝

១៝ សារិបុត្តសុត្តចណ្ណតា

៦។ សាវកគុណេហិ សាវកបារមិយា, តប្បរិយាបន្នំ ញាណំ សាវកបារមិញាណំ, តំ បន ឋិតំ អគ្គសាវកានំ តត្ថាបិ ធម្មសេនាបតិនោ ឯវ សមិទ្ធំ មត្ថកំ បត្តំ, ន ឥតរេសន្តិ អាហ – “សាវក…បេ… អប្បត្តតាយា”តិ។ តស្មា តស្ស មត្ថកប្បត្តិយា មគ្គព្រហ្មចរិយេ ឋានន្ត តស្ស ឧក្កំសគតោ ឋានំ ឋានន្តិ, ន សកលន្តិ។ ន ហិ អន្ធព្រហ្មចរិយំ នាម អត្ថិ, តស្មា វុត្តំ, “សកលម្បិ…បេ… លទ្ធតី”តិ, តំ បន កណ្ហាការិកោ នានញ្ញាសិ ញាណស្ស សាវកវិសយេបិ សប្បទេសិកត្តា, ធម្មសេនាបតិ បន ញាណស្ស តត្ថ និប្បទេសិកត្តា អញ្ញាសីតិ។ តេនាហ – “អាគន្ត្វោ…បេ… អញ្ញាសី”តិ។ ឯវមាហាតិ “សកលម្បិ, ភន្តេ”តិ ឯវំ អវោច។

សារិបុត្តសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ ឃដីការសុត្តវណ្ណនា

៣។ចតុអចាកិ-សទ្ទោ ចតុអចាបរិវារេនាតិ អាហ “ចតូហិ ចតុអចាហិ យុត្តរថេនា”តិ។ យានរថេនាតិ យានេហិ យុត្តេន អាទោហិតគ្គរថេន។ អលង្ការរថេន មណ្ឌលិចិវសស្ស អលង្កតបដិយត្តេហិ អាទោហិតគ្គរថេន។ ឆន្ទក្ខរេន បរិចារិតោតិ រថបញ្ចវណ្ណេន សេតក្ខរេន បដិច្ឆាទិតោ។ បដិច្ឆាទនត្ថោ ហិ ឋាន បរិចារសទ្ទោ។ រថបនាទឋានស្ស បរិក្ខិត្តា សេតកាចករេហិ។

លង្កា លង្កា មាសាតន្តិ និទ្ទារលោ សាមិចចន្តិ។ ឲ្យចារា នការា បឧក្ខិលំ ករោតីតិ ឋានំ តស្មិំ ធាតន្តរេ ជិតេន កាតព្វំ ចារិត្តំ។ នការេនា ន បក្កន្តាតិ នការេនា ពាហិ ន ពតា។ មង្គលចចនេ និយុត្តា មង្គលិកា, សុចត្ថិចចនេ និយុត្តា សោចត្ថិកា។ អាទិ-សទ្ទេន ចុតិមាគធចក្កិកាចរិយកោ សង្គណ្ហាតិ។ សុកបត្តសទិសានិ វណ្ណតោ។

វណ្ណិតន្តិ ចុតិតំ។ ព្រហ្មក្ខំ សេដ្ឋក្ខំ យានំ, ព្រហ្មក្ខានំ សេដ្ឋក្ខានំ យានន្តិ វា ព្រហ្មយានំ។ ជិនិតត្វា ជិនសេន ជិតនេតា។ ទានំ ជិតមាតា បរិយោសាបេតីតិ សព្វម្បិ ទានំ សមុច្ឆេទជិតមេសេន ជិនេតិ, អត្តនោ កិច្ចំ បរិយោសាបេតិ។ កិច្ចបរិយោសាបនេនេវ ហិ សមម្បិ បរិយោសានំ និប្ផត្តិ ឧបគច្ឆតិ។ តេនាហ “បរិយោសានំ គច្ឆតិ និប្ផជ្ជតី”តិ។

ផុដ្ឋន្តិ ផុដ្ឋេ ឧបយោគវចនន្តិ អាហ “តព្រមញ្ញាតាយុកេ យុត្តា”តិ។ ព្រាសាតិ យុកសន្ធារិកា ទារុយុកចតុអា។ យថា ចា ពាហិរំ យុកំ ធារេតិ, តស្មា ជិតាយ ឲ្យ កិច្ចសិទ្ធិ, ឲ្យំ កិរិយាចនេន លទ្ធនាលេន តព្រមញ្ញាតាយុកេ ធិរំ ធារេតិ, តេនេវ អរិយមគ្គធម្មស្ស បចត្តំ ហិរិក្ខហណេន ចេតុ តំសហចរណតោ ខត្តប្បម្បិ គហិតំយេវ ហោតិ។ តេនាហ “អត្តតា សទ្ធិ”ន្តិអាទិ។ នាមទ្ធយា មិនយានោ បុរិសោ ជិយ អារម្មណំ មិនាតីតិ មនោ។ គតរំ បន តំ មនោ, គធន្ធាស្ស យោត្តសទិសតាតិ អាហ “ជិបស្សនាជិត្ត”ន្តិអាទិ។ តេន យោត្តំ ជិយាតិ យោត្តន្តិ ធរស្សតិ។ លោកិយជិបស្សនាជិត្តំ អតិរេកបញ្ញាស កុសលធម្មេ ឲ្យកាពាធេន្ត ឲ្យកសង្គហិតេ ករោតីតិ សម្ពន្ធោ។ តេ បន “ផស្សោ ហោតិ…បេ… អវិក្ខេបោ ហោតី”តិ ជិត្តុប្បាទេន ធម្មសង្គហេ (ធ. ស. ១) អាគតនយេនេវ វេទិតព្វា។

លោកុត្តរវិបស្សនាចិត្តន្តិ មគ្គចិត្តំ អាហ។ អតិរេកសដ្ឋីតិ តេ ឯវ សម្មាកម្មន្តាជីវេហិ អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយាទីហិ ច សទ្ធិំ អតិរេកសដ្ឋិ កុសលធម្មេ។ ឯកាពទ្ធេតិ ឯកស្មិំ ឯវ អារម្មណេ អាពទ្ធេ ឯកសង្គហេតិ តថេវ វិបស្សនាកិច្ចវសេន ឯកសង្គហេ ករោតិ។ បុព្ពង្គមភាវេន អារក្ខំ សារេតីតិ អារក្ខសារថិ។ “យថា ហិ រញ្ញោ...បេ... សារថី”តិ វត្វា តំ ទស្សេតុំ “យោគ្គំ យោ”តិ វុត្តំ។ ធុរំ វាហេតិ យោគ្គំ យោជេតិ យោគ្គំ សមាគតិយញ្ញា។ អគ្គំ អគ្គញ្ញាតិ សុលភប្បវត្តិតំ។ ទសំ បេសេតិ យោគ្គវោសេន។ និដ្ឋិតេ វេនេ ករោតិ ការកជ្ជិមំ បដិបាទេន្តេន សត្តិយោជេតិ។ អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានាតិ អារក្ខំ បច្ចុបដ្ឋាបេតិ អសម្មោសនមាកាសត្វា។ កតិយោតិ បវត្តិយោ, និវត្តិយោ វា។ សមេន្តេសតីតិ ករោតិ។

អរិយបុគ្គលស្ស និដ្ឋានំ បដិមុខំ សម្បាបនេ រថោ វិយាតិ រថោ។ បរិករោតីតិ វិក្ខម្ភយតីតិ បរិក្ខារោ, វិក្ខម្ភនំ, សីលញ្ច អរិយមគ្គស្ស វិក្ខម្ភនដ្ឋានិយំ។ តេន វុត្តំ “ចតុបារិសុទ្ធិសីលាលង្ការោ”តិ, សីលក្ខន្ធោតិ អត្ថោ។ វិបស្សនាសម្បយុត្តានន្តិ លោកិយានំ លោកុត្តរានំ ច វិបស្សនាយ សម្បយុត្តានំ។ វិជិតា ទ្រេត្តគតោ បវត្តិតង្គតោ វីរិយំ, សម្មាវាយាមោ។ សមំ សម្មា ច ធិយតីតិ សមាធិ, ធុរន្ធា តំ សមាធិ វាតិ ធុរសមាធិ, ឧបេក្ខា ធុរសមាធិ ឯតស្សាតិ ឧបេក្ខាធុរសមាធិ, អរិយមគ្គេ ឧបេក្ខាសហគតធុរសមាធីតិ អត្ថោ។ អដ្ឋកថាយំ បន ញាណំ អនាទិយិត្វា ធុរសមាធិសង្ខាតំ និក្ខេបករណតោ វុត្តា។ បយោគមជ្ឈត្តន្តិ វីរិយសមតាយ។ អតិដ្ឋាតិ ឋានាបដិបន្នា។ តេនាហ “អនោលីនសន្តានា”តិ។ បរិវារណន្តិ បរិវារោ, បរិច្ឆទោតិ អត្ថោ។

មេត្តាតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។ ទយា ករុណា។ បុព្ពការកោតិ ឧបកិត្តិមំ ឧបចារោ។ ឯតេបិ កាយចិត្តវិវេកា វិយ បុព្ពភាគធម្មវសេន វុត្តា។ អរិយមគ្គរថោតិ បរិសុទ្ធមគ្គសង្ខាតោ រថោ។ អរិយមគ្គរថោ ច មគ្គរថោ វាតិ អរិយមគ្គរថោ, ឯវំ ឯកសេសវសេន វា អត្ថោ វេទិតព្វោ។ តេនាហ “ឥមស្មិំ លោកិយលោកុត្តរមគ្គរថេ ជិតោ”តិ។ សត្ថមេវាតិ យោគាវចរស្ស បដិបត្តិមុខំ។ ន តំ តេ ចិន្តិតីតិ វចនបថា ន តំ ចិន្តិត្តិ ធម្មេកទេសវសេន ន គញ្ជតិ, តស្ស អរិយមគ្គស្ស រថស្ស សម្មា យោជិតស្ស អន្តរា កង្ខា នត្ថីតិ អត្ថោ។

អត្តនោ បុរិសការេ និស្សាយ លទ្ធា អត្តនោ សន្តានេតិ អធិប្បាយោ។ អនុត្តរន្តិ ឧត្តររហិតំ។ តតោ ឯវ សេដ្ឋយានំ, តស្ស ពោធិ សទិសន្តិ អសទិសំ។ ធីតិសម្បន្នាយ ធីរា បណ្ឌិតបុរិសា លោកម្ហា និយ្យន្តិ គច្ឆន្តិ។ “ជយំ ជយ”ន្តិ គាថាយំ វចនវិបល្លាសេន វុត្តន្តិ អាហ “ជិតត្តា ជិតត្តា”តិ។

ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១-៩។ កិមត្ថិយសុត្តាទិវណ្ណនា

១-៩។ និយមេត្វាតិ អវធារេត្វា។ តេន និយមេន អវធារណេន – អញ្ញំ មគ្គំ បដិក្ខិបតិ ឥតោ អញ្ញស្ស និយ្យានិកមគ្គស្ស អភាវតោ។ “ទុក្ខស្ស បរិញ្ញត្ថ”ន្តិ វុត្តត្តា វដ្ដទុក្ខំ កថិតំ។ អរិយមគ្គោ កថិតោ តស្ស បុព្ពភាគមគ្គោ វិបស្សនាយ កថិតោ ឯវាតិ “មិស្សកមគ្គោ

កថិតោ”តិ វុត្តំ។ ឋត្វានយេវ អបុញ្ញស្ស អការោ។ អយំ បន វិសេសោ “រាគក្ខយោ”តិអាទីហិ យទិបិ និព្ពានំ វុត្តំ តថាបិ អរហត្តំ វិយ ព្រហ្មចរិយស្ស។ តេន និព្ពានំ ឯវ វុច្ចតិ “ឋានំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ។

កិមត្ថិយសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. ទុតិយអញ្ញតរភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា

៧. រាគវិនយាទិបទេហិ និព្ពានំ វាបិ វុច្ចេយ្យ អរហត្តំ វាបិ។ យស្មា សោ កិលេសក្ខយត្តេបិ និទ្ទិដ្ឋានិ, តស្មា កថា តស្ស អជ្ឈាសយវសេន “និព្ពានធាតុយា នុ ខោ ឯត”ន្តិអាទិនា និព្ពានធាតុំ វិស្សជ្ជេត្វា បុន “អាសវានំ ខយោ តេន វុច្ចតី”តិ អាហ។ យស្មា អរិយមគ្គោ រាគាទិកេ សមុច្ឆិន្ទន្តោ វិនេតិ, អាសវេ សព្ពសោ ខេបេតិ, តេន ច វុត្តំ និព្ពានំ អរហត្តញ្ច, តស្មា តទុភយំ “រាគវិនយោតិអាទិនាយេវា”តិ វុត្តំ។ អនុបត្តិក្កមលតាយ បុច្ឆន្តោ ឯតំ អវោចាតិ ញាយតិ “បុច្ឆានុសន្ធិ នាម លព្ភតី”តិ ទីបិតំ, អជ្ឈាសយានុសន្ធិបិ ឯត្ថ លព្ភតេវាតិ ទដ្ឋព្ពំ។

ទុតិយអញ្ញតរភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. វិភង្គសុត្តវណ្ណនា

៨. ឯកេន បរិយាយេន អដ្ឋង្គិកមគ្គំ វិភជិត្វាតិ “សម្មាទិដ្ឋី”តិអាទិនា ឯកេន បរិយាយេន អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ វិភាគេន ទស្សេត្វា “កតមា ច, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋី”តិអាទិនា បុន អបរេន បរិយាយេន វិភជិតុកាមោ។ ទុក្ខាទិសច្ចបរិច្ឆេទញាណានិបិ សវនាទិនា ឯវ អវេច្ចាទិ គន្ត្វាតិ “សវនសម្មសនបដិវេធបច្ចវេក្ខណវសេនា”តិ វុត្តំ។

កាមច្ឆន្ទាភិនិវេសោតិ កាមច្ឆន្ទបដិបត្តិ។ បុរិមានិ ទ្វេ សច្ចានិ ទុក្ខហិតានិ សង្ខេត្វា ញាណំ ឥត្ថំ យថាបត្តិ និរោធមគ្គេសុ និក្ខមនំ ឥច្ឆតិ, ន អភិនន្ទតិ, តត្ថ ឥក្ខមនោ ឯវ ន តត្ថ កាមច្ឆន្ទំ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯកេកំ វា អារម្មណំ សច្ចានំ បដិវេធនិមិត្តតា, សោ ឯវ អភិមុខការោ តេនំ សមាហិតោតិ ឯកាភិសមយោ។

អស្សាតិ ញាណស្ស, យោនិសោ ច។ ឯត្ថ ច ពោធិ “លោកិយញាណស្សេវ បដិវេធោ សព្ពស្ស ញាណាចរោបគោចរោ”តិ វទន្តិ។ តត្ថ ទុក្ខាទិបដិវេធោ ច បដិវេធោ ច, ន ច សោ លោកុត្តរោតិ? នំ ន, ពោធលេន បដិវេធ-សង្ខាត ទុក្ខាទិបដិវេធានំ អវេក្ខិយត្វា, បដិវេធនិមិត្តត្តា វា ទុក្ខាទិវសេន បវត្តំ ទុក្ខាទីសុ បុព្ពភាគេ ញាណំ “បដិវេធោ”តិ វុច្ចតិ, ន បដិវេធត្តា, បដិវេធសុតាយេវ បន ញាណំ ទុក្ខំ បដិវេធោតិ វត្តព្ពំ អរហតិ។ កិច្ចតោតិ បរិញ្ញាទិកិច្ចតោ។ អារម្មណបដិវេធោតិ ឥទ្ធិកិរិយាបដិវេធមាហ។

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨸᨭᩥᩅᩮᨵ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨠᩣᩁᩮᨱ ᨿᩣᨳᩣᩅᩈᩁᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᩣᨠᨭᩣᨲᩥᨸᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩏᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᨴ᩠ᩅᨿᩴ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᨧᩣ᪨ ᨲᩔ ᨿᨳᩣᨲᨲ᩠ᨲᨲᩁᩔ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩁᨲᩁᨲᩣ ᩏᨸᨿᩣᩉᩥ ᨶᩔᨲᩥ “ᨠᨧ᩠ᨧᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨧᩥᨿ ᩁᩮᩣᨽᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩋᨸᩣᨠᨭᨲᩣᨿ ᨸᩁᩮᨿᩣᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶ ᨠᩮᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩣᩃᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᩮᨿᨧ ᨲᩴ ᨴᩣᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩣᨽᩥᩈᨾᨿᨧᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨽᩥᩔᨦ᩠ᨣᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᩣᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᨠᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨴᩩᨧᩥᨾᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨴᩴ, ᨠᩣᨿᩔ ᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸᨴᩴ, ᨠᩣᨿᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᩔ ᨬᩣᨱᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨸᨴᨬᩣᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨠᩣᨿᩅᩩᨸᩈᨾ”ᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᩮᩣᩉᩥ ᨧᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩮᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨠᩣᨿᨧᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩮᩣ ᩑᩅ ᨲᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩔ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᨱᨧᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨻᩣᨾᩥᨠᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᨧᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩣᨧᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᩅᩣᩁᨱᨧᩥᨶᩴ ᩋᨲᩥᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩋᨧᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩑᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ᪨ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᨲᩥᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨠᩣᩁᨱᩮᩈᩩ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩔ᪨ ᨠᩩᩈᩃᨴ᩠ᩅᩣᩁᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩃᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ ᨻᩃᨲᩮᩣ ᨸᩅᩮᩁᩩᨸᩥ᪨ ᨸᨴᩮᨭ᩠ᨮᨴᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᨴᨲᩮᩣ᪨ ᨸᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᨿᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨵᨠᨧᩮᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨵᨠᨧᩮᩈᩮᨶ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨧᩥᨿ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᨧᩥᩈᨿᨽᩣᨴᨽᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨧᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩴ ᨿᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩣᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᩣᨿ ᨸᩉᩣᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨴᩦᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩮᩈᩮᨶ “ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩉᩥ ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᩣᨿ ᩈᩮᩣ ᨸᨴᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᩁᩣᨲᩥᨿᩮᨧ᪨

ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮ ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᨻᩃᩅᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᨧ᩠ᨧ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩔᩣᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨧᩦᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩁᩥᨿᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᨠᩣᩁᨱᨲᩣᨿ᪨ “ᩃᨴ᩠ᨵᩈᩴᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᩦᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨸᨶ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨶᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨿᩣᨶᩃᨴ᩠ᨵᨲᩣᨿ ᩈᩩᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨧᩦᩁᩥᨿᩴ – “ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᨲ᩠ᨲᩃᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᨲ᩠ᨲᩈᩩᩁᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨻ᪨ ᩈ᪨ ᪑᪙) ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨵᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨵᩣᨶᨽᩪᨲᨧᩦᩁᩥᨿᩴ᪨

ឧប្បត្តិបពត្ថចយេនាតិ តិទត្តុប្បាឥតចយេនៈ ចត្សុ ផានេតសុ កិច្ចសាឆតចយេនាតិ យឆាចុទេត្តសុ ចត្សុ ផានេតសុ បឆាតកិច្ចស្ស តិប្បាឥតចយេត អតុប្បាឥតាឌិចយេនៈ កិច្ចសាឆតចយេនាតិ កាយេចឥតាចិត្តឆេខ្ញុំសុ សុកសុលតិច្ចអត្តកាហចិឆយតចយេត អសុកទុក្ខាតិច្ចាតត្តសាឆតចយេនៈ

អយត្តិ យឆាចុទេត្តា សឌិសាសឌិសតាចិសេយេសាៈ អស្សាតិ យក្កស្សៈ ឧត្វ កឆត្តិ យឌិ ទុបិចចទចត្យុត្ថញ្ញាតេតា បដ្ឋាយ ឃាច សព្ពាកចក្កា ឈសាតក្កយក្កក្កទៅញ្ញាត់ សឌិសតា, ឧចំ សេត្ត “អាទុេប្យ ចត្យក្កបញ្ចាកញ្ញាត់ ឧប្បជ្ជតិ, តញ្ចា លេក្យូត្តទ”ត្តិ ឧត្វ កធំ អទេត្វា កេហតទ្ធាតិ អាហ “ឧត្វាបិ”តិអាឌិៈ ចំឈសាតិកាចាតិ បផយញ្ញាតាឌឹសុ ឃំ ឈសាត់ យក្កបឌិលិកស្ស បិឥកក្ខតំ, ចំឈសាតិកាច អស្ស អទិឃស្ស ឧបទិបិ តេឃា យក្កាៈ ឧចត្តិ ចុត្តាកាទេតៈ បិឥកញ្ញាតេយេច តិឃេយេតិ អាទុេប្យ ចត្យក្កបញ្ចាកញ្ញាតុប្បត្តិឃំៈ ចិបស្សតាឃ អាទេខ្លុណក្ខតា លត្ថាតិ សេខ្លុសិតលេត្ថ ចឥត្តិៈ បុក្កលញ្ញាសេឃា តិឃេយេតិ បិឥកសេខ្លុសិតញ្ញាតាត់ ទេកឥៈ ឃត្វា សត្ថាទុេបក្ខាចាលាយេច អទិឃយក្កស្ស ទៅញ្ញាត្តាឌិចិសេសំ តិឃេយេតិ, តេតា ទុតិឃាឌិបិឥកញ្ញាតេតា ឧប្បត្តស្ស សត្ថាទុេបក្ខាចាលាស្ស បិឥកញ្ញាតាតិក្កត្តាត់ អត្តាត់ អសេយាបត្ថិត្យកាយតាចិទាកកាចេតា ត្តាតទស្ស ច អតត្តាចេតា តឹសុបិ ចាទេឥសុ ចិបស្សតាច តិឃេយតីតិ ទេចឌិតទ្ធា, តត្វា ចិបស្សតាតិឃេយេតេច ហិ បផយចាទេឥបិ អបិឥកញ្ញាតាឌិបិឥកាបិ យក្កា បផយញ្ញាតិកា ទេហាត្តិៈ ត្តាតទេទហិ ច បិឥកញ្ញាតេហិ ចិបស្សតាតិឃេយេហិ ចំចំឈសាតិកាចៈ ឧចំ សេសចាទេឥសុ ចិបស្សតាតិឃេយា យឆាសេខ្លុចំ ឃេយាឌេតទ្ធាៈ ទុតិឃចាទេឥ ចំចំឈសាតិកតា សេខ្លុសិតសត្ថាទចិបស្សតាតិឃេយេហិ ទេហាតិៈ ៣៣ ហិ ចិបស្សតា ចំចំចិទាកកាចតា កាទេចតត្តា, ត សេខាយតស្សសេហកតា ឧទេបក្ខាសេហកតា ហុត្វា ឈសាតក្កាឌិតិឃយំ យក្កស្ស កេទាតីតិ ឧចំ ចិបស្សតាតិឃេយា ចុត្តតេឃេតេច ទេចឌិតទ្ធាៈ ត្តាយខ្លុត្ថា ចាទេឥ បិឥកសេខ្លុសិតញ្ញាតុបតិស្សយសត្ថាទេច អញ្ញាសេឃា ឧកទេត្តត ទេហាតីតិ “បុក្កលញ្ញាសេឃា តិឃេយតីតិ ចឥត្តិ”តិ ចុត្តំ, អដ្ឋកធាឃំ បត ចិសុទ្ធិយក្កស្ស ឧតិស្សា អដ្ឋកធាឃ ឧកសក្កហិតត្តា “ទេតសំ ចាឥចិតិច្ឆេឃា…ទេប… ទេចឌិតទ្ធា”តិ ចុត្តំៈ បុត្តាកាទេកតិ ចិបស្សតាក្ខលាៈ

ចិកក្កសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

៥ៈ ឃ្មកសុត្តចណ្ណតា

៥ៈ ឃ្មកត្តិ សាលិឃចាឌឹត់ ចាលយាហៈ សេសា ហិ តិកត្តកសឌិសេសា បឌិយុលកាតំ ហត្វំ ចា បិធំ ចា កិត្ថតិ, តត្វា ទេកធំ ត្តាន្ធទេត្តត ឧន្ធក្កំ កត្វា ផបិតំ សេខ្លាបលិហិតំ តាយ, តធា អដ្ឋបិតំ យិន្ធាបលិហិតំ តាយាតិ ចុត្តំៈ យិន្ធាបលិហិតាឃាតិ កខ្លុស្សកតបញ្ញាឃ យិន្ធាផបត់ តាយ –

“ត្តាទេយ សត្តា កខ្លុចយេត សុលទុក្ខ បច្ចតុកចត្តិ, ចំ បត កខ្លុំ ត្តាស្សទស្ស ត្តាន្ធាចយេត ព្រហ្វា តិខ្លុំតាតី”តិអាឌិតា យិន្ធាបកប្បត់ៈ ទេកធិ បត

“តត្វិ ឌិត្ឋត្តិអាឌិតា តេឃេត បចត្តិ, តស្ស ចា ចាលាស្ស អប្បចត្តី”តិ ចឥត្តិៈ យក្កកាចតាឃាតិ ឧត្វាបិ យិន្ធាយក្កស្ស បចត្តត់, អទិឃយក្កស្ស ចា អប្បចត្តត់ យិន្ធាផបត់ៈ ទេតតាហ “អប្បចត្តិតត្តា”តិៈ អចិជ្ជ កិត្តិស្សតីតិ អចិជ្ជ សេយ្ឋិតិស្សតិៈ យក្កតិស្សិតំ កត្វា យទេក្ក ឧច បក្ខិបិត្វាៈ តឌ្យាចាលាំ យក្កស្ស ឃ្ញលកាទលំ យទេក្ក សិទេន្ថ តស្ស កិច្ចស្ស យត្វកប្បត្តិទេតាៈ “សេខ្លាបលិហិតាឃ ឌិដ្ឋិឃា សេខ្លាបលិហិតាឃ យក្កកាចតាឃា”តិ ចុត្តត្តា យិស្សកយទេក្កា កធិទេតាៈ លចិទេកឥសឌិសេសា ទេចត្វ អចិជ្ជាទេកទេកា, ទេលាហិត្យប្បាឥសឌិសេសា ទេលាក្យូត្តទយក្កកាទេចា

ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩈᩪᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪨ ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ, ᨶ ᨶᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ᪨

ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨸᨮᨾᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨿᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨸᨭᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩃᩦᨿᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩅᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩥᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨣᨲᩥᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩴ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩏᨶᨲᩣᨿ᪨ ᩋᨸᨠᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᨲᩮᩣ ᩋᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨸᨴᩮᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶ᪨ ᩈᩉ ᨸᨴᩮᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨸᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩈᨸᨴᩮᩈᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨵᨾ᩠ᨾᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨡᨶ᩠ᨵᨸᨴᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᨸᨴᩮᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ᪨ “ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ “ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨶ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩴ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿᩴ ᩑᩅ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨽᩪᨾᩥᨠᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨽᩪᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨿᩣᩅ ᨽᩅᨣ᩠ᨣᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨲᩮᩣ ᩋᩔᩣᨴᩣᨴᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩣᨶᩮᩅ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩮᩅ᪨ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᨴᩮᩈᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩣᨠᩣᩁᩮ᪨ ᩈᩣ ᩈᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨠᨴᩮᩈᨽᩪᨲᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴᨾᩮᩅ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ᪨ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᨲᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠ᩠ᨠᨾᨽᩮᨴᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᨴᩮᩅᩈᩥᨠᩴ

ចឡ្យអញ្ញាតរយាបត្តិយោ អដ្ឋកថាយំ ចុត្តា៎ ការំ អញ្ញាឥយូចេរតបិ ឌាតា ឲច, ចេទតាចេរត បេតត្ត អកិតិចេយា ពេតា ចេទតាតុការេចត ឌាតា៎ ពយ្ហា ឲចំ ឌាតាតិ? ញុដ្ឋាតំ ឥាលាបទស្ស អត្ថរចិកាកត្តា៎ តឆា ហិ កកចា យកលយ្បិ អដ្ឋយាយំ ចេទតាចេរតេច យប្ហយតំ បចេត្តតិ, តទតុយារេរត ច តា ចិហារយាយាបត្តិយោ យាយាបជ្ជិ៎ តឃិតំ អឆ្នរិយំ អតញ្ញាយាឆារលំ កិញ្ចិ បេចទេត្តា យត្វា – “យេត ឬាហ”ត្តិអាឌិយចោទ៎

អកុសលិចាតិ បិលាតិបិត-អឌិត្ថាទាត-ការយេបុឃិដ្ឋាចារ-ឃុយាចាទ-បិយុលចាចាយយ្យប្យលិប-អកិដ្ឋា-ញ្យាបិទចេរត ចំចំឃិដ្ឋាទយ្សតចេរត ច អកុសលិ ចេទតា ឲច ហោតិ៎ ចាហុលិកាឌិយុ ដ្ឋប្យជ្ជិត្វា តត្ត តិដ្ឋា ឆុចា កចិឃ្យាយាតិ ឲចំ ឌិដ្ឋិ ដ្ឋបតិឃ្យាឃាតិ យោរេឌតត្ថា៎ ទេចកុលិឌិយុ ទេចប្ហឌត្តំ, យញ្ញឌតបរិកោកត្តំ ចា យាលិចឆ្នំ ទោរបត្តិ៎ ចឆពត្ថតាឌិតិតិ អាឌិ-យេដ្ឋត អឌិត្ថាទាត-ឃិដ្ឋាចារ-ឃុយាចាទ-បិយុលចាចា-យយ្យប្យលិបិឌិតំ យក្កហោ ទដ្ឋត្តា៎ ឌិដ្ឋឥយូចិបិលាកស្ស អបទ្ទរត្តា អបិពេឌត្តា ច “កចត្តរកតាត”ត្តិ ចុត្តំ៎

ត្តាតិ តេរយត្តិ ឲត្ត ត្តាតិ-យេដ្ឋា អាឌិអត្វា, បការេត្វា ចា៎ តេត ឃឆា ឆរុយចាចាចេរត, ឲចំ តទេឡ្ហាយយ្បិ អកុសលកយូតំ ចេរត យយូឌិដ្ឋិបច្ចយា អកុសលចេទតាប្យចត្តិ ឃចារហំ តិហរិត្វា ចត្តញ្ញា៎ ឲរេច តយោតិ ត្តយិតា ឃឆា ឃិដ្ឋាឌិដ្ឋិបច្ចយា យយូឌិដ្ឋិបច្ចយា ច កុសលិកុសលចិបិលាចេទតា យហឌាតកោឌិឃា ដ្ឋបតិឃ្យឃកោឌិឃា ច ចេរត ឃចារហំ យោរេឌត្វា ទឃ្សិតា, ឲចំ ឃិដ្ឋាយក្កប្យបច្ចយាឌិយុបិ ឃចារហំ យោរេឌត្វា ទយ្ស្យតត្ថាតិ ត្តយយត្តំ អតិឌិយតិ៎ លក្ខបច្ចយាតិ ឲត្ត តល្យាលក្ខយហិតា ពត្តការតាលេក្ខា អធិប្យេតាតិ អាហ “លក្ខបច្ចយាតិអាឌិយុ បត លក្ខបច្ចយា អដ្ឋលិកយហកតចិត្តយប្យយុត្តា ចេទតា ចេឌិតត្ថា”តិ៎ ចិតក្កបច្ចយាតិ ឲត្ត អប្យតាប្យេត្តាច ចិតក្កា អធិប្យេតាតិ ចុត្តំ “ចិតក្កបច្ចយា បឆយញ្ញាតចេទតាចា”តិ៎ ចិតក្កបច្ចយា បឆយញ្ញាតចេទតាឃ កហិតត្តា “ឆបេត្វា បឆយញ្ញាត”ត្តិ៎ ដ្ឋបរិ តិយ្សា ទ្ធបិចទរា, ហេដ្ឋា តិយ្សា អទ្ធបិចទរា ឲចំ យេយា ល យញ្ញាយយាបត្តិចេទតា៎

តិល្ហត្តិ លក្ខចិតក្កយញ្ញាតំ៎ អច្ឆុបយេឃតិ បឌិបេក្ខត អច្ឆុបយឃិតោ៎ តិល្ហតិព្យាតយំ យហការេចត បច្ចឃតា អដ្ឋលិកយហកតចិត្តយុ ឲច៎ តត្ត ឃំ ចត្តត្ថំ តំ ចុត្តយេច៎ លក្ខយត្តយ្សាតិ តេយុ តិយុ លក្ខយត្តយ្ស៎ ច្ឆុបយេឃ បឆយញ្ញាតចេទតាច អប្យតាប្យត្តយ្ស អធិប្យេតត្តា៎ លក្ខចិតក្កាតំ ច្ឆុបយេឃ ទុតិឃញ្ញាតាឌិចេទតា អធិប្យេតា យញ្ញាឃ អច្ឆុបយត្តត្តា៎ ទុតិឃញ្ញាតាឌិចេទតាកហណេត ហិ យញ្ញា យញ្ញាយយាបត្តិយោ ច កហិតាច ហោតិ៎ តិល្ហយ្បិ ច្ឆុបយេឃតិ លក្ខចិតក្កយញ្ញាតំ ច្ឆុបយេឃ តេចយញ្ញាតាយញ្ញាឃតតចេទតា អធិប្យេតា៎ កចក្កប្យត្តយញ្ញា ហិ ច្ឆុបយត្តិ លក្ខយក្កប្យាតំ អច្ឆត្ថុចុយកាចប្យត្តិឃា៎ ហេដ្ឋា “យយូឌិដ្ឋិបច្ចយា”តិ ឲត្ត យយូឌិដ្ឋិកហណេត ហេដ្ឋិមយក្កយយូឌិដ្ឋិបិ កហិតាច ហោតីតិ អាហ – “អប្យត្តយ្ស បត្តិឃាតិ អរហត្តផលស្ស បត្តត្តាឃា”តិ៎ អឆ ចា ហេដ្ឋិមយក្កាឌិកយេត ចិតា អក្កយេក្កា តត្តីតិ ហេដ្ឋិមយក្កាឌិកយំ អត្វាបត្តំ កត្វា “អរហត្តផលស្ស បត្តត្តាឃា”តិ ចុត្តំ៎ អាឃយេតិ ផលេត ឃិឃ្សិតា ហោតិ ឲតេតាតិ អាឃារយា, យយូចាឃារយាតិ អាហ “អត្ថិ អាឃាយត្តិ អត្ថិ ចិរិឃ”ត្តិ៎ តយ្ស ចិរិឃារយ្ឍយ្សាតិ អញ្ញាឌិកយការលស្ស យយូចាឃាយយ្ស ចេរត៎ បិញ្ញត្តាឃំ ឆាត-យេដ្ឋា ការលបរិឃារឃាតិ អាហ – “អរហត្តផលស្ស ការលា”តិ៎ តប្យច្ចឃាតិ ឲត្ត តំ-

សេទ្ធេន “ញាណេន”តិ វុត្តការណេនេវ បច្ចាយន្តិ អាហ – “អរហត្តស្ស ញាណបច្ចយា”តិ. ចតុត្ថមគ្គសមាធិនាតិ វុត្តេន “អរហត្តផលស្ស បត្តត្ថាយា”តិ វុត្តំ ហេដ្ឋិមមគ្គានំ អត្ថាបត្តិវសេន គហិតការណេនេវ ខោសេតិ. ភេទិ បន “ចតុត្ថមគ្គសមាធិនាតិ វត្វា និដ្ឋិតេវលោកុត្តរវេទនាតិ វុត្តកេវលំ វិសេសេតិ. និដ្ឋិតេវលោកុត្តរវេទនាតិ បឋមំ អវេក្ខិតព្ពំ, បច្ឆា ចតុត្ថមគ្គសមាធិនា”តិ វទន្តិ.

បឋមវិហារសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. ទុតិយវិហារសុត្តវណ្ណនា

១៥. មិច្ឆាទិដ្ឋិ វូបសមតិ សម្មាសោ បហីយតិ វុត្តតាតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិវូបសមោ. “មិច្ឆាទិដ្ឋិវូបសមោ នាម សម្មាទិដ្ឋិ. កថញ្ហិ វុប្បជ្ជមានា អតិក្កន្តិ មគ្គញាណំ វិបាកវេទនំ ន គណ្ហាតី”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. “ទ្វយិនា នយេនា”តិ អតិទិសិត្វាបិ តយត្វំ បិតកំ តទំ ការាំ “យស្ស យស្សា”តិអាទិ វត្វា ឯវ សាមញ្ញវសេន វុត្តមត្ថំ បទ្ធិមេសុ តីសុ បទេសុ សម្ពន្ធោ ទស្សេតុំ “ឆន្ទវូបសមបច្ចយា”តិអាទិមាហ, តំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ. វុត្តត្ថានេវ អនន្តរសុត្តេ.

ទុតិយវិហារសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៣-៤. សេក្ខសុត្តាទិវណ្ណនា

១៦-១៧. តិស្សន្នម្បិ សិក្ខានំ សិក្ខនំ សីលំ ឯតស្សាតិ សិក្ខនសីលោ. សិក្ខតីតិបិ ចា សេក្ខោ. វុត្តញ្ហេតំ “សិក្ខតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា សេក្ខោតិ វុច្ចតិ. កិញ្ច សិក្ខតិ? អធិសីលម្បិ សិក្ខតី”តិអាទិ (អ. និ. ៣.៨៦). តីហិ ផលេហិ ហេដ្ឋា សាបិ ចតុត្ថមគ្គេន សទ្ធិំ វុប្បន្នសិក្ខាបិ. មគ្គក្ខណេ ហិ សិក្ខាកិច្ចំ ន និដ្ឋិតំ និប្បរិយាយតោ, ផលក្ខណេ បន និដ្ឋិតំ នាម. វុត្តានត្ថានេវ ហេដ្ឋា វុត្តនយត្តា.

សេក្ខសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

វិហារវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១. មិច្ឆត្តវគ្គវណ្ណនា

១៨-២០. មិច្ឆាសភាវត្តំ អយាថាវសភាវំ អនិយ្យានិកសភាវំ. សម្មាសភាវត្តំ យាថាវសភាវំ និយ្យានិកសភាវំ. មិច្ឆាបដិបត្តាធិករណហេតូតិ ឯត្ថ អធិ-សទ្ទោ អនត្ថកោតិ អាហ – “មិច្ឆាបដិបត្តិការណហេតូ”តិ. ញាយតិ បដិវិជ្ឈនេន និព្ពានំ

ᨣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩁᨿᩮ᩺ ᨿᩮᩣ ᩑᩅ ᨲᩴ ᩏᨷᨶᩦᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᨷᩣᩃᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨮᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨠᩣᨿᩔ

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩃᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩃ-ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᩃᩣ”ᨲᩥ᩺

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨽᩣᩅᩮᩃᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᩣᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ “ᩋᩉᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨽᩣᩅᩮᩃᩣ᩺ ᨠᩮᩣᩈᩃᨠᩮᩣᨧᨲᩣᨴᩥᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ

ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨿ᩺ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᩺ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨠᨿᩥᨲᩮᩣ ᨧ “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨧ,

ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨲᩮᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ᩺ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ “ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩦᩈᩮᨶᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ

“ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᩥᨠᩮᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᩺ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ᩺ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩅᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨲᩣ ᨲᩣᨿ, ᩃᩦᩊ᩠ᩉᩣᩅᩮᨧᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩁᩣ᩺ ᩈᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᩩᩁᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣ᩺ ᨵᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩥ᩺

ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩁᩪᨷᨧ᩠ᨧ ᨶᩥᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᨶᩥᩅᩣ, ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩑᨠᩔ ᩅ-ᨠᩣᩁᩔ ᩃᩮᩣᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨴᩥᩅᩣᨷᨶᩥᩅᩴ ᩅᨷᨧ᩠ᨧᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺

ᨷᩁᩥᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ, ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩅᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᨷᩁᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩅᩉᨩᩣᨲᨧᩮᨶ ᩁᩪᨷᨶᩥᩔᨿᨧᩮᨶ ᨧ ᩅᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩅᩣᨵᨶᩮ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᨶᩮ ᩅᩉᩣᨿᨽᩣᩅᩩᨷᨠᨿᨶᩮ ᨧ ᩅᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨲᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᩺

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᩺

᪓᩺ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ

᪑᪑-᪓᪐᩺ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨹᩃᩮᨷᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨵᨶᨲᩮᩣ᩺ ᩑᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩈᩮᨶ᩺

ᩑᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᨧᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᨠᨧᩈᩮᨶ᩺ ᩅᩴᩈᩣᩁᨿᩮᩉᩣᨶᩔ ᨷᩁᨲᩦᩁᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨶᩴ ᩋᨽᩥᨣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨷᩣᩁᩮᨲᩥ ᨣᨾᨿᨲᩦᨲᩥ ᨷᩣᩁᩴ,

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ, ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨷᩁᩥᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᩣᩁᩴ, ᩅᩴᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩌᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᨷᩣᩁᩣᨷᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨷᩣᩁᨦ᩠ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩅᨣ᩠ᨣᩣᨿ᩺ ᨿᩮᨷᩥ

ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩈᩴ᩺ ᨿᩮᨷᩥ ᨣᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮ᩺ ᨷᩣᩁᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨲ-ᩅᨴ᩠ᨴᩣ ᨲᩥᨠᩣᩃᨧᩣᨴᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺

ᨲᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᩺ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨧᨲᩩᨿᩮᨧ ᩋᨶᩩᨵᩣᩅᨲᩦ”ᨲᩥ᩺ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨷᨶᩔᩁᨠᩣᨧᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨶᩥᨿᩣᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᨧ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨧᩮᨲᩣᨶᩣᨲᨠᩣᨧᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨠᩔᩁᨠᩣᨧᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩣᨽᩥᨩᩣᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺

ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᩃᨿᩮᩣ-ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᩃᨿᩮᩣ-ᨿᨶ᩠ᨲᩣᩃᨿᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨿ ᩋᩮᩣᨠᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ, ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨷᩁᩥᨲᩣᨿ ᩋᨶᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩋᩮᩣᨠᩣ ᩋᨶᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ

ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺

ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᨷᩮᨲᩣ ᩅᩮᩣᨴᩣᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩣ, ᩅᩮᩣᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᩣᨾᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩣ, ᨲᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᨠᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ

ᩋᩣᩉ – “ᩅᩣᨿᩣᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᩉᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩺ ᨻ᩠ᨿᩣᨴᩣᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩺ ᨻ᩠ᨿᩣᨴᩣᨾᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᩺

ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨲᩥ-ᩅᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩣᨴᩥᩅᨴ᩠ᨴᩮᨶ᩺ ᨲᩮᨶ “ᨴᩮᩣᩈᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨾᩮᩣᩉᨠ᩠ᨡᨿᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩅᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᩺ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᩮᨧᩣᨲᩥ ᨧᨶ᩠ᨲᩥ

“ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ”ᨲᩥ᩺ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨲᨲᩣᨲᩥ᩺

ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪑-᪔᪘᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩮ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩈᨿ᩠ᨿᩮᨶ᩠ᨶ ᨶᩥᩔᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩ᪨ ᩉᩮᨲᩩᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᨳᩣ – “ᨥᨲᩴ ᨷᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩉᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨽᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨷᨧᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ “ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨿᨳᩣ “ᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᩁᩥᨿᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾᩣᨵᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨹᩃᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᨬᩣᨱᨴᩔᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨹᩃᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨬᩣᨱᨴᩔᨶᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨷᨴᩮᩈᩩ ᩁᩣᨣ-ᩅᩥᩁᩣᨣ-ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶ-ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲ-ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ-ᩋᩣᩈᩅᨠ᩠ᨡᨿ-ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ-ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ-ᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ-ᨬᩣᨱᨴᩔᨶ-ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷᨴᩮᩉᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪖᪨ ᩈᩪᩁᩥᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪙-᪖᪒᪨ ᨿᨳᩣ ᩋᩁᩩᨱᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩪᩁᩥᨿᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩔ ᩏᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᩅᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩔᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩁᩩᨱᨣ᩠ᨣᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᩪᩁᩥᨿᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨷᩦᨿᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᨱᩅᩥᨶᨿᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩃᨠᨲ᩠ᩅᩣᨠᨾ᩠ᨾᨲᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᨬᩣᨲᨷ᩠ᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᩁᩣᨷᨠᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᩔᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩔ ᨠᩣᩁᩣᨷᨠᩔ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨵᩥᨣᨾᩉᩮᨲᩩᨲᩣᨿ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ
“ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ “ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

ᩈᩪᩁᩥᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪗᪨ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪓-᪗᪒᪨ ᨲᨳᩣᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨿᨠᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨣᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ឧកឆយុ៖បឃ្យាលចក្កាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

ប័៉ អប្យយាក៖បឃ្យាលច៖ក្កា

១៉ ពឆាកពឃុត្តចណ្ណតា

១២៥៉ការាបកអប្យយា៖កា តាយ “ខ្ពះយ អក្យុសលិ ឆយ្មា បហាពន្ពា, ខ្ពះយ ក្យុសលិ ឆយ្មា ភូប្យា៖កពន្ពា”តិ ចុត្តច៖ខ្ពពន្ពចខ្ពតឃយ្យា៖កពន្ពឃយ្យាកតច៖ឃត បច៖ត្តា អប្យយា៖កា៉ ឧឃាតិ អប្យយា៖កា៉ ៖លិកិ៖ឃាច៉ ត ៖លិក្យុត្ត៖រា៉ អឃត្តិ ឧឃាតិ ច អប្យយាក៖យច ចកតិ៉ ៖ពឃត្តិ ចព្យុក្ខុយកឆយ្មាត៌៉ បដិលិកក៖ដ្ឋតាតិ បដិលិកាបត៖ដ្ឋត៉

ពឆាកពឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៉ បកឃុត្តចណ្ណតា

១៣០៉ឌក្កលិតត្តិ ឌក្កលចាឃិត៌៉ ឌក្កល-ឃ៖ត្ត ៖ចត្ត ចត្តកាចឃាយ៖ណ្ណត បឆឌិបរិឃា៖ឃា, ត អត្យុបដ្ឋាតចិត្ថុ៖កឃចាឌិ៉ ៖ពតាហ – “បឆឌិពលចាឃិត”ត្តិ៉ បកាត៌ ចុដ្ឋយាតត្ពា “ឃបិកកបិលាត”ត្តិ ចិ៖ឃ៖ឃត្តា ចុត្តិ៉ ឃ៖យាឆាតត្តិ អ៖ត្តាកឆកាច៉ ៖ពតាហ – “ខ្ពឆាត៌ ភូប៖ល្លប”ត្តិ, ភូប៖តត្តា បក្លិបិពន្ពត្តិ អ៖ត្តា៉

បកឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១-១០៉ ក្យុដឃុត្តាឌិចណ្ណតា

១៣១-១៣ប័៉ ចឃ្សិកាឃ បុប្ឆ ចឃ្សិក៌ ឃឆា “អាយលកិឃា ចលិ អាយលក”ត្តិ៉ យហាពលត្តិត្តិ ភូបរិបិឃា៖កៈ “ឃាតិ កាតិឌិ”តិ ប៖កហិ ខ្ពពទាតិ ឃយាតាឌិក៖លាតិ កចិត្ញុ ឃុត្តាតិតិ “បដ្ឋ៖ត្ត ឃាយិចចត”ត្តិ ចត្តា ពឆា ចិកត្តិចិបរិលា៖យា ក៖ពា៉ “ពត្តាចុពាត”ត្តិ បក៌ តិដ្ឋា៖លា ឃាយិចចតត្តិ ពត្តិ “ចត្តាតិ”តិ ចចត៖ឃ៖ឃត អត្តិ ក៖ឃ្យុតុ “អឆ ចា”តិអាឌិ ចុត្តិ៉

ក្យុដឃុត្តាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

អប្យាគចក្កចល្លកា តិដ្ឋិតា៉

៥៉ ពាលកាទលិឃចក្កោ

១៉ ពាលឃុត្តចល្លកា

១១៥៉ កយ្យាតិខេឃច កយ្ឝ្តា ឃចា ឃុត្តត្តា៉ អទិឃំ អដ្ឋិកំ យក្កត្តិ ៩ត្ត កាគត្តទិឃកតាឃ ចិបឃ្សកាបិ កហិតា ៩ច ខេហាតីតិ ចុត្តំ
“ឃហចិបឃ្សក”ត្តិ៉

១៉ ពីឌឃុត្តចល្លកា

១១០៉ បញ្ចចិឆយ្បិ ឃឫហខដ្ឋក ពីឌកាខេយា កាយ៉ តខេចាតិ ឫលពីឌាឌិ ៩ច៉ ឃយ្យត្តិ ឃហឌាតឫលចត្តំ៉ តិលកាចខេតា បដ្ឋាឃាតិ
តិលកាចាបត្តិខេតា បដ្ឋាឃ៉

១៉ កាកឃុត្តចល្លកា

១១០៉ពាលំ កាខេហត្តិតិ អត្តខេកា ឃទិខពាលំ កាខេហត្តិ៉ តំ បក កាកាកំ ពាលប្យត្តិ ៩ចាតិ អាហ – “ពាលំ កល្យត្តិ”តិ៉ ឃក្កខ្ជយ្យឝ្លាខត្តិ
យហាឃយុខដ្ឋក ឃក្កខកតយហាគឌិតំ យុឝ្លាទ៉ កាកា កាឃំ ចខេត្តិតិអាឌិ ឃប្តា ច កកចតា ដ្ឋបយាចខេឃក អាកតំ, តប្តា ៩ចខេយច ខេលាតិ
៩ត្តាតិអាឌិកា ដ្ឋបយំ ឃំឃត្តិ៉ អាកខេតឃ្នតិអាឌីឃុ តីឃុ បខេគឃុ កាខេចកកាចលក្លខេលា៉

១៉ ក្យុក្កឃុត្តចល្លកា

១១០៉តបតិអាចយតីតិ ច តិក្យខ្ជិតកាខេចក ដ្ឋខកចយខេតា ឈខេដោ, ក តំ បុក យុខេលក កល្យាតិ៉ ខេតកាហ “ក អខេត្តា បខេចខេឃតី”តិ៉

លិ៉ អាកាឃឃុត្តចល្លកា

១១១៉ខេតខេកតំ ចុត្តត្តិ ខេតក អទិឃយក្កឃ្ស ព្លក្សខេកក ៩ខេតឃំ ឃខេត្តឃំ ខេពាឌិបក្លិឃឆយ្យាកំ ព្លក្សកំ ចុត្តំ៉

ប៉-៥-១០៉ បឌយខេយឈឃុត្តាឌិចល្លកា

᪑᪕᪖-᪑᪕᪘᪨ ᨷᩥᩈᩩᩁᩁᩮᨡᩣᨡᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩩᨿᩥᨴᩮᩁᨬ᩠ᨬᩈᩉᨡᩣᨲᨿᩃ᩺᪨ ᨧᩣᩃᩥᨴᨠᩮᩣᨷᨿᨲᩥ ᨧᩣᩃᩥᨴᨠᩮᩣᨷᨿᨷᨩᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣᨷᩥ᪨

᪑᪑-᪑᪒᪨ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᨲᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪘-᪑᪖᪐᪨ ᩈᩉᨧᩥᨷᩔᨲᩔ ᩋᨴᩥᨿᨿᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩣᨧᨶᩣᨿ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᨶ ᨴᨲᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩉᩣᨶᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩁᩥᨡᩣᨶᨶᩣᨶᩥᨶᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥᨶᩴ ᩅᩥᩈᨿᩋᩣᨶᩥᨠᩴ ᨠᩮᨴᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᨧᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᨲᩣ᪨

ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨴᩩᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨴᩩᩈᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪑᪨ ᨠᩣᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠᩣᨿᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᨶ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᨧ ᩋᨵᩥᨠᩁᩣᩁᩮᨽᩥ ᨴᩩᩈᩦᨿᩮᩣ᪨ ᨶᨧᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨣᨲᩥᨶᩴ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩔ ᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥ “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩮᨲᩣ᪨

᪒-᪑᪑᪨ ᩅᩥᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪒-᪑᪗᪑᪨ ᩈᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᩉᨿᨸ᩠ᨸᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᩴᨲᩴᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨣᨶ ᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨴᩣ, ᨿᩣᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ, ᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᩣ ᨧᩣ᪨ ᨶᩦᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨴᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩩᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪑᪨ ᨽᩪᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪒᪨ ᨽᩪᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪒-᪑᪗᪓᪨ ᩅᩮᨭ᩠ᨮ ᨽᩪᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩪᨾᩦᨲᩣᨷᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᨾᩣ᪨ ᩁᩪᨷᩣᩁᩪᨷᨽᩅᩮᨲᩥ ᩁᩪᨷᨽᩅᩮ ᨧ ᩋᩁᩪᨷᨽᩅᩮ ᨧ ᩁᩪᨷᩣᩁᩪᨷᨲᩮᨬ᩠ᨬᩣᨷᨭᩥᩔᨿᩣ ᩁᩪᨷᩣᩁᩪᨷᩅᨧᩁᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨶᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨿᩮᩣᨣᩣ᪨

᪇-᪈᪨ ᩏᨷᩤᨴᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪆᪈-᪁᪆᪉᪨ ᨠᩣᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨲᩮᩣ ᨠᩣᨾᩩᨷᩤᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨠᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨾᨠᩣᨿᩔᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ᪨ ᨥᨭᨶᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨶᩣ ᨹᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᨭ᩠ᨭᩔ ᩅᩥᨷᩤᨠᩅᨭ᩠ᨭᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨻᨶ᩠ᨵᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩔ ᨥᨭᨶᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᨠᩥᩃᩮᩈᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᩔᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

ᩏᨷᩤᨴᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪉-᪁᪀᪨ ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪆᪉-᪁᪇᪁᪨ ᨳᩣᨾᨣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᨳᩥᩁᨽᩣᩅᩪᨷᨣᨾᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᨳᩣᨾᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩮᩣ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩣᨴᩦᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᩅᩮᨱᩥᨠᩮᩣ ᩈᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᩣᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᩣ ᩑᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩃᩣᨽᩮ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᩣᩁᩉᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩋᨶᩩᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨷᩥ ᨷᨭᩥᨥᩣᨶᩩᩈᨿᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨠᩣᨾᨵᩣᨲᩩ ᩁᩪᨷᩣᩁᩪᨷᨽᩅᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣ “ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᨶᩣᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩁᩪᨷᩁᩣᨣᩣᨴᨿᩮᩣ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᨠᩣᩁᨠᩣ, ᨲᩔ ᩉᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨾᨣ᩠ᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៙ ទៅឡ្ណក្តរសំយុត្ត

១ បត្តាតចេក្កា

១ ហិយចត្តបុត្តចណ្ណនា

១ប័៙ ពុត្លហិ ចព្យុបត្ថ អរិឃឋាចពោ ៩តាឃាតិ ទៅឆំ, ឆយ្ឋាយក្ក៊ិ, អរិឃឋាចពោ បត ចព្យុបត្ថ ពុត្លហ៊ិតិ ទៅឆិ អក្កាតិ ការលោ ឃាឃ ឆយ្ឋាយក្កិឃាតិ ឋប្បទេគ្គា តញ្ញាចេឋត បតិដ្ឋាតំ, ឌិដ្ឋិចេឋត អាឃ្ញហតា ឋឞ្ឋ្យតឌិដ្ឋិឃា បតិដ្ឋាតំ, ក្លទេឆ្ឆឌិដ្ឋិឃា អាឃ្ញហតា លីតចេឋត បតិដ្ឋាតំ, ក្លឌ្ឋចេឋត អាឃ្ញហតា កាយប្ញលាត្យេឃាកចេឋត បតិដ្ឋាតំ, អត្តកិលយធាត្យេឃាកចេឋត អាឃ្ញហតា ឍ្លឈតរលាប្ញត្តចណ្ណតាឃំ (ន៉ៈ ត៌ៈ ១.១) –

“កិលេឋចេឋត បតិដ្ឋាតំ, អតិឋក្លារចេឋត អាឃ្ញហតា តញ្ញាឌិដ្ឋិហិ បតិដ្ឋាតំ, អចេឋឋកិលេឋាតិឋក្លារេហិ អាឃ្ញហតា, ឋត្តាក្យុឋលាតិឋក្លារចេឋត បតិដ្ឋាតំ, ឋត្តលោកិឃក្យុឋលាតិឋក្លារចេឋត អាឃ្ញហតា”តិ –

ច្ញទេត្តប្ញ បការេប្ញ ព្លឆ អច្ញត្តាតំ ចេឋត ចេជិតទេត្តា កិលេឋឋត្តាតតិក្កាឃ ក្លដ្ឋហតីតិ ៩េតត ឋិលាបត្តចិបឞ្ឋ្យតាឋហកតាតយ្យិ ឋតិអាឌិតំ ទៅឡ្ណក្តកាចំ ឌេឞ្ឋ្យតិ ចត្តារីតិអាឌិតា យក្កុឋលេត ឋហកតាតំ ឋត្តហិ ទៅឡ្ណេក្កហិ កាចិទេតហិ ឋក្ខបឌិចេឆា ទេហាតីតិ កឆយិធំ ឌាតិតត្តត្តិ ចេរាឌតំ ឋក្លាឃាហ “ឃឆាហា”តិអាឌិ ឆលាតក្កយក្កក្កាឌេឃា ចិឃាតិ ៩េតត ទៅឆិទៅឡ្ណក្តឋក្កាតំ ឋយ្យាឃាចឃចចិឋឃតំ ឌេឞ្ឋ្យតិ ទេឋតក្ករេធក្កាឌេឃា ចិឃាតិ ៩េតត ប្ញក្កលបត្តាត្តិឃា អចិត្តូយាតបត្តាត្តិកាចំ ឌេឞ្ឋ្យតិ

ទៅឆាឃ ន៉ិចត្តត្តីតិ ទៅឡ្ណក្តាតិ ច្ញត្តំ “ការលាទេត្តា អក្កឋេក្កា”តិ ពុត្លហ៊ីតិ ទៅឆិ, ទៅឆិឃា ៩ច អក្កាតិ ទៅឡ្ណក្តាតិ ច្ញត្តំ “ពុត្លហ៊ិតីតិ ទៅឡ្ណក្តា”តិ ចិបឞ្ឋ្យតាឌិតំ ការលាតំ ពុត្លហ៊ិតត្តាតំ ឋក្ខាតំ អត្យុប្បំ បក្ខក្លការេចត បឌិយ្យុលំ អចិបរីតំ ឋយ្យា ពុត្លហ៊ិតីតិ ៩ចំ ចត្តុចិទេឋឌីបពេហិ ក្លបរិឃេក្កហិ អត្យុពុត្លហ៊ិតីតិអាឌិតា ច្ញត្តទៅឆិឋេក្កហិ តិប្យេឌេឋត ច្ញត្តំ “ពុត្លតតាឋាឃទេត្តាត ឋក្កញ្ញាតី”តិ ៩ត្ត ច លីតបតិដ្ឋាត-កាយប្ញលល្លិកាត្យេឃាក-ក្លទេឆ្ឆាតិតិចេឋាតំ ឆយ្ឋចិចឃ-ចីរិឃបីតិបឆាត-ឆយ្ឋាយក្កិ បឌិបទេក្លា ក្លឌ្ឋាឃ្ញហតអត្តកិលយធាត្យេឃាក-ឋឞ្ឋ្យតាតិតិចេឋាតំ បឞ្ឋ្យដ្ឋិឋយាឆិ-ក្លេបក្លាបឆាត-ឆយ្ឋាយក្កិ បឌិបទេក្លា ឋតិ បត ក្កតឃត្តាបិ ព្លុដ្ឋិតត្តា តធា ហិ ឋា ឋត្តាត្តិកា ច្ញត្តា

ន៉ិ-ឋទេក្កា បន៉ិឋាឃំ ប្ញតទេឆច ប្ញក្ករោ ឆ អទេត្តាបីតិ អាហ “បឋទេត្តា ប្ញក្ករោ ឆ ទៅឡ្ណេក្កា”តិ អតិតិត្តាទេត្តតីតិ អតិចិឋិដ្ឋការេចត តិត្តាទេត្តតិ ឋចិទេឋឋកាចំ ចឌតិ “៩េក ចណ្ណឃត្តិ”តិ ចត្តា តត្ត ឃធាច្ញត្តចិទេចកត្តឃទោតា អត្តា ចិទេចកត្តឃំ ក្លឌ្ឋិត្តា ឌេឞ្ឋ្យតំ “ទេត

ហី”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ឈានក្ខណេ តាវ កិច្ចតោ វិក្ខម្ភនវិវេកនិស្សិតំ, វិបស្សនាក្ខណេ អជ្ឈាសយតោ បដិប្បស្សទ្ធិវិវេកនិស្សិតំ ភាវេតីតិ។ តេនាហ – “អនុត្តរំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមី”តិ។ តត្ថ តត្ថ និច្ឆយតាយ កសិណញ្ញាតគ្គហណេន អនុប្បាទនយោបិ គហណំ ទដ្ឋព្វំ។

ហិមវន្តសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. កាយសុត្តវណ្ណនា

១៨៣. តិដ្ឋតិ ឯតេនាតិ ឋិតិ, ការណំ។ កម្មោតុចិត្តាហារសមុដ្ឋានតោ ចតុព្ពិធោ បច្ចយោ ឋិតិ ឯតស្សាតិ បច្ចយដ្ឋិតិកោ។ អាហារបច្ចយសទ្ទា ហិ ឯកត្ថា។ សុភម្បីតិ កាមច្ឆន្ទោ បច្ចយោ, អសុភេ សុភាការេន បវត្តនតោ សុភន្តិ វុច្ចតិ។ តេន ការណេន បវត្តនកស្ស អញ្ញស្ស កាមច្ឆន្ទស្ស និមិត្តត្តា សុភនិមិត្តន្តិ។ សុភស្សាតិ យថាវុត្តស្ស សុភស្ស។ អារម្មណម្បីតិ សុភាការេន, ឥដ្ឋាការេន វា គយ្ហមានំ រូបាទិអារម្មណម្បិ សុភនិមិត្តំ វុត្តាការេន។ អនុបាយមនសិការោតិ អាកង្ខិតស្ស ហិតសុខស្ស អនុបាយភូតោ មនសិការោ, តេន ឯវ ឧប្បថមនសិការោតិ អយោនិសោមនសិការោ។ តស្មិន្តិ យថានិទ្ទិដ្ឋេ កាមច្ឆន្ទភូតេ តទារម្មណភូតេ ច ទុវិធេបិ សុភនិមិត្តេ។ អដ្ឋកថាយំ បន “សុភារម្មណេ”ត្វេវ វុត្តំ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សុភនិមិត្តន្តិអាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន កាមច្ឆន្ទនីវរណស្ស អាហារទស្សនបាឡិញ្ច ឧទ្ធតាតិ កត្វា វុត្តំ – “ឯវំ សព្ពនីវរណេសុ យោជនា វេទិតព្វា”តិ។

បដិឃោបិ បដិឃនិមិត្តំ បុរិមុប្បន្នស្ស បច្ឆា ឧប្បជ្ជនកស្ស និមិត្តការណតោ។ បដិឃារម្មណំ នាម ឯកូនវីសតិ អាឃាតវត្ថូនិ សត្តសង្ខារា។ អរតីតិ បន្តសេនាសនាទីសុ អរមណំ។ ឧក្កណ្ឋិតាតិ ឧក្កណ្ឋនការោ។ បន្តេសូតិ ទូរេសុ, វិវិត្តេសុ វា។ អធិកុសលេសូតិ សមថវិបស្សនាធម្មេសុ។ អរតិ រតិបដិបក្ខោ។ អរតិតាតិ អរមណាការោ។ អនភិរតីតិ អនភិរតការោ។ អនភិរមណាតិ អនភិរមណាការោ។ ឧក្កណ្ឋិតាតិ ឧក្កណ្ឋនាការោ។ បរិតស្សិតាតិ ឧក្កណ្ឋនវសេន បរិតស្សនា។

អាកត្វំ, ន សភាវសិទ្ធំ។ កាយាលសិយន្តិ នាមកាយេ អលសភាវោ។ សម្មោហវិនោទនិយំ បន “តន្ទីតិ ជាតិអាលសិយ”ន្តិ វុត្តំ។ វទតីតិ ឯតេន អតិសីតាទិបច្ចយា សង្កោចាបត្តិ ទស្សេតិ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ កិលេសវត្ថុវិភង្គេ (វិភ. អដ្ឋ. ៨៥៧)។ តន្ទីតិ ជាតិអាលសិយំ។ តន្ទិយនាតិ តន្ទិយនាការោ។ តន្ទិមនកតាតិ តន្ទិយា អភិភូតចិត្តតា។ អលសស្ស ភាវោ អាលស្យំ។ អាលស្យាយនាការោ អាលស្យាយនា។ អាលស្យាយិតស្ស ភាវោ អាលស្យាយិតត្តំ។ ឥតិ សព្ពេហិបិ ឥមេហិ បទេហិ កិលេសវសេន កាយាលសិយំ កថិតំ។

កិលេសវសេនាតិ សម្មោហវសេន។ កាយវិនមនាតិ កាយស្ស វិរូបតោ នមនា។ ជម្ភនាតិ ផន្ទនា។ បុនប្បុនំ ជម្ភនា វិជម្ភនា។ អានមនាតិ បុរតោ នមនា។ វិនមនាតិ បច្ឆតោ នមនា។ សន្នមនាតិ សមន្តតោ នមនា។ បណមនាតិ យថា ហិ តន្តតោ ឧដ្ឋិតបេសការោ កិញ្ចិទេវ ឧបរិដ្ឋិតំ គហេត្វា ឧជុំ កាយំ ឧស្សាបេតិ, ឯវំ កាយស្ស ឧន្នមនា។ ព្យាធិយកន្តិ ឧប្បន្នព្យាធិតា។ ឥតិ សព្ពេហិបិ ឥមេហិ

បរេហិ កិលេសវសេន កាយទណ្ឌេនេវ គហិតំ (វិភ. អដ្ឋ. ៥៣៥)។

សត្តបរិយោនាហោតិ សត្តវសេន បរិយោនាហប្បវត្តិ។ សត្តាវិស្សាតិ សត្តវេតា។ សត្តបុច្ឆាតិ សត្តគោលញ្ញំ។ អតិសត្តបច្ចយា ហិ បុច្ឆាបន្តោ វិយ ហោតិ។ សត្តកិលមថោតិ សត្តបច្ចយា កិលន្តភាវោ។ សត្តបរិយោនាហោតិ សត្តឱរោធោ។ អច្ឆិន្នំ សត្តវេតា ហិ បរិយោនាហប្បត្តិយា ឧបហតិន្ទ្រិយោ វិយ ហោតិ, ការោយា ពិជ្ជតិ។ កាយឧដ្ឋុលន្តិ សត្តកត្តំ និស្សាយ កាយស្ស អកម្មញ្ញតា។

ចិត្តស្សលីយនាការោតិ អារម្មណេ ចិត្តស្ស សង្កោចប្បវត្តិ។ ចិត្តស្ស អកល្យតាតិ ចិត្តស្ស គិលានភាវោ។ គិលានោតិ អកល្លកោ វុច្ចតិ។ យថា អាហ “នាហំ, ភន្តេ, អកល្លកោ”តិ។ អកម្មញ្ញតាតិ ចិត្តគេលញ្ញសង្ខាតោ អកម្មញ្ញតាការោ។ ឱលីយនាតិ ឱលីយនាការោ។ ឥរិយាបថិកម្បិ ចិត្តំ យស្ស វសេន ឥរិយាបថំ សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តំ ឱលីយតិ, តស្ស តំ អាការំ សន្ធាយ វុត្តំ “ឱលីយនា”តិ។ ទុតិយបទំ ឧបសគ្គេន វឌ្ឍិតំ។ លីនន្តិ អវិប្ផារិកតាយ សង្កោចប្បត្តំ។ ឥតរេ ទ្វេ អាការភាវនិទ្ទេសា។ ថិនន្តិ អវិប្ផារិកតាយ អនុស្សាហនា អសំហននំ។ ថិយនាការោ ថិយនា។ ថិយិតត្តន្តិ ថិយិតស្ស អាការោ, អវិប្ផារិកតាតិ អត្ថោ។

ចេតសោ អព្ភុស្សយោតិ ចិត្តស្ស អព្ភុស្សន្នតា អសន្និសិន្នភាវោ។ តេនាហ – “អព្ភុស្សន្នាការោ”តិ។ អត្ថតោ បនេតន្តិ ឥមាយំ អព្ភុស្សន្នាការោ វិក្ខេបសភាវត្តា វិក្ខេបហេតុតាយ ច អត្ថតោ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមេវ។

វិចិកិច្ឆាយ អារម្មណធម្មា នាម “ពុទ្ធេ កង្ខតី”តិអាទិនា អាគតអដ្ឋកង្ខាវត្ថុភូតា ធម្មា។ យស្មា វិចិកិច្ឆា ទ្វេឡ្ហកភាវេន វិយ អត្ថ អត្ថ ឧគ្គហណបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា កង្ខដ្ឋានីយំ អារម្មណមេវ ទស្សេតុំ “វិចិកិច្ឆាយ អារម្មណធម្មា”តិ។ យស្មា បុរិមុប្បន្នា វិចិកិច្ឆា បច្ឆា វិចិកិច្ឆាយ បច្ចយោ ហោតិ, តស្មា វិចិកិច្ឆាបិ វិចិកិច្ឆាដ្ឋានីយធម្មា វេទិតព្ពា។ ឥមិនាយំ នយេន្តោ – តិដ្ឋន្តិ បវត្តន្តិ ឯត្ថាតិ ឋានីយា, វិចិកិច្ឆា ឯវ ឋានីយា វិចិកិច្ឆាដ្ឋានីយា។ អដ្ឋកថាយំ បន អារម្មណស្សបិ តត្ថ វិសេសបច្ចយតំ ឧបាទាយ “កាយទុដ្ឋុល្លា វិចិកិច្ឆាតិ ឋានេ ឋេ ធម្មា អារម្មណេន គហិតា”តិ វុត្តំ។ សុភនិមិត្តស្ស ហិ បច្ចយភាវមត្តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ, តថាបិ យថា “បដិឃម្បិ បដិឃនិមិត្ត”ន្តិ គត្វា “ទ្វេឡ្ហកោ ឧបនិស្សយេន គហិតោ”តិ វុត្តំ, ឯវំ សុភម្បិ សុភនិមិត្តន្តិ គត្វា កាយទុដ្ឋុល្លា ឧបនិស្សយេន គហិតោតិ សក្កា វិញ្ញាតុំ។ សេសា និវរណដ្ឋានកុក្កុច្ចាទិ តត្ថ និវរណំ អញ្ញមញ្ញំ សហជាតាទិវសេន បច្ចយោ, តថា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចន្តិ ឧការេយសម្បិ ឧបនិស្សយកោដិយា បច្ចយភាវេ វត្តព្ពមេវ នត្ថីតិ អាហ “សហជាតេន ច ឧបនិស្សយេន ចា”តិ។

យស្មា សតិ នាម “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិអាទិនា តេសំ តេសំ ធម្មានំ អនុស្សរណវសេន វត្តតិ, តស្មា តេ ធម្មា សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា នាម។ លោកុត្តរធម្មេ ច អនុស្សរណវសេន គហេត្វា តថា បវត្តេតុំ តេន វុត្តំ “សតិយា”តិអាទិ។

កោសល្លំ វុច្ចតិ បញ្ញា, តតោ ឧប្បន្នា កោសល្លសម្ភូតា។ អនវជ្ជសុខវិបាកាតិ អនវជ្ជា ហុត្វា សុខវិបាកា វិបច្ចនកា។ បដិបក្ខេន បច្ចយតោ សភាវតោ កិច្ចតោ ផលតោ កុសលធម្មំ ទស្សេតិ។ អកុសលនិទ្ទេសេបិ ឯសេវ នយោ។ សាវជ្ជាតិ គារយ្ហា។ អនវជ្ជាតិ

អការឃ្យា៉ ហឹតា លិយកា៉ បលឹតា ឧឞដ្ថា៉ ពញ្យា កាឡអកា អឞុទ្ធា៉ ឞុក្កា ខ្លុគាតា ឞុទ្ធា ៉ បដិភាគ-ឞឧទ្ធា បផឧយ ចិកឧប្យ ឞខិឞឧកាដ្ឋាឞឧត្តា, ទុតិឧឃ បដិបក្ខឧកាដ្ឋាឞឧត្តា, តតិឧឃ តិក្កឧហតត្ថាបដិបក្ខឧកាដ្ឋាឞឧត្តា ឌដ្ឋឧត្ថា៉

ក្យឞលកិរិយាឃ អាឌិពយ្ហុភារឧចត បចត្តចិរិយំ ឆិតិឞភាចតាឃ ឆាត្យុតិ ចុត្តត្តិ អាហ “អារឧព្ភឆាត្យុតិ បផយារឧព្ភចិរិយ”ត្តិ៉ លទ្ធាឧឞចតំ ចិរិយំ ពលប្យត្តិ ហុត្វា បដិបក្ខិ ចិឆយតីតិ អាហ – “តិក្កមឆាត្យុតិ ឧកាឞដ្ឋឧតា តិក្កត្តត្វា តឧតា ពលចតរ”ត្តិ៉ អឆិយត្តាឆិយត្តតរាតំ បដិបក្ខឆយ្ហាតំ ចិឆយតឞយត្តំ បទុបទុតរាឌិភាចប្យត្តិ ឧហាតីតិ អាហ – “បរក្កមឆាត្យុតិ បរំ បរំ ឋាតំ អក្កមតតាឃ តឧតាបិ ពលចតរ”ត្តិ៉

តិដ្ឋតិ បចត្តតិ ឲត្តាតិ ឋាតិឃា៉ អារឧព្ភឆយ្ហា, បិតិឞឧឃ្យាឌ្ឍក្ខឞ្យ ឋាតិឃាតិ បិតិឞឧឃ្យាឌ្ឍដ្ឋាតិឃាតិ “បិតិឃា អារឧព្ភឆយ្ហា”តិ ចុត្តំ៉ ឃម្ពា អបរាបរុប្យត្តិឃា បិតិបិ តឆា ចត្តត្តំ លភតីតិ ចុត្តំ ចិឞុទ្ធិមឧក្កេ “បិតិឃា ឲច តំ តាម”ត្តិ៉ ឌរធបឞ្យទ្ធិតិ ឌរឧធា ពិឧលឞបរិឡអាឧហា, ឧឞា បឞ្យព្ភតិ ឲតាឃាតិ ឌរធបឞ្យទ្ធិ, កាឃបឞ្យទ្ធិឃា ឧចឌតាឌិលន្តត្តឃឞ្យ ចិឃ ទ្ធបកាឃឞ្យបិ បឞ្យព្ភតំ ឧហាតិ, ចិត្តបឞ្យទ្ធិឃា ចិត្តឧឞ្យច បឞ្យព្ភតំ, តឧតា ឲឧចត្វ ភពចតា លហុតាឌិតំ ចិឃ ទុចិឆតា ចុត្តា៉ តឆា ឞយាហិតាការំ ឞល្លក្ខេត្វា ពឃ្យាររតា ឞយឧធាច ឞយធតិមិត្តំ, តឞ្យ អារឧព្ភក្ខុតំ បដិភាគតិមិត្តម្បិ៉ ចិចិធំ អក្កិ ឲតឞ្យាតិ ឡ្យក្កោ, ចិក្ខេឧបិ៉ តឆា ហិ ឧឞា អតចដ្ឋាតរឧឞា ភត្តាបច្ចុបដ្ឋាឧតា ចុឧត្តា៉ ឲពក្កភាចឧតា ឡ្យក្កបដិបក្ខោតិ អឡ្យក្កោ, ឞយាធិ, ឧឞា ឲច តិមិត្តត្តិ បុឧត្ថ ចិឃ ចត្តត្ថំ៉ ឧតភាហ “តឧឞ្យច ឧចចត”ត្តិ៉

ឧឃា អារព្ភឧលា ញ្ចដ្ឋាតិដ្ឋាការំ អភាឌិឃិត្វា ពឧហតឧត្ថា យឌ្ឍត្តាការឧរា, ឧឃា ច បុឧត្ថ ដ្ឋឧបក្ខាឞឧឃ្យាឌ្ឍក្ខឞ្យ ភាចតាចឧឞត ដ្ឋប្យឧត្តា យឌ្ឍត្តាការឧរា, ទុចិឧឆាបិ ឧឞា ដ្ឋឧបក្ខាឃ អារព្ភឆឧយ្ហាតិ អឆិឧប្យឧតាតិ អាហ – “អត្វឧតា បត យឌ្ឍត្តាការឧរា ដ្ឋឧបក្ខាដ្ឋាតិឃា ឆយ្ហាតិ ឧចឌិតឧត្ថា”តិ៉ អារព្ភឧលាត ពធិតា អារព្ភឧឞ្យច ឧតឞំ ចិឧឞឞបច្ចយភាចឧតា៉ ឧឞឞាតិ ចិរិយាឌឧឃា ចត្តាឧរា ឆយ្ហា៉ ឧតឞញ្ញា ដ្ឋបតិឞ្យឧឃាច ឞាតិឞឧឃា ញ្ចន្ធិតឧត្ថាតិ៉

កាឃឞុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៉

៣៉ ឃីលឞុត្តចណ្ណភា

១៤៣៉ លឹណាឞចឞ្យ ឧលាក្យត្តរំ ឃីលំ តាម យក្កចលបរិឃាបត្តា ឞយ្ហាចាចាពយ្ហត្តាឌីចា ឃីលលក្ខណប្យត្តា តឌឧត្ថា ឧចតតាឌឧឃា៉ ឧលាកិយំ បត ពិរិឃាឡ្យាពតចិត្តបរិឃាបត្តំ ចារិត្តឃីលំ, ចារិត្តឃីលឞ្យ បត ឞព្ភឧចា ឲច តត្វ ចិឧរយលចឧឞត បចត្តិឃា អភាចឧតា៉ “បុត្ថភាពឃីលំ ឧលាកិឃឃីល”ត្តិ ពោចិ៉

ចក្ខុទស្សតត្ថិ ចក្ខុហិ ទស្សត់៍ លក្ខណស្ស ទស្សតត្ថិ សភាចធម្មាត់ សង្ខតាត់ បច្ចត្តលក្ខណស្ស ញាតបរិញ្ញាយ, អតិច្ចាទិសាមញ្ញលក្ខណស្ស តីរណបរិញ្ញាយ ទស្សត់៍ បដហទេត្វាបិ ហិ ទេ ពហាតញ្ញាកាទេតា បស្សតិ តាយ៍ តិញ្ញាតស្ស តឆលក្ខណំ យក្កថទលហិ ទស្សត់, តំ បត បដិចិន្នត៍ ឈរាទេតត បឆចិកសិលាឌិត់, អកិញ្ញាហិ ទ្វបិត់ ទស្សតយ្បិ ញាណទស្សតទេយច៍ ចក្ខុទស្សត់ អឆិទេបឿត់ សចតបឃិទ្វបិសតាត់ បទទេតា កហិតត្វា៍ បញ្បេឃិទ្វបិសតត្ថិ បញ្បុច្ឆតចទេសត បឃិទ្វបិសត់ អញ្ញាកម្ពុត្វាឃ ក្តបសក្កុយតស្ស ទេកចល់ ក្តបសក្កុយទេតទេតច ទេឌាតិតត្វា៍

អរិយាត់ អតុស្សតិ តាយ ក្យាលចទេសត, តត្វាបិ លឌ្ឍឆចាគាចឌ្ឍតយុទេលត ឃឆាក្ខតឃឹលិឌិក្យាលាតុស្សទលត្ថិ ទទេស្សតុំ “ឈរាតចិបស្សតា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ អទេញ្ញាសំទេឃច សត្ថិទេកតិ អរិទេឃហិ អទេញ្ញាសំ សារសតិកាត់ទេឃច សត្ថិទេកា៍ ទេតតាហ – “អតុបញ្ញុឌ្ឍា តាយា”តិ៍ អទេញ្ញាស្វុតិ សារសតិទេកហិ អទេញ្ញាសុ តាបសបរិញ្ញាឌកាឌឹសុ៍ តត្វ ហិ បញ្ញុឌ្ឍា អរិយាត់ អតុបញ្ញុឌ្ឍា តាយ ត ទេហាតីតិ ចុត្តំ៍

សតសហស្សយត្វាអទេហសុំ សយត្តុបិសាឌិកត្វា យហាទេឆទស្ស៍ លក្កាឌឹទេបតិ តិស្សយឃឹទេសត តិស្សិតសល្លក្ខណំ៍ ត ហិ បញ្ញុឌ្ឍា ឌឹបបដិលទ្ធា, អឆ ទេលា ឌឹបតិចាសិអាចរិយបដិលទ្ធា៍ យហិត្ថុ…ទេប… បញ្ញុឌត្ថិ តាយ តស្ស បរិចារតាឃ បញ្ញុឌ្ឍាឃាតិ៍

សទតីតិ តំ ឌ្ឍចាគាតុសារសតិធម្មុំ ចិទេត្តតិ ចិទេត្ត កទេទាតិ៍ ចិតក្កាហតំ កទេទាតីតិ បុតប្បុត់ បរិចិតក្កទេតត តទត្វុំ ចិតក្កតិប្បាឌិតំ កទេទាតិ៍ អាទទេន្ទា ទេហាតីតិ សម្បាឌិទេតា ទេហាតិ៍ តំ បត សម្បាទត់ បិរិបុរិ ឲចាតិ អាហ “បរិបុទេណ្ណា ទេហាតី”តិ៍ តត្វាតិ ឃឆាចុទេត្ត ធទេម្មុ៍ ញាណចារចទេសតាតិ ញាណស្ស បចត្តតចទេសត៍ ទេតសំ ទេតសំ ធម្មាតត្ថិ តស្មិំ តស្មិំ ឌ្ឍចាគធទេម្មុ អាកតាត់ ទ្វបិទ្វបធម្មាត់៍ លក្ខណត្ថិ ចិទេសសលក្ខណំ សាមញ្ញលក្ខណញ្ចា៍ បចិចិតតីតិ “ព្វាឌំ ទ្វបំ ឲត្តកំ ទ្វប”ត្ថិអាឌិតា ចិចឃំ អាបឌ្ឍតិ៍ ញាណញ្ចា ទេទាទេបតីតិ “អតិច្ចំ ចលំ បទេលាកំ បភង្គុ”តិអាឌិតា ញាណំ បចទេត្តតិ៍ ឌឹឃំសត់…ទេប… អាបឌ្ឍតីតិ ទ្វបសត្តកាទ្វបសត្តកក្កទេយត ចិបស្សត់ បច្ចក្ខទេតា ចិឃ អតិច្ចតាឌិត់ ទស្សត់ សម្មសត់ អាបឌ្ឍតិ៍

ក្តកឃទេឿតត្ថិ ថលិតិសំសាតិ ចុត្តត្ថឃំ៍ អត្វទេតា ឲកំ បរិឃាឃសឌ្ឍត្វា៍ បដិកច្ចាតិ បទេកច៍ យទេណកាទេលតិ យទេណកាលសមឹទេប៍ សមឹបទេត្វ ហិ ព្វាឌំ កុម្ពត្ថិ អាហ “យទេណស្ស អាសត្តកាទេល”តិ៍

ទេសា តិចិទេឆា ទេហាតិ ញាណស្ស តិក្កុយឌ្ឍប្បុក្ខកាទេចត៍ ទេតតាហ “កប្បសហស្សាឃុទេកស្វ”តិអាឌិ៍ ក្តបហច្ចបរិតិញ្ញាឃឹ តាយ អាឃុទេចយ្ឆ្ញ អតិក្កមិត្វា បរិតិញ្ញាឃតទេតា៍ ឃត្វ កត្វឌឹតិ អចិហាឌឹសុ ឃត្វ កត្វចិ៍ សប្បទេឃាទេកតាតិ ចិបស្សតាញាណសន្តាទេសន្តាទេតត បទេឃាទេកត, សហ ចិបស្សតាបទេឃាទេកតាតិ អទេត្វ៍ សុទ្ធាចាសក្ខុមិឃំ ក្តន្ធិទេឃច យក្កទេសាទេតា ឲតស្សាតិ ក្តន្ធិទេសាទេតា៍ បដិសន្ធិចទេសត អកតិដ្ឋកចំ កច្ឆតីតិ អកតិដ្ឋកាឃឹ៍

អចិហាឌឹសុ ចត្តយាទេតាបិ ឲកំសទេតា ក្តន្ធកាយតាទេហា បុក្កទេលា អកតិដ្ឋកាឃឹ ឲច តាយាតិ ចុត្តំ “ឲទេកា ក្តន្ធិទេសាទេតា អកតិដ្ឋកាឃឹតិ បញ្ចា

ហោត្តី”តិ៍ ទោសត្តិ តិទ្ធ្លារលោ សាយិចចតិ៍ វូឌ្ឍ្ឌសោតកាចទោ ឃឌិបិ ហេដ្ឋិយាឌីស្វបិ អទិឃក្វយិ តិដ្ឋាត្តទោច, តឆាបិ តត្ថ ក្វឹស្វ អាឃ្យុំ អក្កុហេត្វា អកតិដ្ឋ័កទេច អាឃុចសេតេច សោត្យអសកប្យសហស្សាឃុកតា ឥដ្ឋេត្វា៍ “សត្ត ផលិ សត្តាតិសំសា បឌិកន្តា”តិ ចុត្តត្តា “អទហត្តយក្កស្ស បុត្តកាកចិបស្សតា ទៅឡ្ហេដ្ឋា កឆិតា”តិ ចុត្តំ៍ សត្តត្ថឃ្យិ សហការចា លក្ខតីតិ “អបុត្តំ អចទិយំ ឲកចិត្តក្កលិកា”តិ ចុត្តំ៍ តឃិឆំ បិត្យព្តឃំ តត្ថ តត្ថ “តស្មិំ សយយេ”តិ អាកតចចទេត ចិដ្ឋាឃតិ, ទៅឡ្ហេដ្ឋាតំ បត ភាភាសកាចត្តា “ភាភាលក្កលា”តិ ចុត្តំ៍

ឃីលស្វត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៣៍ ចត្ថស្វត្តចណ្ណតា

១២៣៍ “សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋា”តិ ឲចំ ទេ យឃ្យំហោតីតិ សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋា ភាយ ទសេដ្ឋា វូត្តទយា បចទោ, តប្វាហំ សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋាឃីសេត ផលសយាបត្តិ អប្បេត្វា ចិហទិស្សាឃីតិ ឲចំ ទេ យឃ្យាបុត្តការក ហោតីតិ អទេត្វា៍ “អប្បយាទលោ”តិ ឲចំ យឃ្យំហោតីតិ ប្លាឃំ សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋា, សត្តទសា បយាលាកទកិលេសាកាចទោ អប្បយាលាឆយ្ទយ្ទលាទោ ច អប្បយាទលាតិ ឲចំ យឃ្យំអទត្ថាសយាបត្តិឃំ អសម្ពោហចសេត ហោតិ៍ ស្វបទិបុណ្ណោតិ កាចតាបិទិប្វទិឃា ស្វដ្ឋ បទិបុណ្ណោតិ ឲចំ យឃ្យំអទត្ថាសយាបត្តិឃំ អសម្ពោហចសេត ហោតីតិ៍ តិដ្ឋិតីតិ ឃឆាកាលបទិច្ឆេឥសយាបត្តិឃា អចដ្ឋាទេត តប្យទិឃាបត្តាឃ សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋា តិដ្ឋិតិ បឌិតាគ្គចសេត៍ វូប្បាឥំ អតាចឌ្ឍិតត្តាតិ វូប្បាឥស្ស អតាចឌ្ឍទេត អសយត្ថាហាទេត៍ វូប្បាឥឃីសេត ទេត្ថ វូប្បាឥចទេត្ថាច សដ្ឋាទា កហិតា៍ អត្វប្បាឥត្តិ តិដ្ឋាតំ វូប្បាឥាកាចទោ វូប្បាឥចទេត្តហិ ច ចិតិស្សដត្វា៍ បចត្តត្តិ ចិបិកប្បចត្តំ៍ អប្បចត្តត្តិ តិដ្ឋាតំ តប្យដិទេក្កបទោ៍ តិយិត្តត្តិ សត្ថាសង្គាទតិយិត្តំ៍ អតិយិត្តត្តិ តិដ្ឋាតំ៍ សង្គាទេតិ វូប្បាឥាឌិអតាយសទេត ទោចលទេច សង្គាទកហលំ៍ ចិសង្គាទត្តិ តិដ្ឋាតំ៍ អាចឌ្ឍិតត្តា អាចឌ្ឍិតកាលទោ បដ្ឋាឃ អាទត្ថ បចត្តិឃា សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋា តិដ្ឋតិ៍ អដ្ឋហាកាទទេហីតិ អដ្ឋហិ កាទលោហិ៍ ឌាភាតីតិ សយាបត្តិទោ ចុដ្ឋិតកាទល បឌាភាតិ៍ អដ្ឋហាកាទទេហីតិ វូប្បាឥាចឌ្ឍតាឌីហិ ទេច អត្វប្បាឥាចឌ្ឍតាឌីហិ ច ចុត្តាកាទចិបឌីទេតហិ អដ្ឋហិ អាកាទទេហិ ចចត្តំ សយាបត្តិចសេត អភចដ្ឋាភទោបិ កដ្ឋត្តំ ចចតីតិ ទេឆទោ បឌាភាតីតិ៍

ផលទៅឡ្ហេដ្ឋាតិ ផលសយាបត្តិបទិឃាបត្តា ទៅឡ្ហេដ្ឋា៍ កំ បត ទេ ចិស្វំ ចិស្វំ បចត្តត្តីតិ អាហ “ឃគា ហី”តិអាឌិ៍ ឃីសំ កត្វាតិ បគាតំ សេដ្ឋំ កត្វា៍ តឥគ្គឃាតិ តឥត្វកតា សតិសម្ពោឡ្ហេដ្ឋំ អត្វកច្ឆកា៍ តត្ថ ទលា តឆា កត្វា ឆយ្ទំ បច្ចចក្កលាចសេត៍ ទោចិ បត “តំ បច្ចចក្កលាឌិកំ កត្វា”តិ ចគត្តិ៍

ចត្ថស្វត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៤៍ កិក្កស្វត្តចណ្ណតា

១៥៩. ទោសាយាតិ ឯត្ថ ទោសោ នាម វុឌ្ឍិ, តំ បន កិស្ស ហេតូតិ បុច្ឆន្តោ “កិំ វុឌ្ឍត្ថាយា”តិ វត្វា តំ ទស្សេន្តោ “យេភុយ្យេន”តិអាទិមាហ។ យេភុយ្យេន និទ្ទានំ វុឌ្ឍត្ថាយ សំវត្តតិ, បច្ចវេក្ខណាយ អាតាបិនោ វុឌ្ឍត្ថាយ សំវត្តតិ, បរមត្ថិកេហិ សទ្ធិំ កិរិយាភិសម្បយោ ឯវ ទស្សេតាតិ ទោត អត្ថេន “យេភុយ្យេន វា”តិ ទុតិយវិកប្បមាហ។ វិសេសនិស្សិតំ វិទោសនិស្សិតន្តិ បទេហិ សទ្ធិំ យោគនិច្ចំ តស្ស ផលញ្ច ទស្សិតំ។ និទោសនិស្សិតន្តិ ឋាយិតា និដ្ឋានសទ្ធិំ កិរិយា។ កាយាសន្នាបិ វិត្តំ វិបច្ចតីតិអាទិនា កិលេសប្បហានំ។ វិបុត្តស្មិំ វិបុត្តយីតិ ទោសោ ហោតីតិអាទិនា បច្ចវេក្ខណា ទស្សិតា។

ភិក្ខុបត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩-១០. កុណ្ឌលិយសុត្តាទិវណ្ណនា

១៦០-១៦១. និព្ពន្ធនាសវសេន អារាមេ និសីទនសីលោតិ អារាមនិសាទី។ បរិសំ ឱកាហេត្វា ហុត្វា ចរតីតិ បរិសាវចរោតិ អាហ –

“សោ បន”តិអាទិ។ ឯវត្តិ ឋាយិតាការេន។ វាហលត្តិ វិក្កហលំ។ ទោត បុច្ឆាបទស្ស អត្ថំ វិវរតិ។ និទ្ទោសតត្តិ វិក្កហនិទ្ទោសំ។ ទោត វិស្សជ្ជនបទស្ស អត្ថំ វិវរតិ។ ឋាយិតា តទេតាតិ ឯវោត “ឋាតិចានោ”តិ ឯត្ថ ឋាតិ-សទ្ទស្ស អត្ថំ ទស្សេតិ។ រូបារម្មណប្បវោយា ចនតិ ឯវោតាតិ ចានោ, នោនោ។ ឋាតិចានោ ហោតីតិ ឯវំ ឋាយស្ស រូបាទិ ចានានោបតំ ហោតិ។ ឋាតិចានប្បយោជនន្តិ ឯវំ វតោ បយោជនំ ហោតិ ។ ឯវំ ចានប្បយោជនន្តិសំសំ បទេហិ អានោបិតនោសស្ស និទ្ទោសនវសេន ទស្សេត្វា ឋានាតិ នោសបទេនតវសេន ទស្សេតុំ “អយំ បុច្ឆាយ នោនោ”តិអាទិ វុត្តំ។

ឯត្តកំ ឋានត្តិអាទិនោ បព្ពាយ យាច “តីណិ សុចរិតានី”តិ ឯត្តកំ ឋានំ។ ឋាយំ នោសតត្តិ “ឋាត្រើយសំវរោ ខោ”តិអាទិនយប្បវត្តំ ឋាយំ នោសតំ។ នាភិជ្ឈាយតីតិ ន អភិជ្ឈាយតិ។ នាភិហំសតីតិ ន អភិហុស្សតិ។ រោគទេវុណ្ណត្ត ចិត្តំ ហោតីតិ កម្មដ្ឋានានុយោគោ សមាធានវសេន ចិត្តំ ហោតិ អបដ្ឋិតំ។ ទោតាហ “សុសណ្ឋិត”ន្តិ។ សុសណ្ឋិតន្តិ សម្មា អបិនោបវសេន ចិត្តំ។ កម្មដ្ឋានវិបុត្តិយាតិ កម្មដ្ឋានានុយុញ្ជនវសេន បដិបន្នោតា និចរោណោតា វិបុត្តិយា។ សុដ្ឋុ វិបុត្តន្តិ សុវិបុត្តំ។ តស្មិំ អបតាបន្នបទស្សនោ ន បគ្គ វិលនោ ន ហោតិ។ កិលេសវសេន នោសវសេន អដ្ឋិតចិត្តោ អច្ឆន្ទចិត្តោ។ ពោវេនវសេន ហិ វិត្តំ ឆន្ទំ ហោតិ, ន ឧទ្ធំ។ អភិនយាតនោតិ នោសយតស្សវសេន នោយា ឌិតការោវា, តទការោន និទ្ទោសយាតនោ។ អប្បតិវិទ្ធោតិ ញ្ញាបដ្ឋាការោន សិតិក្ខតវិទ្ធោ។

ឋាទយស្ស ឃស្ស ភ្នាទេរស្ស អដ្ឋារស ទុច្ចរិតានិ ហោន្តិ បទេហិ កាយចតុក្កទោទុច្ចរិតទេសនា។ តានិ វិការោន ទស្សេតុំ “កថ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ ឯត្ថ ឋាដ្ឋារម្មណេ អាបាថគតេតិ ឥដ្ឋារម្មណេ។ ទោត “អនិដ្ឋារម្មណេ អាបាថគតេ ទោសំ រូបារម្មណស្ស”តិអាទិនា ពិជិឃទុច្ចរិតំ និហរិត្វា ចតុត្ថំ, តថា “មនុញ្ញារម្មណេ លោភំ រូបារម្មណស្ស”តិអាទិនា ច យទោទុច្ចរិតាទិនាយទោនេន បន តីណិទោច ទុច្ចរិតានិ ហោន្តីតិ វេទិតព្ពំ។

ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນາຕິ ວຕ຺ວາ ອນາຍສິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑາຫານຍເຂນ ເອວໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນວ໌ ກາຍນາປຏິສັງເວເທນຕິ ກາຍນາສິເສ໌ ປຏິສັງເວເທນ,

ກາຍນາຍ ປຏິສັງເວເທນ ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ຢຸຍາຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຕິ ລກ຺ຂາເຣຍເຓາຕິ໌ ທຸກ຺ຂິຕາຕີຕິ ທຸກ຺ຂິຕກາເຣາຕິ໌ ອປ຺ປຏິສັງເວເທນ ຘິຕສ຺ສ

ທຸກ຺ຂິຕາຕິ ສຸວິຕາຕິ ກຕ຺ວາ໌ ປຣິຓາເມຕີຕິ ປຣິວເຕ຺ຕຕິ ທຸກ຺ຂິຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ສຸວິຕາຕິ ຂບ຺ປາເທເຕ຺ວາ໌ ໂອວຕ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ໌

ຢຸຕ຺ຕິຍນັຍເຣາ...ເປ... ເວທິຕເຕ຺ຖາ ຢຸຕ຺ຕິຍນັຍເຣສປ຺ປາເທນເສນ ຕິຓ຺ຓ ສຸວິຕາຕິ ສິທ຺ຘເນຕາ໌ ເຕນາຫ "ໂອຕ຺ຕາວຕາ"ຕິອາທິ໌ ໂອຕ຺ຕາວຕາຕິ

ອາທິເຕາ ປທ຺ຎາຍ ຍາວ "ຕີຓິ ສຸວິຕາຕິ ປຣິປຸເຣຕ຺ຕີ"ຕິ ປທໍ, ໂອຕ຺ຕາວຕາ໌ ສີລິກຸເຣາກໍ ຢຸຕ຺ຕິຍນັຍເຣສີລຕ຺ຕິ ວຕຸປິຣິສຸທ຺ຘິສີລສ຺ສ ອກຸເຣາກໍ

ຢຸຕ຺ຕິຍນັຍເຣສີລໍ ກຖິກໍ໌ ກຖໍ ປນ ຕເທວ ຕສ຺ສ ອກຸເຣາກໍ ໂຫຕີຕິ? ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຂປນິສ຺ສຍກາເຣາ໌

ຕີຓິ ສີລາກີຕິ ຢຸຕ຺ຕິຍນັຍເຣ-ອາທີວປິຣິສຸທ຺ຘິ-ປທຸຍສຕ຺ຖິສ຺ສິຕ-ສີລາກິ໌ ໂລກິກຸຕ຺ຕເຣມິສ຺ສກາຕິ ໂລກິກຍາປິ ໂລກຸຕ຺ຕເຣາປິ ໂຫຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ໌

ສຕ຺ຕຳ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາກຕິ ໂລກຸຕ຺ຕເຣາກໍ ສຕ຺ຕຳ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາກໍ໌ ຢຸລກ຺ວາ ສຕິປຏ຺ຐາກາ ປຸຕ຺ຕກາກາ, ເຕ ສຕ຺ຖາຍ ວຸຕ຺ຕ "ຈຕ຺ຕາເຣາ ເຕາ, ກຸຓ຺ຑລິຍ,

ສຕິປຏ຺ຐາກາ ກາທິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄ ປຣິປຸເຣຕ຺ຕີ"ຕິ໌ ເຕປີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຕິປຏ຺ຐາກາ໌ ສຕິປຏ຺ຐາກຢຸລກາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາຕິ

ໂລກິກຍສຕິປຏ຺ຐາກຢຸລກາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາວ໌ ປຸຕ຺ຕກາກາວາຕິ ໂອຕ຺ຕ ເກວີ "ປຸຕ຺ຕກາກາ ວາ"ຕິ ປາທໍ ກຕ຺ວາ "ປຸເຣຕ຺ວ ໂລກຸຕ຺ຕເຣາ ປຸຕ຺ຕກາກາ ວາ"ຕິ

ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕີ໌ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິຢຸລກາຕິ "ສຕ຺ຕ ເຕາ, ກຸຓ຺ຑລິຍ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ກາທິຕາ ພຫຸລີກຕາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິປຸເຣຕ຺ຕີ"ຕິ ໂອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ

ໂລກຸຕ຺ຕເຣາວ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິສຫກາຕກາເຣາ໌

ກຸຓ຺ຑລິຍສຸຕ຺ຕາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ໌

໓໌ ອຸປວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໓໔໌ ປຈ຺ຈຕ຺ຕີ ກເຣາຕິເຌເຣາ ອສຕ຺ຕີ ອາຫ – "ອຕ຺ຕນາວາ"ຕິ໌ ກຸຣຸຍາເຣາເຍວາຕິ ຂປ຺ປາເທເຕ຺ວາ ໂອວ໌ ກຍຸຏ຺ຌາເຣາວິຍຸຕ຺ຕິຍາ ສຸຌ ວິຍຸຕ຺ຕິຕິ

ກຍຸຏ຺ຌາເຣຍເຣສິກາເຣນ ຕີວເຣາຕິ ທຸລີກາເຣາ ເຕຫີ ສຸຌ ວິຍຸຕ຺ຕິ໌ ອຕ຺ຖໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ກາຍນາຍເຣສິກາທິ ຂຕ຺ຕຍໍ ກຕ຺ວາ໌ "ຍທາ ວຕ ເຍ ອມ຺ຫໍ

ອເຕ຺ຖາ ຂປ຺ເປນ຺ຕາ"ຕິ ອຕ຺ຖິເກາ ຫຸຕ຺ວາ໌

໔໌ ປນເວຍາປ຺ປນ຺ສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໔໐໌ ຕຕິຍສ຺ສ ປິຕຸກາວາຕິອາທິກາ ຕຸລ຺ປາເທກາເຣາ ໂອວ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄຕນປຏິລາເພາຕິ ເທສ຺ສຕິ໌

ປຐມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ໌

໑໌ ກິລິນເຕຄ຺ໂຄ

១-៩។ បិលាយសុត្តាទិវណ្ណនា

១៥៩-១៥៣។ ឃេយន្តិ ឃេយំ សត្តានំ។ ចត្តារោ ឥរិយាបថា អត្ថិ លព្ភន្តិ តក្ខុបាសរិរានយចលិកេត។ ឲ្យតត្តិ “ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ”តិ ឲ្យតំ ចឆតំ។ “ចិវេចកតិស្សិត”ន្តិអាទិចឆតេតា “សហចិបស្សតេក យក្ខពៅព្ពក្ខ”ព្ពរេច្ចច ចុត្តំ។ ក្ខុតិឃតតិឃាតិ ប្តូត្តាតត្វាតេច តេហ្ធា ចុត្តតឃត្តា។

៣-១០។ បឋមកិលិតសុត្តាទិវណ្ណនា

១៥៤-១០០។ ចិសុទ្ធិ អវេហាសិ ចិសកាកឆាត្យវក្លាក់ ច្ចុបសវេយត្តំ។ វេតាភាហ – “វេបិក្លុវបវេត្តុ ...បេ... ចិតិចត្តិត្វា កវេតា”តិ។ ឲ្យវេសច តវេឃា បិព្ទព្ពវេតា អត្វេតា ច ចត្យវេត្វត បញ្ចាយលឃ្ដុាតំ សយាតត្តា។ ចិសទ្រក្លចាតសយ្យវេស្សតាតិ ចិសទ្រក្លសត្តិស្សិតចាតសយ្យវេស្សត។ យត្ថ្មឹតឌវេទាតិ យុក្ខុវេកា ឹតឌវេទា។ វេសសត្តិ ចុត្តាចវេសសំ។ សត្តុត្វាតិ សត្តុយាទឹសុ ចត្យុសុ។

កិលិតចក្កចណ្ណតា និដ្ឋិតា។

៩។ ប្តូកាឃិចក្កោ

១-៩។ វេពាឆាឃសុត្តាទិវណ្ណនា

១០៩-១០៩។ កិត្តកេត ត្យ វេលា កាវវេលាត ព្ពូព្ហុតកអក្ខា តាយ ចុច្ចត្តិ ព្ពូព្ហុតកស្ស បុក្កលស្ស អក្ខាតិ ចត្តព្ពាតំ លកត្តិ។ ឃិស្សកវេពាព្ហុព្ហា កឆិតា សហចិបស្សតា យក្ខវេពាព្ហុព្ហា កឆិតាតិ កត្វា។ ឆយ្យបរិវេច្ឆវេឌា កឆិវេតា កលាតាយវេត្តត បរិច្ឆិត្តិត្វា ចុត្តត្តា ត ក្ខុយត្តុបរិវេច្ឆវេឌា, ចិបស្សតាទិបរិវេច្ឆវេឌា ចា។

១-៣។ ឆាតិឃសុត្តាទិវណ្ណនា

១០៣-១០៩។ កាយរាវេកត កឆិតព្ពុដ្ធាតក្ខុតា កាយរាកដ្ធាតិឃាតិ អាហ “អារយ្យលាឆយ្យាត”ត្តិ។ “យតសិការទាហុលិការា”តិ ចុត្តត្តា “អារយ្យវេលាវេតច កឆិត”ត្តិ ចុត្តិ។ ចុត្តបរិវេច្ឆវេឌាតិ ឲ្យវេតត ត វេកចលំ អារយ្យលាចវេសវេតច, អឆ វេលា ប្តូបតិស្សឃចវេសតវេបត្វ អវេត្វា លព្ភតីតិ ឌវេស្សតិ។ បឆយចក្កស្ស ហិ ក្ខុតិវេឃ សុវេត្តុ ប្តូបតិស្សឃចវេសវេតច អវេត្វា ឌស្សិវេតា។ ឃិស្សកវេពាព្ហុព្ហា កឆិតា អចិកាវេកវេតច កឆិតត្តា។ អបរិហាតិវេឃតិ តីហិ សិក្លាហិ អបរិហាតាចវេហ។

໔-໕. ຕຓ຺ຫາມູລກສຸຕ຺ຕາທິວຓ຺ຓນາ

໙໐໕-໙໐໖. “ເສາ ຍំ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕີ”ຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ພຄວຕາ ຐປິຕເທສນំ ປຈ຺ຈ຺ຕາ ພຄວຕາປະຣິປຸຣິຍາ ປຸຈ຺ຈິຕំ ວຕ຺ຕາ ຍທຕ຺ຖພາວຕ຺ຕິ ພາວຕາວເສເຕວ ຍທຕ຺ຖំ ວຕ຺ຕາ ຕເຕາ ອຸຕ ວຍ຺ຍີປາຍາຓາ ນິວຣຓິເຍ ສມຸຫເຕາ ປຈ຺ຈເຍເຕາ ຊາປິເຕາ ປິເຍເຕາ ເຫາຕີຕິ ອາຫ – “ນິວຣຓານំ ທຸນ຺ນິພເພນ ຊາປິເຕປິຣຫິຕຕ຺ຕາ”ຕິ. ຕຓ຺ຫາມູລກນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍំ. ຍທິທំຕຓ຺ຫາສຫຄຕំ ອສຫຄຕຍ຺ປິ ຕຓ຺ຫາປສິສ຺ສາຍ ນິປ຺ຜນ຺ນំ, ສຕ຺ຕំ ຕំ ຕຓ຺ຫາມູລກំ ປທິຍຕີ ອນຸປ຺ປາທປ຺ປຫາເນນ. ຕຓ຺ຫາມີນັເຍນ ວຍາ, ນ ເຕສំ ສຕ຺ຕານំ ວຍາ. ອເຕຫິ ຕຓ຺ຫາມູລາທິປເທຫິ.

໖. ນິທ຺ທສກາຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໐໗. ນິທ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ນິທ຺ທສາ, ນິທ຺ທິສ຺ສາຍ ສມ຺ປິນຍາເທຍາ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ຕາຍ ນິທ຺ທສກາເລ ເກຕາ ນິທ຺ທສກາຕິເຍາ, ຕំ ນິທ຺ທສກາຕິຍំ. ເຕນາຫ “ນິທ຺ທິສ຺ສເກາຊ຺ຊາຍິຍ”ນ຺ຕິ. ກາເຍຕ຺ວາ ປິເຕນ ປິເຕ຺ຕນ ປິປສ຺ສນາຍປ຺ປິ ເກຫຕ຺ວາ “ຍປ຺ປເທາຊ຺ຊາ ປິສ຺ສກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ເຕຫີຕິ ເທາຊ຺ຊເຈຫິ ກາປິຕំ ປິຕ຺ຕំ ເຕ ຈາ ເທາຊ຺ຊເຈ ກາເຍຕ຺ວາ ປິຕំ ປິຕ຺ຕំ ນາຍ ຜລປິຕ຺ຕំ, ຕສ຺ມາ ນິຕ຺ຕາຕ຺ຕິຕເລາກຸຕ຺ຕຣເຍນ ຕຍ຺ຍີຕິ ຜລປິຕ຺ຕຍ຺ປິ ຍປ຺ປານຕ຺ຕຣຕາຍ ຍປ຺ປນິສ຺ສິຕំ ກຕ຺ວາ ປິສ຺ສເກຍນ ເກເຈຕំ ຈຕຸຕິ “ເທາສາຍ ສັຈຕ຺ຕຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

໗. ອຸກາສມຸສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໑໐. ສំເຍາຊນສງ຺ຂາຕາ ປິນິພນ຺ທາຕິ ການຣາຄາທິສំເຍາຊນສງ຺ຂາຕາ ພນ຺ທນາ. ປຣິນິຈ຺ເຈເປຕ຺ວາ ຄຫຓາຕິ ກິລິຕ຺ວາ ປິຍ ປຣິນິຈ຺ເຈເປຕ຺ວາ ຄຫຓາກາຣາ.

໑໐. ນາຄາຍິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໑໑. ພາຫຸກំ ວຸຈ຺ຈຕິ ພາຫຸກາເຣາ ພາຫຸຍາເຕາ, ຕຕ຺ຖ ອຸຕສ຺ສ ພາຫຸກຕຕ຺ຖິ ອພາຫຸເກຕາ, ອກຕພາຫຸຍາເຕາ. ສເຍາ ນປຍ຺ຊຍາເຕາ ນກ຺ຈຸຊ຺ເຕ຺ຕາ ປິຍ ນິນ຺ຊ຺ຍາເຕາ ອຈຄ຺ຈຸຊ຺ເຕ຺ຕາ ປິຍ ເຫາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕំ “ນກ຺ຈຸຊ຺ ວຸຈ຺ຈຕິ ນເຄຍາ, ອຈຄ຺ຈຸຊ຺ ຈເຍາ”ຕິ. ປຣິຈເຕ຺ຕເຕ຺ຕາຕິ ອນິຈ຺ຈາຕິປິ ທຸກ຺ຂາຕິປິ ອນຕ຺ຕາຕິປິ. “ອຸເສາ ຫິ ເຕ ນາຄາຍິ ຍເກ຺ກາ ປຕິລເທ຺ຕາ, ເຍາ ເຕ...ເປ... ຕຈຕ຺ຕາຍ ນປເນສ຺ສຕີ”ຕິ ປຣິເຍາສາເນ ກເຖເຕາ ຈຈເນ຺ເຕາຕ຺ຕ ສາສກំ ອຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕំ. ເຕນ ເຕນາກາເຣນ ປິຫເຣຕ຺ຕຕ຺ຖີ ເຍນ ສມຸສນາກາເຣນ ປິປສ຺ສນາປິຫາເຣນ ປິຫເຣຕ຺ຕំ ຕຈາກາຈາຍາຕິ ຄີຓາສຈກາຈປຈ຺ຈເຈກ຺ກຓາຍ. ເຕນາຫ – “ຄີຓາ ຊາຕີຕິ...ເປ... ຕំ ຈເສ຺ສເຕ຺ຕາ ອຸຈຍາຫາ”ຕິ.

ឧទាយិវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. នីវរណវគ្គោ

១-៧. ឧបក្កិលេសសុត្តាទិវណ្ណនា

១០៣-១០៧. ន ច បភាវន្តន្តិ ន ច បភាសយន្តំ។ បភិជ្ជនសភាវន្តិ តាបេត្វា តាលេន បភគ្គំ។ អវសេសំ លោហន្តិ វុត្តាវសេសំ ជាតិលោហំ, វិជាតិលោហំ, កិត្តិមលោហន្តិ បភេទំ សព្ពម្បិ លោហំ។ ឧប្បជ្ជិតុំ អប្បទានេនាតិ ឯត្ថ ននុ លោកិយកុសលចិត្តស្សបិ សុវិសុទ្ធស្ស ឧប្បជ្ជិតុំ អប្បទានេន ឧបក្កិលេសតាតិ? សច្ចមេតំ, យស្មិំ បន សន្តានេ នីវរណានិ លទ្ធបតិដ្ឋានិ, តត្ថ មហគ្គតកុសលស្សបិ អសម្ភវោ, បគេវ លោកុត្តរកុសលស្ស, បរិត្តកុសលំ បន យថាបច្ចយំ ឧប្បជ្ជតិ។ នីវរណេហិ វូបសន្តេ សន្តានេ ឧប្បត្តិយា អបរិសុទ្ធិ ហោតិ, ឧបក្កិលិដ្ឋំ នាម ហោតិ, អបរិសុទ្ធទីបកបល្លិកវដ្ដិតេលាទិសន្និស្សយោ ទីបោ វិយ, អបិច និប្បរិយាយតោ ឧប្បជ្ជិតុំ អប្បទានេនេវ តេសំ ឧបក្កិលេសតាតិ ទស្សេន្តោ “យទគ្គេន ហី”តិអាទិមាហ។ អាវុណោ ចិត្តុប្បត្តិវសេន ចុណ្ណវិចុណ្ណតា វេទិតព្ពា។ ន អាវរន្តីតិ កុសលធម្មេ ឧប្បជ្ជិតុំ អប្បទានវសេន ន អាវរន្តិ, អថ ខោ តេសំ ឧប្បត្តិយា ហោន្តិ។ ន បដិច្ឆាទេន្តីតិ ន បិទហន្តិ។ ចតុភូមកចិត្តស្សាតិ ចតុភូមកកុសលចិត្តស្ស អនុបក្កិលេសា, តេហិ អកិលិស្សនតោ។

៨. អាវរណនីវរណសុត្តវណ្ណនា

១០៩. បញ្ញាទុព្ពលី ហោតិ, ន ពលវតី បដិបក្ខេន ឧបក្កិលិដ្ឋភាវតោ។ តេនាហ “មន្ទា អវិសទា”តិ។

បញ្ច នីវរណា ទូរេ ហោន្តិ អាវរណាភាវតោ។ តទេវ បីតិន្តិ សប្បាយធម្មសវនេ ឧប្បន្នំ បីតិំ។ តស្សា តទា ឧប្បន្នាការសល្លក្ខណេន អវិជហន្តោ បុនប្បុនំ តស្សា និព្ពត្តនេន។ តេនាហ “បញ្ច នីវរណេ វិក្ខម្ភេត្វា”តិ។ ឥទំ សន្ធាយាតិ វុត្ត ឯកទិវសេបិ ន វិនស្សន្តិ, សា ធម្មបីតិ លទ្ធបច្ចយា ហុត្វា វិសេសាវហាតិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយ វុត្តំ “ឥមស្ស បញ្ច នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តី”តិអាទិ វុត្តំ។ បីតិបាមោជ្ជុប្បត្តិយាតិ បីតិបាមោជ្ជបច្ចយា។ នស្សន្តីតិ និរោធបច្ចយវសេន បវត្តនតោ នស្សន្តិ។ សភាគបច្ចយវសេន បុន ឧប្បជ្ជន្តាបិ...បេ... វុច្ចតិ កិច្ចសាធនវសេន បវត្តនតោ។

៩. រុក្ខសុត្តវណ្ណនា

១១០. អភិរុហនកាតិ សមីបរុក្ខេ អភិភវិត្វា រុហនកា។ អដ្ឋិកច្ឆេកាតិ អដ្ឋិពហុលកច្ឆេកា។ កបិត្ថនសទិសផលត្តា កបិត្ថនាតិ លទ្ធនាមោ។

᪑᪐᪨ ᨶᩦᩅᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪨ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᨠᩁᨱᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨧᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩅᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲᩮᩤ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ “ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩥᩉᨶᨲᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩮᩤ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᩥᨥᩣᨲᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣ᪨ ᨿᩥᩔᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᨳᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨶᩦᩅᩁᨱᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩤ

᪑᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪑᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩣ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᩮᨿᩣ ᨿᩣᨳᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨲᩮᩤᨲᩥ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨲᩮᩤ ᨽᩮᨴᨶᨲᩮᩤ, ᨽᩮᨴᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ᪨

᪒᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪒᪨ ᩈᩥᩁᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨲᩥ ᨴᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩈᩮᩣᨽᨲᩦᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣ, ᨴᩣᨶᨷᩥᨿᩅᨧᨶᩋᨲ᩠ᨳᨧᩁᩥᨿᩣᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣᩈᩘᨡᩣᨲᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩈᩘᨣᩉᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩁᨬ᩠ᨩᩮᨲᩦᨲᩥ ᩁᩁᩮᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩤ᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩁᨲᨶᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩥᨿᨴᩮᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩥᨱ᩠ᨱᨲᩁᩴ ᨠᨲᩣᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩥᨿᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾᨲ᩠ᨳᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᨶᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲᩮᩤ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩣᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩁᨲᨶᩮᩉᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩃᩮᩣᨠᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨠᩁᩉᨧᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩮᩣᨷᩥ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮᩅ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩤᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩤ᪨ ᩋᨶᩮᨠᩣᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨿᨠᩔ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩔ ᩈᩮᩅᩣᨲᩥ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ᪨

ᨲᩕᩣᨲᩥ ᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᨶ ᨶᩥᨷᩥᨲᩮᩤ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩥᨲᩩᨠᩣᩅᩅᨶᩮ “ᩋᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩤ “ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᩁᨲᨶᩮᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨾᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᩴᩈᩔ᪨ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᩅᩥᨠᩥ ᩉᩮᨲᩩ ᩅᩥᨿ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ – “ᩋᨣᨾᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩤ”ᨲᩥ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪑᪐)᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨿᩔᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨷᨳᩅᩦᨿᩔ ᨷᩩᩁᩥᩈᩅᩥᩈᩮᩈᩔ᪨ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩦᨲᩥ “ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩔ ᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨷᨴᩔᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩤ “ᨿᩮᩣ ᩉᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨿᩮᩤ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᩣᨩᩣ, ᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩁᨲᨶᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩤ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ “ᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩔᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᨶᩥᨿᩣᨾᩴ

អនបេក្ខិត្វា តស្ស ឧប្បជ្ជតីតិ រតនានុប្បត្តិំ គហេត្វា វុត្តនយតោ សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ “ចក្កវត្តី”តិ។ ឯកេ វទន្តិ ចក្ករតនេនេវ បនេតំ បាតុភវតិ។ យស្មិំ ខណេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិសមញ្ញា, អថ បច្ឆា រតនានិ បាតុភវន្តីតិ ពាហុល្លំ បាតុភាវំ ឧបាទាយ ពាហុល្លវសេនាបិ ឯតំ “ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា រតនានំ បាតុភាវោ”តិ វុត្តំ។ អយំ ហេតុផលសម្ពន្ធោ អត្ថេកេហិ។ បាតុភាវាតិ បាតុភាវតោ។ បុញ្ញសម្ភារា កិន្តុ សត្តានំ តាយ រតនានម្បិ បរិយាយេន ឧបនិស្សយហេតូតិ វុត្តំ។ យុត្តមេវេតំ យថាវុត្តយុត្តិយុត្តត្តា។

វត្តព្ពតោ អភិប្បាយោ ឯតស្ស អត្ថីតិ អភិប្បាយោ, អត្ថកិច្ចេហា, សម្បត្តិតោ អភិប្បាយោ សម្បត្តិអភិប្បាយោ។ ចក្ករតនានុភាវេន ចក្កវត្តិស្សិរិយស្ស និព្ពត្តិតោ “ជាតំ សមត្ថស្សា”តិ វុត្តំ។ យោជនប្បមាណោ បទេសេ បវត្តត្តា យោជនប្បមាណំ អន្តរំ។ អតិទីឃាតិរស្សតាទិ ហេដ្ឋិមំ ទោសំ វិវជ្ជេត្វា វិតស្សាតិ វចនសេសោ។

សព្ពេសំ ចតុភូមកធម្មានំ បុរេចរំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧតិយោ សមេត្តិសតេចសេន បចត្តនេតោ។ ចុទ្ទសីហិបិ អប្បហានីយតាយ យេហត្តធម្មសភាវត្តា ធម្មការេ ច ទេវការេន ធម្មការុបបត្តំ។ បញ្ញាបរិវារតាយ ចស្ស ឧបរិភាវេន អត្ថុក្ខំ។ វិបរិភាវេន វិបុលំ។ យេហត្តតាយ យេហត្តំ។ អនាទិកាលភាវិតស្ស កិលេសសន្តានស្ស ពលោនវ ឧច្ឆិន្ទនតោ ឋិរំ លហុ ជវត្តិ បរិយាយា។ និព្ពានធម្មបរិយាបន្នត្តា ហិ វុត្តំ “ឯកត្ត-កុសលត្តា”តិ។ សប្បុរិសូបនិស្សយេន បីតិយា អាសេវិតនិព្ពិន្ទនភាវេនេវាតិ វុត្តំ “សហជាតបច្ចយា”តិអាទិ។ សត្តសត្តាហិកធម្មបរិច្ឆេទោតិ ចតុក្ខយកត្វា សត្តសត្តាហំ នោ និព្ពានធម្មបរិច្ឆេទោ កថិតោ។

៣-១០។ ទុប្បញ្ញសុត្តាទិវណ្ណនា

១១៥-១៩១។ ឯឡមូ ទុប្បតិ ទោសោ, ឯឡមូគ មូគោ ឋិយាតិ ឯឡមូគោតិ ពលេនេវ ជនស្សេត្តា “មុខេន វចន”ន្តិអាទិមាហ។

ចក្កវត្តិវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ សាកច្ឆវគ្គោ

១។ អាហារសុត្តវណ្ណនា

១៩១។ បុរិមនយេនាតិ “សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយានំ ធម្មាន”ន្តិអាទិនា អាគតនយេន។ ឯវន្តិ ឥមិនា ចតុព្ពិធាការេន។ សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច សតិសម្បជញ្ញំ។ សតិបធានំ វា អភិក្កន្តាទីសុ សត្តកោសបរិគ្គាហកានំ សតិសម្បជញ្ញំ។ តំ សព្ពត្ថ សតោការីភាវាវហត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តតិ។ យថា ច បច្ចនីកធម្មប្បហានំ អនុរូបធម្មសេវនា ច អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ហោតិ, ឯវំ សតិរហិតបុគ្គលវជ្ជនា សតោការីបុគ្គលសេវនា ច តត្ថ ច យុត្តបយុត្តតា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ហោតីតិ ទស្សេតុំ

ជនេស្សតិ “សតិសម្បជញ្ញា”ត្តិអាជិតា។ អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។ តថា ហិ អរហាច “សតិវេបុល្លប្បត្តោ”តិ វុច្ចតិ។

ឆយ្យាត់, ឆខេយ្យុ ចា ចិធវេយា, វេសា ឲធ ហេដ្ឋា វុត្តនយេន សខេយ្យាញ្ញក្កា, តស្ស ឆយ្យចិធយសខេយ្យាញ្ញក្កស្ស។ បរិបុណ្ណតាតិ អាធរិយំ បយិទ្ធបរិសិត្វា បព្វាបិ តិកាវេយ សហដ្ឋកធាយ បរិវេយាកាវេហត្វា យំ យំ តត្វ កណ្ហិដ្ឋាត់, តស្ស តស្ស “ឋាជំ, ករត្តេ, គធំ ឋាយស្ស កោ អវេត្វា”តិ ឲធំ ឍត្ថានីវុ អត្វបុណ្ណកកាវេចា។ វេតភាហ “ឍត្ថ...បេ... ឆាហុលតា”តិ។

ធត្វចិសឥកិរិយាតិ ចិត្តវេចតសិកាត់ បចត្តិដ្ឋាតកាចវេតា សរីរំ តប្បជិឆត្ថាតិ ឆ ឌីធរាឌីតិ ឋាឆ “ធត្វតី”តិ អឆិវេប្បតាតិ, តាតិ យថា ចិត្តស្ស វុលាចហាតិ ហោត្តិ, តថា គរលំ វេតរំ ចិសឥកាចករលំ។ វេតត វុត្តំ “អដ្ឋត្តិកឌាហិវេរាត”ត្តិអាជិ។ ក្ខស្សត្តវេគាសត្តិ ចាតាជិក្ខស្សត្តវេគាសំ។ វេសឥយលយក្លិតត្តិ វេសវេឆត វេឆធ ឌល្លិកាសក្លាវេតត សរីរបវេលត ឆ យក្លិតំ។ ឆ-សវេឌ្គត អញ្ញាយ្យិ សរីរស្ស ឆ ចិត្តស្ស ឆ បឹឡអាចហំ សក្កល្យាតិ។ វេសភាសត់ ចាតិ ចា-សវេឌ្គត បត្តាឌីត់ សក្កវេហា ឥដ្ឋវេឡា។ អចិសឥ សតិ, ចិសយក្ខវេត ចា។ គធំ កាចតយត្យុត្តស្ស តាតិ ចិសវេយាតិ? អត្តរត្តរា បចត្តតកចិត្តប្បាឥចវេសត ឲធំ វុត្តំ។ វេត ហិ ចិត្តប្បាឥា ចិវេត្តកក្កតាយ ឋាញ្ញត្តិយាបិ អបរិសុទ្ធកាធាយ សំចត្តត្តិ។ ចិត្តវេចតសិកោសុ តិស្សយាឌិបច្ចយក្ខវេតសុ។ ឌាកាលយ្យីតិ បិ-សវេឌ្គា សយ្យិល្ហវេតា។ វេតត ត វេកធលំ តំ ធត្វវេយធ , អឆ វេលា តស្មិ អបរិសុវេទ្ធ ឌាកាលយ្យិ អបរិសុទ្ធិ ហោតីតិ តិស្សយាបរិសុទ្ធិយា តិស្សិតាបរិសុទ្ធិ ចិយ ចិសយស្ស អបរិសុទ្ធតាយ ចិសយីត់ អបរិសុទ្ធិ ជនេស្សតិ អត្ថយវេតា ញ្យតិវេរកវេតា ឆ។

សយកាចករលំ កិច្ចវេតា អត្ថតាឆិកកាចករលំ។ យថាបច្ចយំ សវេឌ្គឈ្យចត្វស្មិ អឆិវេយាក្លកិច្ចស្ស បវុតរកាវេចត បញ្ញាយ អចិសឥតាយ ឌីរិយាឌីតច្ចា អត្ថពលប្បជាតសិចិលតាឌីតា សដ្ឋិត្រិយំ ពលធំ ហោតិ។ វេតភាហ “ឋាតរាតិ យត្តាតី”តិ។ តវេតាតិ តស្មា សដ្ឋិត្រិយស្ស ពលធកាចវេតា ឋាតវេរសច្ចា យត្ថត្តា។ កោសជ្ជបក្ខេ បតិតំ អឥត្វា សយ្យយុត្តឆយ្យាត់ បក្កល្យត់ អត្ថពលប្បជាត់ បក្កវេហា, បក្កហកិច្ចំ កាតុំ ត សក្កោតីតិ សឲ្យត្តិតត្តា។ អារឌ្យលំ ក្ខបកត្វា ធាត់, អតិស្សជ្ជត់ ចា ក្ខបដ្ឋាត់, ចិវេក្ខបបជិបវេក្ខា។ វេយត ចា សយ្យយុត្តា អចិក្ខិត្តា ហោត្តិ, វេសា អចិវេក្ខវេបា។ ទ្ធបកតំ ចិយ ធក្ខុតា វេយត យាថាចវេតា ចិសយសកាចំ បស្សតិ, តំ ជស្សតកិច្ចំ កាតុំ ត សក្កោតិ ពលធតា សដ្ឋិត្រិវេយត អភិក្ខូតត្តា។ សហឌាតឆវេយ្យុ ហិ ឋាត្តដ្ឋំ គវេរាត្តាត់ សហ បចត្តយាតាត់ ឆយ្យាត់ ឲកវេសតាចវេសវេតធ អត្វសិទ្ធិ, ត អញ្ញថា។ តស្មាតិ វុត្តវេយចត្វំ ការលាកាវេចត បច្ចាយសតិ។ តត្តិ សដ្ឋិត្រិយំ។

ឆយ្យសកាចបច្ចវេចក្ខវេលាតាតិ យស្ស សវេឌ្គឈ្យចត្វវេតា ក្ខញ្យអារតាជិក្យវេលា អឆិយុច្ចតស្ស សាតិសយប្បចត្តិយា សដ្ឋិត្រិយំ ពលធំ ឌាតំ, តស្ស បច្ចយបច្ចយុប្បត្តតាជិចិកាកវេតា យាថាចវេតា ចីយំសវេតត។ ឲធឭ្យាឲធំឆយ្យតាតវេយត សកាចសរសវេតា បរិក្កឈ្យាវេត សចិប្បរវេរា អឆិវេយាវេក្លា ត ហោតិ – “អយំ ឋាវេយសំ ឆយ្យាត់ សកាវេចា”តិ បញ្ញាញ្យាបារិស្ស សាតិសយត្តា។ ឆុរិយឆវេយ្យុ ហិ យថា សទ្ធាយ ពលធកាវេច បញ្ញាយ យត្តការេចា ហោតិ, ឲធំ បញ្ញាយ ពលធកាវេច សទ្ធាយ យត្តកាវេចា ហោតិ។ វេតត វុត្តំ – “តំ ឆយ្យសកាចបច្ចវេចក្ខវេលាត...បេ... ហាវេបតព្វា”ត្តិ។ តថា អយតសិករវេលាតាតិ វេយតាការេត កាចតយត្យុញ្ញត្តស្ស សដ្ឋិត្រិយំ ពលធំ ឌាតំ, វេតតាការេត កាចត់ តាត្យុញ្ញាវេតតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឋាឆ ត្យចិវេឆត សដ្ឋិត្រិយស្ស ពលធកាវេចា អត្តវេតា ចា បច្ចយចិវេសវេសត

កិច្ចុត្តរិយតោ វីរិយាធិកំ វា មន្ទកិច្ចតាយ· តត្ថ បឋមវិកប្បេ ហាបនវិធិ ទស្សិតោ, ទុតិយវិកប្បេ បន យថា មនសិករោតោ វីរិយាធិកំ មន្ទកិច្ចតាយ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ពលវំ ជាតំ, តថា អមនសិការេន វីរិយាធិកំ បដុតរភាវាវហេន មនសិការេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ តេហិ សមំ ករោន្តេន ហាបេតព្ពំ· ឥមិនា នយេន សេសិន្ទ្រិយេសុបិ ហាបនវិធិ វេទិតព្ពោ·

វក្កលិត្ថេរវត្ថូតិ សោ ហិ អាយស្មា សទ្ធាធិមុត្តោ តត្ថ ច កតាធិការោ សត្ថុ រូបកាយទស្សនេ បសុតោ ឯវ ហុត្វា វិហរន្តោ សត្ថារា – “កិំ តេ, វក្កលិ, ឥមិនា បូតិកាយេន ទិដ្ឋេន, យោ ខោ, វក្កលិ, ធម្មំ បស្សតិ, សោ មំ បស្សតី”តិអាទិនា (សំ· និ· ៣·៨៧) ឱវទិយមានោ កម្មដ្ឋានេ និយោជិតោបិ តំ អននុយុញ្ជន្តោ បណាមិតោ អត្តានំ វិនិបាតេតុំ បបាតដ្ឋានំ អភិរុហិ· អថ នំ សត្ថា យថានិសិន្នោវ ឱភាសវិស្សជ្ជនេន អត្តានំ ទស្សេត្វា –

“បាមោជ្ជពហុលោ ភិក្ខុ, បសន្នោ ពុទ្ធសាសនេ;

អធិគច្ឆេ បទំ សន្តំ, សង្ខារូបសមំ សុខ”ន្តិ· (ធ· ប· ៣៨១) –

គាថំ វត្វា “ឯហិ, វក្កលី”តិ អាហ· សោ តេន វចនេន អមតេនេវ អភិសិត្តោ ហដ្ឋតុដ្ឋោ ហុត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេសិ, សទ្ធាយ ពលវភាវតោ វិបស្សនាវីថិំ ន ឱតរតិ· តំ ញត្វា ភគវា ឥន្ទ្រិយសមត្តបដិបាទនាយ កម្មដ្ឋានំ សោធេត្វា អទាសិ· សោ សត្ថារា ទិន្ននយេន វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា មគ្គបដិបាដិយា អរហត្តំ បាបុណិ· តេន វុត្តំ – “វក្កលិត្ថេរវត្ថុ ចេត្ថ និទស្សន”ន្តិ· ឯត្ថាតិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តភាវេ សេសិន្ទ្រិយានំ សកិច្ចាករណេ·

ឥតរកិច្ចភេទន្តិ ឧបដ្ឋានាទិកិច្ចវិសេសំ· បស្សទ្ធាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន សមាធុបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គានំ សង្គហោ ទដ្ឋព្ពោ· ហាបេតព្ពន្តិ យថា សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ពលវភាវោ ធម្មសភាវបច្ចវេក្ខណេន ហាយតិ, ឯវំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តតា បស្សទ្ធិយាទិភាវនាយ ហាយតិ សមាធិបក្ខិកត្តា តស្សា· តថា ហិ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តំ កោសជ្ជបាតតោ រក្ខន្តី វីរិយាទិភាវនា វិយ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តំ ឧទ្ធច្ចបាតតោ រក្ខន្តី ឯកំសតោ ហាបេតិ· តេន វុត្តំ “បស្សទ្ធាទិភាវនាយ ហាបេតព្ព”ន្តិ· សោណត្ថេរស្ស វត្ថូតិ សុខុមាលសោណត្ថេរស្ស វត្ថុ· សោ ហិ អាយស្មាបិ សត្ថុ សន្តិកា កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា សីតវនេ វិហរន្តោ – “មម សរីរំ សុខុមាលំ, ន ច សក្កា សុខេនេវ សុខំ អធិគន្តុំ, កាយំ កិលមេត្វាបិ សមណធម្មោ កាតព្វោ”តិ ឋានចង្កមមេវ អធិដ្ឋាយ បធានមនុយុញ្ជន្តោ បាទតលេសុ ផោដេសុ ឧដ្ឋិតេសុបិ វេទនំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា ទឡ្ហវីរិយំ ករោន្តោ អច្ចារទ្ធវីរិយតាយ វិសេសំ និព្វត្តេតុំ នាសក្ខិ· សត្ថា តត្ថ គន្ត្វា វីណោបមោវាទេន ឱវទិត្វា វីរិយសមតាយោជនវិធិំ ទស្សេន្តោ កម្មដ្ឋានំ សោធេត្វា គិជ្ឈកូដំ គតោ· ថេរោបិ សត្ថារា ទិន្ននយេន វីរិយសមតំ យោជេត្វា ភាវេន្តោ វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា អរហត្តេ បតិដ្ឋាសិ· តេន វុត្តំ “សោណត្ថេរស្ស វត្ថុ ទស្សេតព្ព”ន្តិ· សេសេសុបីតិ សតិសមាធិបញ្ញិន្ទ្រិយេសុបិ·

សភត្តិ សទ្ទាបញ្ញត្តិំ អញ្ញមញ្ញំ អត្ថាភិធានកំ, តថា សភាវនិរុត្តិយា។ យថា ហិ សទ្ទាបញ្ញត្តិំ ចិត្តំ ចិត្តំ ទុវិធមុត្តានំ កិច្ចតោ អញ្ញមញ្ញភាវិចត្តំ ចិនេសតោ ឧប្បត្តិត្តា។ យតោ តេសំ សភាវតាយ អប្បកា សម្ពុទ្ធិ, ឯវំ សភាវនិរុត្តិយា គោសង្គហបក្ខិកានំ សភតាយ សតិ អញ្ញមញ្ញបច្ចុត្តតោ សម្បយុត្តធម្មានំ អត្ថធម្មបរិតាការេន សមុទេប អប្បកា ញាណីតិ។ ពលវសទ្ទាតិអាទិ ចុត្តស្សេវ អត្ថស្ស ញាតិទោកមុខេន សភត្តំ។ តស្សត្ថោ – យោ ពលវតិយា សទ្ទាយ សមន្នាគតោ អវិសទញាណោ, សោ មុធប្បសន្នោ ហោតិ, ន អវេច្ចប្បសន្នោ។ តថា ហិ សោ អវត្ថុស្មិំ បសីទតិ, សេយ្យថាបិ តិត្ថិយសាវកា។ គោទាទិកបក្ខត្តិ សាវេយ្យបក្ខំ ភជតិ។ សទ្ធាធិកាយ បញ្ញាយ អតិធាវន្តោ “ទេយ្យចត្តបរិច្ចាគេន ចិតា ចិត្តប្បាទមត្តេនបិ ទានមយំ បុញ្ញំ ហោតី”តិអាទីនិ បរិកប្បេតិ ហេតុបតិរូបកេហិ វញ្ចិតោ, ឯវំភូតោ ច ល្ហតក្កចិល្ហត្តចិត្តោ បណ្ឌិតានំ វចនំ នាទិយតិ, សញ្ញត្តិំ ន គច្ឆតិ។ តេនាហ “កេរជ្ជបយុជ្ជតោ វិយ ទេវកោ អតេកិច្ឆោ ហោតី”តិ។ យថា ចេត្ថ សទ្ទាបញ្ញត្តិំ អញ្ញមញ្ញំ សមកាវា អត្ថាវហោ, វិសមកាវា អនត្ថាវហោ, ឯវំ សភាវនិរុត្តិយានំ អញ្ញមញ្ញំ សមកាវា អត្ថាវហោ, ឧភតោ អនត្ថាវហោ, តថា សមកាវា អវិក្ខេបាវហោ, ឧភតោ វិក្ខេបាវហោ។ គោសង្គ អតិកមតិ, តេន អប្បកំ ន បិបុណាតីតិ អធិប្បាយោ។ ឯវ នយោ ភ្គង្គ អតិកមតីតិ ឯវត្តាបិ។ តទុភយត្តិ សទ្ទាបញ្ញាច្ចំ សភាវនិរុត្តិយច្ចមញ្ញ។ សមំ កាតព្ពត្តិ សមតំ កាតព្ពំ។

សភាវកម្មិកស្សាតិ សមធកម្មដ្ឋានិកស្ស។ ឯវត្តិ ឯវំ សន្តេ, សទ្ធាយ ទេវាកំ ពលវការេ សតីតិ អត្ថោ។ សទ្ទហន្តោតិ “បថវី បថវីតិ មនសិការមត្តេន ឈានំ ឧប្បត្តិ”តិ អភិសន្តោ “អទ្ធា សម្មទេន ចុត្តវិធិ ញាណី”តិ សទ្ទហន្តោ សទ្ធំ ជនេន្តោ។ ឱកប្បេន្តោតិ អាទរមុខំ អនុបវិសិត្វា វិយ អធិមុច្ចនវសេន អវកប្បេន្តោ បក្ខន្តោ។ ឯកគ្គតា ពលវតី ឧបេតិ សមាធិបធានត្តា ឈានស្ស។ ស្កិន្នត្តិ សមាធិបញ្ញានំ សមាធិកម្មិកស្ស សមាធិនោ អធិមត្តតាយ បញ្ញាយ អធិមត្តតាបិ ឧប្បត្តិត្តាតិ អាហ “សមតាយបិ”តិ, សមការេនាបីតិ អត្ថោ។ អប្បនាតិ លោកិយអប្បនា។ តថា ហិ “ហោតិមេវា”តិ សាសង្កំ វទតិ, លោកុត្តរប្បនា បន តេសំ សមការេនេវ ឧប្បត្តិតា។ យថាហ “សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ (អ᳚ និ᳚ ៤.១៧០)។ យទិ ឯវំ សេសតោ សទ្ទាបញ្ញត្តិំ សភាវនិរុត្តិយា សមានតំ ឥច្ឆតិ, កថំ សតីតិ អាហ – “សតិ បន សព្ពត្ថ ពលវតី វដ្ដតី”តិ។ សព្ពត្ថាតិ លីនុទ្ធច្ចបក្ខិកេសុ បញ្ចិន្ទ្រិយេសុ។ ឧទ្ធច្ចបក្ខិកេកទេសេ គណេត្វា “សទ្ទាចិរិយបញ្ញាន”ន្តិ អាហ។ អញ្ញថា បីតិ ច គហេតព្ពា សិយា។ តថា ហិ “គោសជ្ជបក្ខិកេន សមាធិនា”ត្យេវ វុត្តំ, ន ច “បស្សទ្ធិសមាធិបេក្ខាហី”តិ។ សាតិ សតិ។ សន្តេសុ ទានកម្មេសុ និយុត្តោតិ សព្ពកម្មិកោ។ តេនាតិ យេន ការណេន សព្ពត្ថ ឥច្ឆិតព្ពា, តេន អាហ អដ្ឋកថាយំ។ សព្ពត្ថ និយុត្តា សព្ពត្ថិកា, សព្ពេន វា លីនុទ្ធច្ចបក្ខិកេន ធម្មេន អត្ថេតព្ពា សព្ពត្ថិយា, សព្ពត្ថិយាវ សព្ពត្ថិកា។ ចិត្តត្តិ កុសលចិត្តំ។ តស្ស ហិ សតិបដិសរណំ បរាយណំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ។ តេនាហ – “អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា”តិអាទិ។

ឧទ្ធាទិភេទេ អនេកាការព្យូហបញ្ញាតត្តិ បរិយត្តិធាតុបច្ចវេនេនបិ ឧទ្ធាយតនាទីសុ អប្បតិដ្ឋិតព្ពដ្ឋិតំ ពាហុស្សុតវសេន ហិ សុតមយញាណាទិវសេន តទុកាវិបស្សនាមេដ្ឋីបិ ភាវនាមយញាណោ ជិតត្តា ឯវំសតោ បញ្ញាវា ឯវ នាម ហោតីតិ អាហ – “សមបញ្ញាស…មេ… បុគ្គលវសេនា”តិ។ ពោធ្យង្គមូលស្ស កម្មដ្ឋានវសេន តប្បរិច្ឆេទកោសល្លស្ស កម្មដ្ឋានភាវលោកត្តិ អាហ – “កម្មដ្ឋានេសុ ឧទ្ធាទីសុ បវត្តាយ កម្មដ្ឋានប្បញ្ញាយា”តិ។ តតិយាខោយ្យ នាទិវាយ បញ្ញាយ ធរិតព្ពតោ កម្មដ្ឋានាវធារិយំ, តស្សា វា បញ្ញាយ តត្ថ

បគេគេតា បវត្តិ កិរិយាការចរិយា, តស្សា បច្ចវេក្ខណាតិ អាហ “កិរិយបញ្ញាយ បគេគបច្ចវេក្ខណា”តិ។ យថា សតិវេបុល្លប្បត្តា តាយ អរហា ឯវ, ឯវំ សោ ឯវ បញ្ញាវេបុល្លប្បត្តាបីតិ អាហ “អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតី”តិ។ វីរិយាទីសុបិ ឯសេវ នយោតិ។

“វត្ថុ អជ្ឈត្តិកំ ហេតុ ករោតី”តិអាទិនា វុត្តបច្ចវេក្ខណវត្ថុកម្មការណា ភិក្ខុ ភិក្ខុវត្ថុស្ស សត្ថុបរិយ ករោតីតិ វេទិតព្វតាទីសុ (ម។ ដី។ ១។១៥០), តស្សា អាទិតោ វុត្តត្តា ច អាហ – “បញ្ចវិធវត្ថុកម្មការណតោ បដ្ឋាយា”តិ។ សកជនភាវាទិការេនតិ អាទិ-សទ្ទេន ទេវញ្ញាណតុរស្សហិ ធិរដ្ឋានេហិ ច វិវាទនីយការំ សង្គណ្ហាតិ។ ឯតំ ញាណត្តុរត្តិ ឥទំ អបរាបរំ បវេតុ ឯវ ឧប្បជ្ជនកសត្តវសេន វុត្តំ, ឯកច្ចានំ វា បវត្តានំ, ឯកច្ចធិរដ្ឋានានំ វិយ តថា ទីឃាយុកតាបិ សិយាតិ តថា វុត្តំ។ តថា ហិ ការេសិ ភាគរាជា ធនុត្ថំ ញាណានំ វុបធស្សាទិ។

ឯតំ អានិសំសទស្សាវិតោតិ “វីរិយាយត្តោ ឯវ សកលលោកិយលោកុត្តរវិសេសាធិគមោ”តិ ឯតំ អានិសំសទស្សនសីលស្ស។ គមនវីថីតិ សបុព្ពភាគំ ភិក្ខាគមនវីថិំ បដិបន្នំ។ សហ វិបស្សនាយ អរិយមគ្គបដិបាទិ, សត្តវិសុទ្ធិបរម្បរា វា។ សា ហិ វដ្ដតោ តិយ្យានាយ គន្តព្វា បដិបទាតិ គត្វា គមនវីថិ នាម។

កាយទឡ្ហីពហុលោតិ កាយស្ស បោសនបសុតោ។ បិណ្ឌត្តិ ទេវបិណ្ឌំ បច្ចយទាយកានំ អត្តនិ ការស្ស អត្ថតោ សម្មាបដិបត្តិយា មហប្ផលភាវករណេន បិណ្ឌាយ កិច្ចាយ បដិបូជនា បិណ្ឌាបចាយនតា។ ទីឃរត្តាតិ បត្តចីវរតោ ទីឃរត្តា។ តំ សទ្ធិំ សុត្វាតិ តំ ឧបនិសិវាយ ជនំ បណ្ណសាលទ្វារេ ឋិតោ វ បញ្ចាភិញ្ញាតាយ ទិព្វសោតេន សុត្វាតិ វទន្តិ។ មនុស្សសម្បត្តិ, ទិព្វសម្បត្តិ , អន្តេ និព្វានសម្បត្តីតិ តិស្សោ សម្បត្តិយោ។ សីទំ គរុករត្វាចាតិ “អកិច្ចការី យថា វណ្ណគ្គិ សមតិក្កន្ត”ន្តិ បច្ចវេក្ខណាវសេន សម្មាបដិបជ្ជនវសេន សីទំ គរុករត្វា ឯវ។

អលសានំ ភាវនាយ ភាររហិតានំ អដ្ឋានត្តានំ កាយស្ស បោសនពហុលានំ យាវទត្ថំ បរិភុញ្ជិត្វា សេយ្យសុខាទិំ អនុយុញ្ជន្តានំ ធិរដ្ឋានវិចិកានំ ទូរតោវ វជ្ជនំ កុសីតបុគ្គលបរិវជ្ជនា។ “ទិវសំ វត្តេន និសជ្ជាយា”តិអាទិនា ភាវនារម្ភវសេន អារទ្ធវីរិយានំ ទឡ្ហបរក្កមានំ ការេលតការំ ឧបសង្កមនា អារទ្ធវីរិយបុគ្គលសេវនា។ ទេតាហ “កុសីតំ ឬទេត្វា”តិអាទិ។

វិសុទ្ធិមគ្គេ បន “ជាតិមហត្តបច្ចវេក្ខណា, សព្រហ្មចារិមហត្តបច្ចវេក្ខណា”តិ ឥទំ ទ្វយំ ន គហិតំ, “ថីនមិទ្ធវិនោទនតា, សម្មប្បធានបច្ចវេក្ខណា”តិ ឥទំ ទ្វយំ គហិតំ។ តត្ថ អានិសំសទស្សាវិតាយ ឯវ សម្មប្បធានបច្ចវេក្ខណា គហិតា លោកិយលោកុត្តរវិសេសាធិគមស្ស វីរិយាយត្តតាទស្សនភាវតោ។ ថីនមិទ្ធវិនោទនំ តទធិមុត្តតាយ គហិតំ, វីរិយុប្បាទនេ យុត្តប្បយុត្តស្ស ថីនមិទ្ធវិនោទនំ អត្ថតោ សិទ្ធមេវ។ តត្ថ ថីនមិទ្ធវិនោទនំ កុសីតបុគ្គលបរិវជ្ជន-អារទ្ធវីរិយបុគ្គល-សេវន-តទធិមុត្តតាបដិបក្ខវិធមន-បច្ចយូបសំហារវសេន, អបាយភយបច្ចវេក្ខណាទយោ សមុត្តេជនវសេន វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទកាតិ

ឥដ្ឋា៍

ញុទ្ធាត្យុស្សតិយា ឪបចារសមាធិគិឌ្ឍត្វា ចុត្តំ “យាច ឪបចារា”តិ៍ សកលសរីរំ ផរមានកាតិ បីតិសមុដ្ឋានតេហិ បណីតរូបេហិ សកលសរីរំ ផរមានកា៍ ឆមុសញ្ញា្យណោ អត្យុស្សរត្តស្សបិ យាច ឪបចារា សកលសរីរំ ផរមានកា បីតិសមុដ្ឋានរូបា ឪប្បជ្ជតីតិ យោជតា៍ ឲចំ នេសអត្យុស្សតីសុ បសាទតីយសុត្តត្តបច្ចេចក្ខណាយ ច យោនោតព្វា តស្សាបិ ចិយុត្តាយតកការចេក តក្កិតកត្វា៍ ឲចទូបេ ការលតិ ទុគ្គិក្ខកយាឌីសុតិ ចុត្តការល៍ សយាបត្តិយា…បេ… ត សមុទាចរត្តីតិ ព្ពាធំ ឪបសយាត្យុស្សតិយា ចសេត ចុត្តំ៍ សព្ទារាតញ្ញា សប្បេគសច្ចុបសេបេបិ គិប្បេគសច្ចុបសេប ចិយ តត្ថ សបញ្ញាយ បចត្តតេតា កាចតាយតសិការេរា កិលេសចិក្ខម្ភសយេត្វា ហុត្វា ឪបចារសមាធិំ អាចហេត្វា តទារូបបីតិសោយតស្សមនត្តាកេតា បីតិសមុដ្ឋានរូបស្ស ឪប្បាទាយ ហោតីតិ៍ បសាទតីយេសុ ធានតេសុ បសាទសិតេតាការចេក សំសុចិតហនយតា លទ្ធតា៍ សា ច តត្ថ អាទរការចាពរណាត ចិញ្ញាយតីតិ អាហ “អសក្កច្ចកិរិយាយ សំសុចិតលទ្ធការេច”តិ៍

កាយចិត្តទរេថទូបសមលក្ខណា បស្សទ្ធិ ឲច យថាទុត្តនោតីអរ្គទូតា បស្សទ្ធិសមុដ្ឋានរូបា, តស្ស បស្សទ្ធិសមុដ្ឋានរូបស្ស៍ បណីតកោដតរេចតាតិ បណីតសប្បាយកោដតរេចតា៍ ឪតុព្ពទិយាបចសុលក្កហណោហិ សប្បាទិយាតុព្ពទិយាបចំ កហិតគ្គិ ឥដ្ឋា៍ តញ្ញាតីចិឆប្បិ សប្បាយំ សេចិយមានំ កាយស្ស កលូតាបិតេចសេត ចិត្តស្ស កលូតំ អាចហត្តំ ទុចិធាយបិ បស្សទ្ធិយា ការណំ ហោតិ៍ សត្តេសុ លត្តមានំ សុលទុគ្គំ អហេតុកត្តិ អយមេសោ អត្តោ, ព្ពស្សរាឌីចិសមហេតុកត្តិ អយំ ទុតិយោ, ឲតេ ឪភោ អត្តេ អត្តបកមុ យថាសកំ កម្មុតា ហោតីតិ អយំ មជ្ឈិមា បដិបត្តិ៍ មជ្ឈត្តោ បយោគោ យស្ស សោ មជ្ឈត្តបយោគោ, តស្ស ភាចោ មជ្ឈត្តបយោកតា៍ អយញ្ញាបហាតសារទ្ធកាយតា-សទ្ធាតបស្សទ្ធកាយតាយ ការណំ ហោតិ្ត បស្សទ្ធិទ្ធយំ អាចហតិ៍ ឲតេតេច សារទ្ធកាយបុក្កលបរិចជ្ជន-បស្សទ្ធកាយបុក្កលសេចតាតំ តទាចហតតា សំចណ្ណិតាតិ ឥដ្ឋា៍

ចត្ថុចិសទកិរិយា ព្ពាត្ថ្វិយសមត្តបដិបិទតា ច “បញ្ញាចហា”តិ ចុត្តា៍ សមធាចហាបិ តា ហោត្តិ សមធាចហការចេតេច បញ្ញាចហត្តាតិ ចុត្តំ “ចត្ថុចិសទ…បេ… ទេធីតព្វា”តិ៍

ពរណោកាសល្លការតាកោសល្លាតំ តាតត្តទិយការចេតា ទក្ខណោកាសល្លស្ស ច តំមូលកត្តា “គិមិត្តកុសលតា តាយ កសិណាតិមិត្តស្ស ឪក្កហណកុសលតា”ព្ពាទ្វេច ចុត្តំ៍ អតិសិធិលចីរិយតាឌីហីតិ អាឌិ-សទ្ទេត បញ្ញាបយោកមត្ថំ អប្បមាទចេកល្លញ្ញា សង្កណ្ហាតិ៍ តស្ស បក្កណ្ហត្តិ តស្ស លីតស្ស ចិត្តស្ស ឆមុចិចយសមុដ្ឋានាឌីសមុដ្ឋាបនេត លយាបត្តិតោ សមុដ្ឋាបតំ៍ ចុត្តញ្ហេតំ កកចតា –

“យស្មិំ្ញា តោ, គិក្ខចេ, សមយេ លីតំ ចិត្តំ ហោតិ, ការលោ តស្មិំ សមយេ ឆមុចិចយសមុដ្ឋានស្ស កាចតាយ, ការលោ ចីរិយសមុដ្ឋានស្ស កាចតាយ, ការលោ បីតិសមុដ្ឋានស្ស កាចតាយ៍ តំ គិស្ស ហេតុ? លីតំ, គិក្ខចេ, ចិត្តំ, តំ ឲតេហិ ឆមុហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ៍ សេយ្យថាបិ, គិក្ខចេ, បុរិសោ បរិត្តំ អក្គិំ ឪជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស, សោ តត្ថ សុក្ខាតិ ចេច តិណាតិ បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខាតិ កោមយាតិ

បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ, មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ, ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ, ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុន្តិ។ ឯវំ, ភន្តេ”តិ (សំ។ និ។ ៥។២៣៤)។

ឯត្ថ ច យថាសកំ អាហារវសេន ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គាទីនំ ភាវនា សមុដ្ឋាបនាតិ វេទិតព្វា, សា អត្ថតោ វិភាវិតា ឯវ។

អច្ចារទ្ធវីរិយតាទីហីតិ អាទិ-សទ្ទេន បញ្ញាបយោគមន្ទតំ បមោទុប្បិលាវនតំ សង្គណ្ហាតិ។ តស្ស និគ្គណ្ហន្តិ តស្ស ឧទ្ធតស្ស ចិត្តស្ស សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គាទិសមុដ្ឋាបនេន ឧទ្ធតាបត្តិតោ និសេធនំ។ វុត្តម្បិ ចេតំ ភគវតា –

“យស្មិញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, កាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧទ្ធតំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ, តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុវូបសមយំ ហោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុកាមោ អស្ស, សោ តត្ថ អល្លានិ ចេវ តិណានិ…។បេ… បំសុកេន ច ឱកិរេយ្យ, ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុន្តិ។ ឯវំ, ភន្តេ”តិ (សំ។ និ។ ៥។២៣៤)។

ឯត្ថាបិ យថាសកំ អាហារវសេន បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គាទីនំ ភាវនា សមុដ្ឋាបនាតិ វេទិតព្វា។ តត្ថ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនា វុត្តា ឯវ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស វុទ្ធយាតា, ឥតរស្ស អត្ថោ វុច្ចតិ។ បញ្ញាបយោគមន្ទតាយាតិ បញ្ញាព្យាបារស្ស អប្បភាវេន។ យថា ហិ ទានំ អលោភប្បធានំ, សីលំ អទោសប្បធានំ, ឯវំ ភាវនា អមោហប្បធានា។ តត្ថ យទា បញ្ញា ន ពលវតី ហោតិ, តទា ភាវនា បុព្វេនាបរំ វិសេសាវហា ន ហោតិ, អភិសង្ខតោ វិយ អាហារោ បុរិសស្ស យោគិនោ ចិត្តស្ស អភិរុចិំ ន ឧប្បាទេតិ, តេន តំ និរស្សាទំ ហោតិ។ តថា ភាវនាយ សម្មទេវ វីថិបដិបត្តិយា អភាវេន ឧបសមសុខំ ន វិន្ទតិ, តេនបិ ចិត្តំ និរស្សាទំ ហោតិ។ តេន វុត្តំ “បញ្ញាបយោគ…។បេ… និរស្សាទំ ហោតី”តិ។

តស្ស សំវេគុប្បាទនត្ថំ បសាទុប្បាទនត្ថំ តិកិច្ឆន្តោ តំ ទស្សេន្តោ “អដ្ឋ សំវេគវត្ថូនី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ជាតិជរាព្យាធិមរណានិ យថារហំ សុគតិយំ ទុគ្គតិយញ្ច ហោន្តីតិ តទញ្ញានេវ បញ្ចវិធពន្ធនាទិខុប្បិបាសាទិអញ្ញមញ្ញវិពាធនាទិហេតុកំ អបាយទុក្ខំ ទដ្ឋព្វំ។ តយិទំ សព្វំ តេសំ តេសំ សត្តានំ បច្ចុប្បន្នភវនិស្សិតំ គហិតន្តិ អតីតេ អនាគតេ ច កាលេ វដ្ដមូលកទុក្ខានិ វិសុំ គហិតានិយេវ។ យេ បន សត្តា អាហារូបជីវិនោ តត្ថ ច ឧដ្ឋានផលូបជីវិនោ, តេសំ អញ្ញេហិ អសាធារណំ ជីវិកទុក្ខំ អដ្ឋមំ សំវេគវត្ថុ គហិតន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ អយំ វុច្ចតិ សមយេ សម្បហំសនាតិ អយំ សម្បហំសិតព្វសមយេ វុត្តនយេន សំវេគជននវសេន ចេវ បសាទុប្បាទនវសេន ច សម្បហំសនា, សំវេគជននបុព្វកបសាទុប្បាទនេន ភាវនាចិត្តស្ស តោសនាតិ អត្ថោ។

សម្មាបដិបត្តិំអាគម្មាតិ លីនុទ្ធច្ចវិរហេន សមថវីថិបដិបត្តិយា ច សម្មទេវ ភាវនាបដិបត្តិំ អាគម្ម។

អលិតត្តិអាទីសុ កោឋ្ឋបក្កិលកាតិ ឆយ៉ាតិ អតនិយត្តតាយ អលិតំ, ថ្ងឆ្ឋបក្កិលកាតិ អតនិយត្តតាយ អត្ថុទ្ធំ, បញ្ញាបយោកនយត្តិយា ខ្ចបនយសុលាសិកេយត ច អតិរេស្សាឆំ, តតោ ឲច អារេយ៉ោណ នយប្បចត្តំ នយឆចិចិបដិបត្តញ្ញា តត្ថ អលិតតាយ បក្កទេហ, អត្ថុទ្ធតាយ ច តិក្កទេហ, អតិរេស្សាឆតាយ នយហំនតេ ត ញ្ញាបិទំ អាបន្ថតិ អលិតាត្ថុទ្ធឆ្ឋតាហិ អារេយ៉ោណ នយប្បចត្តំ, អតិរេស្សាឆតាយ នយឆចិចិបដិបត្តំ, នយប្បចត្តិយា ចា អលិតំ អត្ថុទ្ធំ, នយឆចិចិបដិបត្តិយា អតិរេស្សាឆត្តិ ឥដ្ឋញ្ញា អយំ ចុច្ចតិ នយយេ អត្ថញ្ញបក្កូតតាតិ អយំ អត្ថញ្ញបក្កិតត្តនយយេ ចិត្តស្ស បក្កហតិក្កហនយហំនតេសុ ញ្ញាចដតាយន្តាតំ បដិបត្តិ អកិក្ខុ ខ្ចបក្កូតា ចុច្ចតិ ឲយាតិ នយាសិពៅឡ្ឋក្កា អត្ថប្បត្តោ ខ្ចប្បន្ថតិ អរហត្តយក្កេត កាចតាបរិប្បទី ហោតីតិ ឲតោត តិប្បរិយាយតោ នយាសិចបុល្លប្បត្តោបិ អរហា ឲចាតិ ឥស្សតិ

អត្ថរោឆចិរោឆបហាតចយេត យញ្ញុក្តការេចា ខ្ចបក្កូនយ្យោត្តញ្ញស្ស ការណំ តុម្ហិ នតិ និឡ្ឋតោតា, អនតិ ច អនិឡ្ឋតោតា, នេ ច យញ្ញុក្តការេចា ចិនយចយេត ចុចិឆោតិ អាហ “នត្តយញ្ញុក្តតា នក្ខារយញ្ញុក្តតា”តិ តក្កយចយេត ចស្ស ចិរុញ្ញត់ បស្សក្ខិនយ្យោត្តញ្ញស្ស កាចតាយ ឲច ក្វុកតត្តិ អត្ថុន្ធោតស្សច បហាតចិឆិ ឥស្សត្តោ “នត្តយញ្ញុក្តតា”តិអាឌិយាហ តថា ហិស្ស នត្តនក្ខារកោលិយតបុក្កលបរិចន្ថត់ “ខ្ចប្បត្តិយា ការណ”ត្តិ ចុច្ចតិ ខ្ចបក្កូយ ហិ ចិនេយនតោ រាកោ បដិបក្កោ, តតោ រាកពាហុលស្ស បុក្កលស្ស ខ្ចបក្កោ “ចិសុទ្ធិយក្កោ”តិ ចុច្ចតិ ខ្ទិហាការេហីតិ កយ៉ស្សកតាបច្ចចេក្ខណំ អត្តស្សញ្ញាតាបច្ចចេក្ខណត្តិ ឡាយេហិ ខ្ទិហិ ការណេហិ ខ្ទិហេចាតិ អចឆារណំ នក្ខារនហិតាយ នក្ខានយាតតាយ ឥស្សតត្វំ នក្ខា ឲច ហេត្វ នយាតំ, ត នក្ខោយ្យំ នត្តាចា នយាតត្តិ អស្សាយិកការេចា អតត្តតិយតា នតិ ហិ អត្តតិ តស្ស កិញ្ចុតការេចត ចីចទំ អញ្ញា ចា កិញ្ចិ អត្តតិយំ តាយ និយា, នេ បត កោចិ តត្វចាតិ អធិប្បាយោ អតក្ខតិយត្តិ, ត អក្ខាតក្កូយំ, ត ចិរដ្ឋាយិ ឡាត្តទំ អតិច្ចត្តិ អត្វោ តាចកាលិកត្តិ តស្សច ចេចចត់

យយាយតីតិ យបត្តំ កេរាតិ យយាតិ តណ្ហាយ បរិក្កយ្ហាតិដ្ឋតិ ឆតាយត្តាតិ ឆតំ ឥន្ឋំ កេរាត្តា អស្សាតិ ខ្ចបក្កូនយ្យោត្តញ្ញស្ស អរហត្តយក្កេត កាចតាបរិប្បទី ហោតិ តថា ហិ អរហតោ ឲច លញ្ឆអក្ខុបក្កូតិប្បត្តិ

អសុការយ៉ោណាឆយ៉ោតិ អសុកប្បការា អសុកយោតស្ស អារយ៉ោណក្ខតា ឆយ៉ោ កាយំ ឡាត្រឹយពុទ្ធាបិ កោនាឆយោ អសុកប្បការា ឲច, ចិនេយនតោ បត ឌិក្កុន្ធិតេត្ត ឌិក្កន្ធាចេហ កណ្ហាត្តា “ឥនា”តិ អាហ យថា យតនិកេរារតោ នកាចនរនតោ តត្ថ អសុកនញ្ញា នត្តិដ្ឋតិ, តថា បចេត្តា យតនិការោ ខ្ចបិយយតនិការោ អសុកេ អសុកបដិក្កូលិការស្ស ខ្ចក្កហំ, យថា ចា តត្ថ ខ្ចក្កហតិយិត្តំ ខ្ចប្បន្ថតិ, តថា យតនិការោ អសុកតិយិត្តស្ស ខ្ចក្កហោ ខ្ចបចារប្បតាចហាយ អសុកកាចតាយ អត្ថុយុញ្ញតា អសុកកាចតាត្ថយោកោ

យតឆ្ឋដ្ឋាតិ ឡាត្រឹយាតិ សុដ្ឋ សុរំចរណោ នតិ អចនទំ អលកត្តោ កាយឆ្ឋត្តោ បហីយតេច, តថា កោដ្ឋេត យត្តញ្ញោតោ យិតាហារស្ស ចិតយិទ្ធាកិកចាកាចា ឡាតាទំ អលកយាតោ កាយឆ្ឋត្តោ បហីយតិ យោ បត អាហារេ បដិក្កូលនញ្ញា តត្តិបរិណាយស្ស តកាឆារស្ស តស្ស ច ខ្ចឥរិយក្ខតស្ស អតិចិយ ឌេក្កន្ធំ, កាយស្ស ច អាហារតិដ្ឋកតំ នយ៉ោចេច ឌាតាតិ, នេ នត្តោនា កោដ្ឋេត បយាណស្ស ឌាតតេត ចិនេយនតោ កោដ្ឋេត យត្តញ្ញោ តាយ តស្ស កាយឆ្ឋត្តោ បហីយតេច, អដ្ឋកថាយំ បត អប្បាហារតំយេច ឥស្សេត្វា “ចតុត្ថ”ត្តិអាឌិ ចុត្តំ

អឃុកពយ៉ុពតិឃ្សុទ្ធេទោ ឥត្ថដ្ឋិឥឃ្សាចិ៍ បហឹតឃ្សាតិ ចិក្ខូយុ្កតចនេសត បហឹតឃ្ស៍ អកិឆយុបរិឃាទេឃត សទ្ធោបិ ទលិទេកា ពាយឆ្កត្តិចទលាត្តិ “អទហត្តយទេក្កត អាឃតិំ អតុប្បាទោ”តិ ចុត្តំ៍

ទេយឌ្ឍតិ ហិតឋទលាចទេសត សិតិឃ្យាតិតិ យិទេត្តា, ហិទេតឃឹ បុក្កទេលិ, តយ្ថិ៍ យិទេត្ត កចា, យិត្តឃ្ស ចា ឲឃាតិ ទេយត្តា, ហិទេតសិតា៍ ឃា ឲច បដិបក្ខទេតា ទេចតទេឃា ចិយុត្តិតិ ទេយត្តាទេចទេតាចិយុត្តិ៍ តត្ត ទេយត្តាឃតឃ្ស សទេត្តាុ ហិតឋទលាឃ្ស ឆ្កប្បាទេតំ បចត្តតំ ទេយត្តាតិយិត្តឃ្ស ឆ្កក្កទេហា៍ ទេតតាហ “ឌ្ឍឌិឃ្សពា”តិអាឌិ៍

តត្ត អត្តបិឃសហាឃយញ្ញត្តទេចទិចទេសត ឌ្ឍឌិឃ្សពតា៍ ឃិយាសយុ្កទេដ ពទេត អទេតាឌិឃ្សពតា៍ ឲពាឌិឌិឃាឋទលាចទេសត ឌិឃាឋទលាតា ទេយត្តាឃ ឆ្កក្កលាទ្យត ទេចឌិតទេត្តា៍ ឆ្កក្កទេហា ឃាច ឆ្កបចាទោ ឥដ្ឋទេត្តា៍ ឆ្កក្កហិតាឃ អាទេសចតា កាចតា, សទ្ធោ ឌ្ឍត្តិទេឃា បុទិឃា អទិឃា អតទិឃា ទេឥចា យតុឃ្សា ចិតិបិតិពាតិ សទេត្តាឆិពទលាចទេសត បចត្តា សត្តចិឆា, អដ្ឋចិសតិចិឆា ចា, ឥសហិ ឌិឃាហិ ឌិទេឃាឆិពទលាចទេសត បចត្តា ឥសចិឆា, ឲទេពពាឃ ឌិឃាឃ សត្តាឌិត្តត្តាឌិអទេចទាឌិទេកទេឥត អឃឹតាឆិពចតុសតប្បទេកឥា ច ឌ្ឍឆិទេឃាឋទលាទេយត្តា៍ សទ្ធោ សត្តា, បិលា, ក្ខតា, បុក្កលិ, អត្តកាចបរិឃាបត្តាតិ ឲទេតឃំ ចទេសត បញ្ចចិឆា៍ ឲទេពពយ្ថិ៍ អទេចទា ទេហាត្ត, អព្យាបដ្ឋា, អតិឈា, ឃុតិ អត្តាតំ បរិហទត្តិតិ ចតុឆា បចត្តិឃា ចិសតិចិឆា អទេតាឆិទេឃាឋទលាទេយត្តា, តំ សន្ធាឃាហ – “ឌ្ឍឆិទេឃា…ទេប… កាទេចត្តឃ្សបឹ”តិ៍ តំ
ឲតឃ្សាតិអាឌិតា ពយុឃ្សពតាបញ្ចទេចក្ខលាំ ឥទេឃ្សតិ ៍ បដិសន្ធាទេត ឌិតឃ្សាតិ ទេកាទេឆ ឃចាចុត្តឃ្ស អាឌិតចឃ្ស តប្បដិបក្ខទេតា អទេកាទេឆ ទេយត្តាឃ អាតិសំសឃ្ស ច បដិសន្ធាទេត សយុទេឥច ខាតទេត៍ ទេសចត្តឃ្សាតិ កដត្តឃ្ស ព្យាបិទេឥា បហឹឃតិ៍

អតិទេកាខទេត តិយិត្តក្កាទេហាតិ អាហាទឃ្ស អឆិពទេកាខទេត ចិតយិន្ទ្ឃ្ស តិយិត្តក្កាទេហា, “ឲត្តទេព កុទេត្ត ចិតយិន្ទំ ឆ្កប្បជ្ជតិ, ឲត្តទេព ទេតា”តិ ចិតយិន្ទ្ឃ្ស ពាទលាពាទលក្កាទេហាតិ អទេត្ថា៍ ឌិចា ឃ្ខទិឃាទេលិពត្តិ ឌិចា ពហិតតិយិត្តំ ឃ្ខទិឃាទេលិពំ, ទត្តិឃំ យតសិពទោត្តឃ្សបឹតិ ឲចទេយត្ត អទេត្ថា ទេចឌិតទេត្តា៍ ឆុតក្កាតំ ចិទិឃតិឃ្សិតត្តា ចុត្តំ “ឆុតក្កតិឃ្សិតសប្បាឃពចាឃបឹ”តិ៍

ព្យក្កច្ចយិ ពតាពតាតុទេឃាចតចទេសត បចត្តយាតំ ទេចតទេឃា អច្ចបសយាចហតាឃ ឆ្កន្ធទេច្ចត សយាតលក្ខលាទេយចាតិ តក្កុកឃឃ្ស បហាតពាទលាំ ឥទេឃ្សទេត្តា កពចា – “អត្តិ, កិក្ខូទេច, ទេចតទេឃា ច្ចបសទេយា”តិអាឌិយាហ៍ តយ្ថា ឌាហុសច្ចាឌិ តឃ្ស បហាតពាទលត្តិ ឥទេឃ្សតុំ “អបិច ឲ ឆយុា”តិអាឌិយាហ៍ តត្ត ឌាហុឃ្សុតឃ្ស ពត្តទេតា, អត្តទេតា ឆយុំ ចិចាទេត្តឃ្ស អត្តទេចឥាឌិបដិលិកសយុ្កទេតា ចិទេក្ខទេបិ ត ទេហាតិ៍ ឃចាចិហិតបដិបត្តិឃា ឃចាឆយុបដិពាទប្បត្តិឃា ច ចិប្បដិសាទេទា អតចសទេទាចាតិ “ឌាហុសច្ចតបិ…ទេប… ឆ្កន្ធច្ចព្យក្កច្ចំ បហឹឃតិ”តិ ចុត្តំ៍ ឃឥទេក្កត ឌាហុឃ្សុតឃ្ស បដិសន្ធាតចទេតា ឆ្កន្ធច្ចព្យក្កច្ចំ បហឹឃតិ, តឥទេក្កត បរិបុច្ឆពតាចិតឃបពតញ្ញតាហិបិ តំ បហឹឃតិតិ ឥដ្ឋព្វំ៍ ចុន្ទទេសចិតា ច ចុន្ទឃឹលិតំ អាចហតិតិ ទេចតទេឃា ច្ចបសយពទេត្តា ឆ្កន្ធច្ចព្យក្កច្ចឃ្ស បហាតពារឹ ចុត្តា, ចុន្ទកាចំ បត អតទេបក្ខិត្វា ចិតឃឆទោ ព្យក្កច្ចចិទេតាឥពា ពល្យាលយិត្តាតិ ឥដ្ឋព្វា៍ ចិទេក្ខទេបិ ច កិក្ខូតំ ទេឃកុទេឃ្យត ព្យក្កច្ចទេហតុទេពា ទេហាតិតិ
“ពប្បិឃាពប្បិឃបរិបុច្ឆាឌាហុលឃ្សា”តិអាឌិតា ចិតឃតទេឃទេតច បរិបុច្ឆពតាឥទេឃា តិដ្ឋិដ្ឋា៍ បហឹទេត ឆ្កន្ធច្ចព្យក្កទេច្ចតិ តិន្ទាទេលា កុយុំ៍ ព្យក្កច្ចឃ្ស ទេឥាយតឃ្សសហពតត្តា អតាពាយិយទេក្កត អាឃតិំ អតុប្បាទោ ចុទេត្តា៍

កុសលាកុសលា ធម្មាតិអាទីសុ យំ វត្តព្ពំ, តំ ហេដ្ឋា វុត្តមេវ។ កាមំ ពាហុសច្ចបរិបុច្ឆកតាហិ អដ្ឋវត្ថុកាបិ វិចិកិច្ឆា បហីយតិ, តថាបិ រតនត្តយវិចិកិច្ឆាមូលិកា សេសវិចិកិច្ឆាតិ កត្វា វុត្តំ “តីសុ រតនេសុ អារព្ភា”តិអាទិ។ វិនយេ បកតញ្ញុតាយ ច សតិ សិក្ខាយ កង្ខាយ អសម្ភវោ ឯវ, តថា រតនត្តយគុណាវពោធេ សតិ បុព្ពន្តាទីសុ សំសយស្សាតិ អាហ – “វិនយេ”តិអាទិ។ ឱកប្បនិយសទ្ធា សទ្ធេយ្យវត្ថុំ អនុបវិសិត្វា វិយ អធិមុច្ចនំ, តញ្ច តថា អធិមោក្ខុប្បាទនមេវ។ សទ្ធាយ និន្នបោណបព្ភារតា អធិមុត្តិ។ អរហត្តេន កូដំ គណ្ហន្តោបិ ពោជ្ឈង្គេ វិត្ថារេត្វា ទេសនាយ ឱសាបិតត្តា។

អាហារសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១. បរិយាយសុត្តវណ្ណនា

១១១. សម្ពហុលាតិ វុច្ចន្តិ សង្ឃសមញ្ញាយ អភាវតោ។ តតោ បរន្តិ តិណ្ណំ ជនានំ ឧបរិ សង្ឃោ ចតុវគ្គករណីយាទិសង្ឃកម្មប្បត្តត្តា។ បវិសិស្សន្តិ ការិតំ បវិសនេ ភូតេ វិយ កត្វា ឧបចារេន វុត្តន្តិ អាហ – “បវិដ្ឋា”តិ។ ការិតំ ហិ ភូតេ វិយ ឧបចារោ។ តេនាហ – “តេ បនា”តិអាទិ, តេ បន កិល្លាតិ អត្ថោ។ បុន តេ បនាតិ តិត្ថិយា តិត្ថិយសាវកា ច។

លទ្ធិបញ្ញាបនេតិ “បញ្ច នីវរណេ បហាយា”តិអាទិនយប្បវត្តេ លទ្ធិ បការេន អត្តបញ្ញាបនេ។ វិសិស្សតិ អញ្ញមញ្ញតោ បកិដ្ឋីតិ វិសេសោ, ភេទោ។ ស្វាយំ ឥធ អនត្តាកថាធិការេវ អធិប្បេតោតិ អាហ – “កោ វិសេសោតិ កិំ អធិក”ន្តិ។ អធិកំ បយសនំ បយុញ្ជនន្តិ អធិប្បាយោ, អធិកប្បយោគោ។ នានា ករីយតិ ឯតេនាតិ នានាករណំ, ភេទោតិ អាហ – “កិំ នានត្ត”ន្តិ។ ទុតិយបទេតិ “អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិ”ន្តិ ឯតស្មិំ បទេ។ ឯសេវ នយោតិ យថា បឋមស្មិំ បទេ អត្ថយោជនា, ឯវំ ទុតិយបទេបិ យោជេតព្ពា។

តីហិ ឋានានីតិ ទេវមារព្រហ្មដ្ឋានានិ តីហិ “សទេវកេ លោកេ”តិអាទិនា លោកេ បក្ខិបិត្វា “សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយា”តិ ទ្វេ ឋានានិ “បជាយា”តិ ឯត្ថ បក្ខិបិត្វា តីហិ បទេហិ ឧទ្ទេសន្តិ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ គណនន្តិ ឯកោ កាមច្ឆន្ទោតិ គហេតព្ពំ គច្ឆតិ។ អត្តនោ ហត្ថបាទាទីសូតិ និទស្សនមត្តំ ចេតំ សកកាយំ អារព្ភ បវត្តស្ស ឧប្បជ្ជនតោ។ អត្តនោ លទ្ធេសុ វិយតិ “អហំ ត្ម មោស្មី”តិអាទិនា។

កិញ្ចាបិ សព្ពំ វីរិយំ ចេតសិកមេវ, យំ បន កាយកម្មាធិដ្ឋានាទិវសេន យតតិ កាយិកបយោគសមុដ្ឋាបកំ វីរិយំ កាយិកន្តិ លទ្ធបរិយាយន្តិ តតោ វិសេសេត្វា ចេតសិកន្តិ យថាធិប្បេតទុតិយតាទស្សនត្ថំ។ យទិបិ យថាកប្បិតឥរិយាបថសន្តានលាភនេន បវត្តយានំ វីរិយំ កាយស្ស តថាបវត្តស្ស បច្ចយភូតន្តិ ន សក្កា វត្តុំ, តថាបិ ន តាទិសោ កាយបយោគោ, តតោ បនេតា នត្ថីតិ វុត្តំ “កាយបយោគំ វិនា ឧប្បន្នវីរិយ”ន្តិ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គសទិសោ វាតិ ឋបិតា អជ្ឈត្តិកេ សង្ខារេ អជ្ឈត្តបក្ខន្ទវសេន បវត្តា អជ្ឈត្តធម្មេសុ

ឧបេក្ខាតិអាទិនយំ អតិទិសតិ។

“មិស្សកញាណា កថិតា”តិ វត្វា តយត្តំ វិការេវត្តំ “ឧទេតស្ស”តិអាទិ វុត្តំ។ ធម្មរេត្តតបិ អរិយយក្កំ អធិកត្តំ សក្កាតិ គត្វា វុត្តំ “យក្កំ អបត្តំ កាយិកចេតសិកវីរិយ”ន្តិ។ ញាណា ន លព្ភន្តីតិ និប្បរិយាយេញាណា ន លព្ភន្តិ។ ញាណក្ខន្ធេ ឧគ្ធរន្តិ បរិយាយេនាតិ អធិប្បាយោ។ សេសាតិ ពាហិទ្ធានម្មេស្សុ សតិ-ធម្មវិចយ-ឧបេក្ខា-ចេតសិក-វីរិយ-វិតក្ក-វិចារ-បីតិ-សមាធិ ចេ បស្សទ្ធិយោ ច។ អយំ បន នយោ បច្ចវេក្ខណចិត្តេសុ អដ្ឋកថាចរិយេនេវ វុត្តោ។ ធម្មចាគចិត្តេសុ បន អវិតក្កអវិចារវុត្តា បីតិសមាធិសម្បយុត្តញាណា ឧបេក្ខាបិ អត្ថីតិ

តេបិ គហេត្វា ធម្ម មិស្សកាធ ហោន្តីតិ វត្តព្ពំ សិយាតិ។

បរិយាយវុត្តចណ្ឌិកា និដ្ឋិតា។

១៖ អកុសលចណ្ឌិកា

១៧១៖ លោភមូលកន្តិ លោភោ មូលកោ លោភមូលកំ។ មោហមូលកន្តិ មោហមុក្កលេន គតត្តំ គមុំ។ មត្តមូលកន្តិ ទោសកិច្ចមត្តកំ។

បដិឃមូលកន្តិ វេទនា វត្តិកំ អាកាតាកំ ចនកំ វេទនា តិវេចេត្វា នយោ វេតំ បដិឃលោកមុំ។ តម្មាតិ វុត្តត្តិកត្វា វតិយា។ ឯកំ

“សតិព្ពា ថ្វាហ”ន្តិអាទិកំ អវេចាច។ បុព្ពកាកមិបស្សនា ញាណាច កថិតា បក្កមន្តិក្កមិនោទិតត្វា។

អកុសលចណ្ឌិកា និដ្ឋិតា។

២៖ មេត្តាសហគតវុត្តចណ្ឌិកា

១៧២៖ កិន្តិសា គតិ និព្វត្តិ ឧតិស្សាតិ កិំគតិកា, កិំនិដ្ឋាតិ វុត្តំ ហោតិ។ កិន្តិសី បរមា វុត្តមា គោដិ ឧតិស្សាតិ កិំបរមា។ កិន្តិសំ ផលំ អានិសំសំ ឧទយោ ឧតិស្សាតិ កិំផលា។ សំសដ្ឋំ សម្បយុត្តន្តិ ពុទ្ធំ សហគតំ-សង្កស្ស អត្ថគស្សតមត្តំ, ពុទ្ធ បន មេត្តាធសាកំ ឋិនកំ គត្វា

មិបស្សនាបុព្ពកាកញាណា ច “មេត្តាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ”ន្តិអាទិនា វុត្តាតិ ចេទិតព្ពំ។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ ញាណង្គេសុ សព្ពេសុ ច

ព្រហ្មវិហារេសុ។

បដិក្កូលេតិ មិនដ្ឋេតីតិ បដិក្កូលំ, អនិដ្ឋំ។ ន បដិក្កូលំ អប្បដិក្កូលំ, ឥដ្ឋំ។ តេនាហ “ឥដ្ឋេ វត្ថុស្មិ”ន្តិ។ ឧត្តាតិ អប្បដិក្កូលវត្ថុស្មិំ។ ឧបតិ

បដិក្កូលសញ្ញី។ សត្តេ អប្បដិក្កូលេ អសុភផរណំ, សង្ខារេ អប្បដិក្កូលេ អនិច្ចន្តិ មនសិការំ គរោន្តោ។ អសុភាយាតិ អសុភសញ្ញាយ។

អនិច្ចតោ វា ឧបសំហរតីតិ អនិច្ចន្តិ មនសិការំ បវត្តេតិ។ “ឧភយេ ចនយោ”តិ សង្ខេបតោ វុត្តមត្តំ មិវរិតុំ

“អប្បដិក្កូលបដិក្កូលេសុ”តិអាទិ វុត្តំ។ ឧភយអគ្គហេត្វាតិ ឧភយ អាវជ្ជនេ បហីនាធុរោនស្ស ឧប្បត្តិយា ឧភយអគ្គចត្តំ ឧបេក្ខំ។

មេត្តាយាតិ មេត្តាភាវនាយ។ បដិកូលាទីសុ វត្ថូសុ យថិច្ឆិតវិហារេន វិហរិតុំ សមត្ថតា អរិយានំ ឯវ, តត្ថ ច អរហតោ ឯវ សម្ភវតោ អរិយិទ្ធិ នាម។ តស្សា អរិយិទ្ធិយា ច ទស្សិតត្តា មេត្តា វិនិវដ្ដេតព្ពា បរិយោសានគតត្តា សិយា។ អរហត្តំ បាបុណិតុំ ន សក្កោតិ ឧត្តរិ យាតុំ អបរិបក្កត្តា និកន្តិយា ច ឧប្បាទិយាភាវតោ។ អយំ មេត្តាតិ "មេត្តាសហគតំ ចេតោវិមុត្តិំ ភាវេតី"តិអាទិនា អយំ មេត្តា អារព្ភ។ ឯវំ ហិ មេត្តាឈានំ បាទកំ កត្វា សម្មសនំ អារភិត្វា អរហត្តំ បាបុណិតុំ អសក្កោន្តោ បរិសុទ្ធេសុ វណ្ណកសិណេសុ វិមោក្ខសង្ខាតំ រូបាវចរជ្ឈានំ និព្ពត្តេតិ, តំ សន្ធាយាហ ភគវា – "សុភំ ត្វេវ បន វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី"តិ។

សុភបរមន្តិ សុភវិមោក្ខបរមំ។ ឥធ លោកិកា ឯវ បញ្ញា អស្ស។ តេនាហ "លោកិយបញ្ញស្សាតិ អត្ថោ"តិ។ អរហត្តបរមាវ មេត្តា អរហត្តមគ្គស្ស បាទកត្តា។ ករុណាទីសុបិ ឯសេវ នយោតិ ករុណាទិវសេន បាទកំ កត្វា សម្មសនំ សម្មសន្តោ អរហត្តំ បត្តុំ សក្កោតិ, តស្ស អរហត្តបរមា ករុណា ហោតិ, ឯវំ មុទិតាឧបេក្ខាសុបិ វត្តព្ពន្តិ ឧបមត្តំ អតិទិសតិ។ បុន ចេតនាសម្បយោគេន បន "មុទិតា នយតា"តិ ហេដ្ឋា អតិទិដ្ឋមេវ។

សុភបរមាទិតាតិ មេត្តាករុណាមុទិតូបេក្ខានំ សុភបរមតា អាកាសានញ្ចាយតនបរមតា, វិញ្ញាណញ្ចាយតនបរមតា, អាកិញ្ចញ្ញាយតនបរមតា។ តស្ស តស្សាតិ សុភវិមោក្ខស្ស ហេដ្ឋា តិណ្ណំ អរូបជ្ឈានានំ យថាក្កមំ ឧបនិស្សយត្តា។ អប្បដិកូលបរិចយាតិ អប្បដិកូលេ អារម្មណេ មនសិការពហុលីការា។ អប្បកសិរេនេវាតិ សុខេនេវ។ តត្ថាតិ វិសុទ្ធេសុ វណ្ណកសិណេសុ។ ចិត្តន្តិ ភាវនាមយចិត្តំ បក្ខន្ទតិ អប្បនាវសេន។ តតោ បរន្តិ តតោ សុភវិមោក្ខតោ បរំ វិមោក្ខានំ ឧបនិស្សយោ នាម ន ហោតិ, មេត្តាសហគតភាវនា ឋបេត្វា។

សត្តទុក្ខំ សមនុបស្សន្តស្សាតិ ទុក្ខេន អភិភវប្បត្តរូបហេតុកំ សត្តេសុ ឧប្បជ្ជនកទុក្ខំ អាកាសេន វិមោចេតុកាមស្ស។ តស្មិំ រូបនិមិត្តំ សត្តេសុ ឧប្បជ្ជនកំ ទុក្ខំ អាកាសេន ករុណាវិហារិស្ស វិនោទនតោ បក្ខន្ទតីតិ កត្វា វុត្តំ "អប្បកសិរេនេវ តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតី"តិ, ន បន សព្ពសោ អរូបេ អានិសំសទស្សនតោ។

វិញ្ញាណំ សមនុបស្សន្តស្សាតិ យថា បមោជ្ជគហណវសេន តតិយស្ស វិញ្ញាណស្ស គហណំ សមុបេតីតិ កត្វា វុត្តំ។ វិញ្ញាណគ្គហណបរិចិតត្តា វុត្តនយេន វិញ្ញាណគ្គហណេ បរិចិតំ។

ឧបេក្ខាវិហារិស្សាតិ ឧបេក្ខាព្រហ្មវិហារេន វិហរតោ។ អាភោគាភាវតោតិ សុខាទិវសេន អាភុជនាភាវតោ។ សុខ...បេ... សមូហនតោតិ សុខទុក្ខន្តិ បរមត្ថគ្គហណេ វិមុខតាសមូហនតោ។ អវិជ្ជមានគ្គហណទុក្ខន្តិ បរមត្ថតោ អវិជ្ជមានសត្តបញ្ញត្តិគ្គហណបរិចិតំ តស្ស តស្ស អភាវបត្តកស្ស គហណេបិ ទុក្ខំ ន ហោតិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪅᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪃᪆᪨ ᨸᨮᨾᨬ᩠ᨬᩮᩅᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩮᨲᩁᨾᩮᩅ᪨ ᩋᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨲᩣᨶᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩴ ᨸᨣᩮᩅ ᨸᨮᨾᩴᨿᩮᩅ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᩣ ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨣᩉᩥᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᩴ, ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᩁᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ, ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨠᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᨲ᩠ᨳ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᩁᩉᩥᨿᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨸᩁᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

“ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨩᩉᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩅᩣᩁᩮ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᩔ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᨶᩥᩔᩁᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨸᨧᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ, ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩈᩥᨱᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩏᨸᨧᩣᩁᨸ᩠ᨸᨶᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨠᩩᨳᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩏᩈ᩠ᨾᩩᨴᨠᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩩᨳᩥᨲᨽᩣᩅᩔ ᩏᩈ᩠ᨾᩩᨴᨠᨽᩣᩅᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᩃᩥᨲᩴ ᨸᩁᩮᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩏᩈ᩠ᨾᩩᨴᨠᨩᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩃᨻᩦᨩᨠᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩥᩃᨻᩦᨩᨠᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᨠᩮᩈᩁᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮᨶ᪨ ᩈᩮᩅᩣᩃᩮᨶ...ᨸᩮ... ᨸᨱᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩦᩃᨠᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨶ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩣᩅᩥᩃᨲᩣᨿ᪨ ᩋᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨠᩃᩃᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩋᨶᩣᩃᩮᩣᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩁᩉᩥᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ᪨

ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪆᪨ ᩋᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪃᪇᪨ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩩᩈᩃᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨿᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩔᨾᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᩣ “ᨴᩁᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᩔ ᨠᩥᩁᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩁᨳᩮᩣᨸᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨵᩥᨣᨲᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩋᨽᨿᩔ ᩁᩣᨩᨠᩩᨾᩣᩁᩔ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩁᨳᩴ᪨

ᩋᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

សិ៍ អាភាបិតចក្កា

១៍ អដ្ឋិកយហប្យលស្សុត្តាឌិចល្អភា

១១៦៍ ប្បត្តុសន្តាតិ សន្តាឃីងេសត ប្បចាទន្យាត៌ ចដតិ៍ ទេតភាហ “តំ បទេតត”ត្តិអាឌិ៍ លចិចយ្យ ប្បដ្ឋាតីតិ ខ្ទាឌំ សចិន្តាលាកំ អចិន្តាលាកយ្យ កាឃសាយន្តាទេតា កទេហត្វា ទុត្តំ៍ សតិ ចា ប្បិឌិទេសទេសតិ ឲត្វ ប្បិឌិឃតិ អត្ថទេភា អាទេយ្យំ កល្យាតីតិ ប្បិឌិ, ប្បិឌាត៌, ឲតស្ស ឲកទេដទេស អប្យហីទេត សតីតិ អទេត្វា៍

អាភាបិតចក្កចល្អភា តិដ្ឋិតា៍

ប៍ តិទោឆចក្កា

១-១០៍ អស្សុកស្សុត្តាឌិចល្អភា

១៦ប៍-១៦សិ៍អតកិទតិត្តិ អតកិទយាំ អតទេបក្លិតំ៍ អដ្ឋត្តតិទោឆក្ខទេត តិន្តាទេត បចត្តសន្តា តិទោឆសន្តា៍ តត្វ សា យក្កសហកតា ទេលិក្ខុត្តទា , ឃា បត តិន្តាទេត តិត្តភាទេចត បចត្តា, ប្បសយាត្យស្សុតិសហកតា ច, សា ទេលិកិឃាតិ អាហ – “តិទោឆសន្តា យិស្សុកា”តិ៍ “ទេតសំ តចស្ស”តិអាឌិ បយាឌបិទេដា៍ “ឲកាដសស្ស អប្យតា ទេហាតិ, តច ប្បចាទន្យាតិកា”តិ បិទេដា កទេហតទេត្ថា៍ ខីសតិ កយ្យដ្ឋាតាតីតិ ខ្ទាឌយ្យិ ខ្ទាឆាកតតទេឃា, ត ចិស្សុដ្ឋិយក្កាឌីស្សុ អាកតតទេឃា ៍ ឲត្វ ច អាទេយ្យលាឌីស្សុ ឃចាទេឃាកំ អប្យត៌ ប្បចាទំ ចា បិប្បុលិត្វា អទហត្តប្យត្តស្ស ប្បុត្តកាកក្ខតា ខិបស្សតាយក្កទេខិន្តក្កា កឌិតា៍

តិទោឆចក្កចល្អភា តិដ្ឋិតា៍

ទេខិន្តក្កសំយុត្តចល្អភា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ សតិបដ្ឋានសំយុត្តំ

១។ អម្ពបាលិវគ្គោ

១។ អម្ពបាលិសុត្តវណ្ណនា

៣៦៧។ ឯកាយន្វាយន្តិ សន្ធិវសេន វុត្តំ ឱ-ការស្ស វ-ការំ អ-ការស្ស ទីឃំ កត្វា។ អយំ កិរ សំយុត្តាភិលាបេបិ, តត្ថ អយន-សទ្ទោ មគ្គបរិយាយោ។ ន កេវលំ អយមេវ, អថ ខោ អញ្ញោបិ មគ្គបរិយាយាតិ បទុទ្ធារំ ករោន្តោ “មគ្គស្ស ហី”តិអាទិំ វត្វា យទិ មគ្គបរិយាយោ អាយន-សទ្ទោ, កស្មា បុន មគ្គោតិ វុត្តន្តិ ចោទនំ សន្ធាយាហ “តស្មា”តិអាទិ។ តត្ថ ឯកមគ្គោតិ ឯកោវ មគ្គោ។ ន ហិ និព្ពានគាមិមគ្គោ អញ្ញោ អត្ថីតិ។ ននុ សតិបដ្ឋានំ ឥធ មគ្គោតិ អធិប្បេតំ, តទញ្ញោបិ ពហូ មគ្គធម្មា អត្ថីតិ? សច្ចំ អត្ថិ, តេ បន សតិបដ្ឋានគ្គហណេនេវ គហិតា តទវិនាភាវតោ។ តថា ហិ ញាណវីរិយាទយោ និទ្ទេសេ គហិតា, ឧទ្ទេសេ បន សតិយា ឯវ គហណំ វេនេយ្យជ្ឈាសយវសេនាតិ ទដ្ឋព្ពំ, សតិយា មគ្គភាវស្សត្ថោ។ ន ទ្វេធាបថភូតោតិ ឯកមិតា ឯកមស្ស ទ្វយភាវាភាវំ វិយ អនិព្ពានគាមិភាវាភាវម្បិ ទស្សេតិ។ និព្ពានគមនដ្ឋេនាតិ និព្ពានំ គច្ឆតិ ឧបេតាតិ និព្ពានគមនំ, សោ ឯវ អធិប្បេតភាវតាយ អត្ថោ, តេន និព្ពានគមនដ្ឋេន, និព្ពានាធិគមូបាយតាយាតិ អត្ថោ។ មគ្គនីយដ្ឋេនាតិ គវេសិតព្ពតាយ។

រាគាទីហីតិ “រាគោ មលំ, ទោសោ មលំ, មោហោ មល”ន្តិ (វិភ។ ៩២៤) ឯវំ វុត្តេហិ រាគាទីហិ មលេហិ។ សា បនាយំ សំកិលិដ្ឋចិត្តានំ វិសុទ្ធិ និប្បរិយាយតោ យស្មា សោកាទីនំ អនុប្បាទាយ សំវត្តតិ, តស្មា វុត្តំ “សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយា”តិអាទិ។ តត្ថ សោចនំ ញាតិព្យសនាទិនិមិត្តំ ចេតសោ សន្តាបោ អន្តោនិជ្ឈានំ សោកោ។ ញាតិព្យសនាទិនិមិត្តមេវ សោកាធិកតាទតិតោ “កហំ ឯកបុត្តកា”តិអាទិនា បរិទេវនវសេន វាចាវិប្បលាបេបិ បរិទេវនំ បរិទេវោ។ តស្ស អាយតិំ អនុប្បជ្ជនំ ឥធ សមតិក្កមោតិ អាហ “បហានាយា”តិ។ ទុក្ខទោមនស្សានន្តិ ឯត្ថ ចេតសិកទុក្ខតាយ ទោមនស្សម្បិ ទុក្ខសទ្ទេនេវ គហណេ សិទ្ធេ សទ្ទេន អនិវត្តនតោ សាមញ្ញជោតនាយ វិសេសវចនំ សេដ្ឋន្តិ “ទោមនស្សាន”ន្តេវ វុត្តំ។ ចេតសិកទោមនស្សស្សាតិ ភូតកថនំ ទដ្ឋព្ពំ។ ញាយតិ ឯតេន យាថាវតោ បដិវិជ្ឈីយតិ វត្ថុសត្តិ ញាយោ វុច្ចតិ អរិយមគ្គោ។ តត្ថ អយម្បិ មគ្គោ, កឹ មគ្គោ ឯវ មគ្គស្ស អធិគមាយ ហោតីតិ ចោទនំ សន្ធាយាហ – “អយំ ហី”តិអាទិ។ បុព្វភាគ កាយកិលេសវិប្បហានំ វិនតដ្ឋេន សំសិទ្ធដ្ឋេន វាចំ។ តេន តល្យាវាតេន វិរហិតត្តា តស្ស អកាវាតិ អត្ថោ។ អត្តបច្ចក្ខាយាតិ អត្តបច្ចក្ខតាយ។

វណ្ណការកន្តិ បសំសាវចនំ។ វិសុទ្ធិន្តិ វិសុជ្ឈនំ កិលេសប្បហានំ។ ទុក្ខេហតព្ពន្តិ ឯត្ថ វាទុក្ខតករំ ទុក្ខេហា បរិទយករំ បរិបុច្ឆាមូលកត្វា តគ្គហណេន គហិតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

ត ពតេឋា ហេដ្ឋាតិ ប្អូឆ អឆិរប្បតកាឃាឌឹត់ រចឥតាឌឹឯកាចត្តាកាចា កាឃរចឥតាឌិត្តចិយុត្តឃ្ស តេក្ខយកឆយ្ហុ ចិរុំ ចិបល្លាឯចត្តត្តរកាេចត ពហិតត្តា ច ហេដ្ឋា ពហរលាឃ្ស ចិបល្លាឯចត្ត្វត់ អតិដ្ឋាត់ ឯគ្គាឃ ចុត្តាៈ បញ្ចាឃឃ្ស បត ចិបល្លាឯចត្ត្វតោ អកាេចត "ត ្វឝ្គ"ត្តិ អាហៈ អារប្ចុលចិកាពេត ហេតុ្វ ឯតិបដ្ឋាតចិកាពោតិៈ តរយា ឯតិបដ្ឋាតាតិ ឯតិបដ្ឋាតឯឝ្គស្ស អត្ថគ្គារឝស្សត់, ត ប្អូឆ បិញ្ចព្ហយំ ចុត្តស្ស ឯតិបដ្ឋាតឯឝ្គស្ស អត្ថឝស្សត់ៈ អាឌឹឃុ ហឹតិ ៩ត្ត អាឌិ-ឯឝ្គេត "ឞស្សឯយុឝយា រចឥតាត់ ឯយុឝរយា, តាយទ្បឯយុឝយា ចិត្តស្ស ឯយុឝរយា, យតឯិកាទឯយុឝយា ឆយ្ហាត់ ឯយុឝរយា"តិ (ឃៈ តិៈ ៓ៈ៣០ប័) ឯតិបដ្ឋាតាតិ ចុត្តាត់ ឯតិរកាចទាត់ បកាឯរព ឃុត្តបឝេរ ឯគ្គល្ហាតិៈ ៩ចំ បឌិឯម្ពិតាឃក្កបិញ្ចព្ហយម្បិ អចរឯឯបិញ្ចព្ហបឝេឯឝស្សតទ្វោ អាឌិ-ឯឝ្គោ ឝដ្ឋទ្ធោៈ ឯតិយា បដ្ឋាតត្តិ ឯតិយា បតិដ្ឋាតព្ពដ្ឋាត់ៈ

អរិរយាតិ អារកត្តាឌិតា អរិយំ ឯយ្ហាឯព្ពុឆ្គយាហៈ ៩ត្តាតិ ៩តម្បិ ឯញ្ញអាយតតចិកប្បុបុរត្ត (យៈ តិៈ ១ៈ១១១)ៈ តត្ថ ហិ –

"តរយា ឯតិបដ្ឋាតា យឝរិរយា...រប... យទហតឹតិ ព្ហុតិ រលា បរតត់ ចុត្តា, កិរញ្ចោត់ បឌិប្ត ចុត្តាៈ ប្អូឆ, កិក្ខុរច, ឯត្ថា ឯាចកាត់ ឆយ្ហុ ឝេឯរតិ អគ្គាឃ្យពោ ហិរតឃិ អគ្គាឃ្យំ ្វបិតាឃ – 'ប្អូឝំ រចា ហិតាឃ ប្អូឝំ រចា ឃុលាយា'តិៈ តស្ស ឯាចកា ត ឃុស្សុឯត្តិ, ត រឯាត់ ញុឝហត្តិ, ត អញ្ញា ចិត្តំ ្វបដ្ឋេបត្តិ, រចាក្កយុ ច ឯត្វឃាឯតា ចត្តត្តិៈ ៣ឞ, កិក្ខុរច, តធាពតោ ត រចច អគត្តយតោ ហោតិ, ត ច អគត្តយតត់ បឌិឯំរចឝេតិ, អតចស្សុតោ ច ចិហទតិ ឯតោ ឯយ្ប្បាពតោៈ ប្អូឝំ, កិក្ខុរច, បឆយំ ឯតិបដ្ឋាត់ៈ យឝរិរយា ឯរចតិ...រប៓ យទហតិៈ បុត ចបរំ, កិក្ខុរច, ឯត្ថា ...រប... ប្អូឝំ រចា ឃុលាយាតិៈ តស្ស ៩ពេទ្ធ ឯាចកា ត ឃុស្សុឯត្តិ...រប... ៩ពេទ្ធ ឯាចកា ឃុស្សុឯត្តិ... រប... ត ច រចាក្កយុ ឯត្វឃាឯតា ចត្តត្តិៈ ៣ឞ, កិក្ខុរច, តធាពតោ ត រចច អគត្តយតោ ហោតិ, ត ច អគត្តយតត់ បឌិឯំរចឝេតិ, ត រចច អត្តយតោ ហោតិ, ត ច អត្តយតត់ បឌិឯំរចឝេតិៈ អគត្តយតញ្ច អត្តយតញ្ច តឝុកយំ អភិតិចឌ្ឈេត្វា ្វបេក្ខកោ ចិហទតិ ឯតោ ឯយ្ប្បាពតោៈ ប្អូឝំ, កិក្ខុរច, ឝុតិយំ ឯតិបដ្ឋាត់...រប... យទហតិៈ បុត ចបរំ, កិក្ខុរច,...រប... ឃុលាយាតិ, តស្ស ឯាចកា ឃុស្សុឯត្តិ...រប... ចត្តត្តិៈ ៣ឞ, កិក្ខុរច, តធាពតោ អត្តយតោ រចច ហោតិ, អត្តយតញ្ច បឌិឯំរចឝេតិ, អតចស្សុតោ ច ចិហទតិ ឯតោ ឯយ្ប្បាពតោៈ ប្អូឝំ, កិក្ខុរច, តតិយំ ឯតិបដ្ឋាត"ត្តិ –

៩ចំ បឌិឃាគុតរឃហិ អតចស្សុតតា តិក្ខំ ្វបដ្ឋិតស្សតិតាឃ តឝុកយឌិតិចត្តតា "ឯតិបដ្ឋាត"ត្តិ ចុត្តាៈ ញុឝ្គាត់រឃច ហិ តិក្ខំ ្វបដ្ឋិតស្សតិតា ហោតិ អារចលិកឆយ្ហុកាចរតោ, ត បរេក្ខញុឝ្គាឌិត់ៈ ប-ឯឝ្គោ អារប្ពុំ ឌោរតតិ, អារប្ពុទា ច បចត្ថឹតិ កត្វា អាហ "បចត្តឃិតព្ពោតាតិ អត្ថោ"តិៈ ឯតិយា ករលាក្ខតាឃ បដ្ឋាត់ បដ្ឋបេតព្ពំ ឯតិបដ្ឋាត់ៈ អត-ឯឝ្គោ ហិ ឥហ្វលចតេតត កយុទ្ធោបិ ហោតីតិៈ

តធាឃស្ស កត្ត្យអត្ថោបិ លព្ពតឹតិ "បតិដ្ឋាតឹតិ បដ្ឋាត"ត្តិ ចុត្តាៈ ្វបដ្ឋាតឹតិ ៩ត្ត ្វប-ឯឝ្គោ ក្ខុឯត្តចិឯិដ្ឋំ បញ្ញុតត់ ឌីរបតឹតិ "ញុក្កត្តិត្វា បញ្ញុត្តិត្វា បចត្តឹតិ អត្ថោ"តិ ចុត្តាៈ បុត កាចត្តំ ឯតិឯគ្គ បដ្ឋាតឯឝ្គញ្ច ចរញ្ញុតត្វា "អថ ចា"តិអាឌិយាហៈ រតត បុរិយចិកបេ្យ ឯតិ-ឯឝ្គោ បដ្ឋាត-ឯឝ្គោ ច កត្ត្យអត្ថោតិ ចិញ្ញាឃតិៈ ឯរលាដ្ឋេតាតិ ចិរកតស្ស ចិរកាឃិតស្ស ច អគ្គស្សរលាដ្ឋេតៈ ប្អូឝត្តិ ឃំ "ឯតិរឃច

សតិបដ្ឋាន"ន្តិ វុត្តំ, ឯតំ ឯត្ថ ឯតស្មិំ សុត្តបទេសេ អធិប្បេតំ។

យទិទន្តិ យទិ សតិ ឯវ សតិបដ្ឋានំ, សតិ នាម ឯកោ ធម្មោ, ឯវំ សន្តេ កស្មា សតិបដ្ឋានាតិ ពហុវចនន្តិ អាហ "សតីនំ ពហុត្តា"តិអាទិ។ យទិ ពហុកា តា សតិយោ, អថ កស្មា មគ្គោតិ ឯកវចនន្តិ យោជនា។ មគ្គដ្ឋេនាតិ និយ្យានដ្ឋេន។ និយ្យានិកោ ហិ មគ្គនេយ្យោ, តេនេវ និយ្យានិកាការេន ឯកត្តុបគតោ ឯកត្តតោ និព្ពានំ គច្ឆតិ, អត្ថិកេហិ ច តទត្ថំ មគ្គិយតីតិ អាហ "វុត្តញ្ហេត"ន្តិអាទិ។ តត្ថ ចតស្សោបិ ចេតាតិ កាយានុបស្សនាទិវសេន ចតុព្ពិធាបិ ច ឯតា សតិយោ។ អបរភាគេតិ អរិយមគ្គក្ខណេ។ កិច្ចំ សាធយមានាតិ បុព្ពភាគេ កាយាទីសុ អារម្មណេសុ សុភសញ្ញាទិវិធមនវសេន វិសុំ វិសុំ បវត្តិត្វា មគ្គក្ខណេ សកិមេវ តត្ថ ចតុព្ពិធស្សបិ វិបល្លាសស្ស សមុច្ឆេទវសេន បហានកិច្ចំ សាធយមានា អារម្មណករណវសេន និព្ពានំ គច្ឆន្តិ, តេនេវស្ស ចតុកិច្ចសាធនតំ ឧបាទាយ ពហុវចននិទ្ទេសោ, តថាបិ អត្ថតោ ភេទាភាវតោ មគ្គោតិ ឯកវចនេន វុច្ចតិ។ តេនាហ – "តស្មា ចតស្សោបិ ឯកោ មគ្គោតិ វុត្តា"តិ។

កថេតុកម្យតាបុច្ឆា ឯតាសំ បុច្ឆានំ ឯត្ថ អសម្ភវតោ និទ្ទេសាទិវសេន ទេសេតុកាមតាយ ច តថា វុត្តត្តា។ "អយញ្ចេវ កាយោ ពហិទ្ធា ច នាមរូប"ន្តិអាទីសុ (ម. និ. ១.១៧៤, ១៥៤, ១៨៤; បរិ. ១១) ខន្ធបញ្ចកំ, "សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតី"តិអាទីសុ វេទនាទយោ តយោ អរូបក្ខន្ធា, "យា តស្មិំ សមយេ កាយស្ស បស្សទ្ធិ បដិប្បស្សទ្ធី"តិអាទីសុ (ធ. ស. ៣០) វេទនាទយោ តយោ ចេតសិកា ខន្ធា "កាយោ"តិ វុច្ចន្តិ, តតោ វិសេសនត្ថំ "កាយេតិ រូបកាយេ"តិ អាហ។ កាយានុបស្សីតិ ឯត្ថ តស្សីលត្ថំ ទស្សេន្តោ "កាយំ អនុបស្សនសីលោ"តិ អាហ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សតីតិ ចតុសមុដ្ឋានិកកាយំ "អនិច្ច"ន្តិ អនុបស្សតិ, ឯវំ បស្សន្តោ ឯវ ចស្ស អនិច្ចាការម្បិ អនុបស្សតីតិ វុច្ចតិ, តថាភូតស្ស ចស្ស និច្ចគាហស្ស វិសេសោបិ ន ហោតីតិ វុត្តំ "នោ និច្ចតោ"តិ។ តថា ហេស "និច្ចសញ្ញំ បជហតី"តិ (បដិ. ម. ១.៥២) វុត្តោ។ ឯត្ថ ច អនិច្ចតោ ឯវ អនុបស្សតីតិ ឯវការោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោតិ វេទិតព្ពោ។ តេន និវត្តិតមត្ថំ ទស្សេតុំ "នោ និច្ចតោ"តិ វុត្តំ។ ន ចេត្ថ ទុក្ខានុបស្សនាទិនិវត្តនមាសង្កិតព្ពំ បដិយោគីនិវត្តនបរត្តា ឯវ-ការស្ស, ឧបរិ ទេសនារូឡ្ហត្តា ច តាសំ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សតីតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ អយំ បន វិសេសោ – អនិច្ចស្ស ទុក្ខត្តា តមេវ កាយំ ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, ទុក្ខស្ស អនត្តត្តា អនត្តតោ អនុបស្សតីតិ។

យស្មា បន យំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា, ន តំ អភិនន្ទិតព្ពំ, យញ្ច ន អភិនន្ទិតព្ពំ, ន តត្ថ រជ្ជិតព្ពំ, តស្មា វុត្តំ "អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ, ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ, អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ, និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ, វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតី"តិ។ សោ ឯវំ អរជ្ជន្តោ រាគំ និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ, សមុទយំ ន ករោតីតិ អត្ថោ។ ឯវំ បដិបន្នោ ច បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អយញ្ហិ អនិច្ចាទិអនុបស្សនា តទង្គវសេន សទ្ធិំ កាយតន្និស្សយខន្ធាភិសង្ខារេហិ កិលេសានំ បរិច្ចជនតោ សង្ខតទោសទស្សនេន តព្ពិបរីតេ និព្ពានេ តន្និន្នតាយ បក្ខន្ទនតោ "បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ ចេវ បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ ចា"តិ វុច្ចតិ។ តស្មា តាយ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ វុត្តនយេន កិលេសេ ច បរិច្ចជតិ, និព្ពានេ ច បក្ខន្ទតិ, តថាភូតោ ច បរិច្ចជនវសេន កិលេសេ ន អាទិយតិ, នាបិ អទោសទស្សិតាវសេន សង្ខតារម្មណំ។ តេន វុត្តំ "បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតី"តិ។ ឥទានិស្ស តាហិ អនុបស្សនាហិ យេសំ ធម្មានំ

បហាត់ ហោតិ, តំ ឥស្សេត្វា “អតិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតី”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ និច្ចសញ្ញន្តិ សង្ខារា និច្ចាតិ ឯវំ បវត្តំ ចិបរីតសញ្ញំ។ ទិដ្ឋិចិត្តចិបល្លាសបហានមុខេនេវ សញ្ញាចិបល្លាសប្បហានន្តិ សញ្ញាគហណំ, សញ្ញាសីសេន វា តេសម្បិ គហណំ ទដ្ឋព្វំ។ ននិន្តិ សប្បីតិកតណ្ហាយេតំ វុត្តនាមំ។

ចិហរតីតិ ពួយិតា កាយានុបស្សនាសមង្គីនោ ពួរិយាបថចិហារេន វុត្តោតិ អាហ – “ពួរិយតី”តិ, ពួរិយាបថំ បវត្តេតីតិ អត្ថោ។ អាតប្បតិ កិលេសេ អភិគ្យាបនតោ “តីសុ ភវេសុ”តិ វុត្តំ, ប្រប្បន្នេសុ ឯត កិលេសា បរិតាមុយតា ឯវាតិ។ យទិបិ កិលេសានំ បហានំ អាតាបនន្តិ តំ សម្មាទិដ្ឋិអាទីនម្បិ អត្ថេវ, អាតប្ប-សទ្ទោ ចិយ ឯត អាតាប-សទ្ទោបិ ចីរិយេ ឯវ និរុឡ្ហោតិ វុត្តំ “ចីរិយស្សេតំ នាម”ន្តិ។ អថ វា បដិបក្ខប្បហានេ សម្បយុត្តធម្មានំ អព្ភុស្សាហនវសេន បវត្តមានស្ស ចីរិយស្ស សាតិសយំ តទាតាបនន្តិ ចីរិយមេវ តថា វុច្ចតិ, ន អញ្ញេ ធម្មា។

អាតាបីតិ ចាយមីការោ បសំសាយ, អតិសយស្ស វា ទីបកោតិ អាតាបីគហណេន សម្មប្បធានសមង្គិតំ ទស្សេតិ។ សម្មា សមន្តតោ សាមញ្ចំ បជានន្តោ សម្បជានោ, អសម្មិស្សតោ ចវត្ថានេ អញ្ញធម្មានុបស្សិតាការេន សម្មា អចិបរីតំ, សព្វាការបជាននេន សមន្តតោ, ឧបរូបរិ ចិសេសាចហការេន បវត្តិយា សាមំ បជានន្តោតិ អត្ថោ។ យទិ បញ្ញាយ អនុបស្សតិ, កថំ សតិបដ្ឋានតាតិ អាហ “ន ហី”តិអាទិ។ តស្មា សតិយា លទ្ធុបការាយ ឯវ បញ្ញាយ ឯត្ថ យថាវុត្តេ កាយេ កម្មដ្ឋានិកោ ភិក្ខុ អនុបស្សកោ, តស្មា “កាយានុបស្សី”តិ វុច្ចតិ។ អន្តោសង្ខេបេ អន្តោលីនតា, កោសជ្ជន្តិ អត្ថោ។ ឧបាយបរិគ្គហោតិ ឯត្ថ សីលចិសោធនាទិ គណនាទិ ឧគ្គហកោសល្លាទិ វ ឧបាយោ, តព្វិបរិយាយតោ អនុបាយោ វេទិតព្ពោ។ យស្មា ច ឧបដ្ឋិតស្សតី យថាវុត្តំ ឧបាយំ ន បរិច្ចជតិ, អនុបាយញ្ច ន ឧបាទិយតិ, តស្មា វុត្តំ “អប្បដិស្សតិ…បេ… អសមត្ថោ ហោតី”តិ។ តេនាតិ ឧបាយានុបាយានំ បរិគ្គហបរិវជ្ជនេសុ អបរិច្ចាគាបរិគ្គហេសុ ច អសមត្ថភាវេន។ អស្ស យោគិនោ។

យស្មា សតិយេវេត្ថ សតិបដ្ឋានំ វុត្តា, តស្មាស្ស សម្បយុត្តធម្មា ចីរិយាទយោ អង្គន្តិ អាហ – “សម្បយោគង្គញ្ចស្ស ទស្សេត្វា”តិ។ អង្គ-សទ្ទោ ចេត្ថ ការណបរិយាយោ ទដ្ឋព្វោ។ សតិគ្គហណេនេវេត្ថ សម្មាសមាធិស្សបិ គហណំ ទដ្ឋព្វំ តស្សា សមាធិក្ខន្ធេ សង្គហិតត្តា។ យស្មា វា សតិសីសេនាយំ ទេសនា។ ន ហិ កេវលាយ សតិយា កិលេសប្បហានំ សម្ភវតិ, និព្ពានាធិគមោ វា, នាបិ កេវលា សតិ បវត្តតិ, តស្មាស្ស ឈានទេសនាយំ សមិតព្ពាធិចចនស្ស ចិយ សម្បយោគង្គទស្សនតាតិ អង្គ-សទ្ទស្ស អចយចបរិយាយតា ទដ្ឋព្វោ។ បហានង្គន្តិ “ចិចិច្ចេវ កាមេហី”តិអាទីសុ ចិយ បហាតព្ពង្គំ ទស្សេត្វំ។ យស្មា ឯត្ថ បុព្ពភាគមគ្គោ អធិប្បេតោ, ន លោកុត្តរមគ្គោ, តស្មា បុព្ពភាគិយមេវ ចិនយំ ទស្សេន្តោ “តទង្គចិនយេន វា ចិក្ខម្ភនចិនយេន វា”តិ អាហ។ អប្បាតិ យោគិនោ។ តេសំ ធម្មានន្តិ វេទនាទិធម្មានំ។ តេសមេវាតត្ថ អតធិប្បេតត្តា “អត្ថុទ្ធារនយេនេតំ វុត្ត”ន្តិ អាហ។ យំ បនាតិ ចិភង្គេ, ចិភង្គបករណេតិ អធិប្បាយោ។ ឯត្ថាតិ “លោកេ”តិ ឯតស្មិំ បទេ, តា ច លោកិយា ឯវ អនុបស្សនា នាម សម្ភវន្តិ ពត្វា។

ទុក្ខតោតិ ចិបរិណាមសង្ខារទុក្ខតាហិ ទុក្ខសភាវតោ, ទុក្ខាតិ អនុបស្សិតព្ពាតិ អត្ថោ។ សេសបទត្តយេបិ ឯសេវ នយោ។ យោ

ᩈᩩᨡᩴᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᩴ ᨷᩦᩊᩣᨩᨶᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩩᨴᨠᨲᩮᩣ ᨴᩩᨶ᩠ᨶᩦᩉᩁᨱᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ ᨷᩔᩥ᪨ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩅᩮᨴᨶᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᩮᩣᩊᩣᩁᩥᨠᨲᩣᨿ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩈᨽᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩅᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᩈ ᩅᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ, ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩔᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥᨷᩦᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨬᩣᨲᩥᨷᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨷᩥ ᨬᩣᨲᩥ ᩈᩩᨡᩣᨴᩦᨶᩥ ᨮᩥᨲᩥᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨬᩣᨱᩈᩩᨡᨲᩣᨿ ᨧ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨡᨲᩮᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨷᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻ ᩋᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣ ᩑᩅ᪨

ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ...ᨷᩮ... ᨽᩮᨴᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨷᩣᨴᩥᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩦᩃᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᩋᨵᩥᨷᨲᩥᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩥᨲᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨬᩣᨱᩈᩮᩣᨶᩣᨴᩥᩈᩉᨩᩣᨲᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩥᨠᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩥᨠ-ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠ-ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣᨴᩥᨽᩪᨾᩥᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ, ᨹᩔᨷᨬ᩠ᨧᨾᨠᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨲᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨲᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩅᩮᨴᨶᩦᨿᨲᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ, ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨽᩪᨾᨠᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ, ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨠᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨷᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨴᩥᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᨲ᩠ᨲᨿᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩑᨠᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩁᩣᨣᩣᨴᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪓᪘᪑; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪑᪓) ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᩈᩁᩣᨣᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱ-ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩩᩈᨶᩣᨴᩥᨲᩴᨲᩴᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᨬ᩠ᨧ ᨧᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨭ᩠ᨮᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩈᨽᩣᩅᩔ᪨ “ᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱ-ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠”ᨲᩥ ᩉᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᨿᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩣᩉᩥᩁᨠᩮᩉᩥ ᩈᩣᨾᩥᨶᩥᩅᩣᩈᩦᨠᩣᩁᨠᩅᩮᨴᨠᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᩈᩩᨡᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩮᩣᨧᩥᨷᩥ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᨷᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨭ᩠ᨮᩔ, ᨿᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩩᩴ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪑᪒᪑) “ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩅᩣᩁᨴᩮᩈᨶᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩅᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩅ᪨

ᩋᨾ᩠ᨻᨷᩣᩃᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᩈᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪙᪘᪨ ᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨾᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨶ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨠᩣᨿᩣᨴᩥᩋᨶᩩᨷᩔᨶᩣᩈᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ

អាហ. ចតុសម្បជញ្ញបញ្ញាយាតិ ចតុព្ពិធសម្បជញ្ញបញ្ញាយ, អភិក្កមតិ អភិក្កន្តន្តិ អាហ – “អភិក្កន្តំ វុច្ចតិ គមន”ន្តិ. តថា បដិក្កមតិ បដិក្កន្តន្តិ វុត្តំ – “បដិក្កន្តំ និវត្តន”ន្តិ. និវត្តនញ្ច និវត្តិមត្តំ, និវត្តិត្វា បន គមនំ គមនមេវ. កាយំ អភិហរន្តោ អភិគមនវសេន កាយំ នាមេន្តោ. ឋាននិសជ្ជាសយនេសុ យោ គមនាទិវិថិតា កាយស្ស បុរតោ អភិហារោ, សោ អភិក្កមោ, បច្ឆតោ អបហរណំ បដិក្កមោតិ ទស្សេន្តោ “ឋានេបិ”តិអាទិមាហ. អាសនស្សាតិ បីឋកាទិអាសនស្ស. បុរិមអង្គាភិមុខោតិ អដនិកាទិបុរិមាវយវាភិមុខោ. សំសរន្តោតិ សំសប្បន្តោ. បច្ឆាសំសរន្តោតិ បដិអាសប្បន្តោ. ឯសេវ នយោតិ ឋិតា សរីរស្សេវ អភិមុខសំសប្បនបដិអាសប្បនានិ និទស្សេតិ.

សម្មា បជានតិ សម្បជានំ. តេន អត្តនា កាតព្ពកិច្ចស្ស ករណសីលោ សម្បជានការីតិ អាហ – “សម្បជញ្ញេន សព្ពកិច្ចការី”តិ. សម្បជានមេវ ហិ សម្បជញ្ញំ. សម្បជញ្ញស្សេវ វា ការីតិ សម្បជញ្ញស្សេវ ករណសីលោ. សម្បជញ្ញំ ករោតេវាតិ អភិក្កន្តាទីសុ អសម្មោហំ ឧប្បាទេតិ វា, សម្បជានស្សេវ វា ការោ ឯតស្ស អត្ថីតិ សម្បជានការី.

ធម្មតោ វឌ្ឍិសង្ខាតេន សហ អត្ថេន វត្តតីតិ សាត្ថកំ, អភិក្កមាទិ, សាត្ថកស្ស សម្បជាននំ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ. សប្បាយស្ស អត្តនោ ឧបការាវហស្ស ហិតស្ស សម្បជាននំ សប្បាយសម្បជញ្ញំ. អភិក្កមាទីសុ ភិក្ខាចារគោចរេ, អញ្ញត្ថាបិ ច បវត្តេសុ អវិជហិតេ កម្មដ្ឋានសង្ខាតេ គោចរេ សម្បជញ្ញំ គោចរសម្បជញ្ញំ. អភិក្កមាទីសុ អសម្មុយ្ហនមេវ សម្បជញ្ញំ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ. បរិគ្គហិត្វាតិ តុលយិត្វា តីរេត្វា, បដិសង្ខាយាតិ ញត្វា. សង្ឃស្ស តេនេវ ឧបោសថបវារណាទិអត្ថំ គមនំ សក្កហិតំ. អសុកនស្សតាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន កសិណបរិកម្មាទីនំ សង្គហោ ទដ្ឋព្ពោ. សល្លបតោ វុត្តមត្ថំ វិវរិតុំ “ចេតិយំ ទិស្វាបិ ហិ”តិអាទិ វុត្តំ. អរហត្តំ បាបុណាតីតិ ឧក្កដ្ឋនិទ្ទេសោ ឯសោ. សមថវិបស្សនុប្បាទនម្បិ ហិ ភិក្ខុនោ វុឌ្ឍិ ឯវ. ចក្ខុទ្វារេតិ ចេតិយង្គណស្ស ចក្ខុទ្វារេ, តថា បន្ធិយទ្វារេតិអាទីសុ. អភយវាបិ បិញ្ញក្ខមត្តិ អភយវាបិយា បុរត្ថិមតីរេ.

ពុទ្ធវំស-អរិយវំស-ចេតិយវំស-ទីបវំសាទិវំសកថនតោ មហាអរិយវំសភាណកោ ថេរោ. បញ្ញាមតដ្ឋានេតិ ចេតិយស្ស បញ្ញាមតដ្ឋានេ. ឧគបទ្វារេតិ បទ្វារបតិដ្ឋានបរិវត្តំ អគន្ត្វា ឧក្កុមេវ អវដ្ឋានេ. គេហីតិ អភយគិរិវាសិតោ.

តស្មិំ បនាតិ សាត្ថកសម្បជញ្ញវសេន បរិគ្គហិតអត្ថេបិ គមនេ. អត្ថោ នាម ធម្មតោ វឌ្ឍីតិ យំ សាត្ថកន្តិ អធិប្បេតំ គមនំ, តំ សប្បាយមេវាតិ និយា កស្សចិ អាសន្នាតិ តន្និវត្តនត្ថំ “ចេតិយទស្សនំ តាវ”តិអាទិ អារទ្ធំ. ចិត្តកម្មរូបកានិ វិយាតិ ចិត្តកម្មកតា បដិមាយោ វិយ, យន្តបយោគេន វា វិចិត្តកម្មា បដិមាយ សទិសា យន្តរូបកា វិយ. អសមបេក្ខនំ គេហស្សិតអញ្ញាណុបេក្ខាវសេន អារម្មណេ អយោនិសោ ឱលោកនាទិ. យំ សន្ធាយ វុត្តំ “ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខា ពាលស្ស មូឡ្ហស្ស បុថុជ្ជនស្សា”តិអាទិ (ម. និ. ១.១០៥). ហត្ថិអាទិសម្មទ្ទេន ជីវិតន្តរាយោ. វិសភាគរូបទស្សនាទិនា ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ.

បព្វជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ ភិក្ខុនំ អនុវត្តកកថា អាចិណ្ណា, អននុវត្តកកថា បន តស្សា អបរា ទុតិយា នាម ហោតីតិ អាហ – “ទ្វេ កថា នាម ន កថិតបុព្វា”តិ. ឯវន្តិ ឋបិតា “សចេ បនា”តិអាទិកំ សន្ធាយបិ វុត្តាការំ បដ្ឋាយតិ, ន “បុរិមស្ស មាតុកាយាសុក”ន្តិអាទិកំ

ចុដ្ឋយាត៑

ឃោកកយុស្ស បចត្តិដ្ឋានតាឃ កាចតាឃ អារេយុលំ កយ្ឌដ្ឋានំ ចុដ្ឋតីតិ អាហ “កយ្ឌដ្ឋានសន្លាតំ កោចេរ”ត្តិ៑ ស្កុកេហត្វាតិ ឃធា ស្កុកហតិមិត្តំ ស្កប្បជ្ជតិ, ឲចំ ស្កុកហកោសល្លស្ស សយ្យាគតចេសេត ស្កុកេហត្វា៑

ហរតីតិ កយ្ឌដ្ឋានំ បចេត្តតិ, ឃាច បិណ្ឌបាតបដិក្កយា អត្យុឃ្ញាតីតិ អត្វេ៑ ត បច្ចាហរតីតិ អាហារុបកោកេតា ឃាច ឌិចាដ្ឋានុបសក្កមតា កយ្ឌដ្ឋានំ ត បដិតេតិ៑ សយាគាឃ ចត្តតិ សយុា អាឌិឃិត្វា តេវសំ ចត្តានំ បរិបុរលចេសេត ចត្តតិ៑ សទឹរបរិកយុត្តិ យុតនៅចតាឌិសទឹរបដិឌក្កុតំ៑ ចេ្ឆ តយោ បល្លេជ្ជតិ ចេ្ឆ តយោ តិសជ្ឈាចារេ ចេ្ឆ តីលិ ស្កហ្យាសតាតិ៑ តេតាហ – “ស្កសុបំ កាហារបេត្តា”តិ៑ កយ្ឌដ្ឋានសឹសេតេចាតិ កយ្ឌដ្ឋានយុលេតេច កយ្ឌដ្ឋានំ អចិឌហេត្តា ឲច៑ តេត “បេត្តាបិ អចេចតេតា”តិអាឌិតា បចេត្តតត្តកយ្ឌដ្ឋានំ, ឃធាបរិហរិឃយាតំ ចា កយ្ឌដ្ឋានំ អចិឌហិត្វាតិ ឌេស្សតិ៑ តេឆចាតិ តិក្កត្តុយេច៑ បរិកោកេចតិឃតោ សទឹរចេតិឃំ កុតរត្តិ កត្វា “ចេតិឃំ ចត្តិត្វា”តិ ចេតិឃចត្តតាឃ បចយំ ករលឹឃតា ចុត្តា៑ តធា ហិ អដ្ឋកធាឃំ – “ចេតិឃំ ចាឆឃយាតា តៅឆិសាលា ហរិតត្តា”តិ ចុត្តា៑ ពុទ្ធក្ខលានុស្សរលចេសេតេច តៅឌិទ្ធា បលិបាតករលត្តិ អាហ – “ពុទ្ធស្ស កកចេតា សយុលា ចិឃ តិបច្ចការំ ឌេស្សត្វា”តិ៑ កាយសឹបេតិ កាយស្ស ស្កបធារដ្ឋានេ៑

ឌតសក្កហលត្តិ “យយិ អកចេឆត្តេ ឲតេវសំ កោ កេឆស្សតី”តិ ឆយុាត្យុកេហត ឌតសក្កហលត្វំ៑ តស្មាតិ ឃស្មា “ឆយុកឆា តាយ កេឆតត្តា ឲចា”តិ អដ្ឋកធាចរិឃា ចេត្តិ, ឃស្មា ច ឆយុកឆា កយ្ឌដ្ឋានចិតិយុត្តា តាយ តត្តិ, តស្មា៑ កយ្ឌដ្ឋានសឹសេតេចាតិ អត្តតា បរិហរិឃយាតំ កយ្ឌដ្ឋានំ អចិឌហេត្តា តទត្យុលំឃេច ឆយុកចំ កេឆត្វា៑ អត្យុយាគតំ កត្វាតិ ឲត្វាបិ “កយ្ឌដ្ឋានសឹសេតេចា”តិ អារេតត្វា សយ្ឋត្តិតត្តា៑ សយ្យត្តបរិចេ្ឆឌេតេចាតិ បរិចិតោ អបរិចិតោតិអាឌិចិកាក៌ អកត្វា សយ្យត្តកោដិឃា ឲច, សយាកយយេត្តេតេចាតិ អត្វេ៑ កឃេតិ បរេចក្កាឌិកឃេ៑

កយុឌេតឌោតិ កហលិ សត្ថាឃាហ៑ កយ្ឌដ្ឋានចឹធិ តាទោហតិ ឲ្យគាបរិស្សេយត កិលត្តកាឃត្តា សយាឆាតាកាចេតា៑ អចេសេសដ្ឋានេតិ ឃាក្យឃា អក្កុហិតដ្ឋានេត៑ ទេបិណ្ឌាតុទេបិណ្ឌត្តិ កយ្ឌដ្ឋានុបដ្ឋានស្ស អចិឆេ្ឆគ-ឌស្សតេយតំ, ឃធា ទេបិណ្ឌាតុទេបិណ្ឌ បចត្តាឃ សរបដិបាឌិឃា អតចិឆេ្ឆឌោ, ឲចេយតស្សបិ កយ្ឌដ្ឋានុបដ្ឋានស្សាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑

តិក្ខិត្តធុរោ កាចតានុឃោគោ៑ ចត្តបដិបត្តិឃា អប្បុរេលត សត្តចត្តាតិ កិត្តិត្វា៑ កាយេ អចិតរោកោ ហោតិ៑ កាឃេ អចិតរោកោ៑ រូបេ អចិតរោកោ៑ ឃាចឌត្វំ ស្កឌរាចេឌហំ កុជ្ជិត្វា សេឃ្យសុខំ បស្សសុខំ មិទ្ធសុខំ អត្យុឃុត្តា ចិហរតិ៑ អញ្ញតរំ ឌេចតិកាឃំ បលិធាឃ (ព្រហ្មចរិឃំ ចរតី”តិ (ឌី៑ និ៑ ១៑១១០; ម៑ និ៑ ១៑១ប័៩) ឲចំ ចុត្តំ បញ្ចចិឆចេតោចិតិពន្ធចិត្តា៑ ចរិត្វាតិ បចត្តិត្វា៑

កតបច្ចាកតិកចត្តចេសេតាតិ កាចតាសហិតំឃេច តិក្ខាឃ កតបច្ចាកតំ កយតបច្ចាកយតំ ឲតស្ស អត្ថីតិ កតបច្ចាកតិកំ, តទេច ចត្តំ,

តស្ស វសេន. អត្តនោ ហិតសុខំ កាមេន្តិ ឥច្ឆន្តីតិ អត្តកាមា, ធម្មច្ឆន្ទវន្តោ. “ធម្មោ”តិ ហិ ហិតំ តំនិមិត្តកញ្ច វុច្ចតិ. អថ វា វិញ្ញាតធម្មានំ អត្តនិយត្តា អត្តភាវបរិច្ឆិន្នត្តា ច អត្តា នាម ធម្មោ. តេនាហ ភគវា – “អត្តទីបា, ភិក្ខវេ, វិហរថ អត្តសរណា”តិអាទិ (សំ. និ. ៣.៤៣). តំ កាមេន្តិ ឥច្ឆន្តីតិ អត្តកាមា. ឧសភំ នាម វីសតិ យដ្ឋិយោ. តាយ បញ្ញាយាតិ តាយ បរិសាណបញ្ញាយ, “ឧត្តរឹ ធាតុយាកតា”តិ ទានត្តាតិ អធិប្បាយោ. សោ ឯវ នយោ អយំ ភិក្ខុតិអាទិកោ. យោ ធាតេ វុត្តោ, សោ ឯវ និសជ្ជាយបិ នយោ. បច្ឆាតោ អាគន្ត្វានំ លិង្គកត្តភាវករេមនបិ យោនិសោមនសិការំ បរិព្រូហេតិ.

មទ្ទាតិ ធញ្ញករណដ្ឋានេ សាលិសីសានិ មទ្ទា. មហាបធានំ បូជេស្សាមីតិ អយ្យានំ អត្ថាយ លោកនាថេន ឆ វស្សានិ កតំ ទុក្ករចរិយំ ឯវាហំ យថាសត្តិ បូជេស្សាមីតិ. បដិបត្តិបូជា ហិ សត្ថុបូជា, ន អាមិសបូជាតិ. ធានត្ថមេវាតិ អធិដ្ឋានវីរិយាវចនកាលវសេន វុត្តំ, ន ភោជនាទិកាលេសុ អវស្សំ កាតព្ពនិសជ្ជាយ បដិក្ខេបវសេន.

វិវិ ឧទ្ធរិត្វា ឋបេត្វា វិនេត្វា អនោនមិត្វា បណាមេមេវ វិវិតេយ្យ សល្លក្ខេត្វាតិ អាហ “វិវិតេយ្យ សល្លក្ខេត្វា”តិ. យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “បរិយាទិន្នេន អភិក្កន្តា”តិអាទិ. តំ ជនេត្វា “តត្ថ ច”តិអាទិ វុត្តំ. អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញា ឧបដ្ឋហេត្វាតិអាទីសុ យំ វត្តព្ពំ, តំ ហេដ្ឋា វុត្តមេវ. អដ្ឋង្គសមន្នាគតន្តិ “យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា”តិអាទិនា (ម. និ. ១.២៣; ២.២៤; ៣.៧៥; សំ. និ. ៤.១២០; អ. និ. ៤.៣៧; ៨.៩) វុត្តេហិ អដ្ឋហិ អង្គេហិ សមន្នាគតំ កត្វា. តេន វទាមាតិអាទិ បន បដិក្ខេបវសេន.

បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតីតិ, យទិ ឧបនិស្សយសម្បន្នោ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ. ពុទ្ធា យថា ហេដ្ឋា តីសុ ធាតុសុ, ឯវំ ឧបរិ បរេសុ ធាតុសុ ឧបនេត្វា សម្ពន្ធិតព្ពំ. តត្ថ បច្ចេកពោធិយា ឧបនិស្សយសម្បទា កប្បានំ ទ្វេ អសង្ខ្យេយ្យានិ សតសហស្សញ្ច តជ្ជំ បុញ្ញញាណសម្ភារសម្ភរណំ, សាវកពោធិយំ អគ្គសាវកានំ ឯកំ អសង្ខ្យេយ្យំ កប្បសតសហស្សញ្ច, មហាសាវកានំ កប្បសតសហស្សមេវ តជ្ជំ សម្ភារសម្ភរណំ, ពុទ្ធេនេវ អតីតាសុ ជាតីសុ វិវដ្ដូបនិស្សយវសេន និព្ពត្តិតំ និព្ពេធភាគិយំ កុសលំ. ពាហិយោ ទារុចីរិយោតិ ពាហិយវិសយេ ជាតសំវឌ្ឍតាយ ពាហិយោ, ទារុចីរបរិហរណេន ទារុចីរិយោតិ លទ្ធសមញ្ញោ. សោ ហិ អាយស្មា “តស្មាតិហ តេ, ពាហិយ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋមត្តំ ភវិស្សតី”តិអាទិនយប្បវត្តេន (ឧទា. ១០) សង្ខិត្តេនេវ ឱវាទេន ខិប្បតរំ វិសេសំ អធិគញ្ឆិ. តេន វុត្តំ “ខិប្បាភិញ្ញោ វា ហោតិ សេយ្យថាបិ ថេរោ ពាហិយោ ទារុចីរិយោ”តិ. ឯវំ មហាបញ្ញា វាតិអាទីសុ យថារហំ វត្តព្ពន្តិ.

តត្ថ អសម្មុយ្ហនំ. ឯវន្តិ ឧទាតិ វុច្ចមានាការេនស្សនំ. អត្តា អភិក្កមតីតិ ពាលិតា អន្ធបុថុជ្ជនស្ស ទិដ្ឋិគាហវសេន អភិក្កមេ សម្មុយ្ហនំ ហោតិ, អហំ អភិក្កមាមីតិ បន ពាលិតា មានគ្គាហវសេន, តទុភយំ បន តណ្ហាយ វិនា ន ហោតីតិ តណ្ហាគ្គាហវសេនបិ សម្មុយ្ហនំ ទស្សិតមេវ ហោតិ, “តថា អសម្មុយ្ហន្តោ”តិ វត្វា តំ អសម្មុយ្ហនំ យេន ញាតបរិក្ខារេកេន ហោតិ, តំ ទស្សេន្តោ “អភិក្កមាមីតិ ចិត្តេ ឧប្បជ្ជមានេ”តិអាទិមាហ. តត្ថ យស្មា វាយោធាតុយា អនុគតា តេជោធាតុ ឧទ្ធរណស្ស បច្ចយោ, ឧទ្ធរណគតិកា ហិ តេជោធាតូតិ ឧទ្ធរណេ វាយោធាតុយា តស្សា អនុគតភាវោ, តស្មា ពលវាសំ ឋិតមេវ វាតត្តិ សាយមិចេតា អធិមត្តតា, ពលវាសង្ខា ពលមត្តាតិ ទស្សេន្តោ “ឯកេកបាទុទ្ធរណេ…បេ… ពលវតិយោ”តិ អាហ. យស្មា បន តេជោធាតុយា អនុគតា វាយោធាតុ

អតិហរណវីតិហរណានំ បច្ចយោ។ តិរិយគតិកាយ ហិ វាយោធាតុយា អតិហរណវីតិហរណេសុ សាតិសយោ ព្យាបារោតិ តេជោធាតុយា តស្សា អនុគតភាវតោ, តស្មា ឥមាសំ ទ្វិន្នំ សាមត្ថិយតោ អធិមត្តតា, ឥតរាសំ ឱមត្តតាតិ ទស្សេន្តោ “តថា អតិហរណវីតិហរណេសូ”តិ អាហ។ សតិបិ អញ្ញមញ្ញូបត្ថម្ភកត្តាវិសេសេ តេជោធាតុវាយោធាតុភាវមត្តំ សន្ធាយ តថា-សង្គហណំ។

តត្ថ អក្កន្តដ្ឋានតោ បាទស្ស ឧក្ខិបនំ ឧទ្ធរណំ, ឋិតដ្ឋានំ អតិក្កមិត្វា បុរតោ ហរណំ អតិហរណំ។ ខាណុកាទិបរិហរណត្ថំ, បតិដ្ឋិតបាទឃដ្ដនបរិហរណត្ថំ វា បស្សេន ហរណំ វីតិហរណំ។ យាវ បតិដ្ឋិតបាទោ, តាវ អាហរណំ អតិហរណំ, តតោ បរំ ហរណំ វីតិហរណន្តិ អយំ វា ឯតេសំ វិសេសោ។ យស្មា បថវីធាតុយា អនុគតា អាបោធាតុ វោស្សជ្ជនស្ស បច្ចយោ គរុតរសភាវា ហិ អាបោធាតូតិ វោស្សជ្ជនេ បថវីធាតុយា តស្សា អនុគតភាវតោ, តស្មា តាសំ ទ្វិន្នំ សាមត្ថិយតោ អធិមត្តតា, ឥតរាសំ ឱមត្តតាតិ ទស្សេន្តោ អាហ “វោស្សជ្ជនេ...បេ... ពលវតិយោ”តិ។ យស្មា បន អាបោធាតុយា អនុគតា បថវីធាតុ សន្និក្ខេបនស្ស បច្ចយោ បតិដ្ឋាភាវេ វិយ បតិដ្ឋាបនេបិ តស្សា សាតិសយកិច្ចត្តា អាបោធាតុយា តស្សា អនុគតភាវតោ, តថា ឃដ្ដនកិរិយាយ បថវីធាតុយា វសេន សន្និរុជ្ឈនស្ស សិជ្ឈនតោ តត្ថាបិ បថវីធាតុយា អាបោធាតុអនុគតភាវតោ, តស្មា វុត្តំ – “តថា សន្និក្ខេបនសន្និរុជ្ឈនេសូ”តិ។

តត្រាតិ តស្មិំ អភិក្កមនេ, ឯតេសុ វា វុត្តេសុ ឧទ្ធរណាទីសុ ឆសុ កោដ្ឋាសេសុ។ ឧទ្ធរណេតិ ឧទ្ធរណក្ខណេ។ រូបារូបធម្មាតិ ឧទ្ធរណាការេន បវត្តា រូបធម្មា តំសមុដ្ឋាបកា អរូបធម្មា ច។ អតិហរណំ ន បាបុណន្តិ ខណមត្តាវដ្ឋានតោ។ តត្ថ តត្ថេវាតិ យត្ថ យត្ថ ឧប្បន្នា, តត្ថ តត្ថេវ។ ន ហិ ធម្មានំ ទេសន្តរសង្កមនំ អត្ថិ។ បព្ពំ បព្ពន្តិអាទិ ឧទ្ធរណាទិកោដ្ឋាសេ សន្ធាយ សកលសត្តិវសេន វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ អតិឥត្តរោ ហិ រូបធម្មានម្បិ បវត្តិក្ខណោ, គមនស្សាទានំ ទេវបុត្តានំ ហេដ្ឋុបរិយាយេន បដិមុខំ ធាវន្តានំ សិរសិ បាទេ ច ពន្ធខុរធារាសមាគមតោបិ សីឃតរោ។ យថា តិលានំ ភជ្ជិយមានានំ តដតដាយនេន ភេទោ លក្ខីយតិ, ឯវំ សង្ខតធម្មានំ ឧប្បាទេនាតិ ទស្សេតុំ “តដតដាយន្តា”តិ វុត្តំ។ ឧប្បន្នា ហិ ឯកន្តតោ ភិជ្ជន្តីតិ។

សទ្ធិំ រូបេនាតិ ឯត្ថ តស្ស តស្ស ចិត្តស្ស និរោធេន សទ្ធិំ និរុជ្ឈនករូបធម្មេន វុត្តំ, យំ បនេតំ សត្តរសមចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ ឧប្បន្នំ។ អញ្ញថា យទិ រូបារូបធម្មា សមានក្ខណា សិយុំ, “រូបំ គរុបរិណាមំ ទន្ធនិរោធ”ន្តិអាទិវចនេហិ វិរោធោ សិយា។ តថា – “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យំ ឯវំ លហុបរិវត្តំ, យថយិទំ ចិត្ត”ន្តិ (អ. និ. ១.៤៨) ឯវមាទិបាឡិយា ច។ ចិត្តចេតសិកា ហិ សារម្មណសភាវា យថាពលំ អត្តនោ អារម្មណបច្ចយភូតំ វិភាវេន្តា ឧប្បជ្ជន្តីតិ តេសំ តំសភាវនិប្ផត្តិអនន្តរំ និរោធោ, រូបធម្មា បន អនារម្មណា បកាសេតព្ពា។ ឯវំ តេសំ បកាសេតព្ពភាវនិប្ផត្តិ សោឡសហិ ចិត្តេហិ ហោតីតិ តទនន្តរំ តេសំ និរោធតា, លហុកវិញ្ញាណស្ស វិសយសង្គតិមត្តបច្ចយតាយ តិណ្ណំ លក្ខណានំ, វិសយសង្គតិមត្តតាយ ច វិញ្ញាណស្ស លហុបរិវត្តិតា, ទន្ធមហាភូតបច្ចយតាយ រូបធម្មានំ ទន្ធបរិវត្តិតា។ នានាធាតុយា យថាភូតញាណំ ខោ បន តថាគតស្សេវ, តេន ច បុរេជាតបច្ចយោ រូបធម្មោវ វុត្តោ, បច្ឆាជាតបច្ចយោ ច តស្សេវាតិ រូបារូបធម្មានំ សមានក្ខណតា ន យុជ្ជតេវ, តស្មា វុត្តនយេនេវេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

អញ្ញាុប្បជ្ជេតេ ចិត្តំ, អញ្ញា ចិត្តំ និរុជ្ឈតីតិ ឃំ បុរិមុប្បន្ន ចិត្តំ, តំ អញ្ញា, តំ បត និរុជ្ឈតិ អបរស្ស អតត្តរាឌិបច្ចយោ ហុត្វា ឲច និរុជ្ឈតីតិ តទាលន្ទបច្ចយំ អញ្ញា ុប្បជ្ជេតេ ចិត្តំ៉ ឃតិ ឲចំ តេឃំ អត្តេរា លព្ភេយ្យាតិ, តេតាតិ អាហ “អឌឹចិយត្យបពន្ទ្វា”តិ៉ ឃឆា ឌឹឌិ អត្តេរា ត លព្ភតិ, “តេធេចេត”ន្តិ អចិសេយចិក្ខ យញ្ញាត្តិ, ឲចំ អត្យ អត្យ បពន្ទ្វា ចិត្តឃត្តារេតា ទុបឃត្តារេតា ឆ តឌឹសេរតាច តឌិឃំ ុធកប្យចាទេហា ចិឃ ចត្តតិ៉

អកិយ្យុលំ លេកិកិតំ អាលេកិកិតត្តិ អាហ “បុរទេតារេបក្ខូត”ត្តិ៉ ឃទ្ធា ឃំឌិឃាកិយ្យុលោ កទ្ធតិ តិដ្ឋតិ តិឃឹធតិ ចា, តធកិយ្យុលំ លេបក្ខូតំ អាលេកិកិតំ , តទ្ធា តធត្យកតំ ចិឌិឃារលេកកតំ ចិលេកិកិតត្តិ អាហ “ចិលេកិកិតំ តាយ អត្យឌិឃារេបក្ខូត”ត្តិ៉ ឃមួជ្ជតបរិកណ្ឌាឌិការលោ ឱុលេកិកិតស្ស, ុលេល្លាកាហរលាឌឹស្យ ុលេល្លាកិតស្ស, បឆ្ជេតា អាកឆ្ឆត្តស្ស បរិស្សឃស្ស បរិចជ្ជតាឌិចសេត អបលេកិកិតស្ស ឆ ឃិឃា ឃម្ពុទចាតិ អាហ – “ត្តុយិតា ចា យុលេត ឃញ្ញាតិបិ តាតិ កហិតាតេចា”តិ៉

កាឃឃក្កិត្តិ កាលេឃត ឃទ្ធិកតចន្តិ, បច្ចក្ខកាទិតត្តិ អតេត្វា៉ សេហាឃទ្ធា ចិបស្សតាកាលេ ឲច “ឃរេយចាឃំ ត្តុត្រ្តិឃេយ្យ អកុត្តច្ឆ្វាទតំ តិស្សាឃ ឃាឃេត អតកិទតិអាឌិចិប្យកាទំ បតេត្វា, តទេយច ឃុដ្ឋ តិក្កេហស្សាឃឹ”តិ ុស្សាហឌាតេតា ពាលចហិទរាត្តយេប្យា, តត្វ ច កតាឆិការត្វា ត្តុត្រ្តិឃឃំចតេទ ុក្កិឃបិទេមិប្យតេត្វា, តេតេតច តំ ឃត្វា – “ឲតធក្កិ, កិក្ខូចេ, យយ ឃាចកាតំ កិក្ខូតំ ត្តុត្រ្តិឃេយ្យ កុត្តច្ឆ្វាទាតំ ឃឌិធំ តេន្ត្វា”តិ (អ៉ តិ៉ ១៉១៦០) ឲតធេក្កេ ធេបឃិ៉

ឃាត្វកតា ឆ ឃប្យាឃតា ឆ លេចឌិតញ្ញា អាលេកិកិតចិលេកិកិតស្សាតិ អាតេត្វា ឃញ្ញុទេន្ទា៉ តទ្ធាតិ កយ្យដ្ឋាតាចិឌហតេស្សច លេកាធទេឃប្យឌញ្ញាកាចតេតាតិ ចុត្តយេចត្វំ សេហត្យការេចត បច្ចាយឃតិ៉ អត្តេតា កយ្យដ្ឋាតចសេតេច អាលេកកតចិលេកកតំ កាតញ្ញុំ, ពន្ទ្វាឌិកយ្យដ្ឋាតិតេកហិ អតេញ្ញា ុបិលេឃា ត កេចឃិតតញ្ញាតិ អឆិប្យាលេឃា៉ ឃទ្ធា អាលេកិកិតាឌិឃយញ្ញាបិ ឆមួយត្តេស្សច បចត្តិចិសេសា, តទ្ធា តស្ស ឃាឆាចេតា បឌាតតំ អឃយោហឃប្យឌញ្ញាត្តិ ធេស្សត្យ “អព្ភត្តទេ”តិអាឌិ ចុត្តំ៉ ចិត្តកិទិឃចាលេឃាឆាត្យចិប្យាទចសេតាតិ កិទិឃយឃចិត្តឃយដ្ឋាតចាលេឃាឆាត្យឃា ចលតាការបចត្តិចសេត៉ អលេឆា ឃឹធតីតិ លេចាកំ ឱុតទតិ៉ ុទ្ធំ លល្លេឈ្ឈតីតិ លឈ្ឈត្តិ ចិឃ ុបរិ កទ្ធតិ៉

អក្កកិច្ចំ ឃាឆឃយាតត្តិ បឆាតក្យតំ អក្កកិច្ចំ តិប្យាលេធត្តំ, ុបបត្តិកចស្ស ឃទឹទំ ហុត្វាតិ អតេត្វា៉ បឆយឌចតេបិ...លេប... ឃត្តយឌចតេបិ ត លេហាតីតិ ត្តុធំ បញ្ចុក្ខ្វាទចិញ្ញាណឌឹឌិឃំ “ត្តុត្វិ បុរិសោ”តិ ទជ្ជតាឌឹតំ អកាចំ ឃន្ទាឃ ចុត្តំ៉ តត្វ ហិ អាចជ្ជតលេចាដ្ឋញ្ញតាតំ អលេឃាតិលេឃា អាចជ្ជតលេចាដ្ឋញ្ញតចសេត ត្តុលេដ្ឋ ត្តុត្តិទុបិឌិមិប្បលេកិកយត្តំ, អតិលេដ្ឋ បឌិឈយត្តំ ុប្បជ្ជតិ៉ យលេតាច្ឆ្វាលេទ បត “ត្តុត្វិ បុរិសោ”តិ ទជ្ជតាឌិ លេហាតិ, តស្ស បញ្ចុក្ខ្វាទឌចតំ ម្យុលំ, ឃឆាចុត្តំ ចា ឃញ្ញុំ កចក្កាឌិ៉ ឲចំ យលេតាច្ឆ្វាទឌចតស្ស ម្យុលក្យតឆមួយបរិឌាតតចសេតេច ម្យុលបរិញ្ញា ចុត្តា, អាកត្យកតាចកាលិកតា បត បញ្ចុក្ខ្វាទឌចតេស្សច អប្យុញ្ញកាចចសេត លេចច ត្តុត្តទកាចចសេត ឆ ចុត្តា៉ លេហដ្ឋុបរិឃចសេត កិឌ្ឋិត្វា បតិលេតាស្យតិ លេហដ្ឋិយស្ស ុបរិយស្ស ឆ អបរាបទំ កក្កប្យត្តិយាហ៉

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩅᨶᩴ᪨ ᨲᩔ ᨩᩅᨶᩔ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨲᩣᩅᨲᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᩑᨲᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩴ᪨

ᩑᨲᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮᨲᩥ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨻ᩠ᨻᨧᨶᩮᨶ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᩣᨶᩮ ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩉᨩᩣᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᨿᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩋᨲ᩠ᨳᩥᩋᩅᩥᨣᨲᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨶᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩔ, ᨲᨳᩣ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩔ᪨ “ᨾᩉᩥᩈᩮᨸ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩃᨻ᩠ᨽᩋᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨲᩴ, ᩃᩦᨻ᩠ᨽᩋᩣᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ᪨

ᩏᨱ᩠ᩉᨸᨠᨲᩥᨠᩮᩣ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᨻᩉᩩᩃᨠᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩦᩃᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᨶᩮᨶ ᩋᩉᩥᨲᩣᩅᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨩᩦᩅᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ᪨ “ᨧᩦᩅᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨧᩮᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩔᩣᨸᩥ ᩋᨧᩮᨲᨶᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩮᨶ “ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩣᨲᩦᨲᩁᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩣᩉᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉᨲᨧᨲᩩᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩮᩣ, ᨧᨲᩩᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩣᩉᩥ ᩅᩣ ᩉᨲᩈᩮᩣᨠᩮᩣ᪨

ᩋᨯ᩠ᨰᩅᩥᨾᩮᩣᨸᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᩅᩥᨾᩮᩣᨸᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩈᩥᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩅᩣᨴᩅᩈᩮᨶ “ᩍᨾᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩮ “ᨶᩮᩅ ᨴᩅᩣᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨸᨶ ᨲᨴᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨠᨶᩔᨶᨿᩩᩃᩮᨶ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᨠᨲᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨳᩣ᪨

ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᨠᨩᩃᩔ ᨲᩴᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᨠᩅᩣᨿᩩᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩉᩣᩁᩔ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣᩅ ᩋᩣᩈᨿᩮ ᩋᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨾᩩᨡᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩅᩦᨲᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ ᩅᩥᨾᩥᩔᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩅᩦᨲᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨣᨲᩴ ᨸᩔᩮᨲᩮᩣ ᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᨧᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩣᩉᩣᩁᩔ ᨵᩣᩁᨱᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᨬ᩠ᨧᩩᨱ᩠ᨱᨶᩅᩥᩈᩮᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᩈᩉᩥᨲᩣ ᩑᩅ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩣᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩈᩣ ᩑᩅ ᨵᩣᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩴᨵᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩩᨸᩣᩃᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᩅᩥᩈᩮᩣᩈᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᩃᩮᨲᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᨣᩉᨱᩦᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨸᩁᩥᨸᩣᨧᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩔ ᨸᩅᩥᩈᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨽᩩᨩᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨩᩥᨱ᩠ᨱᩣᨩᩥᨱ᩠ᨱᨲᩣᨴᩥᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩴᨲᩴᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ “ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨶ ᩉᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨴᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩔᩣᨸᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᨲᨴᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨿᩮᩣᨣᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩋᩣᨽᩩᨩᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥ

វិញ្ញាណញ្ចាបិ រោតិ តថា វុត្តំ។

គមនតោតិ ភិក្ខាចារវសេន គោចរគាមំ ឧទ្ទិស្ស គមនតោ។ បរិយេសនតោតិ គោចរគាមេ ភិក្ខត្ថំ អាហិណ្ឌនតោ។ បរិភោគតោតិ អាហារស្ស បរិភុញ្ជនតោ។ អាសយតោតិ បិត្តាទិអាសយតោ។ អាសយតិ ឯត្ថ ឯកជ្ឈំ បវត្តមានោបិ កម្មុនាវវត្ថិតោ ហុត្វា បរិយាទវសេន អញ្ញមញ្ញំ អសង្ករតោ សយតិ តិដ្ឋតិ បវត្តតីតិ អាសយោ, អាមាសយស្ស ឧបរិ តិដ្ឋនកា បិត្តាទិកា។ បរិយាទត្វា ហិ អយមាការោ។ និធេតិ យថាភុត្តោ អាហារោ និចិតោ ហុត្វា តិដ្ឋតិ ឯត្ថាតិ និធានំ, អាមាសយោ, តតោ និធានតោ។ អបរិបក្កតោតិ គហណីសង្ខាតេន កម្មជតេជេន អបរិបក្កតោ។ បរិបក្កតោតិ យថាភុត្តស្ស អាហារស្ស វិបក្កភាវតោ។ ផលតោតិ និប្ផត្តិតោ។ និស្សន្ទតោតិ ឥតោ ចិតោ ច វិស្សន្ទនតោ។ សម្មក្ខនតោតិ សព្ពសោ មក្ខនតោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គសំវណ្ណនាយ (វិសុទ្ធិ។ មហាដី។ ១.២៥៣) គហេតព្វោ។

សរីរតោ សេទា មុច្ចន្តីតិ វេគសង្ខារេណ ឧប្បត្តិបរិឡាហតោ សរីរតោ សេទា មុច្ចន្តិ។ អញ្ញេ ច រោគា កណ្ណសូលកណ្ឌ្វាទយោ។ អជ្ឈារោតិ មនុស្សាមនុស្សបរិភោគេហ អយុត្តជ្ជារេន វណ្ណបច្ចាយតនាទិកេ។ កុទ្ធា ហិ មនុស្សា អមនុស្សាបិ វា ជីវិតក្ខយំ បាបេន្តិ។ វិស្សជ្ជេត្វា នេវ តស្ស ភិក្ខុនោ អត្តនោ, កស្សចិ អតិវិស្សជ្ជិតត្តា ទិន្នត្ថីយត្តា ច ន បរស្ស, ឧក្កដ្ឋតោតិ វេឡុក្ខាទិត្ថអាទិវុឌ្ឍិកាជនតោ។ តត្ថ ឧទ្ធំវិរោចនា។

ឯត្ថ ច ឯកោ ឥរិយាបថោ ទ្វីសុ ឋានេសុ អាគតោ, សោ បុព្វេ អភិក្កមបដិក្កមគហណេន “គមនេបិ បុរតោ បច្ឆតោ ច កាយស្ស អភិហរណំ វុត្តន្តិ ញាណ គមនេន គហិត”ន្តិ អបរេ។ យស្មា ញាណ សម្បជញ្ញកថាយំ អសម្មោហសម្បជញ្ញមេវ វុត្តំ, តស្មា អត្ថទ្វេ ញាណិយាបថេ បវត្តានំ រូបារូបធម្មានំ តត្ថ តត្ថេវ និរោធទស្សនវសេន សម្បជានការិតា គហិតាតិ។ មជ្ឈិមភាណកា បន ឯវំ វទន្តិ –

ឯកោ ហិ ភិក្ខុ គច្ឆន្តោ អញ្ញំ ចិន្តេន្តោ, អញ្ញំ វិតក្កេន្តោ គច្ឆតិ, ឯកោ កម្មដ្ឋានំ អវិស្សជ្ជេត្វាវ គច្ឆតិ, តថា ឯកោ តិដ្ឋន្តោ, និសីទន្តោ, សយន្តោ អញ្ញំ ចិន្តេន្តោ, អញ្ញំ វិតក្កេន្តោ សយតិ, ឯកោ កម្មដ្ឋានំ អវិស្សជ្ជេត្វាវ សយតិ។ ឯត្តកេន បន ន បាកដំ ហោតីតិ ចង្កមេន ទីបេន្តិ។ យោ ហិ ភិក្ខុ ចង្កមំ ឱតរិត្វា ចង្កមនកោដិយំ ឋិតោ បរិគ្គណ្ហាតិ – “បាចីនចង្កមនកោដិយំ បវត្តា រូបារូបធម្មា បច្ឆិមចង្កមនកោដិំ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា, បច្ឆិមចង្កមនកោដិយំ បវត្តាបិ បាចីនចង្កមនកោដិំ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា, ចង្កមនវេមជ្ឈេ បវត្តា ឧភោ កោដិយោ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា, ចង្កមេ បវត្តា រូបារូបធម្មា ឋានំ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា, ឋានេ បវត្តា និសជ្ជំ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា, និសជ្ជាយ បវត្តា សយនំ អប្បត្វា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ, ឯវំ បរិគ្គណ្ហន្តោ បរិគ្គណ្ហន្តោ ឯវ ភវង្គំ ឱតរតិ, ឧដ្ឋហន្តោ បន កម្មដ្ឋានំ គហេត្វាវ ឧដ្ឋហតិ។ អយំ ភិក្ខុ គតាទីសុ សម្បជានការី នាម ហោតីតិ។

ឯវម្បិ សុត្តេ កម្មដ្ឋានំ អវិភូតំ ហោតិ, កម្មដ្ឋានំ អវិភូតំ ន កាតព្វំ, តស្មា យោ ភិក្ខុ យាវ សក្កោតិ, តាវ ចង្កមិត្វា ឋត្វា និសីទិត្វា សយមានោ ឯវំ បរិគ្គហេត្វា សយតិ – “កាយោ អចេតនោ មញ្ចោ អចេតនោ, កាយោ ន ជានាតិ ‘អហំ មញ្ចេ សយិតោ’តិ, មញ្ចោបិ ន ជានាតិ ‘មយិ កាយោ សយិតោ’តិ, អចេតនោ កាយោ អចេតនេ មញ្ចេ សយិតោ”តិ, ឯវំ បរិគ្គណ្ហន្តោ ឯវ ចិត្តំ ភវង្គេ

ឌ្ឋតារេទតិ, បញ្ញត្តេត្តា កយ្ដេដ្ឋានំ កេហត្វាច បញ្ញត្តីតិ អយំ ស្វេត្ត នយ្យនាតការី តាយ ហោតិ។ កាយិកាឌិកិរិយាតិត្ថត្តតេត តយ្វេយត្តា អាចន្ថតកិរិយាតិត្ថត្តកត្តា អាចន្ថតកិរិយានយ្ដិតត្តា ច ជចតំ, នត្ថាយ្បិ ចា លក្ខារប្យចត្តំ កិរិយាយយបចត្តំ តាយ, តស្មិំ នតិ ឌាកទិតំ តាយ ហោតីតិ បរិក្កល្យត្តា ឌាកទិតេត នយ្យនាតការី តាយ។ អបិច ទត្តិត្តិចំ ល កោដ្ឋាសេន កត្វា បត្ថា កោដ្ឋាសេន ឌក្កេត្តាបិ ឌាកទិតេត នយ្យនាតការី តាយ ហោតីតិ។

ចិយុត្តាយតតសីសេ ចត្វា ឆយ្ញុំ ងេសេត្តាបិ ឥត្តិំសតិទន្ធាតកន៍ បហាយ ងសកឆាចត្ទុតិស្សិតសប្យាយកន៍ កេឆេត្តាបិ កាសិតេត នយ្យនាតការី តាយ ហោតិ។ អដ្ឋតិសាយ អាទេយ្ញុលោស្ម ចិត្តុទ្ធំ អាទេយ្ញុលំ យតសិការំ បចេត្តេត្តាបិ ក្ខតិយញ្ញាតំ នយាបេត្តាបិ ត្យល៉ិកាេច នយ្យនាតការី តាយ។ ក្ខតិយតិរ្យាលសាតំ ចនីសន្តារប្យហាតេតា ចិសេសេតា ត្យល៉ិកាេចា តាយាតិ។ ឌ្ឋេដ្ឋ ចាតិអានីស្ម ច-សេទ្ធត កល្ដសីសតាកិអានីតំ សក្កេហា ងដ្ឋេត្តា។ តឥត្វុប៉ំ បយោកត្តិ តស្ស ង្គប្យត្តិយា អត្ថុចិក៉ំ ចិត្តស្ស បចត្តិអាការសត្តិតំ បយោក៉, យតោ សេត្ត ចិធាទាឥយា តិប្យន្ថត្តិ។ ង្គបិឥាទុបបចត្តិយាតិ ចិត្តាត្តិចិការសហិតសង្គាយតត្យប្យត្តិយា។ ឲចត្តិ ក្ខត្តប្យការេទត។ សត្តស្មបិ ផាេតស្ម អសយុឃ្យាតចេសេត “យិស្សក”ត្តិ ក្ខត្តំ។ យក្កសយ្ញាសតិយាបិ កាយាត្វបស្សតាឌិអត្ថុបត្តា នយ្យជត្តាត្វុបប្ត្តាកាក៉ សត្ដដ្ឋាតិយស្ស ឲកត្តេលិកិយត្តា។

សតិស្មត្តចល្ហតា តិដ្ឋិតា។

១។ កិក្ខស្មត្តចល្ហតា

១៩៥។ យស្មា សោ កិក្ខុ “ងេសេត្យ យេ, កេត្ត, កកចា សំលិតេត្តត ឆយ្ញុ”ត្តិ សំលិតេត្តត ឆយ្ញុងេសតំ យាចិ, តស្ស សំលិត្តុទ្ធិកាចេតា, តស្មា សំលិតេត្តតេច ឆយ្ញុំ ងេសេត្យការេយា កកចា “តស្មាតិហា”តិអាឌិយាហាតិ ក្ខត្តំ – “យស្មា សំលិតេត្តត ងេសតំ យាចសិ, តស្មា”តិ។ កយ្ញុស្សកតាឌិដ្ឋិកេស្សច លេកិយលេកិក្យត្តទក្យលចិសេសា ត្យន្ថត្តិ, ត ឌិដ្ឋិចិបត្តស្ស, តស្មា ក្ខត្តំ “ឌិដ្ឋីតិ កយ្ញុស្សកតាឌិដ្ឋី”តិ។

៣។ សាលស្មត្តចល្ហតា

១៧០។ យធាត្វសិដ្ឋិំ បជិបន្ថយាតេត អបិយក្ខេក្ខ អបិតតចេសេត ឆាទលេដ្ឋត ឆយ្ញា, សាសត(ទ្រាហ្មចទិយំ, តេឥច តឥក្កាឌិចេសេត កិលេសាតំ ចិតយតេដ្ឋត ចិតយោតិ អាហ – “ឆយ្ញាតិ ចា…បេ… តាយ”ត្តិ។ បជិបក្ខឆយ្ញុហិ អតកិក្ខតតាយ ឲកោ ង្គេឥតីតិ ឲកោឌីតិ លក្ខតាយោ នយាឆិ ក្ខេតា ឌាតេតា ឲតេសត្តិ ឲកោឌិក្ខតា។ ឲត្ត ច ឲកោឌិក្ខតាតិ ឲតេត ង្គបចារញ្ញាតាចេហា ប្វត្តកាក៉េកា នយាឆិ ក្ខេត្តា។ នយាហិតាតិ ឲតេត ង្គបចារប្យតានយាឆិ។ ឲកក្កចិត្តាតិ ឲតេត ស្មកាចិតេត ចសិប្យេត្តា អប្យតានយាឆិ ក្ខេត្តាតិ ចេឌិតេត្តា។ តចកកិក្ខហិ កាចិតសតិបដ្ឋាតា ប្វត្តកាកា។ តេ ហិ យធាក្ខតឥាកាលាយ កាចិតា។ យធាក្ខតឥាកាលត្តិ ហិ សោតាបត្តិយក្កឥាកាល៉ ត្តឆាឆិប្យេតំ។ លីលាសេចហិ កាចិតសតិបដ្ឋាតាបិ ប្វត្តកាកា។ តេសតិ្យាកតកទលីយាតំ ឌិដ្ឋឆយ្ញុស្មលចិហារាយ សតិបដ្ឋាតកាចតា,

េសក្លាត់ បត សតិបដ្ឋាតកាចតា បរិញ្ញាតាយ បចត្តា លោកិយា, បរិឌាកតចរសេត បចត្តា លោកុត្តរាតិ “មិស្សកា”តិ វុត្តំ

៥. អកុសលរាសិសុត្តចណ្ណតា

១៥៨. បញ្ចមេ ភោចរេលិតិ កុសលឆេមុហិ អសមិទ្ធិស្សា, ពតោ ៣ច សកលោ សុក្កបរក្លោ អភចឌ្ឍេដ្ឋោ សេសំ វុត្តតយេច

៦. សកុលក្ឃិសុត្តចណ្ណតា

១៥៩. បិកតិកសកុលកុលេយុ ពលចកាចតោ តេសំ ហតតតោ សកុលក្ឃិ សេតោតិ វុត្តំ “សេតស្សេតំ អធិចចត”ន្តិ, សេតចិសេសោ បត សោ ចេជិតព្ពោ អាមិសត្ថាយ បត្តត្តា “លោកសាហសេត បត្តា”តិ វុត្តំ, លោកតិមិត្តេត សាហសាការេត បត្តាតិ អត្ថោ តក្កលេត ពង្ក ពសិតំ តក្កលពង្ក, តំ ពទីយតិ ៣ត្តាតិ តក្កលពង្កពេលាន្តិ អាហ – “អឆ្វតា ពង្ក ពេតុង្ខាត”ន្តិ លេឌ្ឌូយោ តិង្កន្តិ ៣ត្តាតិ លេឌ្ឌុដ្ឋាត់, លេឌ្ឌូតិមិត្តំ ពសិតង្ខាត់ ចដ្ឋតីតិ ចជំ, ចចត់ ព្យុឆ្ងំតំ ចជំ អចជំ ពេហតេ ហិ អយំ អ-ការោ យថា – “អបុត្តា អភិរិយា”តិ អចជំ យាតេតីតិ អចដយាតា, អត្តតោ ពលយតេត លិបំ អតិបញ្ញាតា ចតត្តីតិ អត្ថោ តេតេតចាហ “កណ្ឌ តោ, ត្វំ លិប, ត៣បិ ឌេយ កត្តា ត ឌេយាក្លុសី”តិ យំ បត អដ្ឋកចាយំ វុត្តំ “អត្តតោ ពលស្ស សុដ្ឋ ចណ្ណំ ចដយាតា”តិ, ត៣ អត្តតោ អាបត្តិ ពេហត្វា វុត្តំ “ចដយាតោ”តិ ចា បិឌេធា, សារម្ភចរេសត អច្យាយត្តោតិ អត្ថោ តេតាហ “៣ហិ តោ ពាតិ សកុលក្ឃិ”តិ សុដ្ឋ ឌេបត្វាតិ ខិយាមុត្តសរស្ស ចិយ សីឈបិតយោព្យតាការេលាត ឋតា បរក្លុ សមុា ឌេបត្វា អយត្តិ សកុលក្ឃិ ញាត្វាតិ យថាក្វតស្សតេត អត្តតោ ញាវេលាត ឌាតិត្វា ឋាលីយិត្វាតិ ឋាលឆ្នេពតិលិលាសិលេះ សុក្កលេឌ្ឌូមិ កិខ្ចិត្វា

៧. មក្កដសុត្តចណ្ណតា

១៦០. សព្វារោតិ សព្វារលំ លេបត្តិ សិលេសសជិសំ អាលេបតំ ពាឌសិក្កា ចិយាតិ ពាឌពល្លេព ឌ្គលេកូតព្ពា សិក្កា ចិយ អបិច ចតស្សា រដ្ឋយោ ឋបរិ ពត្ថតដ្ឋាតព្វាតិ បព្វដ្ឋាត់ ឌ្គង្គិតោតិ ឌ្គលម្ពិតោ ធុតត្តាតិ តិត្ថុតត្តា

៨. សូទសុត្តចណ្ណតា

១៦១. អាហារសប្បាយេតេត ចំចំអាហារចត្ថុកេត សូទេតិ បណ្ឌូរតីតិ សូទោ, ភត្តការកោ ឌហេរហិ យតាបតរិ អច្ឆតព្ពោតា អតិក្កមិតព្ពោតា អច្ឆយា, ភោជតេ រសចិសេសា, តស្វា តាតច្ឆយេហិតិ តាតប្បការរសចិសេសេហិតិ អត្ថោ តេត វុត្តំ “តាតច្ឆយេហី”តិអាទិ អក្កិយតិ អសក្កុរោតា ចិភឌីយតីតិ អគ្គោ, អម្ពិលយេច អគ្គោ អម្ពិលគ្គោតិ អាហ – “អម្ពិលគ្គេហីតិ អម្ពិលកោដ្ឋាសេហី”តិ ធាត៍ អភិហរិតព្ពតាយ អភិហារា, ឌេឃ្យឆមុា តេតាហ – “អភិហដ៌ៃត់ ធាយាត”ន្តិ ឮធំ ឌេ ពដ្ឋាត់

អត្ថេលិយំចាតិ ឆ្អង់ យយ កយ្ហដ្ឋាត់ ឯវំ បចត្តយាត់ អត្ថេលិយាចឃាគរេច ហុត្វា តិដ្ឋតិ។ ឯវំ បុត បចត្តយាត់ ភ្លស្សក្កិត្វា ចិរេឃឃតិដ្ឋត្តគត្តេយេច រេហាតីតិ ឯវំ តិយិត្តំ កេហត្វំ គ ឃរេក្កាតិ ខាំរេលិ អញ្ញេត្តា, បណ្ឌិតោ បត ឃរេក្កាតិ។ អត្តនោ ចិត្តស្សាតិ អត្តនោ កាចតាចិត្តស្ស។ បុព្ពកាកចិបស្សតា ឃតិបដ្ឋាគាច កថិតា “ឃកស្ស ចិត្តស្ស តិយិត្តំ ភ្លក្កញ្ញាតី”តិ ចុត្តត្តា។

៥។ កិលិតវុត្តចណ្ណតា

ឲ្យសិវ៉ៈបិងការយោតិ គការស្ស បងឃជិរេឃា យហត្ថការេយា។ រេតរេតចាហ “រេចឃាលិឃំ ចិហេតិ រេចញ្ញចកាយរេក”តិ។ អហិតតិរេឃឆត-ហិតតិរេឃាឌត-ញ្ញឃតបរិច្ឆេឌត-លក្ខណោ យិត្តការេចា រេឃយុ អត្ថិ, រេត យិត្តា។ រេឃ បត ជិដ្ឋយត្តឃហាឃា, រេត ឃត្តិដ្ឋា។ រេឃ ឃចិរេឃឃំ កត្តិយរេត្តា, រេត ឃយ្ហត្តាតិ ឌរេឃ្សរេត្តា “យិត្តាតិ យិត្តាចា”តិអាឌិយាហ។ អស្សាតិ កកចរេតា។ បញ្ចយិឃំ អដ្ឋយិឃំ ចាតុដ្ឋឃិឃំ បញ្ចាឌឃិឃត្តិ ឯរេកកស្មិំ បរេក្ខ ចត្តារេរា ចារេរ កត្វា យាឃស្ស អដ្ឋចារេរ។

រេចឌគាត់ ខាលចការេចត ឍរេរា ឋរុរេឃា កក្ខញ្ញដ្ឋ។ អាខាំរេឆាតិ បុព្ពកយ្ហរេហត្វតាឃ កយ្ហឃយ្ហដ្ឋារេគា អាខាំរេឆា ឃក្ខារេក្ខតាឃក្ខារេតា ឃត្តកាលិកត្តា ឃរឹរស្ស ឃកាករេរារេកា គាយ។ គាឃយឹជិរេឃា អាខាំរេឆា, អឃំ បត ខាហលតរេញ្ញាឆិតាឃ “ចិឃកាករេរារេកា”តិ ចុរេត្តា។ អត្ថ-ឃរេដ្ឋា ឃយឹបបចរេត្តាតិ អាហ – “យរេលាត្តិ យរេលាឃត្តិក”ត្តិ។ រេចឌគា…រេប… អករេរារេត្តា ភ្លក្កិឃកតកាចិតកាឃាឆិតាឃ។ អបឹញ្ញត្តឃយារេគាតិ អបឹញ្ញត្តឃយារេគា ចិឃ។ ឌ្ឍចាឌរេយច កិក្ខុឃញ្ញស្ស អបរេលិកគត្តិ អាហ – “ឌ្ឍចាឌាត្តុឃាឃតិ អឌត្វាតិ ចុត្តំ រេហាតី”តិ។ បុព្ពកាកចិរិឃំ គាយ ឋលឃយាបត្តិឃា បរិកយ្ហក្ខតចិបស្សតាចិរិឃំ។ ឌឹចិតយ្យិ ឌឹចិតឃក្ខារេរា បតិត្វំ អឌត្វា អត្តកាចស្ស អកិឃក្ខរេលារេតា។

“ឯត្តកំ កាលំ អតិក្កយិត្វា ចុដ្ឋហិស្សាយឹ”តិ ឍលាបរិរេច្ឆឌចតី ឃយាបត្តិ ឍលិកឃយាបត្តិ។ តិក្ខុត្វំ តិឌ្ឍដំ កត្វាតិ ទុបឃត្តកាទុបឃត្តកចរេឃត បចត្តិឃយាត់ ចិបស្សតាកាចត់ ឃត្តរេឃា លិលចិររេហត តិក្ខុត្វំ, អញ្ញាកុលតាឃ តិឌ្ឍដំ កត្វា។ យហាចិបស្សតាចរេឃតាតិ បរេច្ឆកំ ឃចិរេឃឃំ ចិត្តារិតាត់ អដ្ឋារឃាឌឹត់ យហាចិបស្សតាត់ ចរេឃត ចិបស្សិត្វា ឃយាបត្តា ឃា ឃយាបត្តិ, ឃា ឃុដ្ឋ ចិក្ខយុរេតិ រេចឌត់ យហាខាលចតាឃ បុព្ពារេយលាស្ស, យហាត្តកាចតាឃ តឆាបចត្តិតចិបស្សតាចិរិឃស្ស។ ឃឆាគាយាតិអាឌិគា តស្ស តិឌស្សត់ ឌរេស្សតិ។ រេចឌគាតិ ក្ខក្ខរេចឌគា។ ចុដ្ឋឃហាការរេហិតិ តរេស្សច ឃត្តកដ្ឋឃស្ស ចរេឃត ចឌតិ។ ឃរេត្ថត្វាតិ អត្តុរេត្តុរា ឃយាបត្តញ្ញាគឃយាបត្តិឃយ្ហុរេតត ចិបស្សតាឃឹតិឃិរេគរេហត រេតរេយត្វា។ ឃយាបត្តីតិ ឋលឃយាបត្តិ។

កិលិគា ចុដ្ឋិរេតាតិ កិលិគកាចរេតា ចុដ្ឋិរេតា។ ឃរឹរស្ស កុឆដ្ឋកាចប្បត្តិ យឆុរកតាតិ អាហ – “ឃញ្ញាតកុការេចា ឃញ្ញាតឆដ្ឋការេចា”តិ។ គាគាការេតាតិ បុរត្តិយាឌិរេកឌរេតា។ ឃតិបដ្ឋាគឆយ្ហាតិ បុរេព្ព អត្តគា កាចិឃយាគា ឃតិបដ្ឋាគឆយ្ហា។ ឋិកដ្ឋិ គ រេហាត្តិ កាឃចិត្តាត់ អកយ្ហញ្ញាតាឃ។ តត្តិ ឆយ្ហាតិ បរិឃត្តិឆយ្ហា គ ខាឃត្តិ។

អគត្តរំ អខាំហិរត្តិ ឆយ្ហចរេឃត បុក្កលចរេឃត ច អត្តរខាំហិរំ អកត្វា។ ឯត្តកត្តិអាឌិគា ចុត្តរេយចត្វំ ចិចរតិ។ ឌហរការេលតិ អត្តរេតា

ឆហទការលេ។ ត ឲុចំ ហោតីតិ “អហំ កិក្លុនដ្ឋិ បរិហរិស្សាមី”តិអាឌិកោ យាតពាល្យាម្លុលកោ ប្ទស្សាយឆ្ននិយាត់ បចត្តិអាការទោ ពធាភាតស្ស ត ហោតិ, តត្ថេច បកេច តេនំ នយុដ្ឋិត្តូតាតិ អាហ – “ទេពានិបល្លដ្ឋេយចា”តិអាឌិ។ បដិនដ្ឋលោត ចេឆេត យិស្សកោត។ យដ្ឋោតិ ឃធាចុត្តំ បដិនដ្ឋលោនដ្ឋោតេត ចេឆយិស្សកោត ចិឃ ឌទនកេដ៌។ អទហត្តូបលចេឆេតាតិ អទហត្តូបលនយាបត្តិនដ្ឋោតេត អត្តូកាចចេឆេត។

ឋលនយាបត្តិឃា អធិបេ្យតត្តា “ឲកច្ឆាត់ ចេឆេតាតត្តិ លេហិកិឃាត់ ចេឆេតាត”ត្តិ ចុត្តំ។ អត្តូឌីបិតិ ឲត្តុ អត្តូ-នដ្ឋេត ឆយេ្ឋា ឲច ចុត្តោ, ឋ្ចាឃយត្តោ ហេដ្ឋា ចិកាចិតោ ឲច។ តចចិឆោ លេហិក្យត្តូទឆយ្ឋា ចេឌិតព្ដោ។ នោ ហិ ចត្យហិ ឌូឈេហិ អតេឌ្ឍាត្តូទហិឃតោ “ឌីបេ”តិ ចុត្តោ។ ពយអក្កេតិ ពយឃោកាកាចេត នឆេចកស្ស លេហិកស្ស អក្កេ។ នដ្ឋោនត្តិ នដ្ឋោនំ និក្លាកាយាត់។ តេ “ឆយ្ឌីបិ ចិហទធា”តិ ចុត្តា ចត្យនតិបដ្ឋោតកោចទោច កិក្លុ អក្កេ តចិស្សត្តិ។

១០។ កិក្លុតុបស្សាយនុត្តូចណ្ហតា

ឲ្យលិ៩។ កយដ្ឋាតកយុំកាតិ កយដ្ឋាតយតុឃុត្តា។ ចិនេនេនតីតិ ចិនេនេនោ, អតិនឃោ, ឋ្ចាឃំ បុព្ដាបទចិនេនេនោ ឆ្លបិធាឃុបិធាឃ កហេតព្ដោតិ តំ ឆេស្សេតុំ “តត្តោ”តិអាឌិយាហ។

ឆ្លប្បដ្ឋតិកិលេសបរិត្យអាហោតិ កាឃេ អនុកាឌិចនេត យតនិកាទំ អឆេហត្តស្ស យតនិការស្ស ឌីឌិឃំ អបដិបត្តូតា នុកាឌិចនេត កាឃាទយុលោ កិលេសបរិត្យអាហោ ច ឆ្លប្បដ្ឋតិ។ ឌីទិឃាទយ្ឋស្ស អការចេត ពន្ធុំ អាទយុលោ ចេពនោ ចា លឹតត្តំ ហោតិ, កោចឌ្ឍត្តូតោ ពាហិដ្ឋា បុទ្យត្តាទយុលោ ចិត្តំ ចិក្លុបតិ។ ឲចំ កិលេសបរិត្យអាហេ ធាតិអាឌិតា តិចិឆយ្យិ កាចតាតុឃោកស្ស កិលេសចត្តុកាចំ ឆ្លបិធាឃ នយុច្ឆឃចនេត អដ្ឋកធាឃំ ចុត្តំ។ ឃន្ទា បត តេ បរិត្យអាហលឹតត្តូចិក្លេបំ ឲកដ្ឋ្យត បចត្តត្តិ, ពន្ទា បិត្យប្ពឃំ “កាឃាទយុលោ ចា”តិអាឌិតា អតិឃយត្តោ ចា-នដ្ឋោ កហិតោ។ កិលេសាតុទឌ្ឍោតេតាតិ កិលេសចិចល្ហិតចិតេ្តូត ហុ្ចា ត ចត្តិតព្ដំ។ កធំ បត ចត្តិតព្ដាតិ អាហ “កិន្ទិឌ្ឍោឆេចា”តិ។ ត ច ចិពក្កេតិ ត ច ចិធាទេតីតិ កិលេសនហកេត ចិពក្កចិធាទេ ត បចត្តេតិ។ នុលិតោតិ ឈោតនុលេត នុលិតោ។

ប្ចាយស្ស កិក្លុតោ កាចតា បចត្តាតិ នប្ដដ្ឋោ។ ឃន្ទា ហិ ប្ចាយស្ស កិក្លុតោ តំ យុលកយដ្ឋាត់ បរិបត្តុ នតិ ឆេបត្តា ពុដ្ឋក្យលាឌិអតុស្សទលោត ចិត្តំ បនាឆេត្តា យុលកយដ្ឋាតកាចតា បចត្តា, ពន្ទា បលិធាឃ កាចតាតិ ចុត្តត្តិ នប្ដដ្ឋោ។ អដ្ឋបេត្តាតិ ចិត្តំ អប្បចេត្តូត្តាតិ អត្តោ ចេឌិតព្ដោ។ កយដ្ឋាតាឌីត់ តិល្ហយ្យិ ចនេត អត្តូឃោឌតា នយុចតិ។ តេតាហ “តត្តោ”តិអាឌិ។ នាទេត្តោ ចិឃាតិ ទធំ ធាហឃត្តោ ចិឃ។ នយប្បយាលោតោ អដ្ឋកាឌិចនេត នុតដ្ឋិតំ បក្លុបត្តោ ចិឃ។ នុលេតច កិលេសាត់ ឌូកានំ អឆេត្តោ អត្តូទា អនដ្ឋេត្តោ អលក្កេត្តោ ចិបស្សតាធាទស្ស អាទដ្ឋចុត្តិតំ អបរិបត្តូតច្ចា ឆេស្សេត្តោ ឌូបយុច្ឆឃយាហ។ ព្យាកដ្ឋិយាតិ កាឌឆេល្ហត។ កិលេសបរិត្យអាហាឌីតត្តិ កិលេសបរិត្យអាហលឹតត្តូចិក្លេបាត់។

ក្យអលល្លាឌីតិតិ ក្យអលល្លសក្លូរលល្លាឌីតិ ស្ត្ឋុចិពារក្សតាតិ៍ “ពាទេយ ពាយាគុបស្សិ ចិហរាមិ”តិអាឌិចចតទេតា “បុន្តាកាកចិបស្សតា ពឆិតា”តិ ចុត្តំ៍

អន្តូបិលិចក្កចល្លតា តិន្ទិតា៍

៧៍ តាលត្ថចក្កោ

៧៍ តាលត្ថសុត្តចល្លតា

៧លិប៉៍ ក្សតិឃចក្កេ បឌេយសុត្តំ ទេហដ្ឋា ចុត្តតឃត្តា សុចិទេន្តាឃត្តិ តំ លល្លិត្វា “ក្សតិទេឃ”តិ ចុត្តំ៍

កិឃ្យតទេរា អកិន្តាទេតាតិ សទេន្តាឆិឃា ទេសដ្ឋតទេរាតិ អកិលក្លិទេតា៍ កិឃ្យតរាកិទេន្តាតិ សន្តាសទេត្តស្វ អឆិពតរបទេន្តា៍ ទេតតាហ “ស្តូត្តរិតរទោរទេលា”តិ៍ សខ្យា អតចទេសសទេតា ត្បូញ្ញ្យាំ ៤ទេតតាតិ សទេន្តាឆឹតិ អាហ – “សទេន្តាឆិឃត្តិ សន្តាន្យាតន្តាទេល”តិ៍ តិប្យទេឌសា ពហិតាតិ អតចទេសសា ត្បុទ្ធក្យលា ពហិតា អក្កូយក្កូសិទ្ធិឃាច កពចទេតា សន្តាក្យលាតំ សិទ្ធត្តា៍ ត ទេពចលប្តា ត្បុទ្ធាតំ, អឆ ទេលា អក្កសាចពបទេច្ឆពត្បុទ្ធាតយ្បិ តំតំក្យលសយិន្យាតំ អក្កូយក្កាឆិពទេយទេតចាតិ ឌទេស្សទេត្តា “ទេច្ចបិ អក្កសាចពា”តិអាឌិយាហ៍

អបទេរា តទេឃា – បសទេត្តាតិ ត្តយិតា បសាឌស្ស ចត្តយាតតា ឌីបិតាតិ ស្តប្យត្តសទេទ្ធាតិ ត្តយិតាបិ សទ្ធាឃ បច្ឆប្យត្តតា បពាសិតាតិ អាហ – “៤ចំ សដ្ឋហាយីតិ អទេត្ថ”តិ៍ អកិឌាតាតិ អកិយុលកាទេចត សន្តាទេន្តាឃ្យំ ឌាតាតីតិ អកិទេន្តា, កិទេឃ្យ អឆិទេពា អកិទេន្តាតិ កិទេឃ្យកិទេន្តា៍ ទេសា ៤ច អតិសឃចចតិដ្ឋាចទេសត កិទេឃ្យកិន្តាតទេរាតិ ចុទេត្តាតិ អាហ – “កិឃ្យតទេរា អកិន្តាទេតា”តិ៍ ក្សតិឃចិពទេប្យ បត អកិឌាតាតីតិ អកិន្តា, អកិចិសិដ្ឋា បន្តា៍ កិទេឃ្យ អកិន្តា ៤តស្សាតិ កិទេឃ្យកិទេន្តា, ទេសា ៤ច អតិសឃចចតិដ្ឋាចទេសត កិទេឃ្យកិន្តាតទេរា៍ ប្តាឃំ អស្ស អតិសទេឃា អកិន្តាឃ កិទេឃ្យកាចពទេតាតិ អាហ – “កិឃ្យតរាកិទេន្តា ចា”តិ៍ សប្បូញ្ញ្យាំ ៤តាឃាតិ សទេន្តាឆិ, សន្តាន្យាតន្តាលំ អក្កូយក្កទោលប្តា៍ សន្តាន្យាតន្តាលបឌដ្ឋាតចំក្យអក្កូយក្កទោលំ, អក្កូយក្កទោលបឌដ្ឋាតប្តា សន្តាន្យាតន្តាលំ សទេន្តាឆិ តាយ៍ តត្ថ បឆាតចទេសត តឌត្ថឌស្សទេត បឌេយចិពទេប្យា, បឌដ្ឋាតចទេសត ក្សតិឃចិពទេប្យា៍ ពស្ខា បទេតត្ថ អទេហត្តយក្កទោលទេស្សច ពហលំ, តត្ ទេហដ្ឋិយាតិបិ កពចទេតា យក្កទោលាតិ សចាសតទេយច ឃចាសកំ បដិបក្លូចិឆយតចទេសត បចត្តាតិ៍ សចាសតប្យហាតចំក្យ ទេពាឃ្យាចរលប្យហាតត្តិ? សច្ចទេយតំ, តំ បត អបរិបុណ្ណិ បដិបក្លូចិឆយតស្ស ចិប្យពតកាចទេតាតិ អាហ “អទេហត្តយក្កទោរទេល ចា”តិ៍ សន្តាត្តិ សខ្យាសប្បូទេច្ឆត អឆិពត្តត្តំ សន្តា៍

លាឌតិឃាតំ ស្តូអារទេតា សាតរសាត្សកាទេចតាតិ អាហ “យឆ្វទេរ អាពច្ឆតី”តិ៍ បសំសាឃ ស្តូអារទេតា ចិសិដ្ឋកាទេចតាតិ អាហ – “ទេសទេដ្ឋ”តិ៍

ឆ្កាសស្ស ក្តួអារតា យហត្តការចតាតិ ចុត្តំ – “ចិប្ចុល”តិ៝ ក្តួសកស្ស អយត្តិ អាសគិ, ខ្លួន បត អាសគិ ចិយាតិ អាសគិ៝ តាគាហ –

“ក្តួសកស្ស ចាចាសជិឃិ”តិ៝ តយត ក្យុលោត សា ចំសជិសា, ចំ ជស្សចំ “អចលិ អសឫ្យចេឌី”តិ ចុត្តំ៝ យតោ ក្យុតោច អត្ថុប្បចត់

អត្ថុប្បចោ៝ ចិឌ្ឍាក្តូតាឝិសុ កពបរិចយាត់ អាចរិយាត់ ចំ ចំ អត្ថំ ឆារបត្តិ បចេលិ អាចរិយបរឫ្យារ៝ កេចលំ អត្តតោ យតិយា “ខ្លួតិ

កិរ ឲុចំ កិរា”តិ បរិកប្បតា ខ្លួតិកិរា៝ បិដកស្ស កន្តស្ស សឫ្យាគតោ ក្នុតោ តស្ស កហលំ បិដកសឫ្យាគាត់៝ យឆាឫុតាត់ អត្ថាត់

អាកាស្ស បរិចិតក្កត់ អាការបរិចិតក្កោ៝ តឆេចស្ស “ឲុចយេត”ត្តិ ជិក្តឹយា គិឌ្ឍាគក្លួយត់ ជិក្តឹគិឌ្ឍាគក្លួត្តិ៝ អាកយាឝិកយហិ ចិតា កេចលំ

អត្ថុប្បតោ តក្កុយក្កុ គិស្សាយ តក្កត់ តក្កោ៝ អត្ថុយាគចិឆិ គិស្សាយ កហលំ គយក្កុហា៝ យស្មា ញុត្តចិសយ ធត្វា កកចតោ អយំ

ឆេស្ស ចោគតា ឆេស្ស ច សា អចិសយា, តស្មា “បច្ចក្លតោ ឆារលោត បដិចិត្តិត្វា ចិយា”តិ ចុត្តំ៝ ឃឹហគាគា ចិយាតិ ឃឹហគាគា៝

ចំសជិសតា ចស្ស សក្តការចត, សា ចេត្ត ឲុចំ ចេជិតឡាតិ ជស្សត្តា “ឃឹហគាគា”តិអាជិយាហ៝ ក្តូគាគយត្តតាតិ អសគិសជិសំ

កទោរត្តត៝

អត្ថុយាកគាបតត្តិ អត្ថុយាកំ សោឆាបតំ៝ ចិយក្លួយព្យាឃឹហគាគំ គគត្តា អត្តតោ អត្ថុយាកំ សោឆតិ គាយ, អត្ថុយឌ្ឍាត្តា ច គំ

សោឆាបតិ គាយ៝ គាត្តិ សោឆតំ៝ កេចិ “គាតត្ត”ត្តិ អត្ថំ ចគត្តិ, ចំ គ យុត្តំ៝ គ ហិ យា ឃឹហគាគំ គគតិ, សោ ឲុច តត្ត អត្ថុយាកំ

គេឝិតិ យុជ្ជតិ៝ គិឈសគត្តិ ចិយក្ខត់៝ ឆយាគត្តិ តាបយយាត់៝ តាបគល្ចាត្វ កក្កុរិយា ឆយ្យាបគឃិសេត ចគតិ៝

សត្តោ តេតិ សត្តោ តេ អឝិតេ គិរុទ្ធេ សយ្យាសឫ្យុទ្ធ៝ តេគតំ ជស្សតិ – យ តេ អហេសុំ អឝិតបក្ខាត់ តច អកិឝិហារតោ ឆ្កាំ

សយ្យាសឫ្យុទ្ធា, តេសំ តាច សាចកតោលោកោចរ ឆយ្យ បរិច្ឆិត្តត្តា យារាគយា ចិយ ច ញុទ្ធាត់ លេកិយចិត្តាចារំ ចុំ ឌាតឃ្យាសិ៝ យ

បត តេ អត្កុឝិតា, តតោ បរតោ លិត្តចក្យា លិត្តបបច្ចា បរិយាជិត្តចក្កា សត្តាក្លូចិឝិចត្តា សយ្យាសឫ្យុទ្ធា, តេសំ សត្តោសព្វិ តច

សាចកតោលស្ស អចិសយក្នុតេ ឆយ្យ កធំ ឌាគិស្សឃិតិ៝ តេតាតិ សត្តោឆិសក្លួតេគ សត្តាញ្ញុតញ្ញាលបក្តុតេគ អរហត្តយក្កុឆារលោត៝

ឲុចំឃឹលិតិ តាជិសឃឹលិ៝ សយាឆិបក្លាតិ សយាឆិ ច សយាឆិបក្លា ច សយាឆិបក្លា ឲុកតេគសសទ្វេបកសេសគយេត៝ តត្ត សយាឆិបក្លាតិ

ចិរិយសតិយា តគត្យុលា ច ឆយ្យា ចេជិតឡា៝ ឈោគសយាបត្តិសុ យេក្យេត្រ ចិហារចោហារោ, ឈោគសយាបត្តិយា

សយាឆិប្យឆាគាតិ ចុត្តំ “សយាឆិបក្លាត់ ឆយ្យាត់ កហិតត្តា ចិហារោ កហិតោ”តិ៝

យឆា បត តេហ្គា កហិតាបិ សយាឆិបញ្ញា បដិបក្លូតោ ចិយុត្តត្តា ចិយុច្ចគ-សក្លាត-កិច្ចចិសេស-ជស្សគចសេត ចិយុត្តិបរិយាយេត បុត

កហិតា “ឲុចំចិយុត្តា”តិ, ឲុចំ ជិក្តាចិហារោ ជិក្តាចិហារចិសេសជស្សគចសេត បុត កហិតោ “ឲុចំចិហារិ”តិ, តស្មា សត្តោសំ

សយាបត្តិចិហារាត់ ចសេគត្វ អតេ្វា យុជ្ជតីតិ ជក្តត្តា៝ ចិយុត្តិតិ សក្លុ កឆ្លត្តិ ចិយុច្ចិត្វាតិ កត្វា៝ ឲុស គយា សេសេសុបិ៝ បដិប្បស្សទ្ធត្តតិ

បដិប្បស្សឫ្យុគាសាបគេគ៝ សត្តាកិលេសេហិ គិស្សដត្តា អសំសក្តត្តា ចិយុត្តត្តា ច គិស្សរោលចិយុត្តិ គិក្តាត់៝

អគាកតញុទ្ធាត់ បគាតិ បគ-សទ្ធេ ចិសេសត្វឌោតគោ៝ តេគ អឝិតេសុ តាច លក្ខាត់ ក្នុតបុត្តាត្តា តត្ត សិយា ឆាលស្ស សចិសយ កតិ,

អគាកតេសុ បគ សត្តោសា អសឌ្ឍារតេសុ កឆត្តិ ខ្លួយបត្តំ ឌោតតិ៝ តេគាហ “អគាកតាបិ”តិអាជិ៝ “អត្តតោ តេចតសា បរិច្ឆិត្តិត្វា

ចិនិតា”តិ កស្មា ចុត្តំ? តត្ថ អតីតាតាករេត សត្ថារេហ ឧច បចត្តំ ចិត្តំ ឧធរេតាបរិយតោាលាស្ស ចិសយោ, ត ខរេតា បរត្តិ? តយិធំ

រធរេតាបរិយតោាលកិច្ចចរសត ចុត្តំ, អឆ រពា បុរេន្តតិចាសអតាកចំសតោាលាតំ ចរសត ចុត្តំ, តស្មា តាឃំ រគោរសា ចិនិតប្ជារត ត

កររទាតិ សិក្ខាបរគរតច តាឌិសស្ស បដិរក្ខបស្ស បដិក្ខិត្តត្តា រសត្យឈាតរេតា ធ៍ កធំ បត រឆរទា ប្ចឃសម្ភរច បដិរក្ខបរយច អកាសិ, ត

ចិកន្ថ ឡ្យាកាសីតិ អាហ “រឆរទា កិរា”តិអាឌិ៍ បរិទំ បរិយត្តំ ឃិរតាតីតិ បិរេយី, សា ឧច តោាលត្តិ បិរេយិតោាលំ, សាចកាតំ បិរេយិតោាលំ

សាចកបិរេយិតោាលំ៍ តស្មិំ សាចកាតំ ប្ខក្ខិសបរិយត្តករេត ឌាតរេត តាឃយត្យឃារេកា, អឆ រពា សត្ថាញាតញ្ញារណ សត្ថាញាតាឃ ឌាតរេត៍

រពធិ បត “សាចកបិរេយិតោារណតិ សាចកបិរេយិតោាលចិសរឃ”តិ អត្ថំ ចគត្តិ, តឆា រសសបរគស្សបិ៍ សីល…រប… សយតុត្តិ

សីលសយាឌិបញ្ញាចិមុត្តិតោាលសក្ខាតាតំ ការណាតំ ឌាតតសយត្តំ៍ ញុទ្ធសីលាទិរឃា ហិ ញុទ្ធាតំ ញុទ្ធកិច្ចស្ស បររហិ ឧរេត ញុទ្ធាតិ ឌាតតស្ស

ធ ការណំ៍

អត្យាតតោាលំ ចិឃ សំសឃដ្ឋិតំ អហុត្វា ឰគយិគត្តិ ឃឆាសកាចរេតា រពាឃ្យំ ឆារទតិ តិដ្ឋិរតាតីតិ ឆរយុា, បច្ចក្ខតោាលត្តិ អាហ “ឆយុស្ស

បច្ចក្ខរេតា តោាលស្សា”តិ៍ អត្យឧតីតិ អត្ថុរឃាតិ អាហ “អត្យរឃាកំ អត្យកត្វា”តិ៍ បច្ចក្ខសិទ្ធិញ្ញាអត្ថំ អត្យកត្វា អត្យាតតោាលស្ស បចត្តិ

“ឌិរេដ្ឋត អឌិដ្ឋស្ស អត្យាត”ត្តិ រចឌិតព្ពា៍ ចិនិរេត រចគកយ្យិ តោាលំ អត្ថរេតា ចិនិតរយច រហាតីតិ “អត្យាតតោាលំ តឃក្ការហា

ចិនិរេតា”តិ ចុត្តា៍ ចិនិរេតាតិ ចិរេន្ធ បដិលរេន្ធ, អឆិករេតាតិ អរេត្ថា៍ អប្បយារណាតិ អបរិយារណា យហាចិសយត្តា៍ រេតតាហ

“អបរិយរេត្តា”តិ៍ រេតតាតិ អបរិយត្តត្តា៍ រេតត ធា អបរិយរេត្តត តោារណត៍ ឧរេតត រឆរទា ឃំ ឃំ អត្យរយឃ្យយត្ថំ តោាត្យការយា រហាតិ,

តត្ថ តត្ថ តស្ស អសក្កុយប្បដិហតំ អត្យាតតោាលំ បចរេត្តតីតិ គរេស្សតិ៍ រេតតាហ “រសា ឰយិតា”តិអាឌិ៍ តត្ថ ឰយិតាតិ ឰយិតា ការរេណត៍

បិការរស្ស ឆិរកាចំ ប្ខន្ធយុទ្ធំ អារបតីតិ ប្ខន្ធាបំ, បិការរយុលំ៍ អាឌិ-សរេន្ធត បិការប្ចារពាន្ធបរិលាឌិតំ សក្ករហា រចឌិតរេព្ពា៍ បច្ចរេត្ត កចំ

បច្ចត្តិមំ៍ បណ្ឌិតរគាចារិកដ្ឋាតិឃំ កត្វា រឆរទា អត្តាតំ គរេស្សតីតិ គរេស្សរេត្តា “ឧកប្ចារត្តិ កស្មា អាហា”តិ រធាគតំ សយដ្ឋារបសិ៍

ឃស្សា បញ្ញាឃ ចរសត បុរិរសា បណ្ឌិរេតាតិ ចុច្ចតិ, តំ បណ្ឌិច្ចត្តិ អាហ – “បណ្ឌិរច្ចត សយត្វាករេតា”តិ៍ តំតំឰតិកត្តព្ពតាយុ រឈកការធា

ឡ្យត្តការធា រចឃ្យត្តិឃំ៍ រយឆតិ អញ្ញាលំ ហិសតិ ចិឆយតីតិ រយឆា, សា ឧតស្ស អត្ថីតិ រយឆាចិ៍ ធារត ធារត ប្ខប្បត្តិ ឧតិស្សា អត្ថីតិ

ធាត្យប្បត្តិកា, ធាតរសា ប្ខប្បត្តិតបញ្ញា៍ អត្យបរិឃាឃត្តិ ឧរេតតាតិ អត្យបរិឃារឃា, រសា ឧច បរឆាតិ អត្យបរិឃាឃបរឆា, បរិរេតា

បិការស្ស អត្យឃាឃតយរក្កា៍ បិការកាកា សយ្ពន្ធិតព្ពា ឧត្វាតិ បិការសន្ធិ, បិការស្ស ឋុល្លិតបរគរសា៍ រសា បត រហដ្ឋិយរេត្តត ឆ្ងិត្សយិ

ឰដ្ឋកាតំ ចិករយត ឧចំ ចុច្ចតីតិ អាហ – “ឆ្ងិត្តំ ឰដ្ឋកាតំ អបកតដ្ឋាត”ត្តិ៍ លិត្ថដ្ឋាតត្តិ លិត្តកិត្តបរគសំ, លិត្ថដ្ឋាតំ ធា៍ តញ្ញា“ចិចរ”ត្តិ

ចុច្ចតិ៍ កីលិដ្ឋត្តិ យលិតំ៍ ប្ខបតារបត្តីតិ កិរលសបរិឡអារហត សត្តារបត្តិ៍ ចិតរឆត្តីតិ បីឡឧត្តិ៍ ប្ខប្បត្តាឃ បញ្ញាឃ តីចររណហិ ត កិច្ចិ

កាត្យំ សក្កាតិ អាហ “អត្យប្បត្តាឃ បញ្ញាឃ ប្ខប្បន្តិត្យំ ត រគត្តី”តិ៍ តស្មាតិ បច្ចុប្បឈារេតត ប្ខប្បន្តិត្យំ អប្បគាតរេតា៍ ចត្យុ សតិបដ្ឋារតសុ

សុដ្ឋ ឆបិតចិត្តាតិ ចត្យព្ពិឆាឃបិ សតិបដ្ឋាតកាចតាឃ សយុរគច ឆបិតចិត្តា អប្បិតចិត្តា៍ ឃឆាសការចត ការចត្វាតិ ឃាឆាចរេតា

សយុរគច ឃឆា បដិបក្ខា សយុដ្ឋិត្តិ, ឧចំ ការចត្វា៍

បុរិមតរេ សតិបដ្ឋានាតិ ទោឡ្ញុក្កា ច មិស្សកា អធិប្បេតាតិ ទស្សេតា អញ្ញថា ចត្តុ "អបិចេត្ថា"តិអាទិ វុត្តំ មិស្សកាតិ

សមថវិបស្សនាមគ្គវសេន មិស្សកា "ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តាតិ បនេទំ វុត្តត្តា សតិបដ្ឋានេសុ វិបស្សនំ ករិត្វា សត្ត

ទោឡ្ញុក្កេ មថាតុំ ភាវេត្វាតិ វុត្តត្តា មគ្គបរិយាបន្នានំយេវ ច តេសំ គហណំ យុត្តំ។ បរិយាបន្នទោឡ្ញុក្កាភាវេន ចេតសុ ច អធិកតមេវ ទោតីតិ

ទោឡ្ញុក្កេ មគ្គេ ច សព្ពញ្ញុតញ្ញាណញ្ចាតិ ឥមិនា សុត្តេន បនេញ្ញា ភាវេត្វា"តិ មហាសិវត្ថេរោ អាហ។ ន បនេតំ ឥមិតំ

បេរិវាទោហិតិ អធិប្បាយោ។ ឥតីតិ វុត្តប្បការបរាមដ្ឋំ។ ថេរោតិ សារិបុត្តត្ថេរោ។

ពត្វាតិ តេសុ បច្ចត្តការាទីសុ។ កានំ វិយ គិព្ភានំ ពជត្តិតោហិ ខ្ពុមកត្តព្វទោ ខ្ពុមតាតព្វ បរិស្សយរហិតមុខាធិកមដ្ឋានទោ។ បិការោ

វិយ សីលំ ពត្ថុមតានំ បរិទោ អារក្ខភាវទោ។ អគ្គបរិយាយបទោ វិយ ហិរី សីលបិការស្ស អធិដ្ឋានភាវទោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

"បរិយាយបទោតិ ទោ គិព្ពុ ហិរិយា ឲុតំ អធិវចន"ន្តិ។ ទ្វារំ វិយ អរិយមគ្គោ គិព្ពានគរប្បវេសនេ អង្គាសភាវទោ។

បណ្ឌិតទោវារិកោ វិយ ធម្មសេនាបតិ គិព្ពានការំ បវិដ្ឋបវិសកានំ សត្តានំ សល្លក្ខណទោ។ ជិនត្តាតិ ខាបិទោ, វេសាធិទោតិ អទត្ថោ។

វេសំ សុចិវញ្ញាយ្យមេច។

៥. វុត្តសុត្តវណ្ណនា

៤៧៨. បុទ្ធោ សាចត្តិទោ ទេវច្ចូចាយស្ស ពតត្តា វុត្តំ "អាកាមទោ្កមេច បជិតិចត្តវត្ថា"តិ។ សត្តត្តត្តិ ខ្ពុបរេសទោ, ទេចទោ,

ពជិរចតិយោ, វុត្ថោ, សយញុទ្ធេយោ អហត្តិ ចតុត្ថំ, ចាលិ, ខ្ពុបចាលិ, សឹមុបចាលិតិ, តិស្សត្តត្តិ ខ្ពុរមសំ សត្តត្តំ អទហត្ថានំ។ តត្តិ គុ ទោតិ

ឲុត្តាបិ "ខ្ពុទេលិទោកវត្ថា"តិ អាទេត្វា សប្ពុទ្ធ្វា សឹហាចទេលិពតពាទោយត។ កមិស្សត្តិ ទេ ចត្តារោ ហរិតុំ ភាយសក្ខិតិ សប្ពុទ្ធ្វា។ ខ្ពុជំ ជាតិ

បដ្ឋិមធស្សត្តិ ក្បាពកចតមត្តំ, ត ពត្តុ សាលយតាធស្សតំ យថា តថាកតស្ស ទេយសាលិយា តិក្ខមិត្វា តាកាបទេលិកិតំ។

តស្ស តស្ស ចិទេសស្ស អធិដ្ឋានចទេសតេច ខ្ពុដ្ឋិកេធស្សតំ ខ្ពុដ្ឋិចិក្បុដ្ឋានំ។ សីហស្ស ចិខមុត្តាខិចទេសត កិឡ្ញុខ្ពុត្វា តាធសជីសិ អមំ ធម្មុពថាតិ

វុត្តំ "សីហចិកិឡ្ញុខ្ពុទោ ធម្មុបរិយាយោ"តិ។ កយតកាទេលិ មយ្ហត្ថិតិ ឲុត្ត ខ្ពុតិ-សទ្ទោ បរិសមាបនេ។ ទោត ទេទេត យថាទេមុស្ស

ចចតបាតត្តស្ស សមាបិតកាចំ ខោទោតតិ។ ឲុស តយោ សេសេសុបិ ឲុជិសេសុ សប្តដ្ឋានេសុ។ យុកន្តរាធយោ បរិកណ្ឌបន្តាតាតិ ទេជិតត្ថា។

ឲុកប្បហារទេតចាតិ ឲុកប្បហារទេត ខ្ពុច។ ស្វាមំ ខ្ពុច-សទ្ទោ ត សទេក្កាមិតិ ឲុត្ត អាទេត្វា សប្តត្តិតទត្ថា។

បជិបិទេស្សាមីតិ ឌិតកាមំ បជិបិទេស្សាមិ។ បត្តិតាកាទេល អទេតាយធស្សិស្ស កពទោ ចចតបុតាគុសាទេត ទាទោលត ជិដ្ឋមត្តំ សត្តាយ

"តំ បធយធស្សត"ត្តិ វុត្តំ។ ធាទទេតំ អសទេក្កាត្តិ រុណសាទិ។ ឲុស មទេក្កាតិ ឲុទេសា ខាតាតំ សត្តានំ មទោលតិជ្ជិទោ បទេត្វា។ បុតបិ ឲុចំកាចិទេតា

តាម សទ្ធារាតិ សទ្ធារា តាម ឲុចំកាចិទេតា, មទោលបរិយោសាតាតិ អទត្វា។ ឲុត្តកត្តិ ឲុត្តក់ ពាលំ។ សទ្ធដ្ឋិត្វា សំហរិត្វា។ មុចំ បិធាយាតិ

មុចំ លាទេត្វា។ អជ្ឈិក្ខុសតាតីតិ មកុឡុអគ្គុទេចតិយសតាតិ។

បុរិមឌិចសេតិ អតីតឌិចសេ៓ យស្មា ឆព្វេសតាបតិតោ អវេហត្តប្បត្តឌិចសេយេច សត្តេ សាចកាសត្ថិបិតោតា អហោសិ, តស្មា “បុរិតសាចកាសត្ថិបិតោតា ខុស កិក្ខ”តិ ចុត្តំ៓ បញ្ចា ឌាតិសតាតីតិ កុព្វេត្វេ, អច្ចត្តសំយោគេ ចា ប្លេយោគចចត៌

កញ្ឈបិហេត្វាតិ ចិលីចយយកាឌតហេត្វា៓ “ចព្វយយកាឌតហេត្វា”តិ ច ចគត្តិ៓ បុរត្តេរតិ តកាវេយឡ្យ ចតេតិ អវេឡ្ញា៓

ញ្ជសក្កតាកាវចិរហិតោតាតិ ឆព្វេគសតាយ សញ្ញ្ញាចហេតុចិរហិតោតា៓ ចិសាវគោតិ សាវឆចិរហិតោតា៓ ឆព្វោឌត្តិ ឆព្វេរសំ, ញ្ជឌចត្តិ គេសតាឆព្វត្តិ អព្វេ៓ ឆព្វេកោគត្តិ ឆព្វបរិកោគំ, បេរេហិ សក្ខិ សំចិកឌតចសេត បចត្តំ ឆព្វសព្ភាគត្តិ គេសតាឆព្វេយច ចឆតិ៓ តោត ចុត្តំ “ក្លកយេតបិ ឆព្វបរិកោកាច កឆិតោតា”តិ៓

បិឃាឃិតព្វេតា បិយេហិ៓ យតស្ស ចឌ្ឍតោតា យតាយបហិ៓ ឌាតិឃាតិ ពត្តិឃាឌិឌាតិឃា៓ តាតាកាយចា អសហកាយចា ចិសុំកាយចា៓ អញ្ញាឆាកាយចា អញ្ញាឆត្តំ៓ សរឹវត្តិ ទុបឆព្វកាឃសញ្ញាតំ សរឹវ៓ ទុបកាយេ ហិ កិឌ្ឍត្តេ កិឌ្ឍត្តច៓ សោ កិឌ្ឍឃ្យាតិ សោ យហត្តតរោ ពគ្គោ កិឌ្ឍឃ្យ៓

ឆក្ខិលាឌិសំ កោតាតិ ឆក្ខិលាឌិសាយុពេ បចេត្វា៓ យហាពគ្គោ ចិឃាតិ យហត្តោ សាវចត្តោ សាលាពគ្គោ ចិឃ៓ សាលពគ្គោ ហិ ឌិសាកិយុលបចត្តាកាវា, យុលពគ្គោ បត ប្លេឌ្ឍយុក្កោតា៓ សោញ្ញអសត្ថិ បញ្ញាតត្តិ សោញ្ញអសត្ថិ អបរាបរិយបចត្តតិឃាត់ អត្តាត៓ ឌាតុំ ព្វស្សិតោ ហិ អព្វេ បញ្ញា៓

៖-៑៓ ក្លក្កចលវុត្តាឌិចណ្ណតា

ឲប័០-ឲប័០៓អយាចវុបិសេឆតិ អយាចបិក្លបិសេឆ, កាលបពិព្វាបិសេឆតិ អព្វេ៓ បុរិយតយេតេចាតិ អតត្តវុត្តោ ចុត្តតយេតេច៓

៤៓ ក្លត្តិឃវុត្តចណ្ណតា

ឲប័ឲ៓យក្ខុឆេឃ្យស្សាតិ យក្ខុតោ បចត្តិឌ្ឍាតស្ស៓

ប័៓ ព្រាហ្មវុត្តចណ្ណតា

ឲប័៖៓តស្សិកាលតិ បឌយាកិសឡោឌិឃំ៓ កិក្ខុយេច តត្តិ ឆព្វចក្កុស្ស អប្បចត្តិតត្តា, កិក្ខុយេច កិក្ខុលក្ខុណយោកេតា៓ ឲកកោ យក្កោ, ត ឆ្វេឆាបចក្ខុតាតិ ឲកយក្កោ, តំ ឲកយក្កំ៓ ឌាតិឃា ពយោ ចក្ខុក្ខុស្ស អត្តក្ខុតាតិ ឌាតិក្ខុយត្តោ, តិឡាត់, តំ ចិឌ្ឍត្តា ឌាតិក្ខុយត្តឆស្សីតិ

ឲចមេយត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។

៩. មេឃកសុត្តចណ្ណតា

៙០៥.អយំ តស្ស លទ្ធីតិ អយំ ទ្ធិតាតិ ចុច្ចយាតា តស្ស អាចរិយស្ស លទ្ធិ។ តតោ អតារមេត្តាតិ មេឃត ចំមោ តយតិ, តេត កាយំ អតារមេត្តា។ តថា តយមេត្តា ហិ បតិត្វា ចុណ្ណចិចុណ្ណំ ហោតិ។ តត្ថិ កាយំ, តំ ចំនំ ចា។ អាកមេន្តត្តា ចិឃាតិ តយិតដ្ឋាតតោ បមការមេកត អាកមេន្តត្តា ចិឃ។ ឲកតោកាកាកំយំ កត្វាតិ យធាចុត្តំ សតិំ ស្វបដ្ឋិតំ កត្វា ឱ្ឌតំ ចិឃ កត្វា។ តថា ករលំ បត តថា ចាត្វបត្វម្អុកាហាបតេតាតិ អាហ – “ចាត្វបត្វម្អុំ កាហារេបត្វា”តិ។ តញ្ចា សតិយា តតត្វំ ឌ្ឋបដ្ឋារេតាតិ ចុត្តំ “សតិំ ស្វបដ្ឋិតំ កត្វា”តិ។ តិច្ចុមេលិច តិសីតមេត្តា អមេត្តចាសិ អាចរិយំ វក្ខតិ, ឲត្តកំ អាចរិយស្ស លទ្ធិចមេសត ចុត្តំ។ “អាចរិយោ ចំនំ ស្វក្កហិតំ កហណុបត្តា”តិអាទិ សត្តំ មេហដ្ឋា ចុត្តតយមេច។

“អត្តាតមេច វក្ខតី”តិ ទ្ធិតំ អត្តតោ វក្ខលំ បតាតំ កត្វា ចុត្តំ, ត អមេត្តចាសិកត្តិ អចតារលាផលំ។ អត្តវក្ខាយ បតេត្វ សិដ្ឋយាតាយ អមេត្តចាសិកវក្ខាបិ សិទ្ធា ឲច ហោតីតិ។ ចុតិយបមេក្ខាបិ ឲមេសច តយោ។ មេសា តត្វ តាការេឃាតិ ឃា អត្តតោ ឲច វក្ខា, សា អត្វតោ បររក្ខាបិ ហោតីតិ អឃមេយត្វ តាការេឃា ឃុត្តបរេឃារកា។ អត្រុចដ្ឋិឃាតិ យធាចដ្ឋិតស្ស អត្រុអត្រុចដ្ឋិឃា។ ឲតោត បជិលន្ធសយ្យឃុត្តបមេយាតតាកាមេរា តស្សិតោតិ អាហ – “សប្បុត្តាកាកាយ យុតិតាឃាតិ អត្វោ”តិ។ អាមេសចតាឃាតិអាទីតិ បតាតិ អត្រុតឃតាបរិមេឃាសាតាតិ (ឃម្ហា សតិបដ្ឋាតំ មេសចត្តស្ស សិទ្ធិ អត្តតោ ច បរស្ស ច វក្ខលំ បការមេសត្តិ, តម្ហា) – “អត្តាតំ, ភិក្ខមេច, វក្ខិស្សាមីតិ សតិបដ្ឋាតំ មេសចិតព្ព”ត្តិអាទិ ចុត្តំ។

១០. ឌតបតកល្យាហីសុត្តចណ្ណតា

៙០៩.ឌតបតស្មិំ កល្យាហីតិ សកលឌតបតេត កត្ដា ទ្វបសយ្យត្តិឃា សិក្ខាសយ្យត្តិឃា ច ស្វត្តរា មេសដ្ឋា។ ទ្វបសយ្យត្តិ ច តាយ សត្តមេសា ទ្វបមេតាសាកាមេចត ទ្វបក្យាលបរិបុរិឃា ហោតីតិ តក្រុកយំ តមេស្សតំ “លសរីរមេតាសមេហិតា បញ្ចាកល្យាលាសយត្តាកតា”តិ ចុត្តំ។ តំ គុចិឆយិ ចិចរមេត្តា “សា ហី”តិអាទិយាហ។ បញ្ចាកល្យាលាសយត្តាកតាតិ បញ្ចាចិឆសរីរក្យាលាសយ្យតាហិ សយត្តាកតា។ តាតិទីឃា តាតិរស្សាតិ បយាលយដ្ឋិយា ទីឃតាវប្បយាលា ត ហោតិ, ត អតិរស្សា, លក្យាណ្ឌកទ្វបិ ត ហោតិ។ តាតិកិសាតិ អតិចិឃ កិសធត្តុំយំសមេលិហិតា ទិស្សយាតា អដ្ឋិសរីរា ឌាលសរីរា ត ហោតិ។ តាតិថូលិតិ ភារិឃយំសា យមេហាតរា ត ហោតិ។ តាតិកាឡអា តារេច្ចាតាតាតិ អតិចិឃ កាឡអចណ្ណា ឈាយដ្ឋារេរា ចិឃ , តឆិតក្កាទីហិ បយឌ្ឌិតយត្តកំសមេលិហចណ្ណា ត ហោតិ។ យត្រុស្សមេលិមេក តាទិសិឃា ទ្វបសយ្យត្តិឃា អភាចតោ អតិក្កត្តា យត្រុស្សចណ្ណំ។ ឃធា បយាលឃុត្តា, ឲចំ អារោហបរិណាហមេឃាកតោ ច បមេរសំ បសាតាចហា តាតិទីឃតាតមេឃា។ ឲចំ យត្រុស្សាតំ ទិព្ពទ្វបតាសយ្យត្តីបីតិ ចុត្តំ “អប្បត្តា ទិព្ពចណ្ណ”ត្តិ។ ឲត្វ ច តាតិទីឃតាតិរស្សតាចចមេតត អារោហសយ្យត្តិ ចុត្តា ឌ្ឋមេព្ពមេឆត បិសាទិកភាចតោ។ កិសថូលមេតាសាភាចចមេតត បរិណាហសយ្យត្តិ ចុត្តា។ ឌ្ឋកមេឃតបិ សណ្ឌាតសយ្យតា ចិភាចិតា, តាតិកាឡអតាចចមេតត

ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ. ᨷᩥᨾᨠ᩠ᨡᩩᩁᩣᨾᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨱᨲᨷᩥᨾᨠ᩠ᨡᩩᨷᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨴᩥᨶᨶᩦᩁᨲᩥᨠᩣᩁᨶᩣ. ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩁᩣᨯ᩠ᨰᨿᩣᩉ. ᩋᨾᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩁᩦᩁᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨩᨶᨷᨴᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥᨿᩣ. ᨶᨧ᩠ᨧᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨲᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩔᩣ. ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨷᩥ. ᨶᨿᩣ ᩑᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ ᨶᨿᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ.

(ᨷᩁᩮᩣᨧᩣ ᩈᩁᩦᩁᩣᩅᨿᩅᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – "ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣᨧᩣ ᨿᨳᩣᨷᩁᩥᨲᩮᩣᩈᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩈᨠᩣᩅᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ. ᨿᨳᩣᩅᩥᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᨶ ᨶᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨲᩮ ᨧ ᩅᩥᩈᨲᩥᨿᩣᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᨲᨾᨶ᩠ᨴᨲᩣ ᩅᩥᨠᩣᩁᩈᩩᨴᩥᨲᩔ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᨶ ᨣᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᨣᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ) [ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨴᩩᩔᩮᩣᨵᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩣᨮᩮᩣ ᨣᩅᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ.] ᩈᨾᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨲᩮᩃᨷᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨡᩅᨭ᩠ᨭᩥᩈᨾᩴ ᨲᩮᩃᨽᩁᩥᨲᩴ ᨷᩪᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᩃᨠᩣᨩᩴ. ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧ ᨾᩉᩣᩈᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧ ᨩᨶᨷᨴᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥᨿᩣᨲᩥ ᨩᨶᨷᨴᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥᨿᩣ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᨶᨧ᩠ᨧᨣᩦᨲᩴ ᨷᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩥᨾᩉᩣᨩᨶᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨶ ᨷᩁᩥᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᩃᩴ. ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ. ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨷᨾᩣᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᩴ – ᨲᩮᩃᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᨣᨲᩣᩈᨲᩥ, ᨲᩔ ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨷᩔᨠᩮᩣ, ᨩᨶᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᩩᨳᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨶᩥ, ᩋᩈᩥᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩮᩃᩔ ᨨᨯ᩠ᨯᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩥᩃᩮᩈᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨶᩴ, ᩈᩦᩈᨷᩣᨲᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨷᩣᩃᩦᩈᩦᩈᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ. "ᨠᩣᨿᨣᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ...ᨷᩮ... ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ "ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅ ᨠᨳᩥᨲᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᨶᩣᩃᨶ᩠ᨴᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪓. ᩈᩦᩃᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪒. ᩈᩦᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪗-᪓᪘᪘. ᩈᩦᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᩔ. ᨲᨳᩣᩉᩥ ᩈᩦᩃᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩑᨠᩅᩥᨵᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩴ. ᨲᩮᨶᩣᩉ – "ᨧᨲᩩᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩣᨶᩦ"ᨲᩥ. ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨠᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ. ᨲᩮᨶᩣᩉ – "ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩅᩈᩮᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ.

᪓-᪕. ᨷᩁᩥᩉᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪙-᪓᪙᪑. ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᩉᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ. ᨿᩮᩣ ᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨿᩮᩈᩴ ᩉᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ.

᪖. ᨷᨴᩮᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪙᪒. ᨷᨴᩮᩈᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᨠᨴᩮᩈᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ. ᨲᩮᨶᩣᩉ – "ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ.

᪗᪨ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪙᪓᪨ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪘-᪑᪐᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪙᪔-᪓᪙᪖᪨ ᨾᩉᩣᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨳᩣ᪨ “ᩈᨲᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ “ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨳᩮᩁᩔ᪨ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᨣᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩮᩔᩮᩅ ᨣᨾᨶᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᨣ᩠ᨣᩅᩣᩁᩣᨿᩣᨲᩴ ᩈᩉᩔᩴ ᩑᨠᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶᩮᩅ ᩈᩉᩔᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨴᩔᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩦᩃᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪔᪨ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪙᪗-᪔᪐᪗᪨ ᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩦᩊᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩣᨴᩥᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩦᩊᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩣᩅᩔᩣᨲᩥ ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩣᨴᩥᩅᩮᨴᨶᩣ ᩑᩅ ᩋᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᨾᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩪᩃᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩴ ᨾᩪᩃᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩋᨸᩁᩮ᪨

ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᩋᨾᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪒᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪐᪘᪨ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ, ᨶ ᩈᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ᪨

᪔᪨ ᩈᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪐᪐᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨧᩥᩁᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ “ᨠᩣᨿᩮ ᨳᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥ᪨

᪙᪨ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪐᪑᪨ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨵᩣᨶᨠᩈᩦᩃᩴ᪨ ᩈᩦᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᩉᩥ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᨾᩮᩅ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᨵᨾ᩠ᨾᩋᨶᩣᨣᨲᩮᨴ᩠ᩅᩮᩁᩣ ᨷᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩮᩣᩅ ᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨵᩣᩁᨱᩴ ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩋᨶᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩮ ᩋᩣᨩᩦᩅᩉᩮᨲᩩ ᨧ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩥᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩦᩉᩥᨷᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩦᩃᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨣᩉᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩈᩦᩃᨲᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ᪨ ᨨᨴ᩠ᩅᩣᩁᩁᨠ᩠ᨡᨱᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩃ᩠ᩃᩉᩩᨠᨲᨾᩣᩉ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨭᩥᨷᩣᨠᨲᩥᨠᨽᩣᩅᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩁᨴ᩠ᩅᨿᩮᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᨶᩉᩮᨲᩩᨠᩣ ᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩍᨾᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨷᨵᩣᨶᩈᩦᩃᩔ ᨷᩁᩥᨷᩣᩃᨶᨷᩁᩥᩈᩮᩣᨵᨶᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩦᩃᩔᩮᩅ ᨷᨵᩣᨶᨽᩣᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨷᨾᩣᨿ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩩᩴ “ᨿᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩣᨴᩦᨶᩥ᪨ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩋᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨶᩅᩮᩈᩥᨿᩣᨴᩥᨣᩮᩣᨧᩁᨲᩣᨴᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩋᩣᨧᩣᩁᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨲᩥᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩩ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ᪨ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᩈᩪ”ᨲᩥ ᩋᨷᩁᩮ᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᨣᩣᩁᨿ᩠ᩉᩮᩈᩩ᪨ ᨲᩮ ᨷᨶ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩋᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨽᨿᨴᩔᩣᩅᩦᨲᩥ ᨽᨿᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᩈᩦᩃᩣ, ᨷᩁᨾᩣᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᩥᨶᩮᩁᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᨶᩈᩦᩃᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩪᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᩅᨿᩅᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩩ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᨴ-ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ, ᨻᩉᩩ ᨽᩣᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩪᩃᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩋᨶᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩦᩃᩴ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨴᩩᩅᩥᨵᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᩣᨵᩣᩁᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨠᩔᨧᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨲᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣᨷᩥ ᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᨾᩮᩅ ᨠᨳᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

៣១៧។ ឯត្ថាបិ មនោសុចរិតំ សីលំ នាមាតិ ទស្សេតីតិ កត្វា វុត្តំ “បច្ឆិមាបិ តយោ”តិ។ អនភិជ្ឈាអព្យាបាទសម្មាទិដ្ឋិធម្មា សីលំ ហោតីតិ វេទិតព្វា កាយវចីសុចរិតេហិ សទ្ធិំ មនោសុចរិតម្បិ វត្វា “តតោ ត្វំ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយា”តិ វុត្តត្តា។ សេសំ វុត្តនយមេវ។ ឆដ្ឋសត្តមេសូតិ ឆដ្ឋសត្តមវគ្គេសុ អបុព្វំ នត្ថិ។ តេន វុត្តំ “ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ អត្ថោ វេទិតព្វោ”តិ។ វគ្គបេយ្យាលតោ បន ឥមស្មិំ សតិបដ្ឋានសំយុត្តេ កតិបយវគ្គា សង្គហំ អារូឡ្ហា, តថាបិ តេសំ អត្ថវិសេសាភាវតោ ឯកច្ចេសុ បោត្ថកេសុ មុខមត្តំ ទស្សេត្វា សំខិត្តា, ឯកច្ចេសុ អតិសំខិត្តាវ, តេ សង្ខេបវសេន ទ្វេ កត្វា “ឆដ្ឋសត្តមេសូ”តិ វុត្តំ។

អមតវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សតិបដ្ឋានសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. ឥន្ទ្រិយសំយុត្តំ

១. សុទ្ធិកវគ្គោ

១. សុទ្ធិកសុត្តវណ្ណនា

៤៧១. ចតុភូមក...បេ... លព្ភន្តិ កុសលាព្យាកតភាវតោ តេសំ តិណ្ណំ ឥន្ទ្រិយានំ. វីរិយិន្ទ្រិយសមាធិន្ទ្រិយានិ...បេ... សព្ពត្ថ លព្ភន្តិ កុសលត្តិកសាធារណត្តា. ចតុភូមក ...បេ... វសេនាតិ ចតុភូមកធម្មបរិច្ឆេទវសេន ចេវ កុសលាទីហិ សព្ពសង្គាហកធម្មបរិច្ឆេទវសេន ច វុត្តន្តិ អត្ថោ.

ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

៤៧៧. ទុក្ខសច្ចវសេនាតិ ទុក្ខសច្ចភាវេន ន បជានន្តិ. តទភិញ្ញាបរិញ្ញេយ្យតាយ ទុក្ខសច្ចសង្គហំ. សមុទយសច្ចវសេនាតិ តណ្ហាឆន្ទាទិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយសច្ចភាវេន ន បជានន្តិ. និរោធន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អនុបាទាយ និរោធនិមិត្តំ និព្ពានំ. បដិបទន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយមគ្គំ. សេសេសុបិ វីរិយិន្ទ្រិយាទីសុ.

សុក្កបក្ខេតិ “សទ្ធិន្ទ្រិយំ បជានន្តី”តិអាទិនយប្បវត្តេ អនវជ្ជបក្ខេ. អធិមោក្ខវសេន អាវជ្ជនសមុទយាតិ “អត្ថិ ធិត្ត”ន្តិអាទិនយប្បវត្តបុព្ពភាគក្ខណសទ្ធាធិមោក្ខវសេន អាវជ្ជនុប្បត្តិយា. តស្មា បច្ចុប្បន្នា សទ្ធា ឯវ ហេតុ “អាវជ្ជន”ន្តិ វុត្តា, ន មនោទ្វារាវជ្ជនំ. ឯស នយោ សេសេសុបិ. តស្មា បច្ចុប្បន្នា អាវជ្ជនា បគ្គហុប្បត្តិដ្ឋានានំ តិក្ខានំ វីរិយិន្ទ្រិយាទីនំ បច្ចុប្បត្តិយា អាវជ្ជនបរិយាយេន វុត្តាតិ ទដ្ឋព្ពំ. ទុព្ពលា ហិ បច្ចុប្បន្នា បគ្គហាភាវតោ វីរិយិន្ទ្រិយាទីនំ សមុទយាតិ ពលវភាវប្បត្តវីរិយិន្ទ្រិយាទិកស្ស អាវជ្ជនដ្ឋានិយាតិ ហោន្តីតិ តេសំ សមុទយាតិ វុត្តា, បុព្ពោ អធិមុច្ចនាទិវសេន បវត្តស្ស អាវជ្ជនស្ស សមុទយាតិ អត្ថោ. បុន ឆន្ទវសេនាតិ កត្តុកាមតាកុសលច្ឆន្ទវសេន សទ្ធាទីនំ ឧប្បាទេតុកាមតាការប្បវត្តស្ស ឆន្ទស្ស វសេន. មនសិការវសេន អាវជ្ជនសមុទយាតិ សទ្ធិន្ទ្រិយាទិវសេន បវត្តស្ស ទុព្ពលស្ស តស្ស តិក្ខត្តកយោនិសោមនសិការវសេន អាវជ្ជនស្ស ឧប្បត្តិយា. ឯវម្បីតិ “អធិមោក្ខវសេនា”តិអាទិនា វុត្តាការេនបិ. ឆសុ សុត្តេសូតិ ទុតិយតោ បដ្ឋាយ ឆសុ សុត្តេសុ ចតុសច្ចមេវ កថិតំ. អស្សាទគ្គហណេន ហិ សមុទយសច្ចំ, អាទីនវគ្គហណេន ទុក្ខសច្ចំ, និស្សរណគ្គហណេន និរោធមគ្គសច្ចានិ គហិតានីតិ. បឋមសុត្តេ បន ឥន្ទ្រិយានំ សរូបទស្សនមេវាតិ.

២. ទដ្ឋព្ពសុត្តវណ្ណនា

៣៤៧។ សោតោ អាបជ្ជីយតិ ឯតេនាតិ សោតាបត្តិ, អនាគតំ បតិ បឋមមគ្គោ។ សោតោតិ អរិយមគ្គសោតោ ទដ្ឋព្វោ។ អាបជ្ជីយតីតិ អាទិតោ បដិបជ្ជីយតិ។ បឋមមគ្គបដិលាភនិមិត្តានិ សោតាបន្នស្ស អង្គានិ ឥធ “សោតាបត្តិយង្គានី”តិ វុត្តានិ។ តានិ បន តីសុ ឋានេសុ សទ្ធា អរិយកន្តសីលញ្ចាតិ វេទិតព្វានិ។ សវិសយេតិ សកវិសយេ។ ជេដ្ឋកភាវទស្សនត្ថំ បធានភាវទស្សនត្ថំ។ យត្ថ សទ្ធាទិន្ទ្រិយានំ សាតិសយកិច្ចំ, តេសំ កិច្ចាតិរេកតំ ទស្សេតុន្តិ អត្ថោ។ ឥទានិ តមត្ថំ ឧបមាហិ វិភាវេតុំ “យថា ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ បត្វាតិ អត្តនោ កិច្ចាតិរេកដ្ឋានំ បដិលភិត្វា។ បុព្ពង្គមត្តិ សទ្ទហនកិច្ចេសុ បុរេចារី ធោរយ្ហោ។ សេសានិ វីរិយិន្ទ្រិយាទីនិ។ តទន្វយានីតិ តទនុគតានិ តស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយាទិកស្ស បក្ខិកានិ។ ឯស នយោ សេសេសុបិ។ ធោរតវិយោគ្គតិ ធោរតសង្ខាតេ វិយោគ្គ សមាធិបធានតាយ ឋានានំ។ ឯវញ្ច កត្វា “សោតាបត្តិយង្គានិ បត្វា”តិ ឥទញ្ច វចនំ សមត្ថិតំ ហោតិ។ សទ្ធូបនិស្សយសីលត្តា។ អរិយសច្ចានិ បត្វាតិ ចត្តារិ សច្ចានិ អភិសមេតព្វានិ បាបុណិត្វា។

៨-១០។ បឋមវិភង្គសុត្តាទិវណ្ណនា

៣៤៨-៣៥០។ នេបក្កំ វុច្ចតិ បញ្ញាតិ អាហ – “បញ្ញាយេតំ នាម”ន្តិ។ និបាយតិ សំកិលេសធម្មេ វិសោសេតិ និក្កាមេតីតិ និបកោ, ចិរតិក្ខសតិបុគ្គលោ, តស្ស ភាវោ នេបក្កន្តិ សតិយាបិ នេបក្កភាវោ យុជ្ជតេវ។ ឯវញ្ហិ “សតិនេបក្កេនា”តិ ឥទំ វចនំ សមត្ថិតំ ហោតិ, សតិយា ច នេបក្កតាតិ ឯវំ វុច្ចមានេន សតិនិទ្ទេសោ នាម គតោ ហោតិយេវ។ អសុកំ នាម សុត្តំ វា គណ្ឋានំ វា យេ ការិតន្តិ។ វោស្សជ្ជីយតិ សង្ខារគតំ ឯតស្មិំ អធិគតេតិ វោស្សគ្គោ, និព្វានំ។ តំ អារម្មណំ ករិត្វាតិ អាហ – “និព្វានារម្មណំ កត្វា”តិ។ គណ្ហិយាតិ សង្ខារានំ ឧទយញ្ច វយញ្ច ឧទយព្វយំ គណ្ហិយា ពុជ្ឈិយា។ តេនាហ “ឧទយព្វយបរិគ្គាហិកាយា”តិ។ សទ្ធាសតិបញ្ញិន្ទ្រិយានិ បុព្ពភាគានិ “ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ, ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា, ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយា”តិ ច វុត្តត្តា។ “អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ, សោ អនុប្បន្នាន”ន្តិអាទិនា ច វុត្តត្តា វីរិយិន្ទ្រិយំ មិស្សកំ។ “វោស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា”តិ វុត្តត្តា សមាធិន្ទ្រិយំ និព្វត្តិតលោកុត្តរមេវ។ អយមេវាតិ យ្វាយំ នវមេ វុត្តោ។ អយមេវ បុព្ពភាគមិស្សកលោកុត្តរត្តធម្មបរិច្ឆេទោ។

សុទ្ធិកវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. មុទុតរវគ្គោ

១. បដិលាភសុត្តវណ្ណនា

៣៥១។ សម្មប្បធានេ អារព្ភាតិ សម្មប្បធានេ ភាវនាវសេន អារព្ភ។ តេនាហ “ភាវេន្តោ”តិ។ យថា វីរិយិន្ទ្រិយនិទ្ទេសេ “ចត្តារោ សម្មប្បធានេ អារព្ភ វីរិយំ បដិលភតី”តិ ទេសនា អាគតា, ឯវំ សតិន្ទ្រិយនិទ្ទេសេ “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ អារព្ភ សតិំ បដិលភតី”តិ,

តស្មា “សតិន្ទ្រិយេបិ ឯសេវ នយោ”តិ វុត្តំ។ សទ្ធិន្ទ្រិយាទីនិទ្វេសុ បន ន តថា ទេសេតិ។

១. បឋមសំខិត្តសុត្តវណ្ណនា

៤៨១. ឥន្ទ្រិយានំ តិក្ខាធិការេហិ វិបស្សនាវសេន ច មគ្គវសេន ច ផលវសេន ច គហេតព្ពាតិ វុត្តំ “តតោតិ…បេ… ទេសិតព្ព”ន្តិ។ តត្ថ ចេត្ថ មុទុការេហិ ឯវ បិណ្ឌាយំ កថិតោតិ? សច្ចមេតំ, តំ បន តិក្ខការេ អសតិ ន ហោតីតិ តិក្ខាធិការេហីតិ វុត្តំ។ យតោ ហិ អយំ មុទុ, តតោ តំ តិក្ខំ វត្តព្ពំ លភតិ អបេក្ខាសិទ្ធត្តា តិក្ខមុទុភាវានំ បរិយាយេន។ វិយ ឥទានិ “តតោ”តិអាទិនា សង្ខេបតោ វុត្តមត្ថំ វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ “សមត្តានី”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ សមត្តានីតិ សម្បុណ្ណានិ។ ឥតរំ តស្សេវ វេវចនំ។ សមត្តានីតិ ច បរិយត្តានិ, សមត្តានីតិ អត្ថោ។ “តតោ មុទុតរានិ ធម្មានុសារីមគ្គស្សា”តិ កស្មា វុត្តំ? តតោតិ ហិ សោតាបត្តិមគ្គវិបស្សនិន្ទ្រិយានិ អធិប្បេតានីតិ, “តតោ មុទុតរានី”តិ វុត្តបឋមមគ្គា ធម្មានុសារី ច និយា សទ្ធានុសារី ចាតិ ញាយតិ? នាយំ ទោសោ, សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ បវត្តនក លទ្ធបឋមមគ្គារបន្នាយ វិបស្សនាយ វិការស្ស អធិប្បេតត្តា។ យោ ហិ សោតាបន្នោ ហុត្វា ឥរិយាបថំ អនោលោកេត្វា យថាកាមិតំ សកទាគាមិមគ្គំ បាបុណាតិ, តស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ សន្ធាយ អវិការេន វុត្តំ – “តតោ មុទុតរានិ សោតាបត្តិមគ្គស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ នាម”តិ។ យោ បន សោតាបន្នោ ហុត្វា កាលន្តរេន សកទាគាមី ហោតិ, តស្ស សោតាបត្តិមគ្គត្ថាយ បវត្តានិ វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ នាម ហោន្តិ។ សោ ចេ ធម្មានុសារីការេត្វា, តស្ស យថាវុត្តវិបស្សនិន្ទ្រិយតោ មុទុតរានីតិ “តតោ មុទុតរានិ ធម្មានុសារីមគ្គស្សា”តិ វុត្តំ។ វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ នាមាតិ អានេត្វា សម្ពន្ធោ។ ធម្មានុសារីវិបស្សនិន្ទ្រិយតោ សទ្ធានុសារីវិបស្សនិន្ទ្រិយានំ មុទុភាវស្ស ការណំ សមេន វត្តព្ពំ។ ធម្មេន បញ្ញាយ មគ្គសោតំ អនុស្សរតីតិ ធម្មានុសារី, បញ្ញាបុព្វង្គមា អរិយា។ សទ្ធាយ មគ្គសោតំ អនុស្សរតីតិ សទ្ធានុសារី, សទ្ធាបុព្វង្គមា អរិយា។

ឯវំ វិបស្សនាវសេន ទស្សេត្វា មគ្គវសេន ទស្សេតុំ “តតោ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ សមុទយោគតោ សហជាតតោ ច អទោសត្តមគ្គបរិយាបន្នានិ អទោសត្តមគ្គិន្ទ្រិយានិ។ អទោសត្តផលិន្ទ្រិយានីតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។

ឥទានិ ផលវសេន ទស្សេតុំ “សមត្តានិ បរិបុណ្ណានី”តិអាទិ វុត្តំ។ សោតាបត្តិមគ្គដ្ឋបុគ្គលវសេន នានត្តំ ជាតំ, តស្មា តេ ទេ្វបិ ឥធ តតិយវារេ ន លព្ភន្តីតិ អធិប្បាយោ។ ធម្មានុសារីសទ្ធានុសារីនំ នានត្តំ កថំ ជាតន្តិ អាហ “អាគមនតោបិ មគ្គតោបី”តិ។ តត្ថ យំ វត្តព្ពំ, តំ “សទ្ធានុសារីបុគ្គលោ”តិអាទិនា ហេដ្ឋា វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។

មគ្គោ វិសេសោ ហោតីតិ ឥមស្មិំ ឯកតោបិ មគ្គិន្ទ្រិយានំ វិសេសការណតោ។ សេសំ “ឥទំ ឯកំ ឧបេតិ”តិ។ អសម្មោហនតោ សរសេវតន។ អប្បយោគិកតោ តស្សេវ សេវេវនំ។ ធម្មានុសារីបុគ្គលោ ហិ អាគមនិយកាលេ វិក្ខម្ភេត្វា អប្បទុក្ខេន អប្បកសិរេន អកិលមន្តោវ វិក្ខម្ភេតុំ សក្កោតិ។ សទ្ធានុសារីបុគ្គលោ បន ទុក្ខេន កសិរេន កិលមន្តោ ហុត្វា វិក្ខម្ភេតុំ សក្កោតិ, តស្មា ធម្មានុសារិស្ស បុព្ពភាគមគ្គក្ខណេ កិលេសបច្ចត្ថិកា អន្តរា វិយោគំ ហុត្វា ចរតិ, យថា នាម វិសិវេន អសិនា កទលិំ ឆិន្ទន្តស្ស ឆិន្នដ្ឋានំ មដ្ឋំ

ហោតិ, អបិ លិប្បំ ជហតិ, សទ្ធា ន ភិជ្ជតិ, ពលបច្ចាយាយកិច្ចំ ន ហោតិ, ឯវម្បិ ធម្មានុសារិតោ បុព្ពភាគការណតោ ហោតិ, សទ្ធានុសារិតោ បន បុព្ពភាគក្ខណេ កិលេសវិក្ខម្ភនកាលេ ឥន្ទ្រិយំ ន តិក្ខំ អសូរំ ហុត្វា ជហតិ, យថា នាម នាតិតិខិណេន អសិនា កទលិំ ឆិន្ទន្តស្ស ឆិន្នដ្ឋានំ ន មដ្ឋំ ហោតិ, អសិ សីឃំ ន ជហតិ, សទ្ធា ភិជ្ជតិ, ពលបច្ចាយាយកិច្ចំ ពុទ្ធិមត្តំ ហោតិ, ឯវម្បិ សទ្ធានុសារិតោ បុព្ពភាគការណតោ ហោតិ។ ឯវំ សន្តេបិ កិលេសក្ខយេ នានត្តំ នត្ថិ។ តេនាហ “កិលេសក្ខយេ បន”តិអាទិ។ អធិមត្តា ច កិលេសា ខីយន្តិ សំយោជនក្ខយាយ យោគត្តា។

២. ទុតិយសិក្ខាសុត្តវណ្ណនា

៨២. តតោតិ ផលតោ ផលវេមត្តតាយ ចរិយាភត្តា។ ឥន្ទ្រិយវេមត្តតា សទ្ធាទីនំ ឥន្ទ្រិយានំ នានត្តំ។ ផលនានត្តន្តិ អរហត្តផលាទិនានត្តំ។ បុគ្គលនានត្តន្តិ អនាគាមិអាទិបុគ្គលនានត្តំ។

៣. តតិយសិក្ខាសុត្តវណ្ណនា

៨៣. សីលក្ខន្ធាទីហិ សទ្ធិន្ទ្រិយាទីហិ ច បរិតោ បុរេន បរិបូរំ អរហត្តមគ្គំ ការេន្តោ និប្ផត្តិតោ អរហត្តផលំ អារាធេតិ និប្ផាទេតិ។ តតោ បទេសការីតិ សីលក្ខន្ធាទីនំ អបរិបូរិយា ឯកទេសការោ តតោ ហេដ្ឋិមមគ្គំ។ បទេសំ ហេដ្ឋិមផលត្តយំ។ អវញ្ឈានីតិ អមោឃានិ អផលានិ។ អវញ្ឈានិ សុញ្ញានិ។ ការកស្ស តតិយេ “តតោតិ ផលតោ និយ្យន្ត”ន្តិ វុត្តំ, អវញ្ឈេ “បរិបូរំ បរិបូរការី អារាធេតិ, បទេសំ បទេសការី”តិ, “អវញ្ឈានិ ត្វេវ សិក្ខាបទានិ វទាមី”តិ បន ឯតេន និយ្យានិកានំបិ យោគតា សុត្តបទានិ វុត្តំ។

៤-៥. បឋមសិក្ខត្តយសុត្តាទិវណ្ណនា

៨៤-៨៥. និយ្យានិកេន និយ្យាតុំ ចេតិតព្ពំ, ន អគ្គផលេន, មគ្គស្សេវ សុត្តេ សព្ពសោ និយ្យានិកត្តា ឯវ អធិប្បេតត្តា។ មគ្គាតិ ពាហិរំ បរិកដំ ករោតិ “បរិបូរណាតិ ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ អធិហារេសុ បញ្ញាសុ សុទ្ធាវាសេសុ តត្ថ តត្ថ អាយុវេមជ្ឈំ អនតិក្កមិត្វា អន្តរា កិលេសបរិនិព្ពានេន បរិនិព្ពាយតោ អន្តរាបរិនិព្ពាយី, អសង្ខារេន អប្បយោគេន សរសេនាប បរិនិព្ពាយតោ អសង្ខារបរិនិព្ពាយី, តព្ពិបរិយាយតោ សសង្ខារបរិនិព្ពាយី, ឧទ្ធំ ចាហិការេន ឧទ្ធំយស្ស តណ្ហាសោតំ វដ្ដសោតំ វាតិ ឧទ្ធំសោតោ, ឧទ្ធំ វា គន្ត្វា បដិលភិតព្ពតោ ឧទ្ធំយស្ស មគ្គសោតន្តិ ឧទ្ធំសោតោ, អកនិដ្ឋគាមីតិ គន្តាតិ អកនិដ្ឋគាមីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។

ពុទ្ធិម្ហិ បន ឋានេតិ “និយ្យានិកេន និយ្យន្ត”ន្តិ វុត្តដ្ឋានេ អរហត្តមគ្គេនេវ ឋត្វាតិ ពុទ្ធិម្ហិនេវ សនេ អរហត្តមគ្គេនេវ, ន និយ្យានាយ ច ឋត្វា។ បញ្ច និយ្យានានិ និទស្សិតព្ពានីតិ “តតោ ឧទ្ធំ តតោ អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតី”តិអាទីនិ បញ្ច និយ្យានានិ និទ្ទិដ្ឋានិ

ᨠᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᩺ ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᩉᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩮᩣ ᨸᨮᨾᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩴᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ, ᩋᩣᨿᩩᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩴᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨲᨲᩥᨿᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩺ “ᨸᨬ᩠ᨧ ᨬᩣᨱᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨶᨶᩩ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ? ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨩᩣᨲᩣ”ᨲᩥ᩺

ᨲᩦᨱᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩦᨲᩥ “ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨬᩣᨱᨸᨴᩣᨶᩥ᩺ ᨿᩮᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩦ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩉᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᩈᨠᨴᩣ…ᨸᩮ… ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩣᨶᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᩑᨠᨻᩦᨩᩥᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨸᩁᨾᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩅᩥᨸᩔᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨨᩊᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᩺ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᩅᩁᨱᩴ᩺ ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᩺ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩅᩥᨸᩔᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᩺

᪗᪉ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪗᪗᪉ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩅᩈᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ᩺ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ “ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨹᩃᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨣᩤᩉᩮᩣ᩺ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨶᩮᩅ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ᩺

᪈-᪑᪐᪉ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪗᪈-᪓᪈᪐᪉ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᩺ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩮᨶ ᨴᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᩺

ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩺

᪒᪉ ᩃᨴ᩠ᨵᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪉ ᨴᩦᨷᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪈᪑᪉ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣᨿ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᨴᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩈᩣᨵᨠᩣᨶᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᩅᩮᨶ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨲᩮᩈᩴ

បុរិសិន្ទ្រិយេ៉ ឌិចិតេតិ សហខាតឆយ្ទាត់ ឌិចេត ឋិលេត បចត្តេត៉ ចខ្ចិន្ទ្រិយាតិតិ ចខ្ចេហព្យក្ខតាតិ ខ្ពន្ទ្រិយាតិ៉ ខ្ពេយស្ង ហិ ក្ខបិឌិទិន្ត្រិយេយស្ង សតិ ចខ្ចំ ចត្តតិ បញ្ញាយតិ៉

១៉ អញ្ញិន្ទ្រិយស្តចណ្ណតា

៣៨១៉អខាតិតបុទ្ធំ ឆយ្ទត្តិ ចព្យសក្ខឆយ្ទយាហ, តឆា តេឥំតេយច ខាតាតឆយ្ទាតត្តិ៉ អឃំ បតេត្ត អតេត្វា – អាខាតាតិតិ អញ្ញា, បឆយយេក្កត ខាតាតយតតិក្កយិត្វា ខាតាតិតិ អតេត្វា៉ តេសាតាបត្តាឌិត់ ៧អទិយាត់ ៩ត់ តាយ៉ អញ្ញាស្ស ខ្ពន្ទ្រិយាតិ អញ្ញិន្ទ្រិយាតិ៉ អញ្ញាតាចិស្ខតិ អាខាតិតចតេត្តស្ង៉ ឃន្ទា អក្កផលឆយ្ទស្ង ខាតាលកិច្ចំ សាតិសឃំ, តន្ទា ត់ កិច្ចំ តេសសឆយ្ទស្ងបិ សយាតេទាតបត្វា ទុត្តំ “អញ្ញាតាចិស្ង អទហត្តផលឆយ្ទស្ង”តិ៉ តត្ត តត្ត តេតស្ង តេតស្ង យក្កផលេលស្ង៉ តេតត តេតតាកាតេទតាតិ អតញ្ញាតខាតតាឌិអាកាតេទត៉

៣៉ ៧កតីឌិស្តត្តចណ្ណតា

៣៨៣៉ចិបស្សតតេតាតិស្សក្កត្តិ ចិបស្សតិន្ទ្រិយេយហិ តិស្សក្កិ៉ ខ្ពខាតិ តតេយច សតេដ្ឋបតេតា ទុត្តយត្ត ចិចទតេត្តា “សយត្តាតិ”តិអាឌិយាហ៉ តីលិ តិស្សក្កាតិ ៧ចយិឆ បញ្ចា តិស្សក្កាតិ តិហទិតន្ទាតិ ៧កតីឌិអាឌិចិកាចតតេតា៉ តេតតាហ “សកខាកាយិយក្កស្ស ហិ”តិអាឌិ៉ តេសាតាបត្តិយក្កស្ស ចិបស្សតិន្ទ្រិយាតិ តាយ តេតត្តកាតេចត សកខាកាយិយក្កិ បត្តំ កន្នត្តស្ស តេសាតាបត្តស្ស ចិបស្សតិន្ទ្រិយាតិ៉ បញ្ចាបិ តេត តេសាតាបត្តិយក្កស្ស តេកខាតេយចាតិ “សកខាកាយិយក្កេ ឆត្វា តិហទិតន្ទាតិ”តិ ទុត្តំ៉

៧កតីឌិតិ ៧ត្ត ៧តន្ទតីឌំ តាយ កឆិត់៉ ឃស្ស ហិ តេសាតាបត្តស្ស ៧កំ ៧តន្ទតីឌំ អត្ថិ, ៧កំ អត្តកាចក្កហលំ, តេសា ៧កតីឌិ តាយ៉ តេតតាហ – “តេសាតាបតេន្តា ហុត្វា”តិអាឌិ៉ យាតុសកំកចត្តិ ខ្ពជំ បតេត្ត តេឆសតាយត្តំ, តេឆចកចំ តិន្ទាតេត្តតិតិបិ ចត្តំ ចខ្ចតិតេយច៉ កកចតា កហិតតាយាតេតតាតិ៉ ៧ត្តកតិញ្ញបយាលំ កតេតា សត្តក្កត្តបតេយា តាយ តេហាតិ, ៧ត្តកំ តេកាល់តេកាតេលិ, ៧ត្តកំ ៧កតីឌិតិ កកចតា ៧តេតឥំ តាយំ កហិត់៉

តេន្ត តតេឃា កតេចតិ តេឆចយតុតេស្សស្ង ៧ច តេន្ត តតេឃា កតេច៉ សតេន្ទាឆិចព្យសក្ខឆតេយ្ទា បទំ អឃត់ តិស្សតេឃា កតិ ៧តស្សាតិ សតេន្ទាឆិបទាឃតេលា៉ ក្យលតេតា ក្យល់ កន្នតិតិ តេកាល់តេកាតេលិ៉ តេសាតាបត្តិផលសន្និកិទិយតេតា បជ្ជាឃ ហិ តិចក្យលេ ក្ខប្បត្តិ តាយ តត្តិ, យហាតេកាតេកស្ង ក្យលេស្ង ៧ច តិន្ទាត្តតិតិ អតេត្វា៉ តេកចតេលិបិ ហិ ក្យល-សតេន្ត យហាតេកាកក្យលយេច ចឆតិ៉ តេន្ត ចា តីលិ ចា ក្យលិតិតិ តេឆចយតុស្សចតេសត តេន្ត ចា តតេឃា ចា កតេចតិ អឃយ្យិ យិស្សកកតេចត កឆិតេតា៉ ខាតស្ស ក្យាតេទស្ស ចិឃ អទិឃាឃ ខាតិឃា ខាតស្ស តាយតេយត់, ឃឌិឆំ តិឃតេតាតិ សត្តក្កត្តបតេយាឌិតេកាតិ ៥ សយញ្ញាតិ ឆតេស្សតេត្តា អាហ “កកចតា កហិតតាយចតេសតេតចា”តិអាឌិ៉

ឃឌិ បុន្នាតេហព្យតិឃយតេតា តេសាតាបតេន្តា ៥ តិឃតេតាតិ តេសាតាបត្តិយក្កតេតា ក្ខន្ទំ តិណ្ណំ យក្កាត់ ក្ខបតិស្សឃាកាចតេតា បុន្នាតេហព្យកិច្ចំ តត្តិតិ

សោតាបត្តិមគ្គស្ស ឧបនិស្សយការណា អាបជ្ជតិ។ យទិ តស្សាបិ បុព្ពហេតូបនិស្សយោ សិយា, តាវ និយមតោ សោតាបត្តិមគ្គុប្បត្តិតោ បុព្ពេ ឯវ និយមិតោ, យាវជ្ជ អគតិដ្ឋំ តស្ស បុព្ពហេតុ នាម , អហេតុកតា អាបន្នា, ឥច្ចស្ស អហេតុ អប្បច្ចយា និប្ផត្តិ បាបុណាតិ។ កិច្ចា ហេតុ ចេ? និយមតោ សោតាបន្នោ ច និយតោតិ បឋមមគ្គាធិគមេនេវ អនុក្កមេន ឧបរិ តិណ្ណំ មគ្គានំ កិច្ចានិ និប្ផជ្ជន្តិ, ឯវំ សត្តក្ខត្តុបរមតាទិនិយមេ សតិ សត្តមភវាទិតោ ឧទ្ធំ បវត្តនាយ ទុក្ខស្ស មូលភូតា កិលេសា បឋមមគ្គេនេវ ខីណាតិ ឧបរិ តយោ មគ្គា អកិច្ចា សិយុំ។ តេនាហ “បឋមមគ្គស្ស ឧបនិស្សយោ កតោ នាមា”តិអាទិ។

យទិ ឧបរិ តយោ មគ្គា សត្តក្ខត្តុបរមាទិតំ និយមេន្តិ, តេនេវ ច អញ្ញោ សោតាបន្នោ នត្ថីតិ សោតាបត្តិមគ្គស្ស អកិច្ចកតា និប្បយោជនតា អាបជ្ជេយ្យ។ អថ សក្កាយទិដ្ឋិអាទិប្បហានំ តស្ស កិច្ចំ, តេសំ តេសំ បហានេន សត្តក្ខត្តុបរមាទិនិយមតាយ កថិតត្តា, យាវ ឧបរិមគ្គា ឯវ ហោន្តីតិ សត្តមភវាទិតោ ឧទ្ធមប្បវត្តនតោ តេន វិនាតេន សក្កាយទិដ្ឋិអាទិប្បហានេន ច តេន វិនា កថិតត្តាតិ អាហ – “បឋមមគ្គេ អនុប្បន្នេ ឧបរិ តយោ មគ្គា ឧប្បន្នាតិ អាបជ្ជតី”តិ។ តិណ្ណំ មគ្គានន្តិ ឧបរិ តិណ្ណំ មគ្គានំ។ វិបស្សនា និយមេតីតិ យុជ្ជតីតិ ទុត្តមត្ថំ វិវរន្តោ “សចេ ហី”តិអាទិមាហ។

សោតាបន្នោ វដ្ដជ្ឈាសយោ តេត្រកេក្ខ បិកេដ បញ្ញាតេ ទស្សេន្តោ “អនាថបិណ្ឌិកោ”តិអាទិមាហ។ ពាឡ្ហគរុចោកិណ្ណទុក្ខវិបស្សកស្សាតិ យោ ពាឡ្ហំ កាមភវេ ឋិតោ មនុស្សទេវេសុ វោកិណ្ណកម្មុបបត្តិកោ ទុក្ខវិបស្សកោ ច, តស្ស វសេន នាមំ កថិតន្តិ សត្តក្ខត្តុបរមោតិ នាមំ កថិតំ។ កេចិ បន “កាមភវេ សត្តក្ខត្តុំយេវ ឧប្បជ្ជតិ, ន តតោ”តិ វទន្តិ, តំ វិមំសិតព្ពំ។

សោធេស្សាមីតិ ទព្ពីបេ កេនចិ តេបិដកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ បិដកត្តយមេវ មជ្ឈិមក្កហបរិបុច្ឆាវសេន សោធេយ្យាមីតិ បទតំ ទព្ពីបំ គតោ។ យោ ភិក្ខុ សញ្ញាតីតិ យោ ឯតា អនិច្ចានុបស្សនាទីសុ ឧគ្គហេត្វា អភិនិវិដ្ឋោបិ អភិនិវេសបរិយាទានេន ធីហិ ឯវ វិទេយាសេនហិ មគ្គ ផលតីតិ អភិនិវេសនេនេន តយោ បុគ្គលា សុញ្ញតតោ វុដ្ឋិតា, តថា តយោ អប្បណិហិតតោ វុដ្ឋិតាតិ ឆ ហោន្តិ, តេវ សទ្ធានុសារិបញ្ញានុសារិវសេន ទ្វាទស សគទាគាមិនោ។ តថា អនាគាមិនោ, តយោ អន្តរាបរិនិព្ពាយិនោ ឯកោ ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ឯកោ ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមីតិ បញ្ច, តេ អសង្ខារសសង្ខារបរិនិព្ពាយិភេទេន ទសាតិ អវិហាទីសុ ចតូសុបិ ចត្តាលីស, អកនិដ្ឋេ បន ឧទ្ធំសោតោ នត្ថីតិ អដ្ឋ ចត្តាលីស អនាគាមិនោ។ វិបស្សនា គហិតា សមុទាចារស្ស គហិតត្តា។

៩-១០។ សុទ្ធកសុត្តាទិវណ្ណនា

៨៩៩-៩០០។ យថា ចក្ខុស្ស សហជាតានន្តរិន្ទ្រិយនិស្សិតធម្មេសុ អធិបតេយ្យំ អនុវត្តនីយត្តា, ឯវំ តំទ្វារិកធម្មេសុបិ អធិបតេយ្យំ តេហិ អនុវត្តនីយត្តាតិ វុត្តំ – “អធិបតេយ្យសង្ខាតេន ពាហុល្លេនា”តិ។ ឯស នយោ សេសិន្ទ្រិយានំសុបិ។ ចតុសច្ចវសេន គហិតានិ សភាវាទិវិភាវនស្ស គហិតត្តា។

ᨨᩊᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪉

᪄᪉ ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁-᪅᪉ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪀᪁-᪅᪀᪅᪉ ᨿᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩔᨶᩮ ᩋᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩑᩅᩴ ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩩᨡᩮ ᩋᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪉ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪉ ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩴ᪉

᪆᪉ ᨷᨮᨾᩅᩥᨽᩘ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪀᪆᪉ ᨠᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩔ ᨶᩥᩔᨿᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩣᨿᨷᩈᩣᨴᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪉ ᩈᩁᩪᨸᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩈᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ᪉ ᩈᩣᨲᨶᩦᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩍᨭ᩠ᨮᨸᨠᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪉ ᩋᩔᩣᨴᨿᨲᩦᨲᩥ ᩈᩣᨲᩴ, ᨿᨳᩣᩉ᪉ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨿᨲᩴ, ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪉ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨲᩥ ᨹᩔᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪉ ᨠᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᩣᨴᨠᩣᨿᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ᪉ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩑᩅᩴ ᨷᨶ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪉ ᨠᩣᨿᨷᩈᩣᨴ...ᨷᩮ... ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩈᩮᨶ ᨷᩈᩣᨴᨠᩣᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪉

᪙᪉ ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨷᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪀᪙᪉ ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪉ ᩈᩩᨡᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᨠᩣᩁᨱᩣ᪉ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᨷᩥᨲᩥᨷᩥ ᩅᩥᩈᩣᨿᩮ ᨶᨧ᩠ᨧᨸᨴᩔᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ᪉ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩅᩣ ᨹᩔᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨴᩥᨹᩔᨠᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ᪉ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩣ ᨹᩔᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨹᩔᨹᩔᩮᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ᪉ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᩅᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᨿᩮᨶ ᨯᩣᩉᨠᩣᩅᨿᨬ᩠ᨧ᪉ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨿᨲᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨹᩔᩮᩣ᪉ ᨹᩔᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩪᨷᩈᩣᩉᨠᩦᩊᩥᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩣᨵᨠᩮᩣ᪉

᪁᪀᪉ ᩏᨷ᩠ᨸᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪁᪀᪉ ᩁᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩮᩅᩣ᪉ ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩮᩅᩣ ᨿᨳᩣᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩮᩅᩣ, ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨶᩥᩁᩪᨷᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪉ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩥᩈᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩥᩈᩮᩈ᪉ ᩋᨶᩩᨷᨶᩥᩔᨿᩣᨲᩥ ᩈᩮᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ “ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨶᩩᨷᨶᩥᩔᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ᪉ ᩅᩥᨶᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ᪉ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ᪉ ᩑᨲᩔ

ឃ្លិន្ទ្រិយស្ស

តេសំតេសន្តិ ខេាយតស្សិន្ទ្រិយាទីនំ ការលាចសេសតចាតិ ចំចំអសាឆារលាការលាចសេត ទេសចិញ្ចាចិសេសការលំ គស្សេត្តា “បត្តឌីចរាឌីនំ ចា”តិ អាហ

ឲកេតាចាតិ បុតប្បុតំ បក្ខន្ធារលំ អកត្វា ឲកន្លួរេយច ក្ខតិឃន្លាតាឌីនំ ក្នុបចារក្លូលេ ឲច តិរុន្ឌត្តិតិ អាតេត្វា សប្ពត្ថា តេសំ ឃ្លិន្ទ្រិយខោយតស្សាឌីនំ អតិសឃតិទោរឆាតិ ឃុក្ខ បហានំ ក្នុប្បដិបក្លូត ចូបសយោ តិទោរឆាឃចាតិ តិទោរឆយត្តុរេយច តាតាចខ្លូតតិ ឃេត អាចខ្លូតេត អប្បតាចីឌិ ហោតិ, តទោ កិខ្លាចខ្លូតេ, អតេកាចខ្លូតេ ចា អប្បតាចីឌិយញ្ចាក្នុបចារា ឲកាចខ្លូតា, ព្ពតទោ អតេកាចខ្លូតា អតេកក្លូត្ត បចត្តុតទោ ចិសយតិសខ្លាឃ ក្នុប្បត្តកិលយទោ ចិសយាសតុបតារេបា ឃីតិឋរេលាតាតិ ឃីតិឃា ឋរលារសត្តា ឃីតិសយុក្ខាតាតំ ចា បលីតទ្ធុបិតំ កាឃស្ស ញ្ញាបតទោ ចុត្តំ តេតាហ “សទ្ធា ការឃោ ឃុទោក្កត្តា ហោតី”តិ ចិតក្កចិចារបក្ខយឃីតិ បិ-សទ្ធា អក្ខាតបឃុត្តោ, សោ “បហីតស្សា”តិ ឲត្ត អាតេត្វា សប្ពត្ថិតទ្ធា “បហីតស្សបិ ខោយតស្សិន្ទ្រិយស្សា”តិ ឲតំ ខោយតស្សិន្ទ្រិយំ ក្នុប្បខ្លូតីតិ សប្ពត្ថា “តស្ស យឃ្យាអតិចិទំ ចិតក្កឃទោ ចិចារឃទោ ការឃោបិ កិលយិ, ចិត្តម្បិ ចិហញ្ញី”តិ ច ចចតទោ កាឃចិត្តលេគាតំ ចិតក្កចិចារបក្ខយតា ទេឌិតព្ពា ចិតក្កចិចារការេច ក្នុប្បខ្លូតិ ខោយតស្សិន្ទ្រិយត្តិ អាតេត្វា សប្ពត្ថិតព្ពា តត្ថស្ស ឃិឃា ក្នុប្បត្តីតិ តត្ថ ក្ខតិឃន្លាតុបចារេ អស្ស ខោយតស្សស្ស ក្នុប្បត្តិ ករេចឃ្យ “តត្ថស្ស ឃិឃា ក្នុប្បត្តី”តិ ព្ពគំ បរិកប្បចចតំ ក្នុបចារក្លូលេ ខោយតស្សស្ស ឃុប្បហីតកាចគស្សតត្ថំ តទា ហិ ចុត្ត “ត ទេត្វច ក្ខតិឃន្លាតេ បហីតបក្ខយត្តា”តិ បហីតម្បិ សោយតស្សិន្ទ្រិយំ ឃីតិ ចិឃ ត ក្ខុទេតិ កត្វា “អាសត្តត្តា”តិ ចុត្តំ តាតាចខ្លូតុបចារេ បហីតម្បិ បហាតក្កំ បដិបក្លូត អចិហតត្តា អត្តទត្តទោ ក្នុប្បខ្លូឃ្យាតិ ព្ពយយត្តំ គស្សេត្តា “អប្បតាប្បត្តាឃា”តិអាឌិយាហ “តាឌិសាឃ អាសេចតាឃ ព្ពន្ធិតព្ពត្តា ឃទា យក្កចីឌិទោ បុទ្ធា ទេត្វ តឃោ ឌចតចារា សឌិសាតុបស្សតាច បចត្តុត្តិ, ឲចយិឆាបិ អប្បតាចារទោ បុទ្ធា ទេត្វ តឃោ ឌចតចារា ក្នុបក្លាសហកតាច បចត្តុត្តី”តិ ចគត្តិ អបរិសេសត្តិ ឃុចិក្លូយ្យិតត្តិ កត្វា ចិក្លូយតេត អតចសេសំ

តចត្តាឃាតិ តចកាចាឃ បចយន្លាតសយក្កិតាឃ សា បតស្ស ក្នុប្បាគតេត ចា ក្នុប្បត្តស្ស សយាបខ្លូតេត ចា ហោតីតិ ចុត្តំ “ក្នុប្បាគតត្តាឃ សយាបខ្លូតត្តាឃា”តិ ឌ្ឍិស្វតិ តចយគសយេស្វ ឃុត្តទេត្តស្វ

ឃុលិន្ទ្រិយចក្កចណ្ណាតា តិដ្ឋិតា

៤ ឌរាចក្កា

១ ឌរាឆយ្យុត្តចណ្ណាតា

៥៨១. បយុតេ, បិសាចស្ស ច បក្ខិយកាកេ អានេបិ បដ្ឋានេបិ, តស្មិំ បដ្ឋានេបំ. សោ ហិ បិសាចស្ស បយុតការេន គតោ. កិំ បន

ហកចេតោ ចខិរសារ៍ សរីរំ ឆ្វតារេបត្តំ ហោតីតិ អាហ – "សព្វាសព្វត្ថស្សា"តិអាទិ. អយម្ពា ទ្វយំ វុត្តំ ទេសិតសមយេ. ន សក្កោតិ

ញ្យាយប្យការយ ការយធិ បការយ អតកិកចតិយត្តា. កិញ្ចាបិ ញុត្តកា សុរិយាការយ អតកិកចតិយា, ឈម្មសកាចតាយ បន រស្មិំ បរិរេតា

ឋរត្តិ សុរិយាការ តិលិណា ក្រណ្យាតិ អាហ "រស្មិតេជ"ត្តិ. ទ្វេតាតិ តយត្តំ ក្របយាយ ចិការេចត្យំ "យតេឆច ហិ"តិអាទិ វុត្តំ.

សុចណ្ណាចង្គំ ចិយាតិ អត្ថេ សុចណ្ណបត្តេ ចិតិចត្តអាចង្គំ ចិយំ. ករហណត្ថិរិយំ តាយ កិរេតំ "អត្ថិរិយយេតំ អចិសិច្ឆេឋលចគ"ត្តិអាទីសុ

ចិយំ. ត ខុចរេយតរហីតិ អត្ថតោ បិលាជចរេសត ចគតិ, ត ទ្វតររេសយ្យីតិ. សិរាជាលិតិ សិរាសត្តាតា. ខុចទ្សប៉ំ ត ហោតីតិ អត្ថេញ្ញាសំ

បិលតិលសត្តាតំ វុត្តាការ៍ ចិយ ត ហោតិ បុញ្ញាសម្ភារស្ស ក្រញ្ញអារតយត្តា ចិបច្ចុតស្ស បរិយត្តកតត្តា. តេតាហ "អត្ថេញ្ញាសំ អបិលាជ"ត្តិ.

ចលិយាចង្គលក្តិ អប្បក៍ ចលិយាចង្គំ. តេតាហ "គេសក្កប្បយាណ"ត្តិ. សត្ថាតីតិ សិរាជាលិតិ. បុររេតា ចតក្កាតិ ឆេាក៍ បុររេតា តតយត្តំ

សត្ថាយាហ. តេត វុត្តំ "ទ្វាយំ អត្ថេញ្ញាសំ អបិលាជេបិ"តិ. តយក្កាហតោតិ អត្យាតតោ. ឌី តត្តិ ឌី-សក្ខយារេក ក្របយោកចតំ. ឌីតិ

ឌិក្កច្ឆតទ្ធេ តិបិតោ. ឌិក្ការរាតិ ឌិក្កច្ឆាបយោរេកា. តំ ឋុសត្យតិ ត្យំយ្យាបិបុណាត្យ.

១. ក្រណ្ណាករាច្ចលាសុត្តចណ្ណតា

៥៨២. អត្ថេញ្ញាយត្តាស្សាតិ អត្ថេញ្ញា អត្ថេញ្ញស្ស. ត បច្ចុត្យរកាតិ អត្ថតោ អចិសយកាចតោ. ទ្វេតាតិ តំ អត្ថេញ្ញចិសយតំ អត្ថយតោ ញ្យតិរេកតោ

ចិការេចត្យំ "សចេ ហិ"តិអាទិ វុត្តំ.

ចិសយាតិ បដិសទ្ធិ ខុត្តាតិ បដិសរណំ. ទ្វត្រិយចិត្តាណាតិ ហិ អសតិបិ តាដិរេស អធិប្បាយេ អត្ថតោ អារម្មណស្ស យាឆាចតោ

សម្បជាតតោ បរេចគតចិជាតតាតិ ករោត្តាតិ ចិយ បចត្តត្តិ, តថា លោកស្ស អត្ថេញ្ញាត្ត សិទ្ធិតោ. តេតាហ កកចា – "យតោ បដិសរណំ,

យតោច តេសំ គោចរចិសយំ បច្ចុត្យរកាតី"តិ យតោទ្វារិកជចតយតោ ហិ សចិសេសំ យតោចិសយំ បច្ចុត្យរកាតិ, បញ្ចទ្វារិកជចតយតោ

យតតយត្តយេច បច្ចុត្យកចតិ. រជ្ជតាដិក្កហណលញ្ចុត្ត តិគស្សតយត្តំ, តស្មា សក្ខហតាដិបិ ករិតរេយចាតិ គង្គត្តំ, បញ្ចទ្វារប្បចត្តិចរេសត តថា

វុត្តំ. ខុកស្មិំ បត ទ្វាររេតិ ចក្ខុទ្វាររេ.

ទុព្វលកោដកាតិ អប្បាត្យកាចា រាជកោក្កា. អាយត្តិ កោក្យប្បត្តិដ្ឋាតំ. យោត្តតត្ថាដិតិយិត្តំ លត្ថត្តកហាបណោ យោត្តកហាបណោ.

អត្ថតត្ថាដិតិយិត្តំ ករហតត្តកហាបណោ អត្ថកហាបណោ. យាឈាតឈាសតាយ កតាយ ហិំសាតិយិត្តំ ករហតត្តកហាបណោ

យាបហារកហាបណោ. តស្ស បរិយាណំ គរស្សត្យំ "អត្ថកហាបណោ"តិអាទិ វុត្តំ. សតចត្យកត្តិ សតកិរីសចត្យក៍.

យក្ខសតីតិ អរិយយក្ខសតិ. កាចតយត្យុញ្ញាត្តស្ស ហិ ជចតយតោ ក្រស្សក្កិត្តាច យក្ខសតិ បដិសរតិ តប្បរិយោសាតត្តា. តត្តិ តិត្ថាតំ. សាតិ

ឋលចិយុត្តិ. បដិសរតិ អក្ខយក្ខសតិយា. ឋលចិយុត្តិ តិត្ថាតត្តិ ក្រកយំ យក្ខស្ស សិទ្ធារេយចាតិ. អារម្មណចរេសត តត្តិ ខុតស្ស បដិសរណត្តិ

ອປ຺ປຏິສຣຓໍ ອສງ຺ຂຕາຍຕສ຺ສ ສຈ຺ຈິກິຈ຺ຈສຠາວຕ຺ຕາ. ສຍໍ ປນ ສເຕ຺ຕາສໍເຍວ ອຣິຍານໍ ປຏິສຣຓໍ. ເຕນາຫ “ນິພ຺ພານໍ ອຣຫໂຕ ຄຕີ”ຕິ (ປຣິ. ໓໓໙). ນິພ຺ພານໍ ອນຸປວິຏ຺ຖໍ ນິພ຺ພານນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ. ນ ຕໂຕ ປຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ ຄຕສ຺ສ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຕາທິສ຺ສ ອຠາວາ. ນິພ຺ພານໍ ປຣໍ ສພ຺ພໂສ ໂອສານນ຺ຕິ ນິພ຺ພານປຣິໂຍສານໍ.

ມູລຊາຕາ ຊາຕມູລີ. ຕໂຕ ເອວ ປຕິຏ຺ຖິຕາ. ກາ ປນສ຺ສາຕິ ອາຫ “ມເຄ຺ຄນ ອາຄຕສທ຺ທາ”ຕິ. ມຄ຺ໂຄ ຫິສ຺ສາ ອຠິຫາຣິຍສທ຺ທາຍ ມູລໍ ທິຏ຺ຖິສຍ຺ຍຸຕ຺ຕານິ ເວວ ວິຈິກິຈ຺ຉາຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ປຍ຺ຍາ ອກຸສລຈິຕ຺ຕານິ ສມຸເຈ຺ຉທວເສນ ປຫີນານິ. ປຍ຺ຍາ ນິວຣຓານີຕິ ເອຕ຺ຕ ອປາຍຄມນີຍານິ ປທມເວຄ຺ເຄນ ປຫີນານິ, ຣູປຣາຄາທີ ວິກ຺ຂມ຺ພນວເສນ ຍາເນນ ປຫີນານີຕິ ປຍ຺ຍາສຸ ຣູປຣາຄາທີຍກິເລສສໍໂຍຊເນສຸ ເອກເທສວິກເມເນວ ຍາທິສ຺ສໍໂຍຊເນນ ວິຍ ຊາເຕຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍາເນນອເນກາມະທິຏ຺ຖາເນນ ປີເຕາ”ຕິ. ເຕນາຫ “ເສາ ອປຣິຫີນ...ເປ... ນິພ຺ພາໂນຄ຺ຄາ”ຕິ.

໙. ປທມປຸຕ຺ຕາຣາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໘໓. ປຸຕ຺ຕເກາຏ຺ເກ ເອວໍ ອາຄຕສຸຕ຺ຕໍ ອາທິໍ ຄຕ຺ວາ ຜລິນ຺ທ຺ຣິຍາເນວ ກຖິຕານິ ອຄ຺ຄຜລວເສນ ເທສນາຍ ອາຄຕຕ຺ຕາ.

໑໐. ອາປາຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໙໐. ໂສປທິສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ນໂຍ ມຄ຺ຄາຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ສຫ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໂຕ ໂສປຣິ ນໂຍ ມຄ຺ໂຄ. ມຄ຺ຄາທີກເຍຕ ທຸຕາທີ ປຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ວາ “ທຸເຍ ເຍາ ເນ ຊມ຺ພາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຕ ຍໍ ອຄ຺ຄວໍ, ຕສ຺ສ ວເສນ ວເສ຺ສາວໍ “ອຣຫຕ຺ຕຜລິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ທຸຕິນ຺ທ຺ຣິຍກາວສາຍເທ຺ຍນ ໂອກຍ຺ຍາຄຕ຺ວາ. ອຕິວິຏ຺ຖ຺ຍາ ປສ຺ສາມີຕິ ສທ຺ທາຄຕ຺ວາ ຍາວາວເຕາ ປສ຺ສາມິ. ວຕ຺ຫິ ທຸຕິນ຺ທ຺ຣິເຍຫີຕິ ອີຣິມຕິນ຺ທ຺ຣິຍາທີຫິ ວຕ຺ຫິ ທຸຕິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ. ສາ ວິປສ຺ສນາຍຄ຺ຄຜລສຫຄຕາ ສິຍາຕິ ມິສ຺ສກາ ວຸຕ຺ຕາ.

ຊຣາວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໙. ສູກຣຂຕວຄ຺ໂຄ

໑. ສາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໙໑. ສູກຣເຂຕາຕິ ອຕິສູກຣເຂຕ. ທູສ຺ສກຕ຺ວາຍາຕິ ສທ຺ທປຕິເວທາຍ.

໒. ມລ຺ລິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

៣១១. ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយានីតិ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឋបេត្វា សេសានិ ចត្តារិ។ “អរិយញាណំ លោកុត្តរ”ន្តិ វុត្តំ មគ្គញាណំ គហេត្វា។ អរិយ-សទ្ទោ បន យថា តថា វិសុទ្ធេបិ ហោតីតិ តាទិសំ សន្ធាយ វុត្តំ “តយិ បនា”តិអាទិ។ យថា ហិ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ មិស្សកានិ, ឯវំ បញ្ញិន្ទ្រិយម្បិ មិស្សកន្តិ វុច្ចមានេ ន កោចិ វិរោធោតិ អធិប្បាយេនាហ “តយិ បន...បេ... ចតូហី”តិ។

២. សេខសុត្តវណ្ណនា

៣១២. ន សក្កោតិ ឥន្ទ្រិយានំ អបរិបក្កត្តា។ អត្ថីតិ បជានាតិ នយគ្គាហេន, ន បច្ចក្ខតោ។ ន ហិ អរិយាបិ អនធិគតំ មគ្គផលំ បច្ចវេក្ខិតុំ សក្កោន្តិ។

៤. បតិដ្ឋិតសុត្តវណ្ណនា

៣១៤. សាសវេសូតិ ចតុរាសវវិនិមុត្តេសុ សេសធម្មេសុ អារម្មណេសុ។ តេសុបិ ឧប្បជ្ជនកអនត្ថតោ ចិត្តំ រក្ខតិ នាម។

៥. សូករខតសុត្តវណ្ណនា

៣១៥. តំសន្ធាយាតិ តំ សូករខតលេណំ សន្ធាយ។ ឯតំ “សូករខតាយ”ន្តិ វចនំ វុត្តំ។ ភាវនបុំសកន្តិ ភាវជោតកំ នបុំសកវចនំ យថា “វិសមំ វាតា វាយន្តិ, ឯកមន្តំ និសីទី”តិ។ កិច្ចបដិបត្តិ តេសំ និការសនដ្ឋេន សបតិសោ, សបតិសោ ឯវ សប្បតិស្សោ, សជេដ្ឋកោតិ អាហ “សប្បតិស្សោតិ សជេដ្ឋកោ”តិ។

សូករខតវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. ពោធិបក្ខិយវគ្គវណ្ណនា

៣១៦-៤៣០. សត្តានំ ផលានំ ហេតុភូតានីតិ “ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា”តិអាទិនា វុត្តានិ, បញ្ចិន្ទ្រិយានេវ ផលូបចារេន “សត្ត ផលានី”តិ វុត្តានិ។ តានិ ច បុព្ពភាគានិ “ឥមេសំ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា...បេ... សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា”តិ វចនតោ។ តេសន្តិ សត្តានំ ផលានំ។ “ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផល”ន្តិ ឯវំ អតីតសុត្តេ វុត្តានិ ហេដ្ឋា ទ្វេ ផលានិ នាមាតិ វទន្តិ។ យេហិ បន ឥន្ទ្រិយេហិ អញ្ញត្រ បន អន្តរាបរិនិព្វាយី សេសានិ ផលានិ ហោន្តិ, តានិ ចត្តារិ សបុព្ពភាគានិ លោកុត្តរានីតិ វុត្តំ សិយា។

ឡ្តក្រិឃស៊ឃ្យត្តចណ្ណភា គិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᩵ ᩈᩩᨷ᩠ᨿᨨᩣᨲᩆ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᨬ᩠ᨬᨲᩣ

᪄᪓ᩢ-ᩃᩥ᪐᪓᩵ ᩈᩩᨷ᩠ᨿᨨᩣᨲᩆ᩠ᨿᩩᩮᨲ᩠ᨲᨷᩩᨭ᩠ᨭᨠᩣᨣᨧᩥᨷᩈ᩠ᨿᨲᩣᨧ ᨣᨨᩥᨲᩣ “ᩋᨠ᩠ᨿᩈᩃᩱᨲ᩺ ᨨᨿᩣᨲ᩺ ᨷᩉᩣᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨨᩥᨧᨧᨲᩮᨲᩣ᩵

ᩈᩩᨷ᩠ᨿᨨᩣᨲᩆ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨲᩥᨧᩥ᩠ᨴᨲᩣ᩵

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤់ ពលនិឃុត្តចណ្ណភា

លិ០ទ៍-ប័ឲ្យ់ ពលនិឃុត្តេ ពលិាភិ យិស្សកាភេច កឆិតាភិ “ចិចេកភិស្សិត”ត្តិ ចចភតោ់

ពលនិឃុត្តចណ្ណភា ភិចិ្ឋតា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. ឥទ្ធិបាទសំយុត្តំ

១. ចាបាលវគ្គោ

១. អបារសុត្តវណ្ណនា

៨១៣. ឆន្ទំ និស្សាយ បវទេត្វា សមាធីតិ កត្តុកម្យតាឆន្ទំ អធិបតិំ កត្វា បដិលទ្ធសមាធិ ឆន្ទសមាធិ. បធានសង្ខារាតិ ចតុកិច្ចសាធកស្ស សម្មប្បធានវីរិយស្សេតំ អធិវចនំ. តេហីតិ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារេហិ. ឥទ្ធិយា បាទន្តិ និប្ផត្តិបរិយាយេន ឥជ្ឈនដ្ឋេន, ឥជ្ឈន្តិ ឯតាយ សត្តា ឥទ្ធា វុទ្ធា ឧក្កំសគតា ហោន្តីតិ ឥមិនា វា បរិយាយេន "ឥទ្ធី"តិ សង្ខាតានំ ឧបចារជ្ឈានាទិកុសលចិត្តសម្បយុត្តានំ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារានំ អធិដ្ឋានដ្ឋេន បាទភូតំ, សេសចិត្តចេតសិករាសិន្តិ អត្ថោ. សា ឯវ ច យថាវុត្តិទ្ធិ យស្មា ហេដ្ឋិមា ហេដ្ឋិមា ឧបរិមាយ ឧបរិមាយ បាទភូតា, តស្មា វុត្តំ "ឥទ្ធិភូតំ វា បាទន្តិ ឥទ្ធិបាទ"ន្តិ. សេសេសុបិ វីរិយសមាធិអាទីសុ. តត្ថ ហិ វីរិយំ ចិត្តំ វីមំសំ អធិបតិំ កត្វា បដិលទ្ធសមាធិ វីមំសាសមាធីតិ អត្ថោ វេទិតព្វោ. ឥធាតិ ឥមស្មិំ ឥទ្ធិបាទសំយុត្តេ. ឯកបរិច្ឆេទោវ អត្ថនិទ្ទេសោ.

៥. ឥទ្ធិបទេសសុត្តវណ្ណនា

៨១៧. ឥទ្ធិបទេសន្តិ ឥទ្ធិយា ឯកទេសំ. កោ បន សោតិ អាហ – "តយោ ច មគ្គេ តីណិ ច ផលានី"តិ.

៦. សមត្តសុត្តវណ្ណនា

៨១៨. សមត្តន្តិ សាមញ្ញស្ស សមំ អត្តនំ ឥជ្ឈន្តំ សមត្តំ បរិបុណ្ណំ. វិវដ្ដបាទកា ឯវ ឥទ្ធិបាទា កថិតា "អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តី"តិអាទិវចនតោ.

១០. ចេតិយសុត្តវណ្ណនា

៨២២. ឧទេនយក្ខស្សចេតិយដ្ឋានេតិ ឧទេនស្ស នាម យក្ខស្ស ទេវាយតនសម្ពន្ធេន ឥដ្ឋកាហិ កតេ មហាធនស្ស ចិត្តកតដ្ឋានេ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស តត្ថ កតវិហារោ វុច្ចតីតិ បុរិមវោហារេន "ឧទេនចេតិយ"ន្តិ វុច្ចតិ. គោតមកាទីសុបិ គោតមកចេតិយន្តិ ឯវមាទីសុបិ. ឯសេវ នយោ. ចេតិយដ្ឋានេ កតវិហារេសុ អតិរេកំ. វឌ្ឍិតាតិ ភាវនាបារិបូរិវសេន បរិវឌ្ឍិតា. បុនប្បុនំ កតាតិ ភាវនាយ ពហុលីករណវសេន អបរាបរំ បវត្តិតា. យុត្តយានំ វិយ កតាតិ យថា

យុត្តយាឌក្ខាយាតំ ៩លេពេត សារទិតា អធិដ្ឋិតំ យថាវុធិ បចត្តិយទហតិ, ឲចំ យថាវុធិ បចត្តតារទហតំ កយិតា៍ បតិដ្ឋាតនេ្ដតាតិ អធិដ្ឋាតនេ្ដត៍ ចត្ធុ ចិយ កតាតិ សន្ទូសេរា ្ថបក្កិលេសចិសោឈតេត ឌ្ឍិ្ឌចិសេសាតំ បចត្តិដ្ឋាតកាចទោ ស្វចិសោធិតបរិស្សុយចត្ធុ ចិយ កតា៍ អធិដ្ឋិតាតិ បដ៏បក្កុត្វុំកាចទោ ស្វកាចិតកាទេចត តំតំអធិដ្ឋាតឈោឮ្យតាយ ធបិតា៍ សយត្តទោ ចិតាតិ សន្ទូការកេត កាចត្វុបធយំ កយិតា៍ ទេតាហ "ស្វចឌ្ឍិតា"តិ៍ ស្វដ្ធុ សយាទទ្ឍាតិ ឌ្ឍិ្ឌកាចតាយ សិលប្បត្តិយា សយុទេច សំសេចិតា៍

អតិយយេតាតិ "យស្ស៊ កស្សុចិ"តិ អតិយតចធទេតត៍ តិយយេចត្វិតិ "តចាកតស្ស៊ា"តិ សទ្វបក្កហលោត តិយយេចត្វ៍ អាឃុបុយាលត្តិ បទោឃុបុយាលំ ធធតិ៍ តស្សេច កហេលោ កាទលំ ៥ាហុឌាលចណ្ហតាយំ ទុត្តតសេយតេច ទេចិតក្ខ៍ យហាសឹចទេត្វទោ បត យហាទេ៥ាធិសត្តាតំ ធទិយកទេច បដ៏សត្ថិឌាយិទោ ពេឃុស្ស អសទេក្ខិឃ្យាឃុកតាសំចត្តតសយចត្វំ ហធេយ ធបេចត្វ៍ ព្វុទ្ធាតំ អាឃុសក្ខារស្ស បរិស្សុយចិក្កុយ្កតសយចត្វតា បិញ្ញុក្ខុយំ អាកតា ឲចាតិ ក្ខយំ កឌ្ឍិកប្បយេច តិទេ្ដឃ្យាតិ អទោធ៍

ពលិ្ឌត្វាឌ៏ហិ អកិស្វយ្យតីតិ ឲទេតត យថា ឌ្ឍិ្ឌកេលត ឌោរាយ ត បដ៏ឈាទេតា, ឲចំ ទេតត យទេលស្សុបិ ត បដ៏ឈាទេតាតិ អត្វទោ អាបត្ថុយេចាតិ៍ "កូ សទេរា លិទេត្វា, កូចតិ បតិទេតា"តិ អត្ថុថា ចុដ្ឋិទេតតបិ ទេធទោធេត អ៏ដ្ធកចាចធតយេច សយត្វិតត្តិ ធដ្ឋក្ខ៍ ទេតាហ "ទេរា បត ត រុត្វតិ...ទេប... តិយយិត"ត្តិ៍

បទិឃុដ្ឋិតចិទេត្តាតិ យថា កិត្ថិ អត្វាតត្វំ សល្លទេក្ខុតុំ ត សក្កា, ឲចំ អកិក្ខុតចិទេត្តា៍ ទេសា បត អកិកទោ យហតា ្ថធទោទេឈត អប្បកស្ស ្ថធកស្ស អទ្ឍោត្វទេលំ ចិយ អទេហាសឹតិ ទុត្តិ "អទ្ឍោត្វធចិទេត្តា"តិ៍ អទ្ឍោតិ ទេធទទេតា, អទិយេហិ ចា អទ្ឍោ ទេយា ទេកាចិ បទេរា បុធុឌ្ឈទោ៍ បុធុឌ្ឈតក្កហលោត្វុត្វ យថា សទេគ្គុត សត្ថុ អប្បហឹតចិបល្លាសេរា យាទេទេត បទិឃុដ្ឋិតចិទេត្តា កិត្ថិ អត្វាតត្វំ សល្លទេក្ខុតុំ ត សទេក្កាតិ, ឲចំ ទេធទេរា កាចតា កតំ តិយិទេត្តាកាសំ សន្ទូសេរា ត សល្លទេក្ខុសឹតិ ធស្សុតត្វំ៍ ទេតាហ "យាទេរា ហឹ"តិអាធិ៍ ចត្តារទោ ចិបល្លាសាតិ អសុកេ "សុក"ត្តិ សញ្ញាចិបល្លាសេរា, ចិត្តចិបល្លាសេរា, ទុក្ខេ "សុខ"ត្តិ សញ្ញាចិបល្លាសេរា, ចិត្តចិបល្លាសេរាតិ ឌ្ឍយេ ចត្តារទោ ចិបល្លាសា៍ ទេតាតិ យធិបិ ឌ្ឍតេទ អដ្ឋ ចិបល្លាសា បហឹតា, យថាទុត្តាតំ ចតុត្ថុ ចិបល្លាសាតំ អប្បហឹតកាទេចត៍ អស្សាតិ ទេធទស្ស៍

យទ្ឍឹតិ ចុសតយទេត្វត យទ្ឍទេត្វា ចិយ ទេហាតិ, អត្ថុថា ទេតត យទ្ឍុទេត សត្តាតំ យទេលយេច សិឃា, កិ សក្ខិស្សុតិ ត សក្ខិស្សុតីតិ អធិប្បាយោ៍ កស្វា ត សក្ខិស្សុតិ? តតុ ឲស អក្កុសាធកស្ស យហិទ្ធិកស្ស យហាតុកាចស្ស កុត្ថិ បចិទេ្ដាតិ? សត្ថិ បចិទ្ដោ, តត្ថា ទេលា អត្វទោ យហាតុកាចស្ស ធស្សុតត្វំ, ត ចិ៥ាឈតាធិប្បាទេយត៍ ចិ៥ាឈតាធិប្បាទេយត បត ឌ្ឍឈ "កិ សក្ខិស្សុតី"តិ ទុត្តិ ហធយយទ្ឍុតស្ស អធិកតត្វា៍ តិយិទេត្តាកាសត្តិ ឲត្ត "តិដ្ឋតុ កាចា កប្ប"ត្តិ សកលកប្បំ អចដ្ឋាតយាចតាយ "យស្ស៊ កស្សុចិ, អាតត្ថុ, ចត្តារទោ ឌ្ឍិ្ឌបិធា កាចិតា"តិអាធិតា អត្ថុបទេធសេត អត្វទោ ចតុទ្ធិ្ឌបិឌកាចតាតុកាទេចត កប្បំ អចដ្ឋាតសយចត្វតាធទេសត សត្ថុប្បាធតំ តិយិត្តំ៍ តថា បត បរិយាយក្កហលំ យុត្តិតូត្វា ្ថតុកំសេយច អត្វទោ អធិប្បាយចិកាចតំ ឌ្ឈការសោ៍ ឌាតទេត្តាទេយថាតិ យាទេទេត បទិឃុដ្ឋិតកាធំ ឌាតទេត្តា ឲច៍ អត្វទោ អបទាឈទេហតុទេកា សត្តាតំ ទេសាទេកា តតុទេកា ទេហាតិ, ត ឌាលចាតិ អាហ – "ទេធាសារទោបទេតត ទេសាកតតុករលត្វ"ត្តិ៍ កិ បត ទេធទោ យាទេទេត បទិឃុដ្ឋិតចិត្តកាទេល បចត្តិ បច្ឆា ឌាតាតីតិ? ត ឌាតាតិ សកាទេចត, ព្វុទ្ធាតុកាទេចត បត ឌាតាតិ៍

អគតេ្វ តិណ្ឋាណេ ក្វាយារេណាគ យានេទតិ, ចិនាកាចិពាន្ដតេគ ចា ឌាតិតិយិត្តតាយ តត្វ តត្វ ឌាតំ យានេទេន្តា ចិយ ហោតីតិ

“យានេទតីតិ យានេទា”តិ ចុត្តំ អតិបិបត្តា បិបិយា កណ្យាឆយ្ងបយន្លាកេតា កណ្យោ ចិនាកាឝិក្យាណាតំ អន្តកាទណតោ អន្តកោ បត្តាតំ

អគត្វាចហំ បដិបត្តិ គ យុទ្ធាតីតិ គយុធិ អត្តគោ យានបិនេគ បយេត្ត ពាន្ឋតិ, បយត្តា ចា ពាន្ឋ ខុតស្សាតិ បយត្តពាន្ឋ បត្តយបត្តាហតោ បទិ

បត្ត អហាតិ បន្ឋាឃាហ “អដ្ឋយ បត្តាហេ”តិ, គ បគ បល្លុបត្តាហាឝិ ចិយ តិយតកិច្ចស្ស អដ្ឋយបត្តាហស្ស តាយ លគ្គគតោ

បត្តយបត្តាហស្ស ហិ បទតោ អឌបិលតិឝោកាឆយ្ងលេ ពាហុតោ បក្កស្ស ឆ បដិញ្ញាតឆយ្ងេឆបតំ កកចត្តិ ពាត្វា “ព្ឋាគាតិ បទេត្ត

ឆយ្ងេឆបតាយ យយ ចិបយំ អតិក្កាយេស្សតី”តិ បញ្ញាតឆោយគស្សា ហុត្វា ឩំតា ចិគេត្តបិ, “ហន្ទាហំ គាតិ តំ ស្កបិនេយគ បទិតិដ្ឋាបេស្សាមិ,

ខុចយស្ស យគោរេចា អញ្ញាឆត្តំ កាមិស្សតិ, យយ យគោរេចា ព្ឋឌិស្សតី”តិ ចិគេត្តត្វា កកចត្តិ ស្កបដ្ឋយិត្វា ខុកយត្តិ ឩំតា – “បទិតិដ្ឋាតុ គាតិ,

កគេត្ត, កកចា”តិអាឝិតា បទិតិដ្ឋាតំ ឃាធិ តំ បន្ឋាយ ចុត្តំ “អដ្ឋយ បត្តាហេ”តិអាឝិ តត្វ អញ្ញាតិ អាឃុបញ្ញាទេចាស្សឆ្នគឝិចបំ

បន្ឋាឃាហ កកចា ចស្ស អតិពាន្ដតាឝិប្បាយំ ឌាគេន្តាបិ តំ អគាចិកត្វា បទិតិដ្ឋាតស្ស អកាលកាចយេច បកាទេបន្តា ឃាចតំ បដិក្លិបិ

តេគាហ “គ តាចាហ”ត្តិអាឝិ

យក្កចេបគ ញុត្តាតិ បច្ចបដិចេឆេចយ្យុត្តិនេយគ ញុត្តា តេឆច ចិគីតាតិ យក្កចេបគ កិលេបាតំ បយុទ្ធេឆចិគេយគ ចិគីតា តចា

ចិបាទេគាតិ អទិយយក្កាឝិកេយគេច បត្តុបាយេគ ចេបាទេឌ្ឍប្បត្តិយា ចិបាទេគា, បាទេឌ្ឍកាទាតំ ឩឌ្ឋិចិចិកិច្ឆាឝិបិបឆយ្ងាតំ ចិកេយគ

ចិបាទេគកាចំ បត្តាតិ អត្វោ ឃស្ស ស្ងតស្ស ចេបគ ចដ្ឋក្កុលោ តិស្សទណំ បយ្ងចតិ, តំ ព្ឋឆ ស្កណ្ណដ្ឋតិដ្ឋេបគ “ស្ងត”ត្តិ អឌិប្បេតត្តិ អាហ

“តេបិដកចេបតា”តិ តិណ្ណ បិដកាតំ បយុហោ តេបិដកំ, តីណិ ចា បិដកាតិ តិបិដកំ, តិបិដកយេច តេបិដកំ, តស្ស ចេបគ តឆេចាតិ

ឃំ តំ តេបិដកំ បោតព្វកាទេចគ ស្ងតត្តិ ចុត្តំ, តយេច ឆយុត្តិ បទិយត្តិឆយ្ងំ ឆាទេត្តីតិ ស្ងចណ្ណកាឌេគ បក្លិត្តឃឹហចបំ ចិយ អចិតស្សត្តំ កត្វា

ស្ងប្បក្វាហស្ងប្បចត្តិកាទេចគ ឆាទេត្តិ ហឆេយ ឆបេត្តិ ព្ឋតិ បទិយត្តិឆយ្ងចេបគ ពាហុស្សុតឆយ្ងឆទកាចំ ឆស្សេត្វា ព្ឋគាតិ បដិចេឆចេបគបិ

តំ ឆស្សេន្តា “អច ចា”តិអាឝិ ចុត្តំ អទិយឆយ្ងស្សាតិ យក្កឋលឆយ្ងស្ស, គចចិឆស្ស ចា លោកុត្តរឆយ្ងស្ស អត្ងឆយ្ងត្តត្តិ អឌិកាយាឃាត្ងបំ

ឆយ្ងត្ងំ អត្ងទ្ធចិកបដិបឆត្តិ តយេច ចិបស្សតាឆយ្ងយាហ, លព្ឋិគា ចិបុទ្ធិយោ ចា អត្ងឆយ្ងត្តិ តិដ្ឋាតឆយ្ងស្ស អត្ងឆយ្ងោ, ឃចាចុត្តបដិបគា,

តស្សាត្ងបំ អតិបល្លេចិតំ អប្បិដ្ឋតាឝិឆយ្ងំ ចទណឃឹលោតិ បយាគាយ ចត្តគឃឹលោ អត្ងយក្កឋលឆយ្ងោ ខុតិស្សាតិ ចា អត្ងឆយ្ងោ,

ចុដ្ឋាគកាយិតិចិបស្សតា, តស្ស ចទណឃឹលោ អត្តគោ អាចទិយចាគត្តិ អត្តគោ អាចទិយស្ស បយ្ងាបយ្ងឆ្នស្ស ចាឌំ បឆេចកាស្ស លោកស្ស

អាចាទបិក្លាបគេត អាចទិយោ, កកចា, តស្ស ចាគោ, ចតុបច្ចេឆេបតា

អាឝិក្លិស្សត្តីតិ អាឝិតោ កណ្ឆស្សត្តិ, អត្តតា ស្កក្កហិតតិឃាយេគ បទេ ស្កក្កណ្យាបេស្សត្តីតិ អត្វោ ឆេបស្សត្តីតិ ចាចេស្សត្តិ, បិញ្ចុ បយ្ងា

បតោតិឆស្សត្តីតិ អត្វោ បញ្ញាបេស្សត្តីតិ បឌាគាបេស្សត្តិ, បញ្ញាបេស្សត្តីតិ អត្វោ បដ្ឋបេស្សត្តីតិ បកាទេហិ ឆបេស្សត្តិ, បកាទេបស្សត្តីតិ

អត្វោ ចិចទិស្សត្តីតិ ចិចដំ កទិស្សត្តិ ចិកឌិស្សត្តីតិ ចិកត្តំ កទិស្សត្តិ ស្កត្តាតីកទិស្សត្តីតិ អត្ងត្តាតំ កម្មិទំ ស្កត្តាតំ បិកាដំ កទិស្សត្តិ បហឆយ្ងគាតិ

ខុត្ត ឆយ្ង-បន្ទោ កាទណបទិយាយោ “ហេតុមិត្តាណំ ឆយ្ងបដិបម្ភិទា”តិអាឝីស្ង (ចិក ៧៦១០) ចិយាតិ អាហ “បហេតុកោគ បកាទេណាគ

ចគេគតា”តិ

សប្បាដិហារិយន្តិ សនិស្សរណំ។ យថា បរវាទំ ភញ្ជិត្វា សកវាទោ បតិដ្ឋហតិ, ឯវំ ហេតុទាហរណេហិ យថាធិគតមត្ថំ សម្បាទេត្វា ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ។ តេនាហ “និយ្យានិកំ កត្វា ធម្មំ ទេសេស្សន្តី”តិ , នវវិធំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បវេទេស្សន្តីតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ច “បញ្ញាបេស្សន្តី”តិអាទីហិ ឆហិ បទេហិ ឆ អត្ថបទានិ ទស្សិតានិ, អាទិតោ បន ទ្វីហិ បទេហិ ឆ ព្យញ្ជនបទានិ។ ឯត្តាវតា តេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ សំវណ្ណនានយេន សង្គហេត្វា ទស្សិតំ ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ នេត្តិយំ (នេត្តិ។ សង្គហវារ) “ទ្វាទស បទានិ សុត្តំ, តំ សព្វំ ព្យញ្ជនញ្ច អត្ថោ ចា”តិ។

សិក្ខត្តយសង្គហិតន្តិ អធិសីលសិក្ខាទិសិក្ខត្តយសង្គហំ។ សកលំ សាសនព្រហ្មចរិយន្តិ អនវសេសំ សត្ថុសាសនភូតំ សេដ្ឋចរិយំ។ សមិទ្ធន្តិ សម្មទេវ វឌ្ឍិតំ។ ឈានស្សាទវសេនាតិ តេហិ តេហិ ភិក្ខូហិ សមធិគតឈានសុខវសេន។ វុឌ្ឍិប្បត្តន្តិ ស្វាអារបណីតការុប្បកាមនេន សព្វតោ បរិវុឌ្ឍិប្បត្តំ។ សព្វបាលិផុល្លំ វិយ អភិញ្ញាសម្បទាហិ សាសនាភិវុឌ្ឍិយា យត្តកប្បត្តិតោ។ បតិដ្ឋិតវសេនាតិ បតិដ្ឋានវសេន, បតិដ្ឋប្បត្តិយាតិ អត្ថោ។ បដិវេធវសេន ពាហុលោ ជនស្ស ហិតំ ពាហុជញ្ញំ។ តេនាហ “ពហុជនាភិសមយវសេនា”តិ។ បុថុ បុថុលំ ភូតំ ជាតំ, បុថុត្តំ ភូតំ បត្តន្តិ វា បុថុភូតំ។ តេនាហ “សព្វាការេន បុថុលភាវប្បត្ត”ន្តិ។ សុដ្ឋុ បកាសិតន្តិ សម្មទេវ អាទិកល្យាណាទិភាវេន បវេទិតំ។

សតិំ សូបដ្ឋិតំ កត្វាតិ អយំ កាយាទិវិការោ អត្តភាវសញ្ញិតោ ទុក្ខភារោ យថា ឯត្តកំ កាលំ វហិតោ, ភូតានិ បន ន វហិតព្ពោ, ឯតស្ស អវហនត្ថំ ចិរតរំ កាលំ អរិយមគ្គសម្ភារោ សម្ភតោ, ស្វាយំ អរិយមគ្គោ បដិវិទ្ធោ, យតោ ភូតេ កាយាទយោ អសុភាទិតោ សភាវាទិតោ សម្មទេវ បរិញ្ញាតាតិ វត្វាបិ សតិ យថាវត្ថំ វិសយេ សុដ្ឋុ ឧបដ្ឋិតំ កត្វា។ ញាណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វាតិ យស្មា ភូតស្ស អត្តភាវសញ្ញិតស្ស ទុក្ខភារស្ស វហនេ បយោជនភូតំ អត្តហិតំ បរហិតញ្ច ឯវំ បរិសមាបិតំ, បរហិតំ បន ពុទ្ធវេនេយ្យវិនយនំ បរិសមាបនំ បរិបុណ្ណំ, យត្តកប្បត្តំ, តំ ទានិ បារមិតាវេនេយ្យ បរិសមាបនំ បរិបុណ្ណំ, តស្មា អាហ “វិសាខបុណ្ណមាយំ បរិនិព្ពាយិស្សាមី”តិ, ឯវំ ពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា សច្ចការេន វិនិច្ឆយំ កត្វា។ អាយុសង្ខារេ វិស្សជ្ជីតិ អាយុនោ ជីវិតស្ស អភិសង្ខរណំ ផលសមាបត្តិធម្មំ ន សមាបជ្ជិស្សាមីតិ វិស្សជ្ជិ, តំ វិស្សជ្ជនេនេវ តេ អភិសង្ខារិយមានំ ជីវិតសង្ខារេ ន បវត្តយិស្សាមីតិ វិស្សជ្ជិ។ តេនាហ “តត្ថា”តិអាទិ។

ឋានមហន្តតាយបិ បវត្តិអាការមហន្តតាយបិ មហន្តោ បវេទិកម្បោ។ តត្ថ ឋានមហន្តតាយ ភូមិចាលស្ស មហន្តតំ ទស្សេតុំ “តទា…បេ… អកម្បិត្ថា”តិ វុត្តំ, សា បន ជាតិក្ខេត្តភូតា ទសសហស្សី លោកធាតុ ឯវ, ន យា កាចិ។ យា មហាភិនីហារមហាជាតិអាទីសុបិ អកម្បិត្ថ, តទាបិ តត្តកាយ ឯវ កម្បនេ កិំ ការណំ? ជាតិក្ខេត្តភាវេន តស្សេវ អាទិតោ បរិគ្គហស្ស កតត្តា, បរិគ្គហណត្ត្វស្ស ធម្មតាវសេន វេទិតព្ពំ។ តថា ហិ បុរិមពុទ្ធានម្បិ តត្តកមេវ ជាតិក្ខេត្តំ អហោសិ។ តថា ហិ វុត្តំ “ទសសហស្សី លោកធាតុ និស្សទ្ទា ហោតិ និរាកុលា…បេ… មហាសមុទ្ទោ អាភុជតិ, ទសសហស្សី គជ្ជតី”តិ ច អាទិ។ ឧគ្គបរិយន្តំ កត្វា ឆប្បការប្បវេធនេន។ អច្ឆិតរាគោ ភិំសនីតិ ភិំសនោ, សោ ឯវ ភិំសនកោតិ អាហ “ភយជនកោ”តិ។ ទេវទុន្ទុភិយោតិ ទេវទុន្ទុភិសទ្ទស្ស បរិយាយវចនមត្តំ, ន ចេត្ថ កាចិ ទុន្ទុភិ ទេវទុន្ទុភីតិ អធិប្បេតា, អថ ខោ ឧប្បាតភាវេន លព្ភមានោ អាកាសតោ និគ្ឃោសសទ្ទោ។ តេនាហ “ទេវោ”តិអាទិ។ ទេវោតិ

ᨾᩮᨥᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩉᩥ ᨲᨴᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩈᩔ ᩅᩔᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩅᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩮᩅᩮᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨣᨩ᩠ᨩᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩦᨲᩥᩅᩮᨣᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ “ᩍᨴᩴ ᨧᩥᩁᨲᩁᨠᩣᩃᩴ ᩅᩉᩥᨲᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨽᩣᩁᩮᩣ, ᨴᩣᨶᩥ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨽᩣᩅᩮᨶᩮᩅ ᨷᩦᨲᩥᩅᩮᨣᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲᩥ, ᩏᨴᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨠᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᩩᩃᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨲᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᩃ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᩣᨵᨶᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩩᩃᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨷᩁᩥᨲᩮᩣ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᨲᩮᩣ ᨴᩦᨥᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣᨿ ᩅᩥᨷᩩᩃᨹᩃᨲᩣᨿ ᨧ ᨶ ᨲᩩᩃᩴ ᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨿᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨽᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣ “ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᩋᨲᩩᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᩁᩪᨷᩣᩅᨧᩁᨲᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩔ ᩈᩣᨲᩥᩈᨿᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩪᨷᩣᩅᨧᩁᩴ ᩋᨲᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩥᨷᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩᨷᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᩉᩦᨶᩴ, ᨲᩴ ᨲᩩᩃᩴ᪨ ᨻᩉᩩᩅᩥᨷᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᨱᩦᨲᩴ, ᨲᩴ ᩋᨲᩩᩃᩴ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ, ᨲᩴ ᩉᩦᨶᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨽᩣᨣᩮᩈᩩ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨸ᩠ᨸᨻᩉᩩᩅᩥᨷᩣᨠᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩩᩃᩣᨲᩩᩃᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨿᨠᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᩈᩮᩅᨶᩣᨿ ᨧ ᩁᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨷᩣᨠᨾᨲ᩠ᨲᨴᩣᨿᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩅᩥᨷᩣᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ, ᨶ ᨧ ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩣᨴᩥ^ ᨽᩅᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩒᩔᨩᩦᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᩅᩔᨩᩥ᪨ ᨠᩅᨧᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᨩᩣᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨽᩮᨴᩈᩉᨽᩣᩅᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮᩣᩔᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨴᩩᨽᨿᩔ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ “ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩁᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᩅᩈᨦ᩠ᨡᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲ ᩋᩅᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨳ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ “ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᩣ ᨽᨿᩴ, ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᩣ ᨡᩮᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩩᩃᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩦᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᩴᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᩋᩅᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᨶ ᨽᩣᨣᩣᨠᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨣᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨶᨽᩣᩅᨾᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨧᩣᨷᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᨷᩣᨭᩃᩥᨣᩣᨾᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪙᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ប័៧១-ប័៧៖ បរេតា ព្ពយស្ថិ បិរោគេពយ្យតចេក្ក គេរយស្វេត្ត អាចិ កចិស្សត្តិ៍ លេអកិញ្ញាបិគេកាតិ លេត្ថិ អកិញ្ញាត់ បិគេកក្វតា បឆាតក្វតា៍ ឃឆា បឈយស្វេត្ត, តឆា ក្ខតិឃតតិឃស្វេត្តស្វបិ ច លេអកិញ្ញាបិគេកា ព្ពឌ្ឍិបិគា កឆិតាតិ អេត្វា៍

១៍ លេត្ថរយាឞិរបូត្តចណ្ណតា

ប័៧៖៍ ឃោ រយាឞិស្ស តិស្សឃក្ខេតា លេត្ថា, រោ ព្ពឆាឞិបេ្យតាតិ អាហ "លេត្ថត្តិ កត្វកេយ្យតាលេត្ថ"ត្តិ៍ តស្ស ច អឞិបតេឃ្យេដ្ឋា តិស្សឃេដ្ឋា, ត ចិតា តំ លេត្ថិ តិស្សាឃាតិ អាហ – "តិស្សាឃាតិ តិស្សឃំ កត្វា, អឞិបតិ៍ កត្វាតិ អេត្វា"តិ៍ បឆាតក្វតាតិ រេរដ្ឋក្វតា, រេដ្ឋការេចា ច ឧកស្សបិ ចត្យកិច្ចរាឆតចេរេត បចត្តិឃា, តេតា ឧច ពាហុចចតតិឌ្ឍេរា, បឆាតរដ្ឋារេដ្ឋត បឆាតរដ្ឋរលេតា៍ "លេត្ថិ រេច តិស្សាឃ…រេប… អយំ ចុច្ចតិ លេត្ថរយាឞី"តិ ព្ពយាឃ បិញព្ពឃា លេត្ថាឞិបតិ រយាឞិ លេត្ថរយាឞីតិ អឞិបតិរដ្ឋលេបិំ កត្វា រយារោ ចុេត្តាតិ ចិញ្ញាឃតិ, អឞិបតិរដ្ឋត្វគស្សតចេរេត ចា លេត្ថេហតុេកា, លេត្ថាឞិេកា ចា រយាឞិ លេត្ថរយាឞិ៍ រេតត "លេត្ថរយាឞិតា រេចច បឆាតរដ្ឋារេហិ បឆាតក្វតរដ្ឋារេហិ ច រយត្ថាកតា"តិ ចណ្ណតិ, តំ អារេត្វា រឞ្ឍេត្ថា៍ បឆាតក្វតាតិ ឌឹរិឃក្វតា៍ រោកចិ ចគត្តិ – "រដ្ឋតរដ្ឋារាឌិតិចត្តតត្វំ បឆាតក្កហល"ត្តិ៍ អឆ ចា តំ តំ ចិរេរេំ រដ្ឋេរាតីតិ រដ្ឋារេរា, រឞ្ឍាយិ ឌឹរិឃំ៍ តត្វ ចត្យកិច្ចរាឆកេតា តគញ្ញាស្ស តិចត្តតត្វំ បឆាតក្កហលត្តិ៍ ឃឆា លេត្ថា លេត្ថរយាឞិតា រេចច បឆាតរដ្ឋារេហិ ច រយត្ថាកេតា, ឧចំ លេត្ថរយាឞិ លេត្ថត រេចច បឆាតរដ្ឋារេហិ ច រយត្ថាកេតា៍ បឆាតរដ្ឋារាបិ លេត្ថត រេចច លេត្ថរយាឞិតា ច រយត្ថាកតាតិ តីស្វបិ បទេស្វ រយត្ថាកតរដ្ឋា រេឃារេឌតេញ្ញា៍ តស្វាតិ ឃស្វា តេឃាបិ លេត្ថាគេឃា ឧកចិត្តប្យាគបរិឃាបត្ថា, តស្វា រេញ្ញ រេត ឆយ្វា ឧកេតា កត្វា "អយំ ចុច្ចតិ… រេប… ព្ពឌ្ឍិបិគេា"តិ ចុត្តត្តិ៍ ឧចំ លេត្ថាឌីតំរេឃច រេចត្វ ព្ពឌ្ឍិបិគការេចា ចុេត្តា, ចិករេក្ក បត រេតរំ ព្ពឌ្ឍិការេចា រយ្យឃុត្តាត់ ព្ពឌ្ឍិបិគការេចា ចុេត្តាតិ គេស្សេត្តា "ព្ពឌ្ឍិបិគចិករេក្ក បតា"តិអាឌិយាហ៍

ព្ពគាតិ រេតរំ ព្ពឌ្ឍិបិគតាបិ រយុក្កតីតិ គេស្សេត្តា "អបិចា"តិអាឌិយាហ៍ តត្វ លេត្ថញ្ញាកាចឃេតា បឆាត់ កត្វា ការេចត្តស្ស តឆា បចត្តបុត្តាកិរដ្ឋារចេរេត ព្ពឈ្ឈរាគេតា លេត្ថា ព្ពឌ្ឍិ តាយ, តស្ស តិស្សឃក្វតា បឆាតរដ្ឋារា ព្ពឌ្ឍិបិគេា តាយ៍ រេរដ្ឋេឃបិ ឧរេរច តេឃា៍ តឆា កាចឃត្តស្ស ឃុត្យតាយត្វំ រត្ថាឃ ចុត្តំ, ព្ពឈ្ឈតេត្វា បត រេត្ញរំ រយាតត្តិ គេស្សេត្តា "រយ្យឃុត្ត…រេប… ព្ពឈ្ឈត្តិរេឃចា"តិ អាហ៍

ព្ពឌ្ឍិបិគេ អរដ្ឋរេតា គេស្សេត្យ "អបិចា"តិអាឌិ ចុត្តំ៍ តត្វ លេត្ថាគេឃាតិ លេត្ថរយាឞិបឆាតរដ្ឋារា៍ រេរិឌ្ឍិបិគេស្វតិ ឌឹរិឃិឌ្ឍិបិគាឌីស្វ៍ តត្វ ឌឹរិឃរយាឞិបឆាតរដ្ឋាររយត្ថាកេតាតិ ឌ្ឋិល្លត្យ ឌឹរិឃំ អាកតំ, តត្វ បុរិយំ រយាឞិចិរេរេំ, ឌឹរិឃាឞិបតិរយាឞិ ឧច ឌឹរិឃរយាឞីតិ ក្ខតិឃំ រយត្ថាកយក្កគស្សត់៍ ឌ្ឋេរេឃច ហិ រឞ្ឍាត្វ រយត្ថាកយក្កាតិ រយាឞិ បឆាតរដ្ឋារេរា ច, លេត្ថាគេឃា រយាឞិចិរេរតាតិ, បឆាតរដ្ឋារេរា បត បឆាតចចេតេតច ចិរេរិរេតា, ត លេត្ថាឌីហិតិ ត ព្ពឆ ឌឹរិឃាឞិបតិតា បឆាតរដ្ឋារស្ស ចុត្តា រេហាតិ៍ ឌឹរិឃញ្ញ រយាឞិ៍ ចិរេរេត្វា ចិតេយច រយត្ថាកយក្កចេរេត បឆាតរដ្ឋារចចេតត ចុត្តត្តិ តាបិ ឌ្វីហិ ឌឹរិឃេហិ រយត្ថាកេយា ចុេត្តា រេហាតិ៍ ឃស្វា បត លេត្ថាឌីហិ ចិរិដ្ឋា រយាឞិ, តឆាបិ ចិរិដ្ឋេតច ច រេតត រយ្យឃុេត្តា បឆាតរដ្ឋារេរា រេរឆយ្វា ច, តស្វា រយាឞិចិរេរតាត់

ចនេត ចត្តារោ ពួគ្គិបិគោ ចុត្តា, ចិនេឞតការេចា ច លត្ថាឌឹត់ ត់ត់អចឞ្សយឥឞ្សតចនេត ទេហាតឹតិ “លត្ថឞយាឌិ...នេប... ពួគ្គិបិគោ”តិ ៧ត្តួ តិឞ្សយទេត្តួបិ បិគ-ឞទេគ្គ ក្តបិគាយទេគ្គត លត្ថាឌឹត់ ពួគ្គិបិគតា ចុត្តា ទេហាតិ, ទេតទេតច អកិឆទេប្ល ក្តត្តរធ្មឡអកាឌតិទេយ “ចត្តារោ ពួគ្គិបិគោ លត្តិគ្គិបិគោ”តិអាឌិតា (ចិក៍ ៣៥៥) លត្ថាឌឹត់ទេយច ពួគ្គិបិគតា ចុត្តា, បញ្ញាបុច្ឆទេក ច – “ចត្តារោ ពួគ្គិបិគោ ពួគ កិក្កូ លត្ថឞយាឌឹ”តិអាឌិតាច (ចិក៍ ៣៦១) ក្តទេគ្គឞំ កត្វាបិ បុត លត្ថាឌឹត់ទេយច ក្យឞលិឌិការេចា ចិកទេត្តា៍ ក្តបិយិគ្គិបិគឥឞ្សតត្តួទេយច ហិ តិឞ្សយិគ្គិបិគឥឞ្សត់ កត់, អញ្ញាឆា ចត្យត្តាឆតា ត ទេហាតឹតិ អយទេយត្តួ បិឡពួចនេត អត្តួចិតិច្ឆទេយា៍ តត្តួ ក្តបិយិគ្គិបិគឥឞ្សតត្តួទេយចាតិ លត្ថាឌិទេក ឆុទេទ ទេឌគ្គទេក បុព្ពាក្កទេយ កត្វា តិព្ពត្តិតឞយាឌិ លត្ថាឌិបតិឞយាឌឹតិ លត្ថាឌឹត់ ពួគ្គិយា អឆិកឡុបិយឥឞ្សត់ ក្តបិយិគ្គិបិគឥឞ្សត់, តគត្តួទេយច “តឆាក្ខុតឞ្ស ទេចឥតាគ្គទេត្ថ...នេប... ចិញ្ញាណាគ្គទេត្ថ”តិ តត្តួ តត្តួ បិឡពួឃំ តិឞ្សយិគ្គិបិគឥឞ្សត់ កត់ លត្ថាឌិចិឞិគ្គាត់ទេយច ទេចឥតាគ្គត្ថាឌឹត់ អឆិទេប្យតត្តា៍ ៧ចទេគ្នាត់ ឞប្យចិត្ថិតព្ពំ, អញ្ញាឆា ទេកចល់ ពួគ្គិឞប្យឃុត្តាត់ទេយច លត្ថាត់ ចនេត ពួគ្គិបិគការេច កឃ្សារេត ទេតឞំ ចត្យត្តាឆតា ត ទេហាតិ ចិនេឞឞការេណកាចទេតាតិ អឆិប្បារេយា៍

ទេកឌឹតិ ក្តត្តរចិហាររេចាឞិទេតា៍ អតិព្ពាទេត្តាតិ ទេហត្យបច្ឆទេយហិ ត តិព្ពាទេត្តា, ត ឞកាចឆទេប្យា, បញ្ញាតិយត្តត្តិ អឆិប្បារេយា៍ ចាឥយគ្គតត្តួាយ ទេហាតិ, អកិឆទេប្ល ច អាកទេតា ក្តត្តរធ្មឡអចាររោតិ ទេយាឌតា៍ ចត្តារោ ពួគ្គិបិគាតិអាឌិ ក្តត្តរធ្មឡអចារឥឞ្សត់៍ ពួទេយ បត ក្តត្តរធ្មឡអចារេរ អាកតា ពួគ្គិបិគា៍

រេគ្គបិលទេត្តួរោ លទេត្ថ ឞតិ កឆ៌ តាត្យឌាតិឞ្សត្តិតិ ឞត្តាហាតិ កត្តាតិ អត្យឌ្ឍិត្វា យាតាបិតរោ អត្យឌាតារេបត្វា បព្ពាឌិត្វា លត្ថទេយច តិឞ្សាយ អរហត្តំ បិបុណិតិ អាហ – “រេគ្គបិលទេត្តួរោ លត្ថំ ឆុទំ កត្វា ទេលិក្យត្តរឆប្លំ តិព្ពាទេត្តុឞឹ”តិ៍ ទេឞាណទេត្តួរោតិ ឞុក្យយាលទេឞាណទេត្តួរោ៍ ទេឞា ហិ អាយឞ្វា អត្តទេតា ឞុក្យយាលកាឆ៌ អចិទេត្តត្វា អតិទេចល់ ចគ្គយទេតត បិទេគឞុ ក្តគ្គិទេតឞុបិ ក្តឞ្សាហំ អចិឞ្សទេឌ្ឍទេត្តា ឌឹរិយំ ឆុទំ កត្វា ទេលិក្យត្តរឆប្លំ តិព្ពាទេត្តុឞិ៍ ឞប្ពុតទេត្តួរោ “ចិត្តចទេតា ទេច អលយរិយតាណឥឞ្សតចិទេឞទេឞា ពួទេគ្គឃ្យ, យយ៉ំាពួទេគ្គឃ្យាតិ ចិត្តំ ឆុទំ កត្វា ទេលិក្យត្តរឆប្លំ តិព្ពាទេត្តុឞិ៍ ទេយាឈរាឌា “បញ្ញាចទេតា ទេច យក្កកាចតា ពួទេគ្គឃ្យ, យយ៉ំាពួទេគ្គឃ្យា”តិ បញ្ញាបុព្ពាក្កយំ បញ្ញាឆុទំ បញ្ញាទេឌគ្គក់ កត្វា អរហត្តំ បិបុណិតិ អាហ “ទេយាឈរាឌា ឌឹយំឞំ ឆុទំ កត្វា ទេលិក្យត្តរឆប្លំ តិព្ពាទេត្តុឞឹ”តិ៍ ពួគាតិ ទេតឞំ អរិយាត់ ក្តបគ្គាត្យឞ្សាហយត្តឌាតិឞប្យឌំ តិឞ្សាយ រេញ្ញា ឞត្តិទេក លគ្គចិទេឞទេឞ អយច្ឆបុទេត្ត តិឥឞ្សតការេចត ឥទេឞ្សត្យំ “តត្តួ យឆា”តិអាឌិយាហ៍ ៧ត្តួ ច បុតប្យុត់ លត្ថុប្បាឥត់ ទេតាឞត់ ចិយ ទេហាតឹតិ លត្ថុឞ្ស ក្តបគ្គាតឞឌិឞតា ចុត្តា, ឆាយកាចទេតា ច ឌឹរិយឞ្ស ឞ្វរត្តឞឌិឞតា, ចិត្តតប្យឆាតត្តា ចិត្តឞ្ស យត្តឞំចិឆាតឞឌិឞតា, ទេយាតិទេឞាយតឞិការ-ឞប្ពុទេតឞុ ក្យឞលឆទេប្លឞុ បញ្ញា ទេឞគ្គាតិ ឌឹយំឞាយ ឌាតិឞប្យត្តិឞឌិឞតា ចុត្តា៍

៣៍ ទេយាក្កល្លាតឞុត្តចណ្ណតា

ប៉ឹ៦៥៍ក្តគ្គច្ឆបកតិកាតិ ចិក្លិត្តឞកាចា, ចិព្ពត្តចិត្តាតិ អទេត្តួ៍ អតចគ្គិតតាយ ចិបឡត្តិតចិត្តតាយ ចិបឡត្តយាតចិត្តា៍ ត្យច្ឆតាយ តឡឌ្ឍ ចិយាតិ តឡឌ្ឍ, យាទេតា, ក្តក្កទេតា តឡឌ្ឍ ៧ទេតឞត្តិ ក្តត្តឡអាតិ អាហ – “ក្តត្តឡអាតិ...នេប... ចុត្តំ ទេហាតឹ”តិ៍ ចបលិតិ ចាបល្យតា តាយ

េលិលការេវា មុរាតិ ខរវចនា, ផរុសវចនាតិ អត្ថោ. វិកិណ្ណវាចា តាយ សម្ផប្បលាបិនោតិ វុត្តំ "អសំយតវចនា"តិអាទិ. បដិបត្តិឆេយ្យ បមុដ្ឋា វិនដ្ឋា បដិវិនដ្ឋា សតិ ឯតេសន្តិ មុដ្ឋស្សតីតិ អាហ – "មុដ្ឋស្សតិនោ"តិ. សម្បជញ្ញវិរហិតាតិ និប្បញ្ញា. អការេន សម្បជញ្ញេន សម្បយុត្តចិត្តា. បាកតិន្ទ្រិយា អភាវិតកាយតាយ កាយទ្វារេ វិយ បកតិន្ទ្រិយា. តេនាហ វុត្តិ ន្ទ្រិយា ពន្ធកាចមិមិត្តបរិតោសា, គយ្ហិតា តេនាហ "តស្សាតិ គយ្ហិតេនាហ" វុត្តំ និយាមេតាតិអាទិ តស្ស បាទស្ស វុប្បតិដ្ឋិតការណស្សាតិ.

៩. សុវណ្ណកក្ខោហុលាសុត្តវណ្ណនា

១៩៨. បហាតព្ពត្តិ អនុប្បាទបហាតព្វំ.

៨. ពន្ធានិទេសនាសុត្តវណ្ណនា

១៩៧. អភិញ្ញាបាទកំ វត្ថុញ្ញាណំ អធិប្បេតំ "ពន្ធិលិកាយ បវត្តតី"តិ វចនតោ.

១០. វិតក្កសុត្តវណ្ណនា

១៩៩. លទ្ធំ សុប្បាទេត្វាតិ កាចតាលទ្ធំ សុប្បាទេត្វា. លីតាការេនាតិ កាចតាចិត្តស្ស លយាបត្តិ. កោសជ្ជេន វោកិណ្ណាបជ្ជតិ វុត្តំ.

មុខំ បរាការេន ចិត្តស្ស វិក្ខេបាបត្តិ, តត្ថ បរានុប្បាទេន ឃំ សម្បហំសតំ ពន្ធិតព្វំ, តស្ស សុប្បាទតាការំ ទស្សេតុំ វុត្តំ "យោ ពន្ធសម្មប្បញ្ញោ អាចរិយោ"តិអាទិ. វត្តការេន អារព្ភ វិក្ខិត្តោ បុគ្គលំ វិក្ខិត្តោ ហោតិ មេវាតិ វុត្តំ "អនុវិក្ខិត្តោ"តិ. សុប្បវំ បដិបន្នស្ស ចិត្តស្ស ឯលុតន្ទេន តិក្ខុលុទ្ទេន សុត្តាតិ មុខ ទណ្ឌាតិ សុត្តទណ្ឌា, តេន សុត្តទណ្ឌេន ចិត្តំ វិតជ្ជេត្វា បដ្ឋកាយគុណេ អារព្ភ បវត្តោ ចិត្តវិក្ខេបំ បុគ្គលំ សុប្បជ្ជោតេចាតិ វុត្តំ "អនុវិក្ខិត្តោ អនុវិសរេ"តិ.

បុរេបច្ឆាការេចា កប្បដ្ឋានស្ស យថាវិការេនេវ សុក្ខហេនេវ វាតិ តក្កមំ ទស្សេតុំ "កច"ន្តិអាទិ វុត្តំ. អតិលីនាទីសុ ចតូសុ ឋានេសុ តិ អតិលីនាតិបគ្គហិតវិក្ខិត្តអនុវិក្ខិត្តវត្ថុទេសុ ចតូសុ ឋានេសុ. តត្ថ កាចតំ អនញ្ញាការេហេត្វាវ វញ្ញាការេ អតិលីនតា, អញ្ញាការេហេត្វា អត្តោ វញ្ញាការេ វិលិត្តតា, អត្តោ វញ្ញាការេបិ អតិបគ្គហិតតា, អច្ចារទ្ធវីរិយតា អនុវិក្ខិត្តតា. ពហិទ្ធា វិសមវិតក្កានុកាចតំ អាបជ្ជេត្វា ឧក្កោនាការេនេវ អជ្ឈត្តញ្ញាណេនេវ វា កេហតព្ពត្តិ អាហ – "សមិទ្ធេនេវ ចេតព្ពា"ន្តិ. តេនាហ "យន្ទំ បិទតលី"តិអាទិ (ដី. និ. ១. ១៦៤; ម. និ. ១. ១១០).

អញ្ញាយញ្ញា អសង្ករេតា អាកិរិយន្តិ បការេតា ឆបិយន្តិតិ អាការា, កាកាតិ អាហ – "វេយហិ អាការេហីតិ វេយហិ កោដ្ឋាសេហី"តិ.

លិង្គីយតិ សល្លក្ខីយតីតិ លិង្គំ, សណ្ឋានំ និមីយតិ និទ្ធារេត្វា បរិច្ឆិជ្ជីយតីតិ និមិត្តំ, ឧបដ្ឋានំ យោ ភិក្ខុតិអាទិ អាលោកសញ្ញំ យោ ឧគ្គណ្ហាតិ, តំ ទស្សេតុំ អគ្គហេតិ ទិវាគ្គហណេ អាលោកសញ្ញំ មនសិករោតិ ទុតិយំ ទិវាសញ្ញីសុបីតិ យថា “ឋាន ភិក្ខុ លទ្ធំ ឧប្បាទេត្វា”តិ លទ្ធំ ទិវាសញ្ញំ កត្វា, ទិវាសញ្ញីសុបិ ឧភោ ឧភ ទិវាសញ្ញំ យោគេថេត្វា

បរិភោគបយោជនបច្ចវេក្ខណា និដ្ឋិតា

១. អភោគបុព្វកមេក្កោ

១. អភោគបុព្វកអនុត្តមវេក្ខណា

ប៊ុ១៥. ឋាយិកា នព្បយោគព្បយោគាតិ ឋាយិកា សព្ពលោកបច្ចេក្ខន នព្បហិ យោគព្បហិ និព្ពេត្តន នព្បយោគព្បយោគំ យនាយយោ បន និម្មិតការយោ កកនេតា ទុចិនេសន បទេវំ បច្ចេក្ខា ហោតិ។ ឱ្យាតីតិ អធិយាតិ។ អធិ-បុព្ពេ ហិ យា-សទ្ទោ សត្តិអត្ថេបិ ហោតីតិ “បហោតិ សក្កោតី”តិ អត្ថោ វុត្តោ។ អសម្ភិន្នបទត្ថិ អសាធារណបទំ អញ្ញត្ថ អនាគតត្តា។ កាយស្ស ទិទ្ធេ សយោគតំ អារោបនំ តក្កិស្សិតតាការលក្ខា អត្ថេតា ចិត្តគតិយា បវត្តនយេនាតិ អាហ “ចិត្តគតិយា បេសេតី”តិ។

តត្ថ ចិត្តគតិកយនំ នាយ ចិត្តវសេន កាយស្ស បរិណាមនេន “អយំ កាយោ ឋាយំ ចិត្តំ វិយ ហោតូ”តិ កាយស្ស ទិទ្ធេន សយោគតិកតាទបនំ គតំ បន កាយោ ទន្ធបវត្តិកោ លហុបវត្តិកា ទិទ្ធេន សយោគតិកោ ហោតីតិ? ន សព្ពថា សយោគតិកោ។ យទេវ ហិ កាយវសេន ចិត្តបរិណាមនេ ចិត្តំ សព្ពថា កាយេន សយោគតិកំ ន ហោតិ។ ន ហិ កទាចិ តំ សភាវសិទ្ធេន អត្តនោ លក្ខណ អវត្តិត្វា ទន្ធវុត្តិកស្ស រូបធម្មស្ស វសេន បវត្តិតុំ សក្កោតិ, “ឋានំ ចិត្តំ អយំ កាយោ វិយ ហោតូ”តិ បន អធិដ្ឋានេន ទន្ធគតិកស្ស កាយស្ស អនុវត្តនតោ យាវ ឋានដ្ឋិតុបដ្ឋានប្បវត្តិ, តាវ កាយគតិអនុលោមេនេវ ហុត្វា សន្តានវសេន បវត្តមានំ ចិត្តំ កាយគតិយា បរិណាមិតំ នាម ហោតិ។ ឯវំ “អយំ កាយោ ឋានំ ចិត្តំ វិយ ហោតូ”តិ អធិដ្ឋានេន បនេវ សុខលហុសញ្ញាយ សម្បាទិតត្តា អភាវិតិទ្ធិបាទានំ វិយ ទន្ធំ អវត្តិត្វា យថា លហុកំ គតិបយចិត្តវារេនេវ ឋានដ្ឋិតុបដ្ឋានប្បវត្តិ ហោតិ, ឯវំ បវត្តមានោ កាយោ ចិត្តគតិយា បរិណាមិតោ នាម ហោតិ, ន ឯកចិត្តក្ខណេនេវ ឋានដ្ឋិតុបដ្ឋានប្បវត្តិយា, ឯវញ្ហិ កត្វា ធាតុសមិជ្ឈនបរាភវិយាបិ ឧបាទានេន ចិនា សុដ្ឋុតរំ យុត្តា ហោតីតិ។ អញ្ញថា ធម្មតាវិលោមតា សិយា, នាបិ ធម្មានំ លក្ខណញ្ញថត្តំ ឋានដ្ឋិតលេន កាតុំ សក្កា, ភាវញ្ញថត្តមេវ បន កាតុំ សក្កាតិ។

១-១០. អិទ្ធុសុត្តាទិវណ្ណនា

ប៊ុ១៥-ប៊ុ៣១. “ឯត្ថ ផលិត”ន្តិ អាគតសុត្តំ សន្ធាយ “ឯវំ ផលិតំ អាទិ គត្វា”តិ វុត្តំ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

អដឃារ្យព្យអចក្កចណ្ណភា ត្តិទ្ធិតា៎

ញាក្ដិ្ឋបារងស់ឃ្យត្តចណ្ណភា ត្តិទ្ធិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨧᨠ᩠ᨠᨧᨠ᩠ᨡᨳᩣ

᪙᪐᪙-᪙᪑᪑᪨ ᨠᩁᨷᩣᩃᩮᨷᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩁᨻᩥᨶᨷᩣᩃᩮᨷᩣᩃᩴ᪨ ᩅᨠᩮᨠᩮᩁᨽᩣᨲᩥ ᨷᩮᨠᩁᨧᩮᩁᨽ᪨ ᩁᩣᨧᨠᩣᨽᨿᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨽᩣ ᩋᨽᩥᨲᩦᩉᩣᩁᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩴ ᨷᩣᩃᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮ ᨠᩣᩃᨷᩮᨠᩁᨧᩮᩁᨽ ᨧᩮᨧ ᨿᨳᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩁᨲ᩠ᨲᨷᩮᨠᩁᨧᩮᩁᨽ ᨧ ᨧᩮᩣᨽᩣᨲᩦᨲᩥ ᨡᩣᨲ᩠ᨲᩥ, ᩁᨿᩣᩁᨿ᩠ᨿᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥ ᨷᨽ ᩋᨽᨲ᩠ᨲᨷᩣᨶᨲᩣᨿ ᩁᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᨲᨧ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩉᨲᩮᨿᨧ ᨷᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩁᨭ᩠ᨮᩣᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨿᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥ ᨷᨽᩣ”ᨲᩥᩋᩣᩉ᪨ ᩅᨲᩥ ᨠᩁᨷᩣᩃᨷᩣᩃᩴ ᩋᨽᨲ᩠ᨲᨧᩥᩁᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩥᨷ᩠ᨷᩮᨠᩁᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᨲᩣᨿ ᩁᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᨷᩁᩥᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨧᨠ᩠ᨠᨧᨠ᩠ᨡᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨴᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ឆប៉ីរ៍ បិការបរិគ្គបចឌ្ឌនេតាតិ បិការបរិគ្គនេបត ក្ខយិយា ចឌ្ឌនេតត៍ ទាឌកហសាចត្តិ៍យោ ចិឃ ត្តងយ្យិ ឆ តកទ៌...រប...
សណ្ឋាការេចបុល្លតំ បត្តិ៍ អនេតកបរិយានេឃតាតិ ឲត្ថ បរិយាឃសទ្ទោ ការណចនេតាតិ អាហ “អនេតកេហិ ការណេហី”តិ, អយំ ការេយា
អចិន្ណ្ណាហរកោបិ សចិន្ណ្ណាហរកោបិ ឲចយ្យិ អស្សុកោ ឲចយ្យិ អស្សុកោតិ តាតាចិធេហិ ការណេហីតិ អនេត្ថោ៍ អស្សុកាការសត្តស្សតប្បចត្តិត្តិ
ពេកសាឌិចនេសត ពត្តាបិ ចណ្ណាឌិតោ អស្សុកាការស្ស សណ្ឋានេសា ឌស្សតចនេសត បចត្តិ៍ កាឃចិន្ឋត្តតិឃកឆត្តិ អត្ថនេតា បនេស្ស ឆ កនេឌកានេឃ
ចិន្ឋត្តត្តុប្បាឌតកធ៌ យុត្តិ ចាតិអាឌិតា ញ្ញតិនេកយុលេត កាឃស្ស អយត្តុណ្ណាតំ ឌនេស្សតិ៍ ពត្ថ អាឌិនេតា តីហិ បនេឌហិ អឌស្សតិឃតាឃ
អសារកតាឃ ឆ, យន្ទ្យេចត្វហិ ឌ្ឍក្កត្ថតាឃ, អនេត្ថ ឲនេកត លេសយនេត្តតបិ យត្តុណ្ណាតាការចយស្ស ឌនេស្សតិ៍ អឆ នេចាតិអាឌិតា អត្ថឃនេតា
សទ្ទបនេតច អយត្តុណ្ណាតាឃ ឌស្សតំ៍ “នេកសនេលៀមាឌី”តិ សនេប្លបនេតា ចុត្តយត្តំ ចិការកេត ឌនេស្សត្យំ “នេឃបឹ”តិអាឌិ ចុត្តិ៍

ចនេណ្ណត្តោតិ ចិត្តានេទនេត្តា៍ អស្សុកាយាតិ អស្សុកយាតិកាឃ៍ ឞាតិកយត្តិ ឌាហុលឹកានេទា៍ កិលេសនេចានេទហិ អតកិកចតិឃត្តា ឌសាតំ
“ចិត្តយន្ទាស”ត្តិ ចុត្តិ៍ តិស្សាឃាតិ បិឌកំ កត្វា៍

អបនេទ បត “ពស្មិ កិទ អឌ្ឍយានេស ត នេកាធិ ញាឌ្ឌនេចនេតឃ្យៀ អនេហាសិ, ពស្មា កកចា ឲចយាហ – ‘ត្តឆ្ឋាយហំ, កិក្លនេច’តិអាឌី”តិ ចឌត្តិ៍ បនេទ
កិទាតិ កិទ-សនេទ្ធា អទ្ធចិសំស្វចតនេត្វា៍ នេពតាហ “ត្តងំ បត ត្តឆ្ឋាយត្ត”ត្តិ៍

អនេតកការណសម្ពិ៍នេស្សាតិ ឲត្ថ ការណំ តាយ កាឃស្ស អស្សុចិឌ្ឍក្កត្ថនេឌក្ខបដិក្វលតាច៍ សណ្ឋយកំស្វតិ បុទ្ធូតា តាយ សាចនេទ្ធូបិ ពត្ថ
អតចទ្ធូសណ្ណានេតា ហុត្វា កទណការាបតសយត្តុណ្ណាតាកេឌំ សណ្ឋំ បិបំ អកំស្ស ៍ កាយំ ឌសាត្តស្សតិក្កហនេណនេតច អាតាបិតស្សតិ កហិតា, សា
បត ពត្ថ សត្តិ៍បតិតកិក្លស្ស ញាហ្វតំ សប្បាយា សាត្តិកា ឆ, ពស្មា បុត កហិតា៍ ពឆា ហិ កកចា ពនេយច កយ្ឌ្ឍាតំ ត្តយស្មិ ស្សនេត្ត កនេឆសិ៍
អាហានេទ បដិក្វលសណ្ណា អស្សុកយ្ឌ្ឍាតសឌិសា, ចត្តានេទា បត អាទ្ធប្បា អាឌិកយ្យិកាតំ អនេឃាក្យាតិ នេពសំ ត្តងឆ អក្កហណំ ឌន្ឌត្តិ៍

នេចសាលិ ខ្លួបតិស្សាឃាតិ នេចសាលីតកទ៌ នេកាឆទកាយំ កត្វា៍ យុហុនេត្តតេចាតិ សត្តិ៍ទិ សទ្ធយ្ញ ឆ ការនេចត ខ្លួបកតកិក្លតំ ចឆតសយត្តុទនេយច
ឌ្ឌហិស្វតិ កត្វា ចុត្តិ៍ ញាឌ្ឌការលេ កិទ កិក្ល កកចនេតា សនេត្ថសំ សិទសា សប្បដិន្ឋិត្យំ ឌ្ឍហិតនេសាតា ចិហទត្តិ៍

អាតាបិតបរិក្កាហិកាឃាតិ អស្សាសបស្សានេស បរិក្កហតចនេសត បចត្តាឃ សតិឃា៍ សប្បយុនេត្តា សមាឌីតិ តាឃ
សប្បយុត្តអណ្ណមណ្ណាបច្ចឃត្វតាឃ ខ្លប្បនេត្ថា សមាធិ៍ អាតាបិតស្សតិឃំ ចា សមាធីតិ ត្តយិតា ខ្លួបតិស្សឃបច្ចឃសកាចយ្យិ ឌនេស្សតិ,
ខ្លួកឃត្វាបិ សហឌាតាឌីតំ សត្តត្ថយ្យិ បច្ចឃាតំ ចនេសត បច្ចឃកាចំ ឌនេស្សតិ៍ “ឃឆាបដិបត្ថា នេយ សាចកា ចត្តានេទា សតិបដ្ឋានេត
កានេចត្តី”តិអាឌីស្ស ខ្លួប្បាឌតចឌ្ឌតន្ទ្រត កាចតាតិ ចុច្ចតីតិ ពឌ្ឍកឃចនេសត អត្ថំ ឌនេស្សនេត្តា “កាចិនេតាតិ ខ្លួប្បាឌិនេតា ចឌ្ឍិនេតា ចា”តិ
អាហ៍ ពត្ថ កាចំ ចិទ្ធូយាតតំ ត្តនេតា កនេតាតិ កាចិនេតា, ខ្លួប្បាឌិនេតា បដិលទ្ធយនេត្តាតិ អនេត្វា៍ ខ្លួប្បនេត្ថា បត លទ្ធានេសចនេតា កាចិនេតា,
បក្បហកាចំ អាបិឌិនេតា ចឌ្ឍិនេតាតិ អនេត្វា៍ ញាហុលឹកនេតាតិ ញាហុលំ បចត្តិនេតា៍ នេពត អាចទ្ធូតាឌិចសឹកាចប្បត្តិយាហ៍ នេឃា ហិ

ចរឹកាចយាបរិតេហា, ដេវា ឰដ្ឋិតិដ្ឋិតក្ខណេ វយាបជ្ជិតព្ពតោ បុតប្បត្តិ បចត្តិស្សតិ។ តេត ចុត្តំ “បុតប្បត្តិ កតោ”តិ។ យថា “ឰទេឆច, កិក្ខូទេច, វយណោ (ឋ។ តិ។ ០។០៦៥; អ។ តិ។ ៣។១៣០), ចិចិទេច្ឆច កាទេយហឹ”តិ (ឌី។ តិ។ ០។១១៩; ឋ។ តិ។ ០។១៥៨; សំ។ តិ។ ១។០៣១; អ។ តិ។ ៣។ ០១១) ច ឲចយាឌឹវុ បធយបទេ ចុទេត្តា ឲច-វទេក្ដា ត្យុតិយាឌឹវុបិ ចុទេត្តាទេយច ទេហាតិ, ឲចយិឆាបឹតិ អាហ “ក្ហយតូ ឲចវទេក្ខត តិយទេយា ទេចឌិតទេត្ថា”តិ។ ក្ហយតូ តិយទេយត លក្ខក្យាលំ ឌទេស្សាត្យំ “អយំ ហឹ”តិអាឌិ ចុត្តំ។

អវុកពយ្ហដ្ឋាតត្តិ អវុការទេយ្ហលំ ឍវាតយាហ។ តធិក្សាអវុទេកវុ ទេយាកាកយ្ហកាចទេតា ទេយាកិទេតា វុលចិទេវវាត់ កាទេលកាចទេតា ច “អវុកពយ្ហដ្ឋាត”ត្តិ ចុច្ចុតិ។ ទេកចលត្តិ ឰយិតា អាទេយ្ហលំ តិចទេត្តុតិ។ បដិទេចឆចទេវតាតិ ឍវាតបដិទេចឆចទេវត។ ឍវាតធិក្សាកាចតាចិទេវទេវត ឰដ្ឋានត្តិ អត្តុទេតា ចិវយំ បដិចិដ្ឋានត្តុទេយច បចត្តុតិ យធាវកាចទេតា បដិចិដ្ឋិយតិ ចាតិ បដិទេចទេឆាតិ ចុច្ចុតិ។ ឰឌ្យអាទិកាទេយ្ហលត្តាតិ ឌឹកច្ឆាទេយ្ហលត្តា។ បដិក្យុលិទេយ្ហលត្តាតិ ឌិក្យុដ្ឋិតត្ថាទេយ្ហលត្តា។ បរិយាទេយតាតិ កាទេលាត, ទេលវត្តុទេត ចា។ អាទេយ្ហលវត្តុតាយាតិ អត្យុក្កទេយត ចិចិតព្ពាត់ បត្តាទេយ្ហលស្ស បទេយវុត្យុយតំ វក្ខាយាហ។ វទេត្តុហិ វត្តិំវិទេត្ត អាទេយ្យទេណ បចត្តុយាទេតា ឆទេយ្ហា វយយ្យិ វត្តិំវិទេត្តាច ទេហាតិ។ ទេតតាហ “វទេត្តា ច្យុបវទេត្តា តិព្ពុទេតា”តិ, តិព្ពុតវព្ពាបរិព្យអាទេហាតិ អទេត្តុ។ អាទេយ្ហលវត្តុតាយ តធាទេយ្ហលាត់ ឆយ្ហាត់ វត្តុតា ទេលិក្យុត្តុទេឆយ្ហាទេយ្ហលាហិ បច្ចទេចក្ខលាហិ ទេចឌិតព្ពា។

តាយ្ស វត្តុបលឹតកាចាចហំ កិច្ចុំ ទេវចតត្តិ អទេវចតទេកា។ អទេវចតកត្តា អតាវិត្តុទេកា, អតាវិត្តុកត្តា ឲច អទេត្ថាកិទេល្លា, អវយ្ហិទេស្សា បរិកយ្ហាឌិតា។ តទេតា ឲច បរិដិទេយទេក្កា ចិវុំទេយទេចទេកា។ អាទេចលិទេកា អវាឆាទេណា។ វព្ពទេយតំ វទេវទេតា ឲច វត្តុកាចំ ឌទេស្សាត្យំ ចុត្តំ, បរិកយ្ហំ ចា វត្តុកាចតិយិត្តា។ បរិកយ្ហត្តិ ច កវិលាកទេលាឌិតិយិត្តុប្យាឆបរិទេយាវាត់, តាឌិវំ ឲត្តូ តត្តូតិ អឆិប្បាទេយា។ តឆា ហិ កយ្ហដ្ឋាត់ តិទេស្សាឆត្តា អវត្តិ អប្បលឹតំ វិយា។ ក្លបចាទេទ ចា តត្តូ ឲត្តូ វត្តុតាតិ ទេយាឌតា។ យធា ក្លបចាទក្ខទេណ តិចទេលាឌិចិកទេយត អក្កបិត្យកាទេចត ច បទេទវំ វត្តុតា ទេហាតិ, ត ឲចយិយស្ស។ អយំ បត អាឌិវយត្តា…ទេប… បលឹទេតា ចាតិ ទេយាឌតា។ ទេកឌឹតិ ក្លត្តុទចិហារចាវិទេតា អតាវិត្តុទេកាតិ ក្លបទេវចទេតត អតាវិត្តុទេកា។ ទេតតាហ – “ឰឌចទេត្តា”តិ ឰឌចត្តុវឌិទេវាតិ អទេត្តុ។ យឆ្យុទេទាតិ ឰទេដ្ឋា។ ទេចតវិកវុលបដិលិកវំចត្តុត់ តិកចត្យុក្ខញ្ញាតចទេវត, ក្លបក្ខាយ ចា វត្តុកាទេចត វុលកាតិកត្តា វទេត្ថាវយ្យិ ឍវាតាត់ ចទេវត ទេចឌិតព្ពា។ ឍវាតវយ្ហដ្ឋាតបលឹតទ្យុបឋ្យុដ្ឋវទឹទតាចទេវត បត កាយិកវុលបដិលិកវំចត្តុត់ ឌដ្ឋព្ពំ, តច្ចុ ទេតា ឍវាតទេតា ចុដ្ឋិតកាទេល។ ឰយវ្យុំ បទេក្ខ “អប្បិតប្បិតក្ខទេណ”តិ ឰកិំ ទេហត្យុយិក្យុយ្ហចចត់ ឌដ្ឋព្ពា។

អចិក្ខយ្យិទេតតិ ឍវាទេតត វកវត្តាតទេតា អតឹហទេត អប្បហឹទេតា។ អទេកាវល្លវយ្យុទេតតិ អទេកាវល្លិ ចុច្ចុតិ អចិជ្ជា, តទេតា វយ្យុទេតា។ អចិជ្ជាបុព្ពង្គយា ហិ វទេត្ត បិបឆយ្ហា។ ពទេលាទេតចាតិ អត្តុទេតា បចត្តិក្ខទេលាទេតច។ អត្តទេឆាទេបតឹតិ ឲត្តូ អត្តទេឆាបត់ ចិតាវត់, តំ បត ឍវាតកត្យុកំ ឰឆាឆិទេប្បតត្តិ បរិយ្យដ្ឋាតប្បហាត់ ទេហាតឹតិ អាហ – “ចិក្ខយ្យុទេតឹ”តិ។ ច្យុបវទេយតឹតិ ចិទេវទេវត ក្លបវទេយតិ។ ចិទេវទេវត ក្លបវយត់ បត វយ្យទេឆច ក្លបវយត់ ទេហាតឹតិ អាហ “វ្យុដ្ឋ ក្លបវទេយតឹ”តិ។ វាវតិកស្ស ឍវាតកាចតា ទេយក្យុទេយ្យុត តិទេព្វឆកាកិយា ទេហាតឹតិ អាហ “តិទេព្វឆកាកិយត្តា”តិ។ អរិយយក្កស្ស បិឌកក្យុទេតា អយំ វយាឆិ អត្យុក្កទេយត ចឆ្ឆិត្តា អរិយយក្កាចំ ក្លបកទេតា ចិយ ទេហាតឹតិ អាហ “អត្យុបុទេព្វត អរិយយក្កចុឌ្ឍិប្បទេត្តា”តិ។ អយំ បតទេត្តុ ចិទាកតិទេទាឆបដិតិស្សក្កាត្យុបស្សតាត់ ចទេវត វយ្យទេឆច យុជ្ជតិ។ ទេវវំ

១០៑ កិមិលឞុត្តចណ្ណានា

ឨប័៙៑ឆេទោតិ អាគត្ថុខេត្វទោ៑ អឃំ ខេឞតាតិ “ពឆំ ចិកាចិតោ ត្យ ចោ កិមិលា”តិអាឌិតា បចត្តា ខេឞតា៑ កាឃព្ណោតទត្តិ ទ្វបកាឃេ អព្ណោតទពោដ្ឋាខេឞ៑ ឲចត្តិ ឃឆា អាគាបាតិំ អត្យឞ្យទខេត្តា កិព្វ កាខេឃ កាឃាត្យបឞ្សឹ ឌាខេតា, ឲចំ ឞព្ណត្វ ចាខេទឞ្យ ខេចខតាត្យបឞ្សឹតិអាឌិ អខេត្វា ខេចឌិតខេព្ណា៑

ខេឞតាឞឹឞត្តិ ខេឞតាបខេឞំ៑ យតឞិកាទបខេឞឞេត ខេចខតា ច្យត្តាតិ តំ ឞព្ណំ ឞទ្វបខេតា អព្ណោបខេឞខេតា អបឌិឞតិ៑ ឃខេឆច ហឹតិអាឌិតា តត្វ តិខឞ្សតំ ខខេឞ្សតិ៑ ចិត្តឞង្ខារបខង្វខេឃតិ “ចិត្តឞង្ខារបដិឞំខេចឌី បឞ្សម្ពុំ ចិត្តឞង្ខារ”ត្តិ ឲតឞ្វិ បខង្វខេឃ៑

ឲចំ ឞខេត្តបឹតិ បឹតិយតឞិកាទចិត្តឞង្ខារបខេឞឞេត ឃឌិ ខេចខតា ច្យត្តា, ឲចំ ឞខេត្តបិ៑ ឲឞា ឃឆាច្យត្តា ខេចខតា អាទេយ្យំ ត ខេហាតិ៑ ខេចខតាទេយ្យណា ច អត្យបឞ្សតា, តឞ្វា ខេចខតាត្យបឞ្សតា ត ឃ្យជ្ជតិ៑ ឃឌិ ឲចំ យហាឞតិបដ្ឋាតាឌិឞ្យ “ខេចខតា ខេចឌិឃតិ”តិ ច្យត្តំ, តំ ពឆត្តិ អាហ – “យហាឞតិបដ្ឋាតាឌិឞ្យបិ”តិអាឌិ៑ តត្វ ឞ្យលាឌិតំ ចត្វត្តិ ឞ្យលាឌិតំ ដ្ឋប្យត្តិឃា ចត្វក្ខំ ទ្វបឞង្គាឌិ អាទេយ្យំ ពត្វា ខេចខតា ខេចឌិឃតិ, ត ប្យក្កខេលា ប្យក្កលខេឞ្សច អកាចខេតា៑ ខេចខតាប្យចត្តិំ ដ្ឋបិតាឃ តិឞ្សាឃ ឃឆា “ប្យក្កខេលា ខេចខតំ ខេចឌិឃតិ”តិ ខេចាហាទេយត្តំ ខេហាតិ៑ ឲចំ ព្ណធាបិ ខេចខតាឃ អឞ្សាឞបឞ្សាខេឞ អាទព្ភ បចត្តិ, តឆា បចត្តយតឞិកាទឞឹខេឞត “ខេចខតាឞ្យ ខេចខតាត្យបឞ្សឹ កិព្វ តឞ្វិ ឞយខេឃ ចិហទតិ”តិ ច្យខេត្តា៑ តំ ឞគ្គាឃាតិ តំ ខេចខតាឃ អាទេយ្យណកាចំ ឞគ្គាឃ ៑ អាឌិតំ បខាតំ៑ ឲតឞ្ស “ខេចខតាត្យបឞ្សតា ត ឃ្យជ្ជតិ”តិ ច្យត្តអត្យខេឃាពឞ្ស៑

ឞប្បឹតិខេព ខេង្វ ឈាខេត ឞយាបជ្ជតីតិ បឹតិឞហគតាតិ បឍមត្យតិឃព្ណាតាតិ បដិបាដិឃា ឞយាបជ្ជតិ៑ តឞ្សាតិ ខេតត៑ បដិឞំចិឌិតឞង្ខារបព្វាឃ ហិ ពត្យអខេត្វ ឲតំ ឞាយិចខតំ៑ ឞយាបត្តិព្វខេណាតិ ឞយាបជ្ជតព្វខេណា៑ ឈាតបដិលាខេកតាតិ ឈាខេតត ឞយក្កិកាខេចត៑ អាទេយ្យណខេតាតិ អាទេយ្យណយ្យខេណត តខាទេយ្យណឈាតបរិឃាបត្ត្វា បឹតិ បដិឞំចិឌិតា ខេហាតិ, អាទេយ្យណឞ្ស បដិឞំចិឌិតត្តាតិ ច្យត្តំ ខេហាតិ៑ ឃឆា តាម ឞប្បបរិខេឃឞតំ ចខេទត្តត តឞ្ស អាឞខេឃ បដិឞំចិឌិខេត ខេឞាបិ បដិឞំចិឌិខេតា ខេហាតិ យត្តាពខតលេត តឞ្ស ពហណឞ្ស ឞ្យកាខេត្តា, ឲចំ បឹតិឃា អាឞឃក្ខខេត អាទេយ្យខេណា បដិឞំចិឌិខេត ឞា បឹតិ បដិឞំចិឌិតាច ខេហាតិ ឞលក្ខណខេតា ឞាមព្ណលក្ខណខេតា ច តឞ្សា ពហណឞ្ស ឞ្យកាខេត្តា៑ ចិបឞ្សតព្វខេណាតិ ចិបឞ្សតាបព្ណាឃ តិព្វចិឞខកាចប្យត្តាឃ ចិឞឃខេតា ខឞ្សតព្វខេណា៑ លក្ខណប្យដិខេចខេឆតាតិ បឹតិឃា ឞលក្ខណឞ្ស ឞាមព្ណលក្ខណឞ្ស ច បដិចិជ្ឈខេតត៑ ឃតិព្យាបឹតិឃា ចិខេឞឞខេតា ឞាមព្ណខេតា ច លក្ខណំ, តឞ្វិ ចិឌិខេត ឞា ឃាឆាចខេតា ចិឌិតា ឲច ខេហាតិ៑ ខេតតាហ “អឞខេម្មាហខេតា បឹតិ បដិឞំចិឌិតា ខេហាតី”តិ៑

ព្ណខាតិ តមត្វំ បាឡព្ណឃា ឲច ចិកាខេចតំ “ច្យត្តខេព្យាត”ត្តិអាឌិយាហ៑ តត្វ ឌីឈំ អឞ្សាឞចខេឞតាតិ ឌីឈឞ្ស អឞ្សាឞឞ្ស អាទេយ្យណក្ខតឞ្ស

ᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨸᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᩣ ᨸᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᨸᨩᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᨫᩣᨶᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ “ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩩᨡᩮᨶ ᨸᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩩᨡᩮᨶ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨥᩴ ᩋᩔᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨫᩣᨶᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩩᨡᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨸᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩔ ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᨴᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᨿᩣ ᨸᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩦᨥᩴ ᨸᩔᩣᩈᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᩅᩈᩮᩈᨸᨴᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨿᩮᨳᩅᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ – ᨫᩣᨶᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᨸᩦᨲᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨫᩣᨶᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩴᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲᩥᩈᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨴᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨧᩮᩣᨴᨶᩴ ᨶᩥᩁᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᩦᨿᩮᩅ ᨶᩣᨾᩮᩈ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩥᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ᪨ ᨿᩴ ᨲᩴ ᨸᩉᩣᨶᩴ ᨸᩉᩣᨿᨠᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩅᩥᨵᩣᨿᨸᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣᨿ᪨ ᨸᨩᩉᨲᩦᨲᩥ ᨸᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᨸᩉᩣᨶᨠᩁᨬᩣᨱᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿᩣᩉ᪨ ᨸᨳᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᩮᨧ ᩅᩦᨳᩥᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨶᩴ ᩋᨠᩁᨱᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩥᨿᩈᨾᨳᩅᩦᨳᩥᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨶᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨿᩣᨶᩴ ᩑᨠᩁᩈᨽᩣᩅᩮᨶ, ᨲᨲᩕᨾᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᩪᨸᨣᨾᨶᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮ᪨ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᨲᩮᩣ᪨ “ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᩣ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨴᩥᩈᨾᩪᩉᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ...ᨸᩮ... ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨸᩴᩈᩩᨸᩩᨬ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩔ ᨠᩥᩃᩮᩈᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ “ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨸᨳᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨨ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩈᩪᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨸᩴᩈᩩᨸᩩᨬ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩔ ᨠᩥᩃᩮᩈᩔ ᩏᨸᩉᨶᨶᨲᩮᩣ᪨

ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

២។ ទុតិយវគ្គោ

១-២។ ឥច្ឆានង្គលសុត្តាទិវណ្ណនា

៥៦៧-៥៦៨។ កង្ខាតិអាទិ វិហារសមាបត្តិអាទិក្ខណោ ការណំ វិភាវេត្វា អារព្ភ។

ឧច-ចាការោតិ ឧច-ការោ ចា-ការោ ច។ ឧកត្តសត្តតា ឧកេត្តន សត្តមសិការកាចេតា។ សេក្ខវវេនេន តេសំ សិក្ខិតព្ពស្ស អត្ថិភាវេន សិក្ខាបិ សិក្ខិតព្ពាវហិតេតុ តេហិបិ សេក្ខបរិយាយស្ស ទុទ្ធយាតត្តា សិក្ខិតព្ពសង្ខេន សេក្ខេ វិសេសេត្វា វុត្តា។ អាសវក្ខយត្ថំ សិក្ខិតព្ពស្ស អភាវេនបិ និដ្ឋិតសមុស្សយវិហារត្ថំ ឈានានិសិក្ខនេន វិនា សិក្ខិតព្ពាភាវា “អសេក្ខា នាមា”តិ វុត្តា។ ឧទ្ធានំ បន សត្តសោ សមុទេន បរិនិដ្ឋិតសិក្ខត្តា “សិក្ខាមី”តិ ន វុត្តំ។ អានាបានស្សាតសមាបត្តិ តថាគតវិហារោ។

៣-១០។ បឋមអានន្ទសុត្តាទិវណ្ណនា

៥៦៩-៥៧៨។ អនិច្ចានុបស្សនាតិ អនិច្ចឲ្យក្ខានុបស្សនា។ បវិវិនតិ បការេហិ វិវិនតិ។ និក្កិលេសាតិ អបាគតកិលេសា វិក្ខម្ភិតកិលេសា។ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គា, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គាតិ បិ វេធា។

យាយ អនេនសក្កតំ អនតិចត្តនច្ចា ហោតិ, អយំ តព្ពយញ្ញត្តបេក្ខា យញ្ញត្តាការោតិ វុត្តា។ ឧកាទិត្តក្ខិកាតិ ឧកាទិត្តប្បាទបរិយាបន្នត្តា។

ចត្តន្នំ ចត្តារោ ចសេន សេវានសក្ខត្តកា។ អានាបានសតិស្សេយន បចត្តត្តា អារម្មណចសេន បចត្តា អានាបានារម្មណាបិ អបរការោ សតិ អានាបានស្សតីតិ បរិយាយេន ចត្តន្តំ អរហតីតិ “អានាបានស្សតិ មិស្សកា កថិតា”តិ វុត្តំ។ អានាបានមូលកាតិ អានាបានសតិស្សេយន បចត្តា សតិបដ្ឋានា។ តេសំ មូលភូតាតិ តេសំ សតិបដ្ឋានានំ មូលការណភូតា។ ពោជ្ឈង្គមូលកាតិ ពោជ្ឈង្គបច្ចយភូតា។ តេបិ ពោជ្ឈង្គាតិ ឧទេ ជីវតិ សតិបដ្ឋានហេតុកា ពោជ្ឈង្គា។ វិជ្ជាវិមុត្តិបូរកាតិ តតិយវិជ្ជាយ តស្ស ផលស្ស ច បរិបូរណវសេន បចត្តា ពោជ្ឈង្គា។ ផលសមាបត្តាតិ ចតុត្ថផលសមាបត្តា, ចតុត្ថិផលសមាបត្តា វា។

ទុតិយវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អានាបានសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪑᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᩅᩮᩊᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᩣᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪙᪗᪨ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨣᩁᩉᨱᩮᩈᩩ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨣᩁᩉᨲ᩠ᨳᨩᩮᩣᨲᨠᩮᩣ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨴᩅᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᩔᩁᩈᩦᩃᩮᩣ ᩍᩔᩁᩮᩣ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩍᩔᩁᩥᨿᩴ, ᨷᨽᩩᨲᩣ᪨ ᩋᨵᩦᨶᩴ ᨷᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷᨲᩥ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᩣᨾᩥᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩍᩔᩁᩥᨿᩣᨵᩥᨷᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩪᨲᩣᨶᩥ᪨

ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲ᩠ᨲᨿᩔ ᨣᩩᨱᩮ ᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨧᩃᨶᩁᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨧᩃᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᩋᩣᨣᨲᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨣᨾᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ᪨ ᩋᨷᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩅᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨬ᩠ᨬ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩴ ᩋᩣᩅᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩦᨱᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣᨠᩣᩁᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨠᩮᨱ ᩈᨲᩥᨷᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᩅᩁᨲᩥ᪨ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᨬᩣᨱᨷ᩠ᨷᨽᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨿᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᩣᩁᩅᩴ ᨣᩁᩩᨠᩁᨱᩴ᪨ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨬ᩠ᨬᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩑᨲᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨠᨲ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩁᩮᨷᩥ ᩋᨠᩮᩣᨷᨶᩦᨿᨲᩣᨿ᪨ ᩈᩴᩈᩅᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᨴ᩠ᨴᩮᩣᩉᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩴᩈᩅᩮᩈᨶ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨾᩩᨡᩅᨭ᩠ᨭᩥ ᨿᨲᩥᨬ᩠ᨬᩣᩃᩥᨡᩮᨶ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨡᨱ᩠ᨯᩣ ᩑᨲᩥᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩣ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨷᩥ᪨ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᩦᩃᩔ ᩋᩣᨴᩥᨾᨩ᩠ᨫᩅᩥᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᨶᩴ “ᨽᩩᨩᩥᩔᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᨲ᩠ᨲᩁᨷᨴᩮᩃᩥᨷᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨽᩩᨩᩥᩔᨠᩣᩅᨠᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨬᩣᨱᩦᩅᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨬᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩋᨿᩴ ᩈᩦᩃᩔ ᩅᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩣᨾᩈᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩉᩥ᪨

᪒᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨣᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪙᪘᪨ ᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨿᨾᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨵᩥᨶᨾᩣᨵᩣᩁᨽᩪᨲᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨻᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᩦᩃᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨴᨿᩩᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨷᩥᨷᩩᩃᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨠᨲᩁᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᩔᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᩔ᪨ ᨾᩥᩔᨠᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᨠᩮᩣᨷᩥ ᨳᩮᩁᩣ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ᪨

៣។ ទីឃាវុឧបាសកសុត្តវណ្ណនា

៩៩៩។ យទគ្គេន តស្មិំ ឧបាសកេ យថាវុត្តានិ សោតាបត្តិយង្គានិ សំវិជ្ជន្តិ, តទគ្គេន សោ តេសុ វត្តិស្សតីតិ អាហ “ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សក្ខិស្សសី”តិ។ វិជ្ជំ ភជន្តីតិ វិជ្ជាភាគិយា, តេសុ កោដ្ឋាសេសុ បរិយាបន្នាតិ វុត្តំ “វិជ្ជាភាគិយេតិ វិជ្ជាកោដ្ឋាសិកេ”តិ។

៤-៥។ បឋមសារិបុត្តសុត្តាទិវណ្ណនា

១០០០-១០០២។ “សោតាបត្តី”តិ បឋមមគ្គោ អធិប្បេតោ, តស្ស អធិគមុបាយោ សោតាបត្តិយង្គំ។ តេនាហ “សោតាបត្តិយា បុព្ពភាគបដិលាភង្គ”ន្តិ។ សោតាបត្តិអត្ថាយាតិ សោតាបត្តិមគ្គត្ថាយ។ អង្គន្តិ ការណំ។ ឥតរេ រតនត្តយប្បសាទាទយោ។ បុព្ពភាគិយាយ សោតាបត្តិយា អង្គំ ការណន្តិ។

៦។ ថបតិសុត្តវណ្ណនា

១០០៣។ (វិតានិ ការានិ កាលកការ, ការណស្ស ឧបកតានិ សាតបរិយា សិញ្ញាតិ។ តត្ថ ការបរិបញ្ញាយមុវេន តន្តិំ ធរេបសិ ភកចា។ ន ហិ បស្សេ នមេត្ថហិ ការណេ តិរេត្ថកោ បិតិ វត្តតិ។ “តិយតត្ថា”តិ វុត្តំ។ តទេវ តិយំ “មញ្ញមបនេសេយវា”តិ អវធារណេន វិភាវេតិ។ មហាមណ្ឌលចារិកំ ចរន្តោបិ មញ្ញមបនេសស្ស អន្តនេន្តនេវ ចរតិ។ តត្ថ ច វិនេយ្យជនស្ស សមាសន្នតា មត្តបនវាទមហត្តសុបនន្តិ។) [ឧត្តរេន បិធេរា អសុទ្ធោ វុសុស្សានតីយោ ច, សុទ្ធបិធេរា កេវសិតទ្ធោ។] អនុណ្ហាបនមិ តទេត្ថវ ហោតិ។ បន្តុបនេសេ បន ខុរេ វិនេយ្យជនា ហោន្តិ, តត្ថ កន្តា មគ្គមលេសុ បតិដ្ឋាបេត្វា តតោ បន្តាកន្តា មញ្ញមបនេសេ ឧច ចារំ ឧបគន្តិ, តត្ថ មនុស្សេហិ គតានិ ការានិ មហប្ផលការិយមនត្តន្តិ ជដ្ឋា។ “អាសន្នេ នោ ភគវា”តិ ឥទំ តិរស្សនមត្តន្តិ ជស្សន្តោ “ន ទូរេ”ន្តិ អាទិមាហ។

សកិច្ចាតរបលិវេធិឆត្រដ្ឋានាតិ ឧត្ត កិច្ចានិ បលិវេធិឆា អរយាបិតកិច្ចតា, តព្ភយស្ស អត្ថិភាវេនាតិ អត្ថោ។ មហាវាសេតិ មហារកេហ។

ឧភោបិ ជនាតិ ឥសិទត្តបុរាណា។ សិតំ នាម មន្ទហសិតំ។ ហសិតំ នាម វិស្សដ្ឋហសិតំ។ មុត្តចាគោតិអាទីសុ យំ វត្តព្វំ, តំ វិសុទ្ធិមគ្គដីកាយំ (វិសុទ្ធិ។ មហាដី។ ១.១៩០) វុត្តនយេន វេទិតព្វំ។ សំវិភាគោតិ បរស្ស ទាតព្វតោ សំវិភជនេ អកតវិភាគន្តិ ទេយ្យធម្មវសេន ន កតវិភាគំ។ បុគ្គលវសេន បន “សីលវន្តេហី”តិ វុត្តត្តា កតវិភាគេន មហប្ផលតាការណេន។ តេនាហ “សព្វំ ទាតព្វេន ហុត្វា ឋិត”ន្តិ។

(ឧត្តរេ បរិចេទា អសុរេន្ទ្ធា ទុស្សាឆតិយោ ច, សុន្ទ្ធបរិចេទា ករេចសិតរេឌ្ឍា។)

លិ។ ចេតសិកទ្វយគោច្ឆកា

១០០៧។ បចេលិអាកាតស្សាតិ អនេកបុរិសឃុកចនេត បរយោកាតស្ស។ អត្ថិតិ រូបនេតឌ្ឍត្ថិ អត្ថិតិ នេត្វា បរស្មិំ រូបនេតឌ្ឍា។ តេនាហ “យោ ពោ ឃ្យាឃំ ឆេយ្យា អបរិយោ អយតារេបិ, បរស្សបេយោ ឆេយ្យា អបរិយោ អយតារេបិ”តិអាទិ។ អយត្តការេនតាតិ នយ្យស្ស នយ្យប្យុលិបស្ស អយត្តាយ យត្តារហិតការនេត។

ប៍-ឌ៍។ បឆយកិញ្ចកាចនឆសុត្តាឌិចណ្ហតា

១០០៣-៤។ ទ្វេ កាយា ខ្វិត្តិ ឌាតាតឹត៌ កាយាតិ កត្វា។ ឌាតិរេកតិ ឧចំលទ្ធនាយ ឧកស្មិំ កាយកោ។ កិញ្ចកាចនេឆតិ កិញ្ចកា ទុច្ចត្តិ ឰដ្ឋកា, កិញ្ចកាហិ ឧច ករតោ អាចនេឆា, តស្មិំ។ យោ កិរ អាចារេយា ឃឆា សុឆាហិ បរិករេប្ចត បយោឌត៌ តត្ថិ, ឧចំ ឰដ្ឋកាហិ ឧច ឌិតិត្វា ករតោ។ តេត ទុត្តំ “ឰដ្ឋកាយយ អាចនេឆ”តិ។ ឲុលិឆយ្ហ្វារឌត្ថកចាដផលកាតិ បត ឌាទុយយា ឧច។ ឡូរំ ទុច្ចតិ កាយឆាឲុ, បច្ចយការេចត ត៌ ឡូរំ កឌត្តីតិ ឡូរម្ភាកិយាតិ, ឡូរម្ភាកស្ស ចា ហិតាតិ ឡូរម្ភាកិយាតិ។ តេនាហ “ហេដ្ឋាកាកិយាត”ត្តិអាទិ។ តឹហិ យកេក្កហិតិ ហេដ្ឋិយហិ តឹហិ យកេក្កហិ។ តេហិ បហាតឌ្ឍតាយ ហិ តេហ៎ សរេឌ្ឍាឌតាត៌ ឡូរម្ភាកិយតា, ឡូរំ កឌ្ឍិយាតិ ចា ឡូរម្ភាកិយាតិ ទុត្តាតិ តិទុត្តិតយេត។ ឰឌាតិ ឲ្យតិទេកយុពេត តេន៎ ឡូរម្ភាកិយកាចំ ចិការេចតុំ “តត្វា”តិអាឌិ ទុត្តំ។ ចិក្ខប្បិតាតិ នយត្វតាចិឈារេតត បុទុឌ្ឍតាត៌, នយឆ្ឆិត្តាតិ នឌ្ឍយោ អការេចត អទិយាត៌ ទុបិទុបកច្ចបបត្តិយា ចិឌាត្ថតាយ ត ហោត្តីតិ ទុត្តំ “អចិក្ខប្បិតាតិ យកេក្កត ចា អសយឆ្ឆិត្តាតី”តិ។ តិឌ្ឍត្តិចនេតាតិ បដិនត្ថិក្កហលចនេត កត្វំ ត ទេត្តិ។ យហក្កតកចកាយិកប្ចាឃ្វហតស្ស ចិឌាត្ថតោ សក្កាយឌិដ្ឋិអាឌិតិ តិលិ សរេឌ្ឍាឌតាតិ កាយឆ្ឆត្តឲ្យាបិគា ចិយ យហក្កតកច្ចបបត្តិយា ចិនេសបច្ចយត្តា តត្វ យហក្កតកនេច តិឌ្ឍតួយ្យិ តត្តិឌ្ឍត្តិហេតុកប្ចបរិក្ខយ កាយកច្ចបបត្តិបច្ចយតាយ យហក្កតកចេតា អានេត្វា ឰនេឆច កាយកនេច ឧច តិឌ្ឍត្តាបេត្តិ។ តស្មា នឌ្ឍាតិបិ បច្ចាបិ ន៎យោឌតាតិ ឡូរម្ភាកិយាតេច។ បដិនត្ថិចនេត អតាកយតនការេចាតិ បដិនត្ថិក្កហលចនេត តស្មា លេកា ឰឆ ត អាកយតនការេចា។ ឲុទ្ធទស្សត-ឆេទស្សត-ឆប្ចស្សចតាត៌ បត អត្វាយ អស្ស អាកយត៌ អតិចារិត៌។

កទាធិ រូប្បត្តិយា ចិទេឲ្យអាការតា, បរិយុដ្ឋាតយត្ថតាយ អឌាហលតាតិ ឆ្វេឆាបិ តត្តការេចា។ អកិល្ហត្តិ ឌាហុនេយា។ ឌាហលឌាហលិតិ តិឌ្ឍតិឌ្ឍា។ ឃត្វ រូប្បជ្ជត្តិ, ត៌ នត្តាត៌ យដ្ឋត្តា ឋទេត្តា នារេឆត្តា អត្ថការំ ករេទាត្តា រូប្បជ្ជត្តិ, ឌ្វិហិ បត យកេក្កហិ បហឹតត្វា តត្តកតត្តកា យត្ថយត្ថា រូប្បជ្ជត្តិ។ បុត្តឆឹតរេទា ហោត្តីតិ ឰឌំ អការល៌។ តឆា ហិ អក្កបច្ចក្កបរាយនតយត្វតបិ តេ ហោត្តិ។ ឰឌត្តិ “ទាកទោយនយោហាត៌ តត្តត្វា”តិ ឰឌំ ចឆត៌។ កចតត្តកចនេតាតិ អប្បកចចនេត។ តត្តិ យហាឃឹចទេត្វទស្ស ចឆត៌ បដិក្ខិតត្តិ នឌ្ឍនេទ្ធា។ យេ កចា អទិយាត៌ លក្ខត្តិ, តេ បរិបុណ្ណលក្ខលាកចា ឧច។ យេ ត លក្ខត្តិ, តត្វ កិឌិន៎ ត៌ កចតត្តក៌។ តស្មា រូកឃឆាបិ កចតត្តកស្ស អសយក្ខចា ឧចាតិ ឌទេស្សតុំ

“សោតាបន្នស្សា”តិអាទិ វុត្តំ។ អដ្ឋមេ ភវេ ភវនក្កំ នត្ថិ អដ្ឋមស្សេវ ភវស្ស បឋមស្សេវ អភាវតោ។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។

កាមាវចរលោកំ សន្ធាយ វុត្តំ ឥតរស្ស លោកស្ស វសេន តថា វុត្តំ អសង្កលោឃ្យត្តា។ យោ ហិ សកទាគាមី ទេវមនុស្សលោកេសុ វោមិស្សកវសេន និព្វត្តតិ, សោបិ កាមភវវសេនេវ បរិច្ឆិន្ទិតព្វោ។ ភវតោ ច កាមលោកេ ឯត្វា – “សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា”តិ វុត្តំ។ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វាតិ ច ឥមិនា បញ្ចសុ សកទាគាមីសុ ចត្តារោ វជ្ជេត្វា ឯកោវ គហិតោ។ ឯកច្ចោ ហិ ឥធ សកទាគាមិផលំ បត្វា ឥធេវ បរិនិព្វាយតិ, ឯកច្ចោ ឥធ បត្វា ទេវលោកេ បរិនិព្វាយតិ, ឯកច្ចោ ទេវលោកេ បត្វា តត្ថេវ បរិនិព្វាយតិ, ឯកច្ចោ ទេវលោកេ បត្វា ឥធូបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយតិ, ឥមេ ចត្តារោ ឥធ ន លព្ភន្តិ។ យោ បន ឥធ បត្វា ទេវលោកេ យាវតាយុកំ វសិត្វា បុន ឥធូបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយតិ, អយមិធ អធិប្បេតោ។ អដ្ឋកថាយំ បន “ឥមំ លោកន្តិ កាមភវោ អធិប្បេតោ”តិ ឥមមត្ថំ វិភាវេតុំ “សចេ ហិ”តិអាទិនា អញ្ញមេវ ចតុក្កំ ទស្សិតំ។

ចតុ...បេ... សភាវោតិ អត្ថោ អបាយគមនីយានំ បាបធម្មានំ សព្វសោ បហីនត្តា។ ធម្មនិយាមេនាតិ មគ្គធម្មនិយាមេន និយតោ ឧបរិមគ្គាធិគមស្ស អវស្សំភាវិភាវតោ។ តេនាហ “សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តេសំ តេសំ ញាណគតិន្តិ តេសំ តេសំ សត្តានំ “អសុកោ សោតាបន្នោ, អសុកោ សកទាគាមី”តិអាទិនា តំតំញាណាធិគមនំ ញាណុបបត្តិំ ញាណាភិសម្បរាយន្តិ តតោ បរម្បិ – “និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតី”តិអាទិនា ញាណសហិតំ ឧបបត្តិបច្ចយភវំ ឥធលោកត្តស្ស ញាណាធិគតា អបេក្ខត្តស្ស។ ពោធនំ កាមកិលេសេវ, ន តេន កាចិ បទេសំ អត្ថសិទ្ធីតិ អធិប្បាយោ។ ចិត្តវិហេសនា ចិត្តទលនា, នា កិលេសុបនិហិតត្តា ទុក្ខានិ នត្ថិ។

អាទិស្សតិ អាលោកីយតិ អត្តា ឯតេនាតិ អាទាសំ, ធម្មភូតំ អាទាសំ ធម្មាទាសំ, អរិយមគ្គញាណស្សេតំ អធិវចនំ។ តេន ហិ អរិយសាវកោ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ វិទ្ធស្តសម្មោហត្តា អត្តានំ យាថាវតោ ញត្វា យាថាវតោ ព្យាករេយ្យ, តប្បភាវតោ បន ធម្មបរិយាយស្ស សុត្តស្ស ធម្មាទាសតា វេទិតព្វាតិ។ យេន ធម្មាទាសេនាតិ ឥធ បន មគ្គធម្មេវ វទតិ។ សេសំ វុត្តនយត្តា សុវិញ្ញេយ្យមេវាតិ។

វេឡុទ្វារវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ រាជការាមវគ្គោ

១។ សហស្សភិក្ខុនិសង្ឃសុត្តវណ្ណនា

១០០៧។ ធម្មិកត្តា ទេវតាហិ អភិរមិតោ រាជាតិ រាជកោ, តស្ស អារាមោ រាជការាមោ, តស្មិំ។ ភិក្ខុនីនំ សហស្សេន, យត្ថ

ចសេត្តា លិកក្កយសក្កប្បេត្តា ហោតីតិ តេសំ អធិប្បាយោ៓

ចារាបេហិតិ បដិសេឆេហិ៓ ឃុវុជ្ឈាបេតព្វត្តិ កលហំ ការាបេតុំ៓ បុត អាកឌ្ឍត្តាតិ អបរស្មិ៝ សំចឆ្ណេរ អាកឌ្ឍត្តា៓ វុត្តាឌេព្វាតិ យហតី ឌឹឌិឃោ វុត្តាឌេព្វា៓ ឃឆា តស្ស៊ សកលេយច រដ្ឋិ៝ ឲ្យកោតកឹក្ខុតំ ហោតិ, ឲ្យចំ កព្វា សយុជ្ជេយច ឌាតំ៓ តេត ចុត្តុ “សយុជ្ជេយច អកំស្ម”តិ៓

ថ្លឹតយត្តុរំ កព្វាតិ ថ្លឹតំ ការលំ កព្វា, ថ្លឹតំ ហេតុតិ អទេព្វា, ថ្លឹតំ ចា អត្តុរេកឌំ កព្វា៓ តឆា លេវិក កោលវិហលស្ស៊ បព្វឌេតំ ចិការចេត្តា កកចា “យេ ស្ថុត”ត្តិ អាហ បច្ចុក្ខតា ឌាតយិ៓ វុឌ្ឍិត្តាតិ កុលឆ្ណេត វុឌ្ឍិត្តា៓ ត កោចលំ សឃេយច, អឆ តោ សហ រដ្ឋេហិ៓ ចិកចត្តិ ចិតាសំ វុបកតោ៓

តំ សត្តាឃេតំ ចុត្តត្តិ តំ ឃឆាចុត្តុ បសេតឌិតា កោសលរាឌេត ការិតំ ចិហារំ សត្តាឃ ឲ្យតំ “រាឌការាយេ”តិ ចុត្តុ៓

៧-៧៓ ព្រាហ្មណស្ថុត្តាឌិចណ្ណុតា

១០០ប័-៥៓វុគឃកាយិតិត្តិ អារម្ភតោ បដ្ឋាឃ សយ្យុត្តិអាចហំ៓

៣៓ ទុក្កតិកឃស្ថុត្តចណ្ណុតា

១០១០៓ ទុដ្ឋា ពតិ តិប្បត្តិ ទុក្កតិ, ទុក្កតការចា ងាលិឌ្ឋិឃំ, តភេច កឃំ, តំ សត្តុ អតចសេសំ ចា ទុក្កតិកឃំ ងលិឌ្ឋកឃំ៓ សយ្យុភេច អតិក្កត្តាតិ សយតិក្កត្តា៓

៩៓ បធយយិត្តាយច្ចស្ថុត្តចណ្ណុតា

១០១៧៓ ចោហារយិត្តាតិ តំតំគាតក្កហណចសេត ចោហារកា យិត្តា៓ អាយត្តតបដិយត្តុរិតរិឃាបធាឌឹស្ថុបឹតិ អាលិបសល្លាបកយតតិសជ្ឈាឌិអព្វុសំចិឆាតាឌឹស្ថុ ៓ ឲ្យកតោ បចត្តកិច្ចាតិ សហ បចត្តកព្វុត្តា៓ អយា សហ កចត្តិតិ អយច្ចា៓ “អយ្យាកំ ថ្លេយ”តិ ចាឃត្តិតិ ចាតី, អាចាហចិចាហសជ្ឈា៓ តេតាហ “សស្សុសស្ថុរបក្ខិកា”តិ៓ ឃោតិសជ្ឈា ចា សារលិហិតា៓ តេតាហ “កាតិកកិតិយាតុលិឌឃោ”តិ៓

លិ៓ ទុតិឃយិត្តាយច្ចស្ថុត្តចណ្ណុតា

១០០៧៑ កិម្ចិ ក្យ្សចិ ច ពចា ពចា ក្ខប្បត្ត្យ្ស បសាគស្យ្ស អឌ្ឍាទាការចោ បសាគឌ្ឍាទត្តំ៑ ក្ចតសឈ្ឍាតស្យ្ស ឈតអាឌិកស្យ្ស អឌ្ឍាទាការចោ ការចឌ្ឍាទត្តំ៑ តិរឃាឌិកតិអត្ថាទ៌រាបបត្តិ កតិអឌ្ឍាទត្តំ៑ សការចឆយ្ខាត់ កក្កូឡអចុសតាឌិលក្ខូលស្យ្ស អឌ្ឍាទាការចោ លក្ខូលឌ្ឍាទត្តំ៑ “ឌិតស្យ្ស អឌ្ឍាទត្តំ បឌ្ឍាឃតិ”តិ ឲចំ ចុត្តំ អឌ្ឍាទត្តំ ចិបរិលាយឌ្ឍាទត្តំ៑ លក្ខូលឌ្ឍាទត្តំ ត លឌ្ឍុតិ៑ ចេតតាហ “លក្ខូលំ បត ត ចិកច្ឆតិ”តិ, ចេសំ លឌ្ឍុតិតិ៑ បឆឌិតាត្យឃាតិ សសឌ្ឍុរបឆឌិតាត្យឃា៑ អាចេបិតាត្យឃាតិ ឲត្វាបិ ឲចេសច តចេឃា៑ បុរិយការចោតិ ឈតកឌិតការចោ៑ ការចឌ្ឍាទត្តំ រសឌ្ឍាទត្តសការចោ៑ កតិអឌ្ឍាទត្តំ ក្ខក្កុ្យបបត្តិ៑ ចេតតាហ “តឌិញាអរិយសាចកស្យ្ស តត្វិ”តិ៑ បសាគឌ្ឍាទត្តយ្បិ តត្វិចេឃច អរិយសាចកស្យ្ស៑

រាឌការាយចក្កចល្លូតា តិឌ្ឌិតា៑

១៑ សចេលាតិចក្កោ

១-១៑ បឆយយហាតាយសុត្តាឌិចល្លូតា

១០០៨-៩៑ សមិឌ្ឍត្តិ សយ្សុល្លា៑ សុបុបឹតត្តិ ក្ខបចេសាកិតតាឃ សុបុបឹតសឌិសត្តា៑ ញ្ចូហា តាយ ចេឃហិ ឲច បចិសត្តិ, ចេតហិ ឲច តិក្ខូយត្តិ៑ ចេតតាហ “ញ្ចូហា ចុច្ឆត្តិ អចិតិឌ្ឍិឌ្ឍរច្ឆាចេឃា”តិ៑ ក្ខឌ្ឍតចាទិតាតិ ឃដ្ឋត្តរា៑

២៑ ចេកាឆសក្កសុត្តចល្លូតា

១០០៩៑ តីហឹតិ រតេតត្តចេឃ ក្ខប្បចេត្កហិ តីហិ បសាគឆចេយ្ខហិ៑ ចត្វហឹតិ ចេតហិ ឲច សឌ្ឍិ សីចេលត៑ ចេកាឌិចេឆចាតិអាឌិ បរិកប្បចចេសត ចុត្តំ កកចតិ អត្តចេតា សឌ្ឍាឃ ក្ខញ្ចអារចេតយការចឆស្យ្សតត្វិ៑ ចេតតាហ “កកចចេតា សឌ្ឍាញាតាឃា”តិអាឌិ៑ ឆចេយ្ខា សយុប្បាចេឆាតិ ចិចាឆឆ៌យ្ខាប្បត្តិចេហត្យ៑ តចេឆច ហិ សឌ្ឍាឃាហ “កិច្ចិចេឆច កាចេល”ត្តិ៑ កាចេលត្តិ តាតាកាចេលំ៑ កល្យាលក្យុសលចិយុត្តត្តិ អកល្យាលំ អក្យុសលំ, តឌិធំ ឃចាចុត្តអប្បសាគចេតត អបតិតអត្វិឆស្យ្សតត្វិ៑ អស្យ្សាតិ យហាតាយសក្កស្យ្ស៑ អតចជ្ឈតចេឆាចេសា ឲចេសាតិ ចត្វសុ ឆចេយ្ខសុ ឲចេកតបិ សយត្កាចេតា ចេសាតាបចេត្កា ចេហាតិតិ អត្យុឌាតិត្វា ចត្វហិបិ សយត្កាចេតត អាចិក្ខូតឌ្ឍត្តិ ឃាទាចចេតា អតចជ្ឈតចេឆាចេសាតិ អចេត្វា៑

៣៑ បឆយសចេលាតិសក្កសុត្តចល្លូតា

១០១០៑ បយាចេលតាតិ ឲចេកត បយាចេលត, ត សឌ្ឍាចេសា៑ ឱចេលិកត់ លយត្តិតិ ឆស្យ្សតយចេក្កត ចត្យុសច្ឆឆយ្ខា បច្ឆត្តំ បឃ្សិតឌ្ឍា បឌិចិឌ្ឍប្បាឌ្ឍា៑ បឆយយក្កូចេល ហិ ចត្យុសច្ឆឆយ្ខា ឲកចេឆសចេតាច ឌិដ្ឋា តាយ ចេហាត្តិ៑ “បរិយុច្ឆតិ”តិ បត ចត្តំ ចដ្ឋតិ បឌិចិឌ្ឍត្តកិរិឃាឃ ចត្តយាតត្តា៑

អកត្វា អបាយេសុ អនុប្បត្តិហេតុត្តា។ តេនាហ “ន គច្ឆតី”តិ, ន ឧប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ។ មហាសារទុក្ខេ ទស្សេន្តោ អាហ – “យោ កោចិ វិញ្ញូជាតិកោ មម ចេ កោចទិ គច្ឆតិ, ឯកស្ស អាកាមតំ អវញ្ឈ អមោឃ”ន្តិ ទស្សេតិ។

៥. ទុតិយសរណានិសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០២១។ ទុក្ខេត្តំ និរោជកំ, តាយ ឯវ ទុក្ខេត្តតាយ វិសមំ ហោតីតិ អាហ “វិសមខេត្ត”ន្តិ។ ខិលុបហតន្តិ ជាតសការេវន ខិលេន ឩសរេន ឧបហតំ។ ខណ្ឌានីតិ ខណ្ឌិតានិ។ តេមេត្វាតិ តេមិតត្តា។ វាតាតបហតានីតិ ចិរកាលំ វាតេន ចេវ អាតបេន ច ឧបហតានិ។ អាខាទិតានិ។

៦. បឋមអនាថបិណ្ឌិកសុត្តវណ្ណនា

១០២២។ ឋានន្តិ ឋានសោ។ តេនាហ “ខណេន”តិ។ និយ្យានិកន្តិ បវត្តំ ញាណាលបជិទ្ធុបកំ បកតិបុរិសន្តរញាណាទិមិច្ឆាញាណំ។ តំ បន អនិយ្យានិកំ “និយ្យានិក”ន្តិ បច្ចវេក្ខណវសេន បវត្តិយាតិ អាហ “មិច្ឆាបច្ចវេក្ខណា”តិ។ គ្យាលវិមុត្តស្ស អត្តនោ សកត្តនិ អវដ្ឋានសញ្ញិតា វិមុត្តិ មិច្ឆាវិមុត្តិ។

៧. ទុតិយអនាថបិណ្ឌិកសុត្តវណ្ណនា

១០២៣។ យថាកម្មំ សម្បរេតព្ពតោ សម្បរាយោ, បរលោកោ, សម្បរាយហេតុកំ សម្បរាយិកំ, បរលោកិយំ។

សរណានិវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ

១. បឋមបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០២៧។ អភិសន្ទេន្តិ និច្ចប្បវត្តិយមានានិ បុញ្ញានិ អភិសន្ទនដ្ឋេន “បុញ្ញាភិសន្ទា”តិ វុត្តា, តេន បុញ្ញនទិយោតិ អត្ថោ វុត្តោ។ សុខស្ស អាហរណតោ អាហារកោ សុខស្សាហារា។

៤. បឋមទេវបទសុត្តវណ្ណនា

១០២៤. ទេវានន្តិ វិសុទ្ធិទេវានំ. ទេវបទានីតិ តេសំ បទានិ ទេវបទានិ, ទេវោតិ ច សម្មាសម្ពុទ្ធោ. ទេវស្ស ញាណេន អក្កន្តបទានីតិ បដិវេធញាណេន ចេវ ទេសនាញាណេន ច អក្កន្តបទានិ. ទេវា នាម ជាតិទេវា. តេសម្បិ ទេវដ្ឋេន ទេវោតិ ទេវទេវោ, សម្ពុទ្ធោ.

៨. វស្សសុត្តវណ្ណនា

១០២៥. បារំ គច្ឆតីតិ និព្ពានំ សំសារមហោឃស្ស បរតីរភាវតោ. តេនាហ – “តិណ្ណោ បារង្គតោ, ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ (សំ. និ. ៥. ២២៨; ឥតិវុ. ៦៩; បុ. ប. ១៨៨), យេ ជនា បារគាមិនោ”តិ (ធ. ប. ៨៥) ច. អថ វា បាតិ រក្ខតីតិ បារំ, និព្ពានំ យោ បដិវិជ្ឈតិ, តំ វដ្ដទុក្ខតោ បាតិ រក្ខតិ, អត្ថហិតេន ច វិមុត្តិសុខេន ច រមេតិ, តស្មា បារន្តិ វុច្ចតិ. គច្ឆមានា ហោតីតិ បារំ និព្ពានំ គច្ឆមានា ហោន្តិ. តេ ធម្មា អាសវានំ ខយាយ និវត្តន្តិ សច្ឆិកិរិយាបហានបដិវេធានំ សមកាលត្តា.

១០. នន្ទិយសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០២៦. បវិវេកត្តាយាតិ បវិវេកកាយត្តាយ. បដិសល្លានត្តាយាតិ ពហិទ្ធា នានារម្មណតោ ចិត្តំ បដិនិវត្តេត្វា កម្មដ្ឋានេ សមោធាយ លីនត្តាយ.

បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៥. សគាថកបុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ

១. បឋមអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០២៧. សង្ខ្យា អត្ថិ ហេដ្ឋា មហាបថវិយា, ឧបរិ អាកាសេន, បរិតោ ចក្កវាឡបព្ពតេន, មជ្ឈេ តត្ថ តត្ថ ឋិតេហិ ទីបបព្ពតបរិយន្តេហិ បរិច្ឆិន្នត្តា. ជាតេន យោជនតោ សង្ខាតុំ សក្កាតិ អធិប្បាយោ. មហាសរីរមច្ឆ-កុម្ភីល-យក្ខ-រក្ខស-មហានាគទានវាទីនំ សវិញ្ញាណកានំ, ពលវាមុខបាតាលាទីនំ អវិញ្ញាណកានំ ភេរវារម្មណានំ វសេន ពហុភេរវំ.

២. ទុតិយអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០៣៨. សម្ភេទេតិ សម្ភេទំ សមោសរណំ គតដ្ឋានេ. យត្ថិមា មហានទិយោ សំសន្ទន្តិ សមេន្តីតិ បរិកប្បវចនមេតំ. តាទិសាសុ ហិ មហានទីសុ កាចិ បុរត្ថិមសមុទ្ទំ បវិដ្ឋា, កាចិ បច្ឆិមំ.

៣. តតិយអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០៣៩. “កុសលេ បតិដ្ឋិតោ”តិ ឯត្ថ យំ អច្ចន្តិកំ កុសលេ បតិដ្ឋានំ តំ ទស្សេន្តោ “មគ្គកុសលេ បតិដ្ឋិតោ”តិ អាហ, ហេដ្ឋិមមគ្គកុសលេតិ អធិប្បាយោ. តេនាហ “ភាវេតិ មគ្គ”ន្តិ. អរិយផលំយេវ ធម្មសារោ. កិលេសា ខីយន្តិ ឯត្ថាតិ កិលេសក្ខយោ, និព្ពានំ, តស្មិំ កិលេសក្ខយេ រតោ.

៤. បឋមមហទ្ធនសុត្តវណ្ណនា

១០៤០. អរិយានំ ពុទ្ធានំ ធនន្តិបិ អរិយធនំ, និដ្ឋានន្តិ កេចិ. អនយតោបិ វិសុទ្ធេន អរិយត្តា តំ ធនត្តា ធនាយិតព្ពតោតិ អរិយធនំ, តេន អរិយធនេន តេនេវ ភោគតោតិ អរិយធនភោគតោ.

សគាថកបុញ្ញាភិសន្ទវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៦. សប្បញ្ញវគ្គោ

២. វស្សំវុត្ថសុត្តវណ្ណនា

១០៤៨. សមោសារេត្វាតិ យេហិ ឥន្ទ្រិយាទីហិ ភាវិយមានេហិ សោតាបត្តិមគ្គោ អនុប្បត្តោ, តានេវ ធម្មសមត្តាយ ចេតំ វុត្តំ. អញ្ញាតេវ ហិ អត្ថតោ តំ តំ មគ្គសាធកានិ ឥន្ទ្រិយានីតិ. តត្ថ បចេហំ ភណិតាតិ យំ កញ្ចិ វិនេយ្យបុគ្គលំ អនបេក្ខិត្វា កេវលំ តន្តិវសេន ឋិតិ ភណិតា.

៣. ធម្មទិន្នសុត្តវណ្ណនា

១០៤៩. សុត្តេសុ ទេសិតេសូតិ សុត្តេសុ កិត្តិយមានេសុ ឧបិសកម្មេសុ. គម្ភីរាតិអាទីសុ ធម្មគម្ភីរាតិ បាឡិគតិយា គម្ភីរា, តថា ច សល្លសុត្តំ ហេដ្ឋា បកាសិតមេវ. “ចេតនាហំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ វទាមី”តិអាទិនា (អ. និ. ៦.៦៣; កថា. ៥៣៩) អាគតំ ចេតនាសុត្តំ តត្ថ “ចេតនាសហជាតំ នានាក្ខណិក”ន្តិអាទិនា បដ្ឋានេ អាគតនយេន, សុត្តេសុ (អ. និ. ៣.១០១) ច “ទិដ្ឋធម្មវេទនីយ”ន្តិអាទិនា

អាគតនយេន គម្ភីរភាវោ វេទិតព្វោ, និព្ពានស្ស ចេវ អរិយមគ្គស្ស ច បកាសនតោ អសង្ខតសំយុត្តស្ស លោកុត្តរត្ថទីបកតា។ “អតីតំបិហំ ទ្វេបន ពទ្ធំ, ឧតរហិ ពទ្ធាយី”តិអាទិនា បញ្ចន្នំ ពត្ថានំ ឋានកកាចស្ស, បុគ្គលស្ស ឋានិតន្តតាយ ទិកាចេនេន ពទ្ធីយបរិយាយេ (សំ។ និ។ ១។៥៤) ទិនេសនតោ និស្សត្តនិទ្ធីចតា ទីបិតាតិ ទដ្ឋព្វំ “សត្តសុញ្ញតាទីបកា ពទ្ធិកសុត្តត្ថានយោ”តិ។ ខ្ឋបនយព្ជ ទិហទិស្សាយាតិ នេយ តេសុ សុនេត្តសុ ទដ្ឋបដិបទំ សមុទេច បរិបុទេត្តិ, តេ តេសុ ខ្ឋបនយព្ជ ទិហទេត្តិ នាយ។ ឧត្តាតិ “ន តោ នេតោ”ត្តិ ឧត្ត ន-ការោ “អញ្ញាយញ្ញា”ត្តិ ឧត្ត យ-ការោ ទិយ ព្យញ្ជនសន្ធិវសេន, នាយ្ស កោចិ អនត្ថោ។

៣។ កិលេសសុត្តវណ្ណនា

១០៣០។ ន តោ បនេតត្តិ ន តោ ឧបំ, នេតាតិ ច អនេយ្យាតិ អនេត្វាតិ អាហ “ន តោ អនេយ្យា”តិអាទិ។ អស្សាសត្តីតិ អស្សាសនីយាតិ អាហ “អស្សាសករេហី”តិ។ បរិស្សាតីតិ បាទិនោ, ឧកត្តកាទិបនោ, នោ បន បនោឌិនទុត្តិកោតិ ទដ្ឋ “បនោបទិពន្ធោ”តិ។ អធិមុច្ចហីតិ អធិមុត្តិ ខ្ឋប្បាទេហិ។ តំ បន តទា ទិត្តស្ស បហិតាតំ ឋបនត្តិ អាហ “ឋបេហី”តិ។ អាកាយនីយគុណោស្មិ បុញ្ញកាកគុណោសុ។ បយាតំ នាយ នត្តិ អនត្តាបរិយាបន្នត្តា។ នានាការេតំ នត្តិ ទិយុត្តិយា និគ្ឃានត្តា។

៤។ បញ្ញាបដិលាភសុត្តវណ្ណនា

១០៣៣។ បញ្ញាបដិលាភាយាតិ មគ្គផលបញ្ញាយ បដិលាភត្ថំ។ សេសមេត្ថ “សត្ត សេក្ខា”តិអាទិ។

សប្បញ្ញវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ យថាបញ្ញវគ្គោ

១។ យថាបញ្ញសុត្តវណ្ណនា

១០៣៤។ យថាភត្តអនត្ថំ បរិគ្គណ្ហាតីតិ សក្ខបដិក្ខមុបប្បាទាទិកោ យថាទិត្ថេន អនត្ថំ បរិញ្ញោយ្យ អនេននេត្វា យជ្ជិហនេ ទិយ គត្វា គណ្ហាតិ។ សេសំ នេហេត្វា ទដ្ឋព្វំ។

យថាបញ្ញវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សោតាបត្តិសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪒᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪗᪑᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᨠ᩠ᨠᩅᨧᨶᩴ “ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨣᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᨲᨳᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩅᨧ᩠ᨨᩮᨶᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ “ᨲᨳᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩮᩉᩥ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣ, “ᨣᩩᨱᩣ”ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣᨴᩥᨸᨴᩣᨶᩥ ᨧᩮᩅ ᨲᩴᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨶᩥ ᨧ᪨

᪓᪨ ᨸᨮᨾᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪗᪓-᪗᪙᪨ ᩈᩣᩈᨶᩣᩅᨧᩁᩣ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ ᨻᩣᩉᩥᩁᨠᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩃᩣᨸᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪑᪐᪨ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪘᪐᪨ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᩈᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ᪨ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᩎ-ᨠᩣᩁᩔ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᩴ ᨿ-ᨠᩣᩁᩔ ᨠ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ᪨ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ᪨ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩁᨱᨽᩪᨲᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩮ᪨ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨱᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥᨲᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩅᩥᩈᩥᨡᩣᨲᩥ ᨥᩁᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩮᩈᩣ᪨ ᩅᩥᩈᩥᨡᩣᨣᩉᨱᩮᨶ ᨧ ᨣᩣᨾᩣᨴᩥᨣᩉᨱᩮ ᩅᩥᨿ ᨲᨲ᩠ᨳᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ “ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᨣᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᩪᩁᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᨴᩮᩈᩮᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨴᩣᩈᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨴᩣᩈᩥᨠᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨮᩥᨲᩥᩈᩴᩉᩣᩁᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨠᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨽᩅᩮᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨽᩅᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ᪨

សយាឥចក្កចល្អតា តិដ្ឋិតា៊

១៊ ឆយ្ខចក្កប្យចត្តតចក្កោ

១៊ ឆយ្ខចក្កប្យចត្តតវុត្តចល្អតា

១០ប័១៊"ត្ថសីតំ បតត្យប្យតតចសេត ឆ្ពសីឥទ៌តាប្យតតដ្ឋាតចសេត ៦ចំ 'ត្ថសិបតត'ត្តិ 'លទ្ធតាមេយ'តិ សេត្ថបតោ ចុត្តយត្ថំ ចិចទិតំ '៦ត្ត ហិ'"តិអាឥ ចុត្តំ៊

អាយេត្តសីតិ ៦ត្ត យស្មា ឆយ្ខចក្កប្យចត្តតត្ថំ អឃំ អាយត្តតា, តស្មា សយុតាកយតោ បដ្ឋាឃ សត្ថ បុត្តចទិតំ សេត្ថបេតច បការេសតំ ចដ្ឋតិតិ "ឥបត្តុបាិឥយ្ខលេ កតាកិតិហារតោ បដ្ឋាឃា"តិអាឥ អារទ្ធំ៊ តត្ថ យារពល់ កិត្តិតាតិ យារត្ថា យារពលត្ថា កត្តិត្វា៊ អឆ ចា យារស្ស អត្ថត្តទំ ពាហិរត្ថាតិ ចុចិឆំ ពល់ កត្តិត្វា៊ "ឥត្វេយ, កិត្តចេ, អត្តា"តិ ៦ត្ត អត្ត-សត្វោ "បុត្តេត្ត ពាលំ អបេត្ត ពាល"ត្តិអាឥសុ (ឆ៊ ស៊ ១០៩១) ចិឃ កាកបទិឃាយោឃាតិ អាហ "ឥត្វ ត្ថេយ, កិត្តចេ, កោដ្ឋាសា"តិ៊ សហ សយុតាហារតាតិ វុត្ថារលាសយកាល់៊ បត្ថទិត្វា អដ្ឋាសិ ត្បទ្ធាត្យការចត៊ (ពាហុារតា សយាកត្ថិសុ បរិបក្កក្យសលយុលិ សត្ថាកិសេត្តាឆាឃ កតាឥការា៊

កិហិសេត្តាឌតត្តិ កិហិពត្ថតំ៊ លិត្តិត្វាតិ ហទិត្វា៊ ត ចត្យអេត្តតត្តាតិ តាត្យុត្តតត្តា៊ កិលេសកាយវុលស្សាតិ កិលេសកាយឃុត្តស្ស វុលស្ស៊ អត្យោឃាកាតិ អត្យកចោ៊ កាយចាសីហិ សេចិតត្តត្តា កាយចាសីតំ សត្តកោ៊ អត្តតាតិ អត្តកាចស្ស៊ អាហិតោ អហំយាតោ ៦ត្វាតិ អត្តា, អត្តការចោ៊ ចុក្កករលត្តិ ចុក្កប្យាឥតំ៊ អត្តយារលោហីតិ អត្តពាឆតេហិ៊ វ្តបសយាឃាតិ កិលេសច្ចបសយា អឆិប្យតោ, តឥត្ថសយ្យកាតចចតត្តិ អាហ "កិលេសបសយត្វាឃា"តិ៊ ៦ស តយោ សេសេសុបិ៊

សត្ថពាលាឥចសេត តយោ បទិចដ្ឋា ៦តស្សាតិ តិបទិចដ្ឋំ, ពាលឥស្សតំ៊ តេតាហ "សត្ថពាលា"តិអាឥ៊ ឃឆាក្ខតំ ពាលត្តិ បដិចចឆពាលំ អាហ៊ តេវុយេច សត្ថសុ៊ ពារោលត កត្តត្តស្ស ច បទិត្តាបដិចចឆាឥកិត្តស្ស ច ឌាតតពាលំ, "តត្ថា តោ បដិចចឆតោ បកោចា"តិ កោចិ៊ បត្ថាតិ អបេ៊ តឆា កតពាលំ៊ ត្វាឥសាការត្តិ ត្វាឥសចិឆអាការកេឥ៊ អត្តាត្វាតិ អត្តាសុ វុត្តសុ៊

បដិចចឆពាលយ្យិ ចេសតាពាលយ្យិ ឆយ្ខចក្កត្តិ ត្ថឥ តត្ថ ពាលកិត្តំ បឆាតត្តិ កត្វា ចុត្តំ៊ សត្តិត្រិឃាឥឆយ្ខសយុតោឃា បត បចត្តតដ្ឋត ចក្កត្តិ ឆយ្ខចក្កំ៊ អឆ ចា ចក្កត្តិ អាលា, ឆយ្ខតោ អតបេតត្វា ឆយ្ខត្ថា តំ ចក្កត្ថា, ឆេយ្ខត ពារោឃត ចក្កត្តិបិ ឆយ្ខចក្កំ៊ ឃឆាហ "ឆយ្ខត្ថា បចេត្តតិ ចក្កត្ថាតិ ឆយ្ខចក្កំ, ចក្កត្ថា បចេត្តតិ ឆយ្ខត្ថាតិ ឆយ្ខចក្កំ, ឆេយ្ខត បចត្តតីតិ ឆយ្ខចក្កំ, ឆយ្ខចទិឃាឃ បចត្តតីតិ ឆយ្ខចក្កំ"ត្តិអាឥ (បដិ៊ យ៊ ១៊៣០-៣១)៊ វុកឃយ្យីតិ បដិចចឆពាលំ ចេសតាពាលត្តិ វុកឃយ្យិ៊ ៦តត្តិ តចុកឃំ៊ ត្ថយាឃ ចេសតាឃាតិ ត្ថយិតា វុត្តត បការេសត្តត កកចតា ឃឆាចុត្តពាលត្វយសត្តាតំ ឆយ្ខចក្កំ បចត្តិតំ តាយ បចត្តតកិត្តស្ស អតិដ្ឋិតត្វា៊ បតិដ្ឋិតោតិ អត្តាសិ

ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ᪨ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩔᨸᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᨸᩁᩥᨿᨠ᩠ᨠᩣᩉᩥᨠᩮᨿᩣ ᨸᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨠ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᩏᨸ᩠ᨸᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩏᨠᩮᩣᨭᩮᨶ ᨸᩉᩣᩁᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨶᩥᩅᩔ ᩉᩥ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨸᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨸᨶ "ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣᨶ ᨲᩮᨶ ᩃᩮᨿᨶ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᨸᩉᩣᩁᨠ᩠ᨡᨱᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨶᩩᨠᩣᩁᩮᩅᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩔ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮ ᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩏᩊᩣᩁᨲᩁᩴ ᨸᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔᨸᩥ ᩏᨴᩣᨶᩔᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪙᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪘᪙᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩋᨠᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩮ ᩈᩁᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᨠᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩮ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩮᩈᩣ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣ ᨶᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩁᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨬᩣᨸᨶᩣ ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᩅᩥᩅᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᩅ ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨧᨶᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᩅᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᨻᩉᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩮᨲᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩉᩥᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᨴᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨠᩃᩣᨴᩥᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣᨲᩥ "ᩋᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᨶᩣ"ᨲᩥ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᨴᩈᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪙᪐᪨ ᩈᨠᩅᩣᨴᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩅᩣᨴᩔ ᨠᩮᩈᩣᨴᩥᨸᩥ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨴᩈᩅᩣᨴᩮ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨸᩁᩅᩣᨴᩥᨸᩁᩅᩣᨴᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨠᩅᩣᨴᩔᩣᨲᩥ ᨸᩁᩅᩣᨴᩔ᪨ ᩋᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩅᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨿ᪨ ᩋᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨶ ᩉᩥ ᨸᩁᩅᩣ ᩋᨸᩁᩅᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩩᨸᨣᨾᨶᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩣᨴᩥᩈᨽᩣᩅᩩᨸᨣᨾᨶᩮᨶ ᨾᩩᩈᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨶ ᩉᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪨ ᨠᩮᩣᨭᩥᨣᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

១។ កោដិកាយសុត្តវណ្ណនា

១០៨១។ អភត្វុទោឆសាតិ បដិចេឆស្ស អត្តុទ្ធបទោឆសាការចេត។ អប្បដិចេឆសាតិ សច្ចាតំ បដិមុខំ ចេឆសាការចេត។

២។ ទុតិយកោដិកាយសុត្តវណ្ណនា

១០៨២។ ផលសមាធិផលបញ្ញាភត្តិ អក្កផលសមាធិអក្កផលបញ្ញាតំ។

៤។ ពធសុត្តវណ្ណនា

១០៨៤។ អរិយាភត្តិ ញុគ្គាតំ អរិយាតំ។ ពេភាហ “ភ ហឹ”តិអាឌិ។

៥។ លោកសុត្តវណ្ណនា

១០៨៥។ បដិចិន្តត្វា ឆេសិតត្វា ចាតិ ព្លុមិភា បដិចេឆទាភលោភ ឆេសភាទាភលោភ ច បរិក្កហិតត្វា អរិយសត្តកាតិ ពោភត្តិ អរិយស្ស ភកចពោ សត្តកកាចពោ។

១០។ កចម្បតិសុត្តវណ្ណនា

១០០០។ ឲកប្បដិចេឆសាតិ ឲពេកតេច ទាភលោភ ចញ្ចត្តំ អរិយសច្ចាតំ ឲកទ្ញុបដិចេឆសា។

កោដិកាយចក្កចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា។

៣។ និសបិចតចក្កោ

២។ ឥណ្ឌសុត្តវណ្ណនា

១០០១។ បុភប្បុតំ ចដ្ឋឹមេច ភិព្ពតត្តិ អឌិដ្ឋត្វា ចញ្ចត្តំ អរិយសច្ចាតំ។

៥។ សត្តិសតសុត្តវណ្ណនា

១១០៥។ កទេយ្យទេតិ ទុល្លោបាយន្តស្សាតិ អជ្ឈុបក្កមិត្វា សហិ តេហិ តេហិ សត្ថាកិសមយោ កទេយ្យាតិ ឯវំ បរិកប្បេតា ន គាតដ្ឋាតិ។

៩។ ឥន្ទខីលសុត្តវណ្ណនា

១១០៩។ អជ្ឈាសយន្តិ សស្សតាទិកេនំ អជ្ឈាសយំ។ សោ ហិ “ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ គាហស្ស ធុវក្ខតត្តា ធុវន្តិ អភិនិវេសតោ។ តស្មា អបរេ អទិដ្ឋសច្ចា ឧល្លោកេន្តិ, ទិដ្ឋសច្ចា បន នេវ ឧល្លោកេន្តិ។

១០។ វាទត្ថិកសុត្តវណ្ណនា

១១១០។ កុក្កុកោ បមាណមជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស ហត្ថោតិ អត្ថោ។ កុក្កូតិ តស្សេវ នាមំ។

សីសបាវនវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ បបាតវគ្គោ

១។ លោកចិន្តាសុត្តវណ្ណនា

១១១១។ លោកចិន្តន្តិ លោកសន្និវេសបដិសំយុត្តចិន្តនំ។ “លោកចិន្ត”ន្តិបិ បាឡិ, តំតំលោកបរិយាបន្នំ ចិន្តន្តិ អត្ថោ។ នាឡិពុទ្ធកោទាគយោតិ អាទិ-សទ្ទេន អចុត្តានំ ខុសិតិលោចភ្យតិអាទិកំ សង្គហោ។ ឯវរូបន្តិ ឯទិសំ អញ្ញម្បិ តំតំលោកចិត្តំ។

ចិន្តចិន្តេត្វាតិ អត្តត្ថបទត្ថតោ អបាតចិនក្កោ អទ្ទស ឯវំ អធិដ្ឋហិស្សតិ សម្ពរោ។ សម្ពរិមាយន្តិ សម្ពរេន អសុរិន្ទេន ឧប្បាទិតំ អសុរមាយំ, យំ “ឥន្ទជាល”ន្តិបិ វុច្ចតិ ឥន្ទស្ស មោហនត្ថំ ឧប្បាទិតត្តា។ សម្បរិវត្តេត្វាតិ បរិវត្តេត្វា។ យថា នេតិ នេ អសុរេ យថា សោ បុរិសោ បស្សតិ, ឯវំ អធិដ្ឋហិំសុ។ កស្មា បនេតេ ឯវំ អធិដ្ឋហិំសូតិ? តំ បុរិសំ តត្ថ តថាតិរិត្តំ ទិស្វា “អយំ ទេវោ”តិ អាសង្កន្តា តថា អធិដ្ឋហិត្វា ភិសមុឡាលច្ឆិទ្ទេហិ បវិសិត្វា អត្តនោ អសុរភវនំ គតា។ តេនាហ ភគវា – “ទេវានំយេវ មោហយមានា”តិ។

១-២។ បបាតសុត្តាទិវណ្ណនា

១១១៦-១៧។ បរិយាយបិសារណោតិ កិញ្ចាបិ ចិត្តស្ស បរិយាយបិការសង្ខេបា យហន្តោ បិសារណោ។ អតិប្បវត្តិ ខុត្តិ រូប-សន្ធោ សមាចន្តោ “បិយរូបេ សាតរូបេ”តិអាទីសុ (ម. ដី. ១.៣០៥-៣០៦) ចិយាតិ អាហ – “អតិប្បសមាច”ន្តិ។

៣. ចាលសុត្តលក្ខណតា

១១១៨. ប្បវត្តន្តិ អាចរិយវិយាបរិវត្តំ, អាចរិយំ អន្តេចាសិកា ចា ឧិចេន ឧិចេន សិក្ខាតចេនត ប្បវិសិតព្ពោតោ ប្បវត្តន្តិ លទ្ធតាយំ

កល្លិបតសិប្បំ។ កល្លំ អតិក្កមន្តេតិ សចំ លិបន្តោ។ បេវិត្តាតុបេវិត្តន្តិ បេវិត្តបទ្ធំ បិកេប៍ កត្វា ឧទេស្សតំ “ខុកំ កល្លំ លិបិត្វា”តិអាទិ វុត្តំ។

អបរំ អតុបេវិត្តន្តិ ខុត្តំ អបរន្តិ តតិយកល្លំ។ អតុបេវិត្តំ តាយ ញ្ចនត្តិ ឧទេស្សតំ “អតុបេវិត្តំ តាយ ទុតិយស្ស បេវិត្ត”ន្តិ វុត្តំ។ តទ្យោតតិបេយត

សទេត ចិន្នីយតិ។ បុត អបរំ តស្ស បេវិត្តន្តិ ញ្ចទំ បត អបរាបរំ អចិន្ទ្រត្តំ ឧទេស្សតំ វុត្តំ។ ទុទកិសម្មចតាទន្តិ អកិកចិតំ អសក្កលោយ្យតទំ។

ចាលត្តិ កោសំ។ សត្តសា កិត្តិត្វាតិ សត្តក្ខត្តុំ ចិបាលេត្វា។ តស្ស ខុកំ ទេកត្តិ តស្ស កោសស្ស ខុកំ អំសុសន្ធាតំ ទេកំ គហេត្វា។ ចាតិក្កលយន្ទ្រេ

ពាន្ធិត្វាតិ ចាតិក្កលចលស្ស យន្ត្រារេត ពាន្ធិត្វា។ អបរំ ទេកត្តិ អបរំ កោសស្ស អំសុសន្ធាតំ ទេកំ។ អក្កកោដិយំ ពាន្ធិត្វាតិ យថា តស្ស

ចាលទេកស្ស ប្បាកាយត្តំ លិតាយត្តំ ចា កល្លស្ស អក្កកោដិ អធិកំ ហុត្វា តិដ្ឋតិ, ខុចំ ពាន្ធិត្វា។ ប្បសកយន្តេតិ ចិសតិយដ្ឋិយន្តេ ផាទេត ផិតោ។

កល្លពាន្ធាយ កោដិយាតិ កល្លពាន្ធាយ ចាលស្ស កោដិយា ចាតិក្កលពាន្ធតចាលស្ស កោដិ បដិចិន្ទ្រោយ្យ។

៤. ទុតិយលិក្ខញ្ញអយ្យកាសុត្តលក្ខណតា

១១១៩. អធិដ្ឋប្បត្តិកត្តិ យដិដ្ឋាចនេត ប្បប្បជ្ជតកំ។ លិក្ខញ្ញខុតាតិ លិក្ខញ្ញអបនេនេត។ លិក្ខញ្ញប្បបទីតិ ទេហដ្ឋិយយ្យុកស្ស លិក្ខញ្ញអបនេសស្ស

ប្បបទិ។ អាទុញ្ញហស្ស លិក្ខញ្ញខុតាតិ ប្បកិត្តយ្យិ លិខេន្តេ។ កិចប្បចេចវត្តំ ចិយាតិ ចត្តក្តំ យុកាតំ លិខ្នបនេសទេតច ប្បបទ្ធបទិ ចិតាតំ លិខេត្តទេត

កាណកច្ឆបស្ស កិចប្បចេចវត្តំ អធិដ្ឋតាទសម្មុចំ។ តទោបិ អធិដ្ឋតាទសម្មុចា យតុស្សតូលិទេកា, តទោ អធិដ្ឋតាយសម្មុចា

អទិយយក្កបដិលិទេកាតិ ឧទេស្សន្តោ អាហ “ចតុសដ្ឋបដិទេចណា អតិចិយ អធិដ្ឋតាទសម្មុចា”តិ។

បបិតចក្កលក្ខណតា តិដ្ឋិតា។

៥. អភិសយយចក្កលក្ខណតា

១១២០. អភិសយយអំយុទេត្តចិត្តាទិទេតាច, តត្ថា តត្ថ វុត្តតយេតច តស្ស អទេត្វា ទេចដិតទេត្វា។

៦. បណយអាយកណ្ណណារបយ្យាលចក្កា

២. បញ្ញាសុត្តវណ្ណនា

១១២២. លោកិយម្បិ វិសុទ្ធដ្ឋេន “អរិយ”ន្តិ វត្តព្វតំ លភតីតិ “លោកិយលោកុត្តរេនា”តិ វុត្តំ។

៣. សុរាមេរយសុត្តវណ្ណនា

១១២៣. បិដ្ឋសុរាតិ បិដ្ឋេន កាតព្វសុរា, តថា ឱទនសុរា បូវសុរា, ឧច្ឆុរសាទិកេ កិណ្ណេ បក្ខិបិត្វា កត្តព្វា សុរា កិណ្ណបក្ខិត្តសុរា។ សម្ភារសំយុត្តាតិ មូលភេសជ្ជសម្ភារេហិ សំយុត្តា។ បុប្ផាសវាទយោតិ នាឡិកេរបុប្ផាទីនំ អស្សុទកអាសវោ។ មុទ្ទិកផលាទីនំ អស្សុទកអាសវោ ផលាសវោ។ ខណ្ឌាទីនិ អាទិំ កត្វា។ តេន យថាវុត្តអាសវានំ សម្ភារសំយុត្តោ សុរាសវមេរយន្តិ។ សុរាសវមេរយន្តិ យថាវុត្តសុរាសវមេរយំ។

១០. បរាយិកសុត្តវណ្ណនា

១១៣០. និវត្តិតោតិ កុល រដ្ឋាតំ យថាបិតុម្ហាអភិបិតុជេដ្ឋាទីនំ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មាទិវសេន និវត្តិតោ។

៥. ទុតិយអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

៥. ពីជគាមសុត្តវណ្ណនា

១១៣៥. “មូលពីជ”ន្តិអាទីសុ មូលមេវ ពីជន្តិ មូលពីជំ, មូលពីជំ ឯតស្សាតិបិ មូលពីជំ។ តត្ថ បុរិមេន ពីជគាមោ វុត្តោ “ពីជានំ សមូហោ”តិ កត្វា, ទុតិយេន ភូតគាមោ។ ទុវិធោបេសោ សាមញ្ញនិទ្ទេសេន, “មូលពីជញ្ច មូលពីជញ្ច មូលពីជ”ន្តិ ឯកសេសនយេន វា ពីជេហិ ជនិតត្តា។ ឯវំ សេសេសុបិ។ ផឡុពីជន្តិ បព្ពពីជំ។ វាហិរបច្ចយន្តរសមវាយេ សទិសផលុប្បត្តិយា វិសេសការណភាវតោ វិរុឡ្ហមូលេ នីលង្គុរេ ពីជ-សទ្ទោ, តទត្ថសំសិទ្ធិយា មូលាទីសុបិ កេសុចិ បវត្តតីតិ វេទិតព្វោ។ ភូតគាមោ បន ពីជ-សទ្ទេន វិនាវ វត្វា វុត្តំ “ពីជពីជ”ន្តិ “រូបរូបំ, ទុក្ខទុក្ខ”ន្តិ (សំ. និ. ៣.១៩៤) ច យថា។ និលតិលាទិកាទីនំ ភូតាតិ អល្លតិណស្ស ចេវ អល្លរុក្ខាទិកស្ស ច។ អាទិ-សទ្ទេន ឱសធិគច្ឆលតាទីនំ គហណំ។

៦. វិកាលភោជនសុត្តវណ្ណនា

᪑᪑᪒᪙. ᩋᨶᩩᩃᩩᨠ᩠ᨠᨿᨽᨲᩮᩣ ᨸᨴᩮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨿᨬ᩠ᨬᩥᨠ᩠ᨠᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩋᩅᨿᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᨿᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩔ ᨠᩣᩃᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩅᩥᨠᩣᩃᨠᩮᩣᨭᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩃᩦᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭᨲᩣ”ᨲᩥ.

᪑᪐. ᨠᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪓᪐. ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨷ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᩤ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨷ᩠ᨻᨩᩣᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᨷᩥᩈᩥᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩉᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨵᨩᩣᨲᩴ.

᪕. ᨲᨲᩥᨿᩋᩣᨿᨲᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣᨾᨬ᩠ᨩᩁᩦᨠᨳᩣ

᪑. ᨠᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪓᪑. ᩈᩮᨻ᩠ᨻᨸᩮᨲᩣ “ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨸᩔ ᩋᨠᩁᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᨿᨷᩩᩅᨲ᩠ᨲᩴ (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪒.᪙᪐; ᨵ. ᨸ. ᪑᪘᪓) ᩉᨠᩅᩮᨲᩣ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᩃᨠᩩᩈᩃᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᨶ ᩋᨠᩩᩈᩃᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩣᩈᨶᩔ ᩋᨶᨠᩩᩈᩃᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ. ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨧ ᨸᨴᨿᩣᨴᩥᨿᨿᩣᨶᩴ ᨸᨴᨿᩣᨩᩣᨷᩥᨿᨿᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᨲᩮᨶᩅ ᨠᨾ᩠ᨾ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᨠᩥᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᨷᨶᩣᨴᩥᩅᩮᩈᨶᩣ”ᨲᩥ. ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᩣᨿᨶ-ᨠᩣᨿᩣᨸᨶ-ᩅᩣᨧᨶ-ᩅᩣᨧᩣᨸᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ. ᨧᩔᩮᨶᨶ ᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩅᨶᨿᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩥᨽᩩᩅᨸᨠᩮᩈᩈᨶᨿᨶ. ᨿᨳᩣᩈᨠᩴ ᩅᩥᩈᨿᩔ ᩋᩣᩃᩮᩣᨧᨶᩈᨠᩣᩅᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨶᩴ ᩈᩅᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᨸᩥ ᨧᩔᨶᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᩣ “ᨧᩔᨶᩣ”ᨲᩥᩅᩮᨧᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᩅᩥᩈᩩᨠᨠ᩠ᨡᨲᩔ ᨠᩥᨲᩔ ᩈᩅᨶᩴ ᨠᨲᩣᨴᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩅᩥᩈᩩᨠᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨧᩔᨶᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ. ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᨿᨲ᩠ᨳᩮᨩᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᩋᨲ᩠ᨳᨠᨳᩣᨿ (ᩃᩦ. ᨷᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒.ᨷᨬ᩠ᨨᩥᨿᨷᨬ᩠ᨬᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) – “ᨴᩮᩣᨷᨶᩥᩉᩥᨲᩴ ᨠᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨷᨶᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ.

᪒. ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪓᪒. ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨿᨶᩴ, ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨶᩴ ᨿᩉᩣᨶᨿᨶᨠᨬ᩠ᨬ ᩈᨿᨶᩈᩣᩁᩪᨸᩮᩉᩥᨲᩴ ᨸᨴᩥᨠ᩠ᨠᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨷᨿᩣᨶᩣᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᨲᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᩋᩣᩈᨶᨲᩮᩣᨲ᩠ᨲ ᩈᨿᨶᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ. ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮ ᨸᨴᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᨲ᩠ᨲ ᨲᩅᩣᩅᩣᩈᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨸᨴᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨶᨿᩉᩣᨶᨿᨶᩣ”ᨲᩥᩅᩮᨧᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨴᩩᨸᨠᩮᩣᨠ᩠ᨠᨲᩥᩈᨷ᩠ᨷᩣᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨶᨿᩉᩣᨶᨿᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨶᨿᩉᩣᨶᨿᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨶᨿᨶᨿᩉᩣᨶᨿᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨲᩮᩈᩦ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨠᩮᩈᩈᨶᨿᨶ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣ – “ᨶᩣᨿᩁᩪᨸᨷᨬ᩠ᨿᩣ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶ”ᨲ᩠ᨲᩥ (ᨸᩁᩣ. ᪑). ᩋᩣᩈᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩈᨿᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨿᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᩈᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ.

᪓. ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

໑໑໔໒. ອຍ຺ຍາປິ ອຸຄ຺ຄຫາປເນ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕສາທິຍເນ ຈ ປຕິຄ຺ຄຫເຕ຺ວາ ລກ຺ຂຕີຕິ ອາຫ – "ນ ອຸຄ຺ຄຌ຺ຫາເປຕິ, ນ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສາທິຍຕີ"ຕິ. ອຖ ວາ ຕິວິທໍ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາເຍນ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ອຸຄ຺ຄຫນໍ, ວາຈາຍ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ອຸຄ຺ຄຫາປນໍ, ມນສາ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ສາທິຍນໍ. ຕິວິທມ຺ປິ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ສາມຍ຺ຍຕິເທ຺ເທເສນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ກເຫຕ຺ວາ "ປຕິຄ຺ຄຫຌາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – "ເນວ ນໍ ອຸຄ຺ຄຌ຺ຫາຕີ"ຕິອາທິ. ເອສ ນເຍາ "ອາຍາຈນຍ຺ຍາປຕິຄ຺ຄຫຌາ"ຕິອາທີສຸປິ.

໓. ອາຍາຈນຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕວຌ຺ຌນາ

໑໑໔໓. ນີວາຣາທິຣູປຍ຺ຍາສ຺ສ ສາລິອາທິມູລຍ຺ຍາເສ຺ຕາຈຍ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຕ຺ຕວິຍ຺ສ຺ສາ"ຕິ.

໔. ອາຍາຈນປຕິສຸຕ຺ຕວຌ຺ຌນາ

໑໑໔໔. "ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈ ຈສານິ ເພສຊ຺ຊານິ – ອມ຺ພຈນໍ, ມຊ຺ຈນໍ, ສຸສຸກາຈນໍ, ສູກເຣຈນໍ, ຄທ຺ຣພຈສ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໑໙໑; ປາຣາ. ອຊ຺. ໙໑໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາທິ ຣູປິຍ຺ສ຺ສ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ ນາມ. ຕສ຺ສ ປນ "ກາເລ ປຕິຄ຺ຄຫິຕ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໑໙໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຕິຄ຺ຄຫນໍ ວຸຕ຺ຕີຕິ ອາຫ – "ອຍ຺ຍາຕ຺ຕ ຣູປິຍ຺ສ຺ສ ອນຸຍ຺ຍາຕາ"ຕິ. ວິນເຍຈເສນ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕເພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ສມຕ຺ຖປິສາທິກາຍ ວິນຍຊ຺ຈາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນຕ຺ຕ ວິນິຈ຺ເສຍາ ເວທິຕເພ຺ພາ.

໑໐. ຈຕຸຕ຺ຖອາຍາຈນຍ຺ຍາເປຍ຺ຍາລວເຄ຺ຄາ

໑-໒. ກາຍວິກ຺ກຍສຸຕ຺ຕາທິວຌ຺ຌນາ

໑໑໙໑-໙໒. ກສ຺ສຈິ ກຸລຸສ຺ສ ຄຫຌໍ ກເຍາ, ຊາຕໍ ວິກ຺ກເຍາ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ກາຍຕ຺ຕເຍ ສຕ຺ຕິເກ ຈ ກຍຕໍ ວຸຕຸກຍຸຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ. ປຫິຌກຍຕໍ ຖຸກ຺ກກຍຕໍ.

໓. ທຸລິກ຺ຖສຸຕ຺ຕວຌ຺ຌນາ

໑໑໙໓. ອຸປກ຺ຖໍ ສທ຺ເທນ ສທິເສນ ລເລາຈາຫາເຣາ. ອຍ຺ຍກ຺ຖໍ ອຕ຺ຕເນາ ຫຕ຺ຖາທິເນາ ອຍ຺ຍາຕໍ ລລກເຣາ. ຄຫຌກ຺ຖໍ ມາເນສຸ ຄຫຌວເສນ. ປຕິຊ຺ຊຕ຺ຕກ຺ຖໍ ອມຍຸຌ຺ຌາທິນາ ປຕິຊ຺ຊເຕ຺ຕ ລລກເຣາ. ມຫຕິມາ ທຸລິມາ ປຊ຺ຊາກາເຣຕິ ທຸລິມ ປຊ຺ຊມກາເຣາ. ຫເຕ຺ຖນາຕິ ຫຕ຺ເຖນເຍເນ. ອກ຺ກມຕີຕິ ອຸຊ຺ຊາຕຸໍ ອເຍເຍຕ຺ຕາ ຄຌ຺ຫາຕິ. ເຍເຍຕ຺ຕາ ປຸຍ຺ຍກາເຣຕິ ປເຣສໍ ເຍເຍຕ຺ຕາ ປຸຍ຺ຍກາເຣ ຫເຕ຺ຖນ ທຸລໍ ອກ຺ກມຕີ. ຕຕ຺ຖ

អមនុញ្ញា។

លោហបាតិយោតិ តម្ពលោហបាតិយោ។ សុវណ្ណវណ្ណា ករោន្តីតិ អសតិលោហសុវណ្ណកតកលិម្បិតា សុវណ្ណវណ្ណា ករោន្តិ។ មានកូដស្ស ហទយភេទស្ស អត្ថុត្តរស្ស កិន្តិ ហទយភេទោ។ និមិនមានស្ស តិលតណ្ឌុលាទិកស្ស មិនាយ អក្កោសាទិយា កិន្តិ មិនាភេទោ។ ភេទតាទីនំ មិតតរជ្ជុយា អញ្ញថាករណំ រជ្ជុភេទោ។ រជ្ជុគហណេនេវ ចេត្ថ ទណ្ឌកស្ស គហណំ កតមេវាតិ ទដ្ឋព្វំ។

៩-១០។ ឆេទសុត្តាទិវណ្ណនា

១១៩៩-២០។ វធោតិ មុដ្ឋិប្បហារកសាតាឡនាទីហិ ហឹសនំ, វិហេឋនន្តិ អត្ថោ។ វិហេឋនត្ថោបិ ហិ វធ-សទ្ទោ ទិស្សតិ “អត្តានំ វធិត្វា វធិត្វា រោទេយ្យា”តិអាទីសុ។ អដ្ឋកថាយំ បន “មារណ”ន្តិ វុត្តំ, តំ បន បោថនំ សន្ធាយាតិ សក្កា វិញ្ញាតុំ មារណសទ្ទស្ស វិហឹសនេបិ ទិស្សនតោ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

អាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

មហាវគ្គវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា និដ្ឋិតា។

និគមនកថាវណ្ណនា

សកលស្សបិ ស្សបសមុសេត សញ្ញុត្តមវិសមនាគាលតាយ វិបស្សនាធារនិប្ផន្នព្យត្តិ សុវិមលកាយវចីសមាចារតាយ សមេវិបស្សនាសុ សមុទេន មលនោ ច មលិនំ កិល្លូនំ ឧត្តាយលនាន្នាលំ អន្តោរុមយបដិច្ចសមុប្បាទរេខេ សរមត្ថទេសេ នានានយេហិ នាលវិកាកស្ស សត្ថុស្សមេន ធាតុការស្ស សំយុត្តាគមវរស្ស អត្ថសំវណ្ណនំ កាតុំ សារត្ថប្បកាសនតោ ឧច និបុណា យា មយា អដ្ឋកថា អារទ្ធាតិ សម្ពន្ធោ។ សមិសេសំ បញ្ញាវហេហាលត្តា ឧច ហិស្ស កត្វារម្ភ អាទិតោបិ “បញ្ញាបភេទជននស្សា”តិ វុត្តំ។ មហាអដ្ឋកថាយ សារត្ថំ សំយុត្តមហាអដ្ឋកថាយ សារំ ឧក្ខិបន្តោ មេត្តាតិ នេវាតិ ឋានកានេតា មត្ត-សទ្ទគហណំ។

មូលដ្ឋកថាយ សារត្ថំ បុនេត្ថ វុត្តសំយុត្តមហាអដ្ឋកថាយ សាររមេវ បុន និកាយនវសេន វុត្តត្ថំ។ អថ វា មូលដ្ឋកថាយ សារត្ថំ បោរាណដ្ឋកថាសុ អត្ថសារំ។ តេន ឧបរិ វក្ខតិ “សំយុត្តមហាអដ្ឋកថាយ អត្ថសារំ អាទាយ ឥមំ សារត្ថប្បកាសិនិំ ករោន្តោន មេសមហាវិហារវាសីនំ មូលដ្ឋកថាសុ ឥមំ វិនិយោគក្កមំ អត្ថសារំ អាទាយ អកាសិ”ន្តិ។ “មហាវិហារាធិវាសីន”ន្តិ ច ឥមំ

បុរិមបច្ឆិមបទេហិ សទ្ធឹ សម្ពន្ធិតព្ពំ “មហាវិហារាធិវាសីនំ សមយំ បកាសយន្តឹ មហាវិហារាធិវាសីនំ មូលដ្ឋកថាយ សារំ អាទាយា”តិ ច។ តេន បុញ្ញេន។ ហោតុ សព្ពោ សុខី លោកោតិ កាមាវចរាទិវិភារកោ សព្ពោ សត្តលោកោ យថារហំ ពោធិត្តយាធិគមវសេន សម្យយុត្តេន និព្ពានសុខេន សុខិតោ ហោតូតិ សទេវកស្ស លោកស្ស អច្ចន្តំ សុខាធិគមាយ អត្តនោ បុញ្ញំ បរិណាមេតិ។

ឯត្តាវតា សារត្ថប្បកាសិនិយា

សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ លីនត្ថប្បកាសនា និដ្ឋិតា។

សំយុត្តដីកា សមត្តា។